Mentor
әдістемелік орталығы

Республикалық ғылыми-танымдық
әдістемелік журналы

ÜZDIK QALAM

Ақтөбе қаласы

№32(07) 2025

«ҮЗДІК ҚАЛАМ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТАНЫМДЫҚ ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛ ЕРЕЖЕСІ

Мақсаты:

Педагогтердің ғылыми-танымдық әлеуетін дамыту. Басылымы Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі Ақпарат комитетінде тіркеуге алынып, мерзімді баспасөз басылымын, ақпараттық агенттікті және желілік басылымды есепке қою туралы №KZ49VPY00083149 куәлігі 2023 жылы 04 желтоқсанында берілген, құжатқа сәйкес 2024 жылдан бастап шығарылады.

Кезеңдік басылым: 1 жылда 24 рет, қазақ, орыс және ағылшын тілінде жарық көреді. Журналда Қазақстан Республикасының арнайы және жоғары оқу орындары, мектепке дейінгі ұйым, ЖББОМ педагогтерінің шетелдік ғалымдар, ғылыми-зерттеу мекемелерінің ғалымдары орындайтын (орындаған) іргелі және қолданбалы ғылыми зерттеулердің, эксперименттік әзірлемелердің нәтижелері, сондай-ақ ғылымиақпараттық материалдар және т.б. жарияланады.

ЖАУАПТЫЛАР:
Бас редактор:

Нурбергенова Сауле Турмаганбетовна
Бас редактордың орынбасары:
Жайтапова Алтынай Альбековна, п.ғ.д., профессор
Редакция алқасы:
Тихомирова Валентина Тихоновна п.ғ.к., доцент
Сулекенова Гульжан Утесиновна
Рысбекова Айнур Маратовна
Озган Мехмет
Дауметова Салтанат Турмаганбетовна
Дизайн:
Муханбедин Аружан Айбарқызы

Меншік иесі: «Mentor» әдістемелік орталығы (Ақтөбе қаласы)
Редакцияның мекен-жайы: Индексі-030000 Ақтөбе қаласы, А.Молдагулова даңғылы 66/2
Авторлар қолжазбасы, суреттер өңделмейді және кері қайтарылмайды.
Журналда жарияланған материалдары көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, сілтеме жасалуы міндетті.
Журналға жинақтарыңызды kalam2025@mail.ru. почта арқылы жіберулеріңізге болады.

МАЗМҰНЫ

Кухмазова Юлизана Шафиевна..... 3
Абдигалиева Айымгул Сандигалиена..... 5
Адильмуханова Жанар Амангосовна..... 6
Аетова Айгуль Болатбековна..... 8
Азиева Гүлдаурен Ізметқызы..... 10
Алиева Динара Ердилдаевна..... 13
Бабияш Елена Анатольевна..... 20
Балатаева Арайлым Кадирбековна..... 27
Балгазина Гульмира Нуралиевна..... 33
Балтагарина Жанара Адылгереевна..... 36
Батырова Айдана Айдынбековна..... 39
Бегентаева Венера Кайрбаевна..... 42
Бексейтова Айсулу Берікқызы..... 49
Габдуллина Гулсара Аубакировна..... 51
Демесинова Гульзира Гарифуллаевна..... 54
Джалмухамбетова Светлана Синбаевна..... 58
Едигеева Гульдарай Жанабаевна..... 61
Елеукенова Ұлтуған Ырғызбайқызы..... 64
Жаксыгалиева Рзабике Бахытжановна..... 67
Жемисова Гульнара Айтугановна..... 70
Исмағамбет Гүлнара Хамитқызы..... 72
Исмагулова Макпал Мейрамгалиевна..... 74
Камзина Кунсулу Нигметуллиевна..... 76
Каримова Бакытханым Сагидуллакызы..... 78
Касенова Алтынай..... 81
Кулкаева Жанаргуль Бисембаевна..... 83
Кумекова Инкара Болатовна..... 87
Курманалина Жанымкул Бакитжанкызы..... 90
Kaiyrbekkyzy Amangul..... 93
Қонарбаева Қарлығаш Сансызбайқызы..... 97
Мелехова Ольга Владимировна..... 99
Мирманова Аигерим Курмангазиевна..... 104
Мулькаева Умыттык Отаевна..... 107
Мухамедьярова Айнур Тлектесовна..... 113
Мұхамедиярова Аймоншақ Ерғалиқызы..... 115
Наукенова Асель Салимкереевна..... 119
Наурызбаева Айнұр Ақбергенқызы..... 123
Нечаева Маншук Каирлиновна..... 124
Ниязова Жанар Муханбетовна..... 127
Нуржигитова Айгул Демесиновна..... 131
Нурмухамедова Гульназ Оразовна..... 135
Нұрболатова Гүлжамал Нұрболатқызы..... 138
Өмірбаева Венера Жеткергенқызы..... 142
Парай Лидия Рунальдовна..... 148
Расмұхамбетова Орынгүл Қуандыққызы..... 154
Рыскулова Лаззат Баяхметқызы..... 160
Сагинова Нурия Адильхановна..... 162
Сальменова Гулия Темирбековна..... 165
Сарсембаева Жанар Саликолаевна..... 169
Сарсембаева Светлана Галимжановна..... 172
Сауанова Гулнур Кунанбаевна 173
Смагулова Эльвира Смагуловна 178
Старикова Юлия Вячеславовна 181
Тавбаева Багила Оразымбетовна..... 183
Тасмагамбетова Айтолкын Кереевна..... 187
Ташимова Акгул Сырымовна..... 190
Темиргалиева Асем Еркиновна..... 194
Токтарова Айман Советбековна..... 198
Токтасова Сайрагул Бекболатовна..... 205

МУЗЫКАЛЬНЫЙ ПЕДАГОГ XXI ВЕКА: ОТ ТРАДИЦИИ К ЦИФРОВОЙ РЕАЛЬНОСТИ.

Кухмазова Юлизана Шафиевна,
дирижёр-хормейстер Государственной хоровой капеллы,
Заслуженная артистка Азербайджана,
доктор философии по искусствоведению,
доцент кафедры хорового дирижирования
Бакинской музыкальной академии им. У. Гаджибейли

Музыкальный педагог XXI века стоит на пересечении двух миров – мира традиционного академического образования и стремительно развивающейся цифровой реальности. Эта двойственность задаёт новый вектор профессионального развития, требующий гибкости, открытости и глубокого осознания своей миссии. Мы, воспитанные в системе классического музыкального мышления, не только не теряем связи с этими корнями, но и продолжаем работать над собой, осваивая новые формы, чтобы идти в ногу со временем, сохраняя главное – музыкальную суть, художественное мышление и вкус.

Современный педагог в музыкальной сфере сталкивается с рядом новых вызовов. Один из них – рост популярности программной музыки, создаваемой с помощью цифровых платформ, зачастую без участия профессионального композитора или исполнителя. Такие программы, как FL Studio, Ableton Live, Logic Pro, и даже генеративные модели искусственного интеллекта AI-генераторы, открыли широкие возможности для музыкального самовыражения. Но при этом они часто обходят стороной фундаментальные категории музыкальной грамотности: ладовую организацию, гармонию, форму, тембр, фактуру.

Это приводит к тому, что часть молодого поколения воспринимает музыку как быстро производимый и так же быстро потребляемый продукт, где важен не смысл, а эффект. Без внутренней музыкальной базы исчезает глубина, теряется уважение к ремеслу. Музыка становится визуальным шумом или звуковым фоном, а не способом художественного высказывания. И в этом контексте роль педагога становится особенно важной – не как носителя «устаревшего знания», а как проводника, наставника и медиатора.

Педагог XXI века – это не только преподаватель, но и исследователь, экспериментатор, культурный переводчик. Он не отвергает цифровое, но умеет направлять, обучать, раскрывать потенциал новых форм, опираясь на вечные, не теряющие актуальности и важности, художественные ценности. Ведь за любой современной технологией должно стоять осознанное музыкальное мышление.

Карьерный путь и развитие современного музыкального педагога напрямую зависят от его способности сохранять идентичность при полной открытости к новому. Уникальность учителя сегодня – не только в профессиональных знаниях, но и в его культурном коде: в умении сочетать классическую традицию с цифровым инструментарием, сохраняя при этом живое, интонационное восприятие музыки.

Особое место в этом контексте занимает национальная музыкальная традиция. В азербайджанской культуре такой опорой является ***мугам*** – искусство, основанное на глубокой интонационной системе, импровизации и тонкой духовной выразительности. Эта музыкальная форма не только сохраняет свою актуальность, но и активно интегрируется в современные звуковые среды. Всё чаще мугам звучит в

электронной обработке, в цифровых аранжировках, где восточная мелодика органично сочетается с западной технокультурой.

В преподавании сегодня уже активно применяются цифровые ресурсы: онлайн-платформы, нотационные программы (Sibelius, MuseScore), цифровые звуковые станции (DAW). Однако ключевая задача – не в замене живого звука, а в его осмыслении. Музыка не должна становиться цифровой копией или имитацией, а живое исполнение, за которым стоит личность, знание, интонация и опыт. За звуком должны стоять личность, интонация, знание, опыт.

Поэтому в центре всего по-прежнему остаётся человек. Учитель. Музыкант. Наставник. Он не просто передаёт знания – он формирует музыкальную личность, развивает художественное мышление, ведёт молодое поколение к осознанному восприятию музыки – как искусства, а не алгоритма.

Подобные примеры можно наблюдать в творчестве многих композиторов современности. В условиях глобализации и цифровизации важно сохранить культурную идентичность, и одним из ярких примеров синтеза национальных традиций с современными технологиями является творчество талантливого азербайджанского композитора ***Турала Мамедли***. Его произведения демонстрируют не механическое слияние стилей, а художественный синтез, в котором национальные интонации обретают новую жизнь в техномузыкальной среде. Это музыка, наполненная образами, смыслами, прекрасными мелодиями – и при этом современная, молодёжная, понятная новому слушателю. Такие проекты не только популяризируют мугам среди молодёжи, но и доказывают универсальность традиции, способной звучать в новом времени.

Т.Мамедли – молодой, но уже признанный композитор, чьи работы демонстрируют умение сочетать богатое наследие мугама, национальной музыки с современными музыкальными средствами, включая техномузыку и электронные аранжировки. В своих произведениях, таких как «Adventure» (Приключение) и «Illuminate» (Просветленный), он не только сохраняет дух традиции, но и оживляет её, внося новые выразительные возможности, которые раскрывают глубину восточной мелодики через призму современной звуковой технологии.

Произведение **«Adventure»** (в переводе — «Приключение») является ярким примером интеграции классических элементов мугама с западной электронной музыкой. Здесь Т.Мамедли использует традиционные азербайджанские интонации, характерные для мугама, но подаёт их в новом звучании, где не только живые инструменты, но и электронные ритмы и синтезаторы дополняют интонационные линии, создавая живую и динамичную композицию.

В «Adventure» мы видим, как композитор работает с тембровым развитием, используя цифровые инструменты для создания интересных текстур и звучаний. Мелодические линии, присущие мугаму, переплетаются с более быстрыми и агрессивными ритмами электронной музыки, создавая уникальную атмосферу, где традиция встречается с инновацией. Этот слияние двух миров делает произведение не только узнаваемым для тех, кто знаком с мугамом, но и привлекательным для широкой аудитории, включающей молодёжь, не всегда знакомую с классическими формами. Мелодическая линия, исполняемая на балабане, построена на интонациях лада сегях и органично сочетается с устойчивым метроритмическим сопровождением, представленным как европейскими, так и национальными инструментами. Все развитие музыкального материала отличается естественным взаимодействием с электронной звуковой средой и очень органично сочетается с технозвучанием.

В произведении «Illuminated» (в переводе — «Просветлённый») Т.Мамедли исследует более глубокие эмоциональные и философские аспекты своей музыкальной традиции. Название, которое в азербайджанском контексте может быть понято как «освещённость» или «просветление», отражает стремление композитора через звук передать процесс внутреннего озарения и гармонии.

В этом произведении также присутствует явный синтез инструментальной музыки и танца. Ощущается связь с современной электронной музыкой, но акценты смещены в сторону глубокой интонационной работы. Т.Мамедли использует более плавные переходы, тонкие гармонические структуры, в которых внимание к тембровому и динамическому развитию превращается в важный элемент. Музыка в этом произведении обладает медитативным, почти гипнотическим характером, что позволяет слушателю погрузиться в звучание и ощутить эмоциональное просветление через музыку.

Руководимый Т.Мамедли «Этно-класс» оркестр был создан для показа синтеза этнического и классического подхода к музыке. Здесь классические и национальные инструменты выступают как бы в дуэли-сопоставлении, а в сопровождении используются тембры электронных звуковых эффектов, то есть происходит связь и сочетание живых и электронных звуков и эффектов.

Таким образом, глубокое и профессиональное освоение подобных методов способствует формированию осмысленных художественных концепций и созданию новых оригинальных музыкальных произведений.

На примере произведений Турала Мамедли ясно видно, что эти системы не противопоставлены – они дополняют друг друга. И только их синтез позволяет воспитывать не просто пользователей музыкальных программ, а творцов, способных чувствовать, слышать и создавать подлинную музыку.

ОЮ ӨРНЕК САНІМІЗ.

Абдигалиева Айымгул Сандигалиена,
Ақтөбе облысы Темір ауданы Қопа ауылы
«Балдырған» бөбекжай—балабақшасының тәрбиешісі

Мақсаты: Ою-өрнек туралы мағұлмат беру.
Білімділік: балаларды қазақ халқының қолөнерімен таныстыруды жалғастыру.Қоғам өміріндегі еңбектің, халық қолөнерінінің рөлін түсіндіру. Дәстүрлі емес әдіс -тәсілдерді қолдана отырып, ою өрнекті қолдана білуді үйрету.
Дамытушылық: баланың есте сақтау қабілетін, саусақ ұсақ бұлшықеттерін елесін дамыту.
Тәрбиелік: Қазақтың қолөнерін құрметтеуге, өнердің мәңгі өшпейтін ою өрнектердің қыры мен сырын білу арқылы, балаларды шыдамдылыққа ұқыптылыққа шығармашылыққа тәрбиелеу.

Шаттық шеңбері
Дөңгеленіп тұрайық
Үлкен шеңбер құрайық
Уық болып иіліп
Керегені құрайық
Біз әдепті баламыз
Айтқан тілді аламыз
Бүгінгі келген қонақпен
Сәлемдесіп аламыз

Сәлеметсіңдерме!
Балалар Өрнек әженің ауылына қонаққа барғыларың келеме?
-Ендеше ұшатын кілемге мініп қонаққа барамыз.
Өрнек әженің ауылына да жетіп қалдық балаларға «Балбырауын» күйін тыңдату.
Әжемен амандасып әженің үйімен ондағы ұлттық бұрышпен танысу.
Балаларым сендер келіп мені бір қуантып тастадыңдар.
Келіңдер, төрлетіңдер
-Балалар, қараңдаршы Өрнек әженің үйі әдемі ме? Әженің үйі қалай аталады?
-Бұл үй ою-өрнектерден әсемделіп жасалған. Бұрынғы кезде біздің ата бабаларымыз осы киіз үйде өмір сүрген. Сол киіз үйдің ішінде қазақтың ұлттық бұйымдарын ұстаған. Қазақтың ұлттық тұрмыстық бұйымдарына сандық, көрпе,торсық сырмақ осылар жатады.
Қазақтың қай ұлттық бұйымы болмасын, ою өрнексіз болмаған.Балалар оюлардың түрлері өте көп бүгін біздер қошқармүйіз оюына тоқталып танысамыз.
Қошқармүйіз оюы – молшылық, байлық мазмұнын берген.
Балалар мен сендерді өзімнің шеберханама шақырамын.
Балаларды топқа бөліп берілген тапсырмаларды орындау.
1-тапсырма Қошқармүйізді түрлі түсті жүнен жапсыру.
2-тапсырма Құрастырмалы фазл фетрадан ою өрнек құрастыру
3- тапсырма Қошқармүйізді жіп әдісімен салу
4-тапсырма Қошқармүйізді түрлі түсті асықпен әшекейлеу
Балалар топқа бөлініп жұмыс жасайды.
Өрнек әжей балалардың жұмыстарына риза болады.

Ойын: Секірмек
Балалар әжейге арнап ән орындап береді.
«Әжетайым»
Балаларды мадақтау.
Ұшатын кілеммен балабақшаға оралу.
Балалардың көңіл күйі.

АҢДАР ӘЛЕМІ.

Адильмуханова Жанар Амангосовна,
Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы № 8 «Тұлпар» бөбекжай-балабақшасы» МКҚК тәрбиешісі

Ұйымдастырылған іс әрекет: Қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту,математика негіздері.
Білім беру саласы: Таным, коммуникация, шығармашылық.
Тақырыбы: “Аңдар әлемі”
Мақсаты: 1. Балалардың тілдік қатынас дағдыларын дамыту .
2. Балалардың ой- өрісін дамыту, әрбір баланың өзіндік ерекшелігін ескере отырып, жеке дара жұмыс жүргізу.
Міндеттері:Бүлдіршіндерді ұғымталдыққа , бірлесіп жұмыс істей білу, мейірімділікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу, балалардың ойлау қабілеттерін арттырып, тілдерін дамыту, жануарларға қамқорлық, мейірімділік сезімдерін ояту, қызықты ойындар арқылы балалардың эмоциялық сезімдерін дамыту.
Әдіс-тәсілдер: сұрақ-жауап, көрнекілік, ойын, әңгімелеу. Жұмбақ шешу.
Қолданылған материалдар: Ұн, тұз, су, фонарик, сандар, аңдардың іздері,

суреттері,проектор, қрян, аю,қасқыр, түлкі киімдері.

Барысы: Ұйымдастыру оқу іс-әрекеті ән-ұранмен басталады.

Тәрбиеші: Балалар шаттық шеңберге тұрып бір-бірімізбен сәлемдесейік.

Үлкенге де - сіз,
Кішіге де - сіз
Бәріңізді құрметтеп,
Бас иеміз біз! (иіліп амандасады)

Балалар,бүгін бізге қонақ келді. Ол қонақтың кім екенін табу үшін, мен сіздерге сұрақ қоямын. Сол сұраққа жауап берсеңдер, қонақтың, кім екенін білесіңдер.

-Жұма сайын біз, яғни аналарымыз ,апаларымыз не пісіріп таратады?

- Балалар атасы мен әжесінен қашып келе жатқан қай ертегінің кейіпкері екен?

Балалар: бауырсақ. Дұрыс балалар, жарайсындар.

Проектордан жасанды интеллект бауырсақ шығып балалармен амандасады

-Бауырсақ: Саламатсыздарма, балалар!

Балалалар: Саламатсыңба, бауырсақ!

Тәрбиеші: Бауырсақ бізге алыс жолдан келген екен,сен неге ата, әжесінен қашып келе жатырсын?

- Бауырсақ: Менің достарым, мен нан түрлерін іздеп келемін.

Тәрбиеші: Балалар бауырсаққа, көмектесемізбе!

Балалар: Иа, көмектесеміз.

Балалар: Бауырсақ, біз нанның барлық түрін қастерлеп, қадірлейміз. Сен бізбен дос боласыңба бауырсақ?

Бауырсақ: Ендеше менің сендерге қоятын шартым бар, менімен бірге ойын ойнайық «Адасқан сандар» деп аталады. Бірақ балалар мен сандарды дұрыс ажырата алмаймын. Сендер маған көмектесесіндер ме?

Балалар: (Балалар сандарды тура және кері санап, ретімен орналастырады).

Балалар: Бауырсақ бізге алыс жолдан келген екен ата, әжесінен қашып келе жатыр, бізден көмек сұрай келіпті, кәне көмектесеміз бе?

Бәріміз онда сол бауырсақпен еріп орманға барайық. (Сол кезде алдымыздан қоян шығады).

- Қоян: - бауырсақ, бауырсақ мен сені жеймін.

- Бауырсақ: - жемеші мені.

- Қоян: - сендер онда менің тапсырмамды орындандар.

- Бауырсақ: жарайды.

- Қоян: сендер маған бұл жерде тұрған қандай аңдардың іздері екенін айтып тапсандар, мен бауырсақты босатамын.

Топқа бөлу

Тәрбиеші: Ендеше балалар! Бауырсаққа жылдам, тезірек көмектесу үшін екіге бөлінейік.

Алдарыңыздағы жарықтықты бір-бірлеп алыңыздар, содаң -соң фонарикті қосып, жарықтықтың ішіндегі суретті фонарик арқылы қарап, топқа бөлінеміз.

Бізде екі топ болады: Жануарлар және бауырсақ тобы. Бауырсақ суреті шыққан балалар бауырсақ тобына, жануарлар шыққан балалар жануарлар тобына қосылады.

Бірінші топ: жануарлардың көлеңкесін табады.

Екінші топ: мына тұрған қай жануардың ізі екенін табады.

Балалар тапсырманы орындап болған соң, қоян балаларға рахметін айтады.

Қоян: Рахмет!(балдармен,бауырсақ әрі қарай жүре береді. Бір кезде алдынан қасқыр шығады)

- Қасқыр: бауырсақ, бауырсақ мен сені жеймін.

- Бауырсақ: - жемеші мені.

- Қасқыр : - сендер онда менің тапсырмамды орындаңдар, сендерге қояр сұрағым бар. Егер орындасаңдар мен сендерді босатамын.

- Бауырсақ: жарайды.

- Біз қай елде тұрамыз? ҚР елбасы кім? Қай қалада тұрасыз? Бір жылда неше жыл мезгілі бар? Қазір жылдың қай мезгілі? Апта күндерін ата?

- Балалар: Біз Қазақстан Республикасында тұрамыз.

Хромтау қаласыннда орналасқанбыз

Бір жылда төрт мезгіл бар.
Қазір жылдың қыс мезгілі.
Бір аптада жеті күн бар.

Қасқыр: Рахмет! жарайды. !(балдармен, бауырсақ әрі қарай жүре береді. Бір кезде алдынан аю шығады).

- **Аю**: - бауырсақ, бауырсақ мен сені жеймін.
- **Бауырсақ:** - жемеші мені.
- **Аю**: - онда маған бір сергіту сәтін жасап беріңіздер.
- **Аю:** Егер орындасандар мен сендерді босатамын.

Сергіту сәті.

Аю: Рахмет! жарайды. !(балдармен,бауырсақ әрі қарай жүре береді. Бір кезде алдынан түлкі шығады).

- **Түлкі:** бауырсақ, бауырсақ мен сені жеймін.
- **Бауырсақ:** - жемеші мені.
- **Түлкі**: онда маған бауырсақтың жасалу жолын көрсетіңіздер.

Зерттеушілік эксперимент

Бауырсақтың жасалу жолын көрсетеді.
Балалар қарап зерттеп, үйренеді.

Бауырсақ: Рахмет балалар! Мен сендерге риза болдым. Сендер өте ақылды, тапқыр екенсіндер. Мен сендермен дос боламын. Мені атам мен әжем іздеп жатқан болар. Мен сендермен қоштасамын. Қош сау болыңдар, балалар!

АҢДАР ӘЛЕМІ.

Аетова Айгуль Болатбековна,
Ақтөбе «Қалалық ПМПК» КММ жанынан ашылған қысқа мерзімді топтардың музыка жетекшісі

Сабақтың тақырыбы: Театр әлемі
Мақсаты: Театрланған өнерді қолдану арқылы, балалрдың есту, тыңдау, эмоциялық қабілеттерін дамыту.Театр терминдерімен таныстыру.Балаларды музыка тыңдауға, оның көркемдік ерекшеліктерін кеңейту.Театр туралы түсініктерін кеңейту. Әдептілікке, мәдениетілікке тәрбиелеу.
Сабақтың түрі : топтық
Әдіс-тәсілі: Түзету, түсіндіру, көрсету, жаттығу жасау, аспапта ойнау, би билеу, қойылым.
Көрнекті құралдар: «Үш құрбы» шығармасының суреті, қуыршақтың бас киімдері, балапан, түлкі, қоян,аюдың маскалары, қасықтар, таяқшалары.
Қажетті құрал-жабдықтар: Үн таспа, интерактивтік тақта, мультимедиа, синтезатор, үшбұрыш,қоңыраулары, металлафон аспаптары.

Музыкалық сүйемелдеу: А.Серикованың «Көңілді паровоз» әні, Д.Ковалевский «Үш құрбы», Д.Шостакович «Вальс шутка»
Сабақтың барысы
Балаларды көңілді әуенмен қарсы алу.
Музыка жетекшісі: Сә-ле-мет-сің-дер-ме, ба-ла-лар! Немесе До-ре-ми-фа-соль-ля-си
Балалар: Сә-ле-мет-сіз-бе! Фа-фа-ми-ре-до
Музыка жетекшісі: -Балалар, мен сендерді бүгін театр әлеміне саяхатқа шақырғым келіп отыр.Бұл саяхатымызда сендерді небір қызықтар күтуде. Олай болса саяхатымызға шықпас бұрын, мен сендерге мынадый сұрақтар қойғым келіп отыр.-Қәне кім айтады? Театр дегеніміз не?
Балалар: Театр бұл көптеген спектакль, ертегілер қойылатын жер.
Музыка жетекшісі: Ал сол ертегі, спектакльдердегі рөльдерде ойнайтын адамдарды біз қалай атаймыз?

Балалар: Әртістер

Музыка жетекшісі: Жарайсыңдар,ендеше бүгінгі саяхатқа көңілді поездбен аттанамыз.

Ән «Көңілді поровоз»

Музыка жетекшісі: -Қәне балалар паровоздан түсейік.Көңілді поровоз бізді қайда әкелгенін қарайық.

Мимика станциясы.

Музыка жетекшісі: Балалар мына суреттерге көз жүгіртейік, балалардың бет әлпетіне көңіл аударайық.Адамның түр-әлпеті (мимикасы) - біздің көңіл күйімізді білдіреді.Әр адамның көңіл күйі әр түрлі болады екен.Ал қазір мен сендерге әртүрлі көңіл-күйлерді айтамын, ал сендер маған сол көңіл-күйлерді айтамын, ал сендер маған сол көңіл-күйлерді мимика арқылы көрсетіп бересіндер.

- Бір нәрсені бүлдіріп алған баланың кейпін көрсетіндер
- Апайы театрға апармай тастап кеткен баланы көрсетіндер
- Армандап жүрген ойыншығына қолын жеткізген баланы көрсетіндер

Әрине бұл құбылыстың барлығы мимика деп аталады.

Балалар мен сіздерге «Үш құрбы» атты шығарма тыңдатқызам.Бұл шығармада үш құрбының мінез-құлқы сипатталған.Сендер сол шығарманы тыңдап, қай әуен қай қыздың мінезіне келетінін айтып бересіндер.

Музыка жетекшісі: Үш көңіл күйді білдіретін суреттер көрсетеді.

Жабырқаулы қыз

Көңілді қыз

Ашуланшақ қыз

Ендеше осы көңіл күйлерді ажырату үшін бізге музыка көмектеседі.

Яғни музыка және мимика.Ендеше қуыршақтың кейпіне енейік, басымызға түрлі қуыршақтардың бас киімін киеміз.

Би «Қуыршақтар»

Музыка жетекшісі: Ал балалар поровозға мініп саяхатымызды одан артық жалғастырайық.(паровоз музыкасымен бір айналып шығады)

Ырғақ станциясына келдік

Музыка жетекшісі:Балалар ырғақ станциясында ырғаққа еріп қимыл жасаймыз.Біздер қасықпен тамақ ішіп қоймай,онымен музыка ырғағында сала аламыз.Ендеше мына қасықтарды алып ырғаққа еріп соғып көрейік.

Ойын «Ырғақты тап»

(қасықтармен әр түрлі қағыстарды ойнап көрсету, балалар қайталап ойнайды) Сурет көрсетіледі.

Музыка жетекшісі:Балалар суретте нені көріп тұрсыңдар?

Балалар:Оркестр мен дирижер

Музыка жетекшісі: Дұрыс айтасыңдар, ендеше біздер де шағын оркестр мен дирижер құрайық.

Оркестр: «Во саду ли,в огороде»

Музыка жетекшісі: Саяхатымызды жалғастырамыз (поровозға отырып,музыкамен қозғаламыз)

Театр станциясы

Музыка жетекшісі: -Балалар міне біз театр станциясына келіп жеттік.Бұл біздің Ақтөбе қаласындағы Т.Ахтанов атындағы драма театры(Слайд) Ал сендер театр ішін көргілерін келеме?
Балалар: Иә
Музыка жетекшісі: Бұл сахна, мына кісілер әртістер,ал мынау көрермендер.Ендеше біздерде екіге бөлініп әртістер мен көрермендер болып Ойнаймыз.**Қойылым «Сыпайы сөз»**
Музыка жетекшісі: Актерлер дайын, көрермендер кіруде.Театр есігі айқара ашық, билеттерді сыпайы сөйлегендерге ғана сатылады.
Балапан: Сәлеметсізбе! Өтінем маған бір билет беріңізші.Рахмет сізге.
Түлкі: Сәлеметсізбе! Маған билет беріңізші.Рахмет.
Қоян: Сәлеметсіз бе! Маған да бір билет бересізбе.Рахмет сізге.
Аю: Қабағы қатулы- Маған билет бер
Кассир: Жоқ мен сізге билет бере алмаймын, себебі мен билетті сыпайы Сөйлегендерге беремін.
Музыка жетекшісі: Балалар аюдың көңілі түсіп кетті,көмек беремізбе? Ендеше мына ыдысты сыпайы сөзге толтырып берейік.(Сыпайы сөздер айтып береді)Аю барып билет сатып алады.
-балалар нағыз әртістер қойылымнан кейін не күтеді?Әрине кошемет
Балалар: Шапалақ
Музыка жетекшісі: Жарайсыңдар балалар, енді өз тобымызға қайтайық. (поровозға отырады, поровоз әніне қосылып саяхаттан қайтады)
Музыка жетекшісі: -Міне балалар,біз бүгін сендермен жалпы театр әлемімен таныстық.Бәріңіз де сабаққа өте жақсы, белсенді қатыстыңыздар, рахмет!Сау болыңыздар!

САҚТАР ТУРАЛЫ ТАРИХИ МӘЛІМЕТТЕР.

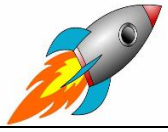
Азиева Гүлдаурен Ізметқызы,
Ақтөбе қаласы ЖОББ "Смарт-Білім"
мектеп-гимназиясының тарих пәні мұғалімі

Пәні:	Қазақстан тарихы	
Бөлім:	**5.2 Сақтар**	
Күні:		
Сынып: 5 « Б »	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	**Сақтар туралы тарихи мәліметтер.** Зерттеу сұрағы:Қандай тарихи дереккөздер сақтар туралы мәлімет береді?	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	картадан тайпалық одақтардың орналасуын көрсету; 5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру.	
Сабақтың мақсаты	- картадан тайпалық одақтардың орналасуын көрсетеді; - ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіреді.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі//уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар

Сабақтың басы **Сабақтың ортасы** 	Сәлемдесу Оқушылардың қатысуын түгендеу **Ұйымдастыру кезеңі** **QAZ MATH платформасы** арқылы арқылы топқа бөлу:1-топ,2-топ,3-топ **«Ынтымақтастық атмосферасын»** қалыптастыру мақсатында бір-біріне жылы лебіздерін білдіріп,әр топтан бір оқушы басқа топқа жақсы тілектерін айтады. **Жұптық жұмыс** Өткен тақырыпты бекіту мақсатында платформасындағы өткен тақырыпқа қатысты сұрақтарға жауап беру **«Галереяны шарлау» әдісі** арқылы сабақ тақырыбы анықталады. Сабақтың тақырыбы, оқу мақсаты таныстырылады.Зерттеу сұрағына назар аударылады. **Зерттеу сұрағы:** Қандай тарихи дереккөздер сақтар туралы мәлімет береді? Оқушыларға сақтар жайлы мәліметтер берілген жасанды интеллект арқылы жасалған бейнероликті көрсету. Жаңа ұғымдарды түсіндіру. Тақырыпты терең түсіну үшін бейнеролик көру.	Мұғаліммен амандасады; Жақсы көңіл-күймен сабаққа дайындалады; Топқа бөлінеді. Бір біріне жылы лебіздерін білдіреді. Өткен сабақты есіне түсіреді, қойылған сұрақтарға жауап береді. Оқушылар өз ойларын ортаға салады. Оқушылар жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшеді. Оқушылар бейнероликті мұқият тыңдайды.	Оқушылар өз-өзін бағалайды **Дескриптор:** -өткен тақырыпқа қатысты сұрақтарға дұрыс жауап береді **2 балл** **ҚБ:** **«Жарайсың!», «Жақсы!»**	Интербелсенді тақта,слайд, суреттер, үлестірмелі қағаздар, бағалау парақтары Тақырыпқа қатысты суреттер Бейнеролик,слайд
 	Тапсырма-№1 «Адасқан әріптер» әдісі **Жеке жұмыс** **Жаңа ұғымдармен жұмыс** **Тілдік оқу мақсаты жүзеге**	Оқушылар **«адасқан әріптер»** тапсырмасы бойынша	**Дескриптор:** -берілген ретсіз әріптер	Үлестірмелі қағаздар

  educaplay	**асады** Сабақ барысында кездесетін жаңа ұғымдардың мағынасын оқушылардың алдын-ала түсінуіне жағдай жасалады. **«Адасқан әріптер»** тапсырмасы бойынша берілген ретсіз әріптер жинағынан мағыналы сөз жасау. **«Қолдану» дағдысына негізделген тапсырма-№2.Картамен жұмыс.** **Топтық жұмыс.** **«Ойлан,топтас,бөліс» әдісі.** Оқушылардың берілген ақпаратты қаншалықты игергенін анықтау үшін контур карта таратылып, оларға Сақтар мекендеген жерлерді белгілеу,сақ түрлерінің бірі жайлы қысқаша мазмұндау тапсырылады.Орындалған топ жұмысын өзге топтағылар бағалайды. **Тапсырма-№3** **«Интервью» әдісі.Жеке жұмыс** **Оқулықтағы 68-69-беттегі мәтінді оқып,берілген сұрақтарға жауап беру** **Тапсырма** **«Сыни ойлау мен талдау» дағдысына негізделген** **Жеке жұмыс.Бос орынға керекті сөздерді орналастыр.Educaplay платформасында** сақтардың шаруашылығы мен тұрмысы туралы мәтін тапсырмасы ұсынылады.Мәтіндегі бос ұяшыққа қажетті сөздерді жазу.	берілген ретсіз әріптер жинағынан мағыналы сөз жасайды. Оқушылар тапсырманың берілгенін мұқият тыңдап,тара тылған үлестірме қағаздарда тапсырманы орындайды..Топтық жұмыста белсенді қатысады. Оқушылар сұрақтарға жауап береді. Оқушылар бос ұяшықтарға қажетті сөздерді жазады.	жинағы нан мағыналы сөз жасайды. **2 балл** **Дескрип тор:** -топтық жұмыста белсенді қатыса ды; -сақтар дың мекендеген жерін дұрыс белгілей ді; **4 балл** **Дескрип тор:** -Сұрақтар ға дұрыс жауап береді **1 балл** **Дескрип тор:** -бос ұяшықтарғ а қажетті сөздерді жазады **1 балл**	Таратпа материал Үлестірме парақтар
Сабақтың соңы Бекіту 	Сабақты қорытындылау **«Зымыран сұрақтар» әдісі** **1.Қазақстан жеріндегі ең алғашқы тайпалық одақ қандай?** **2.Сақтар өз басшысын қалай атаған?** **3.Сақтар қандай шаруашылық**	Оқушылар берілген сұрақтарға жауап береді	**ҚБ:** **«Жарай сың!», «Жақсы!»**	

	түрлерімен айналысты? **4.Кирді жеңген сақ патшасы кім?** **5.Хаома сусынын жасайтындар?** **6.Қайтыс болған патшаларды қалай жерлеген?** **7.Сақтар неге сыйынып,нені киелі санаған?** **8.Сақтар Қазақстанның қай жерлерінде мекендеген?** **Үйге тапсырма** 70-71-беттегі сақтар туралы жазылған үзінділермен танысу			
Кері байланыс slido	**жасанды интеллекті арқылы кері байланыс жасау**	Тақырып бойынша кері байланыс береді		

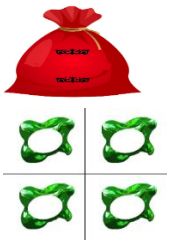
АРЫСТАН БАБ КЕСЕНЕСІ.

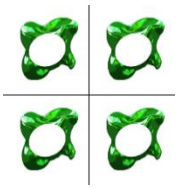
Алиева Динара Ердилдаевна,
Ақтөбе облысы, Көктау орта мектебінің
қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі

Сынып:	**6**
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	6.2.3.1. ауызша мәтіндер құрауда сұраулы сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту; 6.2.5.1. коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру; 6.5.1.5. етістіктің шақтарының (ауыспалы келер шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану;
Сабақтың мақсаты:	ауызша мәтіндер құрауда сұраулы сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айтады. коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отырады. етістіктің шақтарының (ауыспалы клер шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолданады.
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда

	шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

Жоспар:

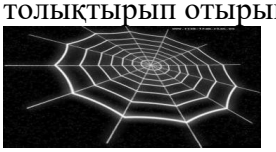
Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 10 минут	1. **Ұйымдастыру кезеңі.** Сәлемдесу. **«Комплимент бұрқасыны» әдісі** оқушылар қолдарындағы парақтарға түрлі комплименттер жазып, қағазды умаждап бір – біріне лақтырады. Қағазды ашып, ішіндегі жылы лебізді оқи отырып, оқушының көңіл – күйі көтеріледі. **Жағымды психологиялық ахуал.** *Жалқаулықты тастаймыз,* *Сабақты біз әрдайым,* *Тек көңілді бастаймыз.* *Білім жолымен жүреміз,* *Арасында ойнап та күлеміз.* **Топқа бөлу:** «QAZMATH» платформасымен 3 топқа бөлу. **« Бас, қол, жүрек»** әдісі арқылы 2 топқа бөлу. Ал, құрметті оқушылар біз баспен ойлана отырып, қолымызбен әрекет етеміз, әрекетімізді жылы жүрегімізбен көрсетеміз. Барлықтарыңа сәттілік! **Үй тапсырмасын сұрау. «Filippiti Randomizer»**	Оқушылар түгенделіп, назарын сабаққа аударылады. Оқушылар бірлесе отырып, ынмақтастық құрады.	ҚБ Өзін-өзі бағалау Ұлттық құндылығымызды насихаттау барысында сабақтың өн бойында **«Қоржындағы асықтар»** әдісі арқылы бағалау жүргізіледі. ҚБ Өзін-өзі бағалау Ұлттық құндылығымызды насихаттау барысында сабақтың өн бойында **«Қоржындағы асықтар»** әдісі	6 сынып оқулығы. АКТ материалдары Қажетті кеспе қағаздары мен суреттер, плакаттар.

	платформасы арқылы үй тапсырмасын бекіту. 1. «Ұлы Жібек жолы» қай ғасырда пайда болған? (II ғасырдан бастап ,XYI ғасырға дейін қолданған сауда жолы.) 2. «Ұлы Жібек жолында» қай мемлекеттер сауда жасаған? (Ұлы «Жібек Жолы» — Қытайдың Ши-ан деген жерінен басталып, Шыңжаң, Орталық Азия арқылы Таяу Шығысқа баратын керуендік жол бағыты.) 3. Сауда жолы не себепті «Ұлы Жібек жолы» деп аталған? (бұл сауда жолы Кытайда басталған. Кытай болса көбінде жібек матасын сатып жүрген.) 4. Иланшы Қадырхан кім туралы ойлады? (Иланшы Қадырхан Әбу Насыр әл-Фараби туралы ойлады). 5. Әл-Фараби — кім?(Әбу Насыр Мұхаммад ибн Мұхаммад Тархан ибн Узлағ әл-Фараби ат-Турки; 870 – 950 ж. ш.) — әлемге әйгілі ойшыл, пәлсапашы, әлеуметтанушы, математик, физик, астроном, ботаник, лингвист, логика, музыка зерттеушісі.) 6. Әл – Фараби неше тіл білген? (Тарихи деректер бойынша 70-ке жуық тіл білген. Өздігінен көп оқып, көп ізденген ойшыл философия, логика, этика, метафизика, тіл білімі, жаратылыстану, география, математика, медицина, музыка) 7. Ол қай қалада дүниеге келген? (Отырар қаласында туған.) 8. Дүкенбай Досжанның шығармаларын ата. («Жібек жолы», «Отырар», «Фараби», «Зауал», «Дария»), 9. Арыстан бап кім? Арыстан бабтың Қожа Ахметтің ұстазы, пірі 10. Кесене туралы не білеміз?	Платформа арқылы топқа бөлінеді. Үй тапсырмасын сұрақтар арқылы қорытады.	арқылы бағалау жүргізіледі. **Дескриптор:** -Берілген сұрақтарға жауап береді; -Сұрақтардың дұрыстығына назар аударады; **(1 балл)** **Дескриптор:** -Берілген суреттерді пайдаланады; -Тірек сөздерді дұрыс қолданады; Иллиюстра	

Сабақтың ортасы 25 минут	(көне Отырар жеріндегі сәулет өнері ескерткіші.) **«Болжау» әдісі .** **Галерияға саяхат**. Бүгінгі сабақтың тақырыбын табуға ой тастау. - Қымбатты, оқушылар, қабырғада құпия суреттер жасырылған. Қалай ойлайсыздар, бүгінгі біздің сабағымыздың тақырыбы не болуы мүмкін? Сабақ тақырыбы мен мақсатын анықтау. **«Ой қозғау» әдісі:** 1.Суреттен не көріп тұрмыз? 2. Бұл суреттер туралы не білеміз? 3. Сонымен сабақ тақырыбы қандай деп ойлайсыңдар? **Сабақтың тақырыбы, мақсаты мен бағалау критерийлері таныстырылады.** **Мағынаны тану. Жаңа сабақ** **Мәтіналды сөздер** **Жаңа сөздер:** Әулие-святой чудотворец жұмырлана өрілу-округленное плетение қызғалдақ қауызындай-	Оқушылар жаңа тақырыпты анықтайды. Жаңа сөздер түсіндіріледі. Жаңа сөздер таныстырылады. Арыстан бап кесенесі туралы видеоролик көрсетіледі.	цияларды сипаттайды . **(2 балл)** **ҚБ Дескриптор:** - Тірек сөздерді пайдаланып, ауызша мәтіндер құрастырады; - Сұраулы сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп мәтінді мазмұндайды; **Дескриптор:** коммуникативтік жағдаят бойынша	https://youtu.be/vNo_Vd6WE0?si=

	как бутон тюльпана құлаш,- размах өлшем-мера измерить **«Арыстан бап кесенесі»** туралы видео көрсетіледі. **1-тапсырма. Жеке жұмыс. «Фонарик» әдісі.** Тірек сөздерді пайдаланып, ауызша мәтіндер құраңдар. Сұраулы сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп мәтінді мазмұндаңдар. *Арыстан бап, кесене, аңыз, Әмір Темір, өгіз, дуал, мүйізімен сүзу, құлату, қария, түс, жарлық беру, Қожа Ахмет Иассауи.* **ҚБ** **2-тапсырма. Жұптық жұмыс.** коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатыса отырып тапсырманы орындаймыз. **Жағдаят: сен Түркістан қаласында тұрасың. Досың Түркістанға келетінін айтты. Ол сенен Арыстан баптың кесенесіне қалай баруға болатынын, жұмыс кестесін сұрады. Досыңа Арыстан бап кесенесі туралы айтып бер.** **«Байланыс желілері» әдісі** арқылы оқушылар екі қатарға бір – біріне қарама – қарсы тұрып серіктес болып, жағдаятты диалог арқылы орындайды. **ҚБ** **3-тапсырма. Топтық жұмыс. «Еркін пікір» әдісі.**	Тірек сөздер арқылы ауызша мәтін құрастырады. Жұптық жұмысты орындайды.	диалогке қатысады; -жұптық жұмысты ұйымшылдықпен орындайды; -жағдаятты түсініп орындайды; **Дескриптор:** - Мәтін оқып, мәтін бойынша жоспар құрады; - Мәтін бойынша берілген семантикалық картаны толтырады; **(2 балл)**	BOaobYTI2n52sAUu

	Осыншама алып құрылысты дәлме-дәл өлшеп салуға нендей сызықтар мен өлшемдерді қолданғанынбілгісі келді. Бас зергерге сауал қойды. — Қыпшақ өлшемдері туралы кітап жазып жүрмін, — деп бастады сөзін зергер. — Қай ұлттың болмасын, өзіндік өлшем заңы бар. Қыпшақ өлшемдері де ешкімнен кем қалыспайды. Бас зергер өлшем заңдары туралы көп айтты. Бұдан Иланшы Қадырханның ұққаны: әлгі өлшемдер кездейсоқ келтіріле салмайды, ел мен елдің, салт пен дәстүрдің арақатынасынан шыққан. ... Арыстан баба кесенесін әлі тамашалап жүрген. Оң қабырғадағы жарма қақпадан өтіп, кіші бөлмеге енді. Төрт қабырға да жарылған қызғалдақ қауызындай тепе-тең, жұмыр қабырғадан тұрады екен. Ескерткіштің тағы бір ерекшелігі — күмбез астына бірде-бір тұғыр не тіреу қойылмаған. Бас зергердің құрылыс есебіне жетік жан екеніне енді көз жеткізді. ...Иланшы Қадырхан мен зергер зәулім ескерткішті көп аралады... **1 – топ тапсырмасы:5-тапсырма** Мәтін оқып, мәтін бойынша жоспар құрыңдар. **2 – топ тапсырмасы: 6-тапсырма** Мәтін бойынша берілген семантикалық картаны толтырыңдар. Қызғалдақ-негізгі,деректі Арыстан бап-күрделі,деректі Арқан-негізгі,деректі Күмбез-негізгі,деректі Ескерткіш-туынды,деректі Ұста-негізгі,деректі Зергер-негізгі,деректі	Топтық жұмысты ұйымшылдықпен орындайды; . Өз жоспарларын ноутбук ресурсын пайдалана отырып орындайды. Семантикалық картаны гугл	ҚБ Өзін-өзі бағалау Ұлттық құндылығымызды насихаттау барысында сабақтың өн бойында **«Қоржындағы асықтар»** әдісі арқылы бағалау жүргізіледі. **Дескриптор:** - Жақшадағы қажетті етістіктерді дұрыс тұлғада қойып, сөйлемдерді жазады; - Етістіктің қай шақта тұрғанын айтады; **(2 балл)**	

Сабақтың соңы 10 минут	➢ ***Топ оқушылары жұмыстарын қорғайды.*** **ҚБ** **Сергіту сәті:** «Тик ток» әдісі арқылы сергіту сәті жүргізіледі. тик токтан бір үзінді көрсетеді. **9 – тапсырма. Дәптермен жұмыс. Абай атаның ЖИ тапсырмасы.** Жақшадағы қажетті етістіктерді дұрыс тұлғада қойып, сөйлемдерді жазыңдар. Етістіктің қай шақта тұрғанын айтыңдар. Глагол (каз. Етістік) — часть речи, обозначающая действие, движение, состояние как процесс. **ҚБ** **Ой қорыту тапсырмасы.** ***«Wordwall»*** платформасымен тапсырманы орындаңдар. **«Өрмекші торы» әдісі** арқылы бір-біріне жіпті лақтырып, Тақырып бойынша үйренген сөздеріңді айтып шығыңдар, ойларын толықтырып отырыңдар. **ҚБ** **Кері байланыс** **Watsapp» желісі** арқылы оқушылар сабаққа бойынша мұғалімге кері байланыс береді. **Үйге тапсырма: 7 - тапсырма**	бетіне сызып жазады. Сергіту сәтін орындайды. Тапсырманы орындайды.	**Дескриптор:** -Өрмекші торын тиімді пайдалана алады. -Тақырып бойынша түсінген сөздерін айтады;	

ОРГАННАЯ МУЗЫКА.

Бабияш Елена Анатольевна,
учитель музыкии средней школы
№35 им. Халела Досмухамедулы

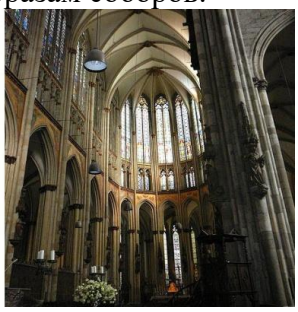
Раздел долгосрочного плана: Раздел 1. Шедевры классической музыки.		
Класс: 6 А	**Количество присутствующих:28**	**Количество отсутствующих:3**
Тема урока	**Органная музыка**	
Цели обучения, которые достигаются на данном уроке (ссылка на учебную программу)	6.1.1.1 - анализировать прослушанные музыкальные произведения, определять вид, стиль и жанры, в том числе взаимосвязь с другими видами искусства; 6.1.2.1 - определять жанры и виды классической музыки; 6.1.3.1 - исполнять песни разных стилей и жанров, используя элементы канона, двухголосия, передавая художественный образ и характер мелодии.	
Цели урока	Знакомство с понятием «органная музыка» на примере творчества И.С. Баха. узнают о музыкальном инструменте орган; будут развивать навыки устной речи, применяя предметную терминологию; исполнят мелодию «Токката и фуга», передавая художественный образ и характер музыки.	
Критерии оценивания	анализирует с помощью терминологии прослушанное музыкальное произведение; умеет работать в группе; может исполнить мелодию произведения, соблюдая темп и ритмический рисунок.	
Языковые цели	*Учащиеся могут:* – обсуждать и анализировать прослушанную музыку с применением предметной терминологии; ***Лексика и терминология, специфичная для предмета:*** Орган, органная музыка, жанр, композитор, канон, И.С.Бах. ***Полезные выражения для диалогов и письма:*** – Звучание инструмента орган ..., подходит к ... образу; – Органная музыка может звучать..., потому что эта музыка...; ***Вопросы для обсуждения:*** – Что вы чувствовали во время слушания произведения? – Чем отличается звучание органа от других инструментов? – Что характерно для звучания органа?	

Привитие ценностей	Привитие интереса к слушанию классической музыки посредством слушания произведения мировой классики. Уважительное отношение к музыке другого народа. При выполнении групповой работы развитие общечеловеческих качеств - оказывание поддержки друг другу, уважение к работе других.
Межпредметные связи	-
Навыки ИКТ	По возможности работа со смартфонами или компьютерами в задании на поиск информации.
Предварительные знания	Содержание урока основывается на понятиях, таких как классика, композитор, жанр, группы инструментов, пройденных в предыдущих классах. В задании на выполнение соответствия учащиеся знают о группах симфонического оркестра по предыдущему опыту.

Ход урока

Запланированные этапы урока	**Запланированная деятельность на уроке**	**Ресурсы**
Начало урока 4 мин	Деление на группы при помощи карточек с изображениями музыкальных инструментов (орган, скрипка, фортепиано). **Задание 1.Обсуждение в классе.** Просмотрите «Галерею инструментов»: – Какие инструменты изображены на рисунках? – К каким группам они относятся? – Знаете ли вы, как называется данный инструмент? – Какие характерные черты вы можете отметить? – Как вы думаете, как он звучит? Определение с учащимися темы урока с обсуждением целей урока.	Карточки для деления на группы (орган, скрипка, фортепиано); презентация Power Point или иллюстрации, рисунки музыкальных инструментов;
Середина урока 7 мин		И.С.Бах «Токката и фуга» ре минор https://www.youtube.com/watch?v=qPNtI2wM9Yo

	 	раздаточные вопросы для групповой работы;
15 мин	Орган (лат. organum) — самый большой клавишный духовой музыкальный инструмент, который звучит при помощи труб (металлических, деревянных, без язычков и с язычками) различных тембров, в которые с помощью мехов нагнетается воздух.	смартфоны, ноутбуки, интернет;
9 мин	Органы больших размеров появились в IV веке, более или менее усовершенствованные органы — в VII и VIII веках. Папа Виталиан (666 год) ввёл орган в католическую церковь. В VIII веке Византия славилась своими органами.	раздаточный материал в виде листков с адаптированным текстом, энциклопедии, словари и т.д;
3 мин	Искусство строить органы развилось и в Италии, откуда в IX веке они выписывались во Францию. Позднее это искусство развилось в Германии. Наибольшее и повсеместное распространение орган начинает получать в XIV веке. В XIV веке в органе появилась педаль, то есть клавиатура для ног.	заранее подготовленная раздатка(каждой группе).
	Органная музыка И.С.Баха О творчестве великого немецкого композитора 18	

	векаИоганна Себастьяна Баха (1685-1750) можно сказать словами поэта: *"Есть люди с голосом глубоким и призывным"*. Наследие композитора включает в себя произведения разных жанров. Среди них мессы, кантаты, хоралы, произведения для органа, клавира, вокальные сочинения, пьесы для детей. Вот как писал русский композитор А.Серов: "Для такого гения, как Бах, самым родным инструментом был орган, этот океан гармоний, бесконечно могучий и величественный даже в бесстрастном спокойствии своём". Иван Бунин - русский поэт, писатель так выразил своё отношение к творчеству великого композитора: Под орган душа тоскует, Плачет и поёт, Торжествует, негодует. Горестно зовёт. Органная музыка И.-С.Баха созвучна величественным образам соборов. Монументальность её звучания в сознании композитора была связана с такой формой выражения чувств и мыслей, которая получила название *полифония*. Полифония (в переводе с греческого - многозвучие) - вид многоголосия, которое основано на одновременном сочетании двух или более самостоятельных мелодий. По словам И.-С.Баха, каждое произведение - это беседа разных голосов, которые представляют собой различные индивидуальности. Если одному из голосов нечего сказать , он некоторое время должен помолчать, пока не будет вполне естественно втянут в беседу. Никто не должен вмешиваться в середину разговора или говорить без смысла и надобности. Это высказывание непосредственно относится к такой музыкальной форме, как фуга - вершина	

	полифонической музыки. В фуге краткая музыкальная мысль - тема - имитируется (повторяется, развивается) в разных голосах так, что при одновременном звучании эти повторы, переплетаясь, сходятся вновь и расходятся. Фуга переводится как бег. Перед фугой как правило, звучит прелюдия (вступление) или Токката (вступление, которое исполняется в быстром темпе, словно удар по клавиатуре). Задание 1. Послушай музыкальные произведения, которые написаны для церковного богослужения. Фрагмент №1 Слушать ЗДЕСЬ Фрагмент №2 СлушатьЗДЕСЬ Фрагмент №3 СлушатьЗДЕСЬ Фрагмент №4 СлушатьЗДЕСЬ Ответь на вопросы: 1. Какие из музыкальных произведений, которые написаны для церковного богослужения могут звучать в католическом соборе, а какие - в православном храме? Почему? 2. Что объединяет русскую православную церковную музыку и музыку западной католической церкви? 1 группа: – Смогла ли музыка раскрыть особенности инструмента? – Или же напротив инструмент раскрывает оригинальность произведения? – Через какие средства выразительности? 2 группа: – К какому жанру музыки относится произведение? – Как бы вы назвали данное произведение? 3 группа: – Что вы чувствовали во время слушания произведения? Почему? – На ваш взгляд, какие образы изображает музыка? Почему вы так решили? Обобщение: предложите учащимся кратко резюмировать произведение Баха с применением терминологии. Задание 3.Поиск информации. Организация групповой работы (по возможности учащиеся работают со смартфонами, компьютерами). При невозможности использования технологий для проведения задания	

<table>
<tr>
<td></td>
<td>учитель заранее готовит раздаточный материал в виде листков с адаптированным текстом, энциклопедии, словари и т.д.
1 группа - творчество И.С. Баха;
2 группа - история создания инструмента;
3 группа - знаменитые произведения И.С. Баха.
Критерии оценивания к заданию:
• раскрытие предложенного задания;
• командная работа;
• применение терминологии.
Предоставьте учащимся время для подготовки задания.
После устной презентации групп предложите учащимся кратко записать информацию в тетради.
Затем учитель организовывает взаимооценивание учащихся по критериям.
Задание 4. Исполнение.
Дайте задание учащимся выразительно исполнить голосом на слог "та"основную мелодию отрывка произведения (3 фразы) И.С Баха «Токката и фуга». Учитель следит за чистотой интонирования и верным ритмическим рисунком музыки.
Предложите учащимся исполнить мелодию методом канона. 1 группа- учащиеся, 2 группа- учитель.
Задание 5. Обсуждение.
Предложите учащимся в группах выполнить задание на соответствие с целью закрепления материала урока.
Понятия: токката, фуга, И.С.Бах, орган, инструментальная музыка, вокальная музыка, духовая группа, струнная группа, ударная группа, классическая музыка.
Проверка задания.
Задание на соответствие.
<table>
<tr><td>Токката</td><td>Музыкальный жанр. Инструментальная музыка в быстром темпе.</td></tr>
<tr><td>Фуга</td><td>Музыкальный жанр. Бывает как инструментального, так и вокального вида.</td></tr>
<tr><td>И.С.Бах</td><td>Сочинял в жанрах токката, фуга, инвенция и т.д. Виртуозный органист.</td></tr>
<tr><td>Орган</td><td>Самый большой музыкальный инструмент.</td></tr>
<tr><td>Инструментальная музыка</td><td>Музыка, исполняющаяся на инструментах.</td></tr>
<tr><td>Вокальная музыка</td><td>Музыка, написанная для исполнения голосом.</td></tr>
<tr><td>Духовая группа</td><td>Инструменты сыбызгы, сазсырнай, саксафон, труба.</td></tr>
<tr><td>Струнная группа</td><td>Инструменты звучащие с помощью струн или при помощи пальцев.</td></tr>
<tr><td>Ударная группа</td><td>Инструменты барабан, тарелки, дауылпаз и треугольник.</td></tr>
<tr><td>Классическая музыка</td><td>Самые лучшие образцы различных жанров.</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Конец урока
2 мин</td>
<td>Рефлексия.
– Что нового узнали?</td>
<td></td>
</tr>
</table>

	– Что вам больше всего понравилось? – Что у вас получилось хорошо? – О чем хотите узнать? – Что было сложным? Почему?	
Дифференциация – каким образом Вы планируете оказать больше поддержки? Какие задачи Вы планируете поставить перед более способными учащимися?	**Оценивание – как Вы планируете проверить уровень усвоения материала учащимися?**	**Здоровье и соблюдение техники безопасности**
При выполнении задания на анализ музыки оказание поддержки группам посредством показа правильного направления в обсуждении. Более способные учащиеся исполняют мелодию Токкаты и фуги, демонстрируя средства музыкальной выразительности. Учащиеся с более сильными навыками в игре на музыкальном инструменте могут исполнить начало мелодии Токкаты и фуги (учащиеся с музыкальным образованием -от ноты ми).	Проведение взаимооценивания учащихся по критериям в задании на поиск информации. Проверка усвоения материала урока через выполнение задания на соответствие.	Здоровьесберегающие технологии. Наблюдение за ходом выполнения групповой работы.
Рефлексия по уроку Были ли цели урока/цели обучения реалистичными? Все ли учащиеся достигли ЦО? Если нет, то почему? Правильно ли проведена дифференциация на уроке? Выдержаны ли были временные этапы урока? Какие отступления были от плана урока и почему?	Используйте данный раздел для размышлений об уроке. Ответьте на самые важные вопросы о Вашем уроке из левой колонки.	
Общая оценка **Какие два аспекта урока прошли хорошо (подумайте как о преподавании, так и об обучении)?** **1:** **2:** **Что могло бы способствовать улучшению урока (подумайте как о преподавании, так и об обучении)?** **1:** **2:** **Что я выявил(а) за время урока о классе или достижениях/трудностях отдельных учеников, на что необходимо обратить внимание на последующих уроках?**		

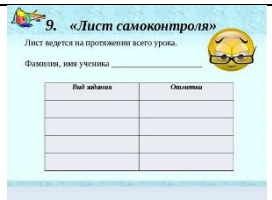
ОБРАЗЫ ГЕРОЕВ ПЬЕСЫ «ВИШНЕВЫЙ САД».

Балатаева Арайлым Кадирбековна,
учитель русского языка и литературы
№78 общеобразовательной школы-гимназии г.Актобе

Раздел VI.	**Театр и кино в современном мире**	
ФИО педагога	**Балатаева А.К.**	
Дата	**01.03.2025**	
Класс 11 «А», «В»	**Количество присутствующих:**	**Количество отсутствующих:**
ТЕМА УРОКА: §40.		
Цели обучения в соответствии с учебной программой	11.3.5 анализировать содержание художественных произведений, сравнивая их с другими художественными произведениями или произведений других видов искусств; 11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме;	
Цели урока	- проанализировать содержание художественного произведения и раскрыть систему образов главных героев «вишневого сада », соизмерять их с главным персонажем романа «Обломов»; -находить в текстах прилагательные и страдательные причастия в краткой форме, использовать их для описания главных героев	
Критерии оценивания:	-анализируют содержание художественного произведения; -раскрывают образы героев; -сравнивают их с другими произведениями; -находят и используют в текстах прилагательные и страдательные причастия в краткой ф.	

Ход урока

Этап урока/ время	**Действия педагога**	**Действия учеников**	**Оценивание**	**Ресурсы**
Начало урока (5-7 минут)	**I. Организационный момент. Создание коллаборативной среды.** – Дорогие, ребята! Пусть этот урок принесет нам радость общения и наполнит души прекрасными чувствами. Деление на три группы «Активисты», «Полемисты», «Логики».			Учебник Интерактивная доска

<table>
<tr>
<td>Середина урока(25 -30 мин).</td>
<td>
II. Актуализация знаний. Прогнозирование.
Эпиграф
«В рассказах Чехова нет ничего такого, чего не было бы в действительности. ».
М.Горький
(Я) Мы продолжаем с вами изучать творчество талантливого драматурга А.П. Чехова. Вспомните, мы говорили о главной литературной удаче 1904 года, о чеховском «вишневом саде», который написан в 1903 году, а в 1904 стал главным хитом театральной Москвы в постановке МХАТ.
Предтекстовая работа.
«Вишневый сад » является произведением о конце старой России, о прощании с прошлым, в ожидании будущего. Идея пьесы заключена в словах «Вся Россия -наш сад». Именно за нее, за Россию, ведется борьба между тремя эпохами.
Фронтальный опрос (д.з)
1. Определите главную мысль данного произведения;
2. Назовите проблемы, затронутые в нем;
3. Определите жанр «Вишневого сада».
Отвечают по принципу спиннера.
Сегодня мы поговорим о людях «вишневого сада». Почему писатель дал такое название своему произведению? Назовите главных героев произведения? (Заранее ученикам дается опережающее задание подготовить сообщение «Смысл и толкование выражения ».)
III. Изучение нового материала
Текстовая работа
</td>
<td>
Учащиеся определяют тему урока. Комментируют эпиграф урока.

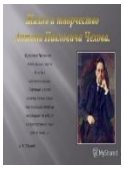
Отвечают на вопросы

<u>Дескрипторы:</u>
<table>
<tr><td>определяет главную мысль</td><td>1
3 балла</td></tr>
<tr><td>называет проблемы</td><td>1</td></tr>
<tr><td>Определяет жанр</td><td>1</td></tr>
</table>

Просматривают презентацию, выполняют условие.

<u>Дескрипторы:</u>
<table>
<tr><td>раскрывает образы героев</td><td>1</td></tr>
<tr><td>сравнивает их с другими персонажами</td><td>0,5</td></tr>
<tr><td>правильно излагает мысли</td><td>0,5</td></tr>
</table>
</td>
<td>
«Лист самооценки

Критерии оценивания:
--анализируют содержание художественного произведения;

Критерии оценивания:
-раскрывают образы героев;
-сравнивают их с другими произведениями;
2 балла
</td>
<td>
Эпиграф

Презентация

Учебник

</td>
</tr>
</table>

Лексико-грамматический тренинг

(Г) Работа в группах. Прочитайте краткие характеристики героев, выполните задания

Условие для первой команды: 1. Используя Денотатный граф охарактеризуйте Гаева и Раневского .

1. Определите комичность и драматичность образов Раневской и Гаева?

Условие для 2 группы: 1.Составьте пирамидную историю Ермолая Лопахина.

Условие для 3 группы: Составьте диаграмму Венна, сравнив Гаева с Обломовым по признаку «неумения жить» .

Дифференциация по уровню поддержки.

Максимальная поддержка: показываю на примере как составить пирамиды и диаграммы Венна.

Средняя поддержка: информирую учащихся о четком излагании мыслей.

IV. Освоение изученного материала.

Теоретический материал

Изучите содержание таблицы

Полные страдательные причастия	Краткие страдательные причастия
1) Изменяются по падежам, числам и родам. *Там, в поднебесье, идут облака, через туман озарённые. Я ехал по земле, везде засеянной хлебом.*	1) Изменяются по числам; в единственном числе — по родам. *Весь дом был блеском озарён. Половина тёмно-синего неба была густо засеяна звёздами.*
2) Полные страдательные причастия в предложении являются определениями. *Прочитанная книга лежала на столе.*	2) Краткие страдательные причастия в предложении употребляются как сказуемые. *Торги назначены на двадцать второе августа.*

Использование языковых единиц.

Прочитайте предложения, найдите прилагательные и страдательные причастия в краткой форме. Упр 1, стр95

1. Если против какой-нибудь болезни предлагается очень много средств, то это значит, что болезнь неизлечима (Гаев).
2. Тетка очень богата, но она нас

Учащиеся отвечают на вопросы, выполняют задания пот учебнику.

Учащиеся читают тексты, отвечают на вопросы, выполняют задания.

Учащиеся отвечают на вопросы, выполняют задания.

Критерии оценивания:
-находят и используют в текстах прилагательные и страдательные причастия в краткой
2 балла

Критерии оценивания:
-анализируют содержание художественного произведения;
-используют в текстах прилагательные и страдательные причастия в краткой
2 балла
+1 балл

Дескрипторы:

находит	краткие прилагательные	1
находит	краткие страдательные причастия	1

	не любит (Гаев). 3. Я теперь покойна! Я покойна! Я счастлива! (Аня) 4. Если рассуждать попросту, без затей, то какая там гордость, есть ли в ней смысл, если человек физиологически устроен неважно, если в своем громадном большинстве он груб, неумен, глубоко несчастлив (Трофимов). 6. Я могу обходиться без вас, я могу проходить мимо вас, я силен и горд (Трофимов). **Проверьте себя!** 1. Неизлечима – краткое прилагательное; 2. Богата – краткое прилагательное; 3. Покойна, счастлива – краткие прилагательные; 4. Физиологически - краткое прилагательное, устроен – страдательное причастие в краткой форме, груб –краткое прилагательное, неумен – краткое прилагательное, несчастлив- краткое прилагательное ; 5. Силен, горд - краткие прилагательные; (И) **Речевой тренинг** Р Метод «Свободный микрофон» 1. Если бы у Вас была возможность задать вопрос писателю, о чем бы вы его спросили? **(ФГ) Ответьте на вопрос, используя текстовую информацию для потверждении своей точки зрения.** 2. Сюжет, отвечающий авторской идее, может быть в реальной жизни? **V. Закрепление изученного материала**	**Обратная связь учителя *(устная оценка и / или комментарий*** «Комплимент»		

	Послетекстовая работа **П:** 2. Предложите свои идеи по спасению сада. **Л:** Используя прилагательные и страдательные причастия в краткой форме охарактеризуйте главных героев . **(**И) **А**: На вопрос: «Отражает ли эпиграф тему и содержание данного урока?» даст аргументированный ответ эксперт урока Асанов А **(Т) Инсценировка. Монолог Лопахина, Раневской и Гаева о вишневом саде.**			
Конец урока 5 мин. **Рефлексия Прием поWW.**	**Домашнее задание** Напишите эссе на одну из предложенных тем: 1. Чего заслуживает Раневская-осуждения или жалости? 2. Чего больше в Лопахине-«хищного зверя» или «тонкой, нежной» души?	**Для самостоятельного изучения предлагается «Символика В.С».** Каждый участник урока выбирает свой уровень	Стикеры	**Рефлексия Прием «Мой сад успеха».**

Приложение №1

Ресурс для самооценивания.

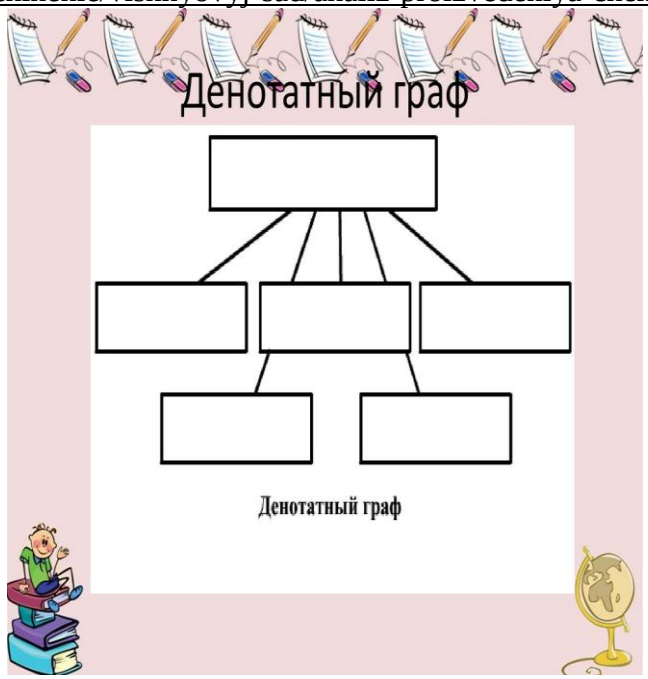
Приложение №2

ПРИМЕРНЫЕ СХЕМЫ АНАЛИЗА ЛИТЕРАТУРНЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЙ

1. История создания
2. Тематика 3. Проблематика 4. Идейная направленность произведения и его эмоциональный пафос
5. Жанровое своеобразие
6. Основные художественные образы в их системе и внутренних связях
7. Центральные персонажи
8. Сюжет и особенности строения конфликта

Приложение №3

https://obrazovaka.ru/sochinenie/vishnyovyj-sad/analiz-proizvedeniya-chehova.html

ҒАЛАМДЫҚ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ПРОБЛЕМАЛАР.

Балғазина Гульмира Нуралиевна,
Ақтөбеғ қ. №44 Ауысымдық (кешкі) жалпы білім беретін мектебінің география пәні мұғалімі

Сынып 11	**Барлығы - Қатысқандар - Қатыспағандар -**
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары	11.7.1.1 геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 11.7.2.1 Ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжіребиені зерттеу:
Сабақ мақсаты	**Барлық оқушылар:** геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтайды
	Оқушылардың басым бөлігі: геоэкологиялық үдерістердің географиялық қабық заңдылықтарын сақтайтын жолдарын түсінеді
	Кейбір оқушылар: Ғаламдық экологиялық проблемалар туралы өз ой-пікірлерін жеткізе алады
Бағалау критерийі	• Геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін біледі • Геоэкологиялық үдерістердің географиялық қабық заңдылықтарын сақтайтын жолдарына мысал келтіреді • Ғаламдық экологиялық проблема туралы эссе жазады
Тілдік мақсаттар	**Оқушылар ... істей алады** *Географиялық дереккөздерін оқиды,талдайды.(оқылым);* *Өздерінің жасаған шығармашылық жұмыстарын таныстырады, айтып береді.((айтылым);* *Бейнематериалдарды, бір-бірінің пікірін тыңдайды(тыңдалым),* *Топта және жеке тапсырмаларды орындайды,жазады (жазылым)*
	Пәнге қатысты сөздер мен сөз тіркестері: географиялық қабық, ырғақтылық заңдылығы, мезгілдік ырғақтылық, циклдік ырғақтылық
	Сыныптағы диалог/жазылым үшін пайдалы тілдік бірліктер
	Талқылауға арналған тармақтар:
	Сіз неліктен ... екенін айта аласыз ба?
	Жазылым бойынша ұсыныстар:
Құндылықтарға баулу	
Пәнаралық байланыс	Биология-тіршілік иелері өсімдік,жануарлар,микроорганизмдер. Физика-зат және энергия айналымы Тарих- география қабықтың қалыптасу кезеңдері.
Алдыңғы білім	Геоэкологиядағы антропогендік факторлар

Сабақтың барысы		
Сабақтың жоспарланған кезеңдері	**Сабақтағы жоспарланған жаттығу түрлері**	**Ресурстар**
Сабақтың басы **7** минут	**Ұйымдастыру кезеңі** Амандасу. Психологиялық ахуал тудыру **(**оқушыларға бүгінгі сабаққа сәттілік тілеп, гүл жапырағындағы тілектерді ұсынады). Оқушыларды топқа бөлу **«Конверт сұрақ» әдісі** **Осы сұрақтар сұрақтар арқылы алдыңғы білімге шолу жасап, қорытындылаймыз.** 1. Қоршаған ортаның ласауы қандай экологиялық апаттарға әкеліп соғуы мүмкін? 2. Озон қабатының жұқаруы адам денсаулығына қадай зиян әсерін тигізуде? 3. Шөлейттену дегеніміз не? **Дескриптор:** -Экологиялық апаттарды атайды; -Озон қабатының жұқаруының адам денсаулығына тигізетін әсеріне мысал келтіреді; -Шөлейттенудің анықтамасын береді; **Оқушылардың жауаптарынан кейін жаңа тақырып түсіндіріледі. Сол бойынша тапсырмалар оындалады.**	
Сабақтың ортасы **30** минут	1-тапсырма. (Т) Постер қорғау 1-топ Мезгілдік ырғақтылық 2-топ Циклдік ырғақтылық 3-топ Тәуліктік және маусымдық циклдер 4-топ Ғасырішілік циклдер Дескриптор Білім алушы - Географиялық қабықтағы ырғақтылық бойынша постер қорғап шығады ҚБ: «SMS» әдісі. Топтар бір біріне қағаз ұялы телефон арқылы бағалау хатын жібереді. **2-тапсырма.(Ж)** «Quizizz» әдісін пайдаланып оқушылардың білімін тест сұрақтары арқылы тексеру. Интербелсенді тақтада сұрақтар көрсетіледі. Сұрақтарға жұптасып жауап береді. 1. Мезгілдік және циклдің ырғақтылықтың ерекшелігі неде? 2. Тәуліктік циклге мысал келтір? 3. Жердің Күнді айналуынан қандай цикл орын алады? 4. Ғасырлық тербелістер қандай	Оқулық: «География» 10 сынып, «Мектеп», Жаратылыстану-математика бағыты, 79-80 беттер

	құбылыстармен сипатталады? 5. Ғасырлық тербелстердің географиялық қабықтың дамуына ықпалы қандай? 6. Өмір цикліне қандай кезеңдер жатады? ***Бағалау критерий*** Тест сұрақтары арқылы сұрақтарға жауап береді ***Дескриптор*** -Интербелсенді тақтада көрсетілген сұрақтарға ұялы телефон арқылы жауап береді; - Дұрыс жауаптың бірін жұптасып белгілейді. - Уақыт белгісін сақтап, жылдам жауап береді. **Кері байланыс** Интербелсенді тақтадан жылдам жауап берген оқушыларға орын беріліп бағаланады. Мұғалім кері байланыс береді. ҚБ: Оқушыларға «Жарайсың», «Ойлан» «Талпын» бағалау қағаздары таратылады.	
Сабақтың соңы 3 минут	***Рефлексия*** Оқушы сабақта қандай көңіл күйде отырғындығын аралдардың біріне барып белгілейді 	
Қосымша ақпарат		

Саралау – сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Тапсырма- - Сіз басқаларға қарағанда қабілетті оқушыларға қандай тапсырмалар бересіз?	**Бағалау – сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырысыз**	**Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақта**

Жалпы бағалау		

Сабақта ең жақсы өткен екі нәрсе (оқу мен оқытуға қатысты)
1:
2:
Сабақтың бұдан да жақсы өтуіне не оң ықпал етер еді (оқытуды да оқуға қатысты)
1:
2:
Сабақ барысында мен сынып н емесе жекеленген оқушылар туралы менің келесі сабағымды жетілдіруге көмектесетін не білдім?

ВОССТАНИЕ КАЗАХОВ В 1836-1838 гг.

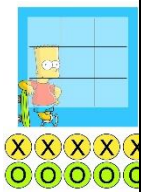
Балтагарина Жанара Адылгереевна,
учитель истории КГУ «Тамдинской средней школы»
Актюбинской области

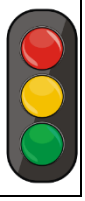
Цели обучения:	7.3.1.5 определять причины и последствия национально-освободительной борьбы казахского народа против колониальной политики 7.3.1.6 оценивать роль руководителей национально-освободительных восстаний
Цели:	Рассмотреть с помощью карты территорию Букеевского ханства; с помощью источника выявить причины восстания; изучить ход восстания на основе выявления факторов, повлиявших на ход восстания; Изучить причины, ход и последствия восстания казахов под руководством Исатая Тайманова и Махамбета Утемисова
Критерии успеха	учащиеся узнают о причине и ходе восстания и историческое значение, и смогут сравнить с другими восстаниями; создать условия для дальнейшего развития информационной компетентности Определить роль батыров,биев,султанов,жырау в общественно-политической жизни
Количество учеников:	Всего: 14 Присутствовало:

Ход урока

Время Этапы урока	Действия учителя	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
15 мин Актуализация знаний	1.Приветствие. Положительный психологический настрой. «Однажды Сократ, окружённый учениками, поднимался к храму. Навстречу им спускалась известная афинская гетера. “Вот ты гордишься своими учениками, Сократ, - улыбнулась она ему, - но стоит мне только легонько поманить их, как они покинут тебя и пойдут вслед за мной”. Мудрец же ответил так: “Да, но ты зовёшь их вниз, в тёплую весёлую долину, а я веду их вверх, к неприступным, чистым вершинам”. Вот и мы с вами сегодня должны подняться на одну ступеньку вверх, “преодолевая” задачи, которые будут рассмотрены на сегодняшнем уроке. Готовы???	Ученики настраиваются на положительный настрой урока. Ученики выбирают код Ученики объединяются в группу согласно делению приложения	Формативное оценивание (самооценивание) **Дескриптор** -отвечают	Оценочные листы телефон Метод qaz math https://qazmath.net/quraldar/topka-bolu/ file:///C:/Users/User/Downloads/Instagram,%20%D

	Давайте начнем!! Удачи! Деление на группы Метод qaz math 1 группа 2 группа 3 группа **2. Правила урока, озвучивание цели урока и формы работы (проверка домашней работы)** **ИКТ** **Игра Аркан Тартыс** Учитель включает презентацию и зачитывает вопрос нужно ответить выбрав один из правильных ответов.	Ученики по очереди отвечают на вопрос определяют правильный ответ	на вопросы -определяют правильный ответ	0%BA%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%8F.pdf **Метод «Аркан тартыс»**
Осмысление 25 мин Освоение нового, применение знаний	**Изучение нового материала** Учитель задает наводящие вопросы подводит к теме урока. Ознакомление с темой и целями урока. **Групповая работа** **Метод гугл** **1 группа** – Анализ причин восстания **Метод 5 кадров** **2 группа** – Роль Исатая и Махамбета **Метод постер** **3 группа-** Последствия восстания **Разминка. Новогодние бонусы. Календарь Адвенд.** **(п) Парная работа** **Работа с картой** **Задание:** Изучить ход восстания, выделить ключевые события и места сражений.	Ученики рассматривают портреты отвечают на вопросы Ученики работают в группе анализируют ситуации выявляют различные этапы реформ и их влияния **Взаимооценивание** 1 группа 2 2 группа 3 3 группа 1 **Критерий оценивания** 1. Указать на положительные моменты 2. Показать присутствовали ли отрицательные 3. Дать свое мнение во время работы с	***Дескриптор:*** *-Называют политическую деятельность общественных деятелей* *-Называют, что казахская интеллегенция стала жертвой репрессии 1937-1938 гг.* **Дескриптор 1 группа** *- сопоставить различные факторы приведшие к восстанию не менее 2-х* *-указать экономическ*	Видеоматериал о восстании 1836-1838гг https://youtu.be/9H61JcSC4qo\ Карточки с заданиями **Метод 5 кадров** Метод **«гугл»** **Метод постер**

	(и) **Индивидуальная работа** **Задание:** работа с рабочим листом Учитель раздает рабочие листы	постером Пары должны на основе исторического материала (изученные источники или интернет-ресурсы) выделить следующие моменты: Где и когда началось восстание?Какие города и регионы стали центрами сопротивления ?Где происходили ключевые сражения?Каковы были успехи и поражения восставших? Ученики рабочий лист работают самостоятельно	*ие, политические и социальные причины не менее 2 причин* **2 группа** *-определить роль лидеров в организации восстание -дать анализ их деятельности* **3 группа** *- проанализировать последствия восстания для казахского народа (политическое, социальное и культурное значение) не менее 2 х* **Самопроверка**	**Карта** **Рабочий лист file:///C:/Users/User/Downloads/Instagram,%20%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%8F.pdf**
РЕФЛЕКСИЯ 3 мин Анализ урока, домашнее задание	**Закрепление** **Метод Крестики и нолики** Учитель раздает карточки с полем для игры **Задание:** ответить на вопрос верно/неверно Х-да О-нет **Обратная связь** **Сообщение учителю**	Ученики по очереди отвечают на вопросы Отмечают верно/неверно	Самооценивание и взаимооценивание. **Дескриптор** -отвечают на вопрос - закрепляют полученные знания	**Метод крестик и нолик** **Метод**

	Почта знаний **Учитель раздает карточки в форме письма** **Рефлексия «Светофор» classroom** Учитель включает платформу Нужно выбрать Красный -мне нужна помощь Желтый – многое было понятно Зеленый- Урок понравился все было понятно 5) Домашнее задание: §25 пересказывавть.	Ученики пишут по 3-5 предложении в письме и крепят на почтовый ящик Ученики по очереди подходят к доске нажимают на соответствующий цвет	Взаимооценивание Словесная похвала	**почта знаний** **Рефлексия светофор**

КІТАПХАНА БІЗДІҢ РУХАНИ ҚҰНДЫЛЫҒЫМЫЗ.

Батырова Айдана Айдынбековна,
Ақтөбе облысы,Темір ауданы,
№2 Шұбарқұдық қазақ- орыс ЖОББ мектебінің әлеуметтік педагогы

Қатысушылар: Жас мамандар (оқытушылар)
Орындау форматы: Квест-ойын (логикалық тапсырмалар, шығармашылық тапсырмалар, командалық жұмыс)
Өтетін орын: Колледж аумағы (кітапхана)
Мақсаты:

- Колледж тарихын, жетістіктерін еске түсіру
- Командалық жұмысты дамыту
- Жас мамандардың кәсіби және шығармашылық қабілеттерін көрсету
- Қызықты және есте қаларлық шара ұйымдастыру

Сценарий барысы
1-бөлім: Квесттің ашылуы
Жүргізуші:

- Құрметті жас мамандар! Бүгін біз ерекше форматтағы шара – квест-ойын арқылы колледжіміздің 40 жылдық мерейтойын атап өтеміз!
- Сіздерді қызықты сынақтар, логикалық тапсырмалар және командалық жұмыстар күтіп тұр!
- Ойын шарты: барлығы **2-командаға** бөлінеді. Әр 2 -командаға тапсырманы орындаған уақытта картычка беріледі. Оларды орындау арқылы сіздер финалдық мақсатқа жетесіздер!
- Жеңімпаз команда **ерекше сыйлық** алады!

2-бөлім: «Библио торт»
Тапсырма: Колледж тарихына байланысты 5 сұрақ беріледі. Дұрыс жауап берген командаға келесі бөлімге өтеді.

- **Мысалы сұрақтар:**

1. Колледж қай жылы құрылды?
2. Алғашқы директоры кім болған?
3. Қай жылы колледж атауы өзгерді?
4. Оразмағанбет Тұрмағанбетұлы қай жылы дүниеге келген?

5. Колледж алғаш ашылған кезде қандай негізгі мамандықтар оқытылды?
6. Колледждің ең алғашқы түлектері қай жылы бітірді?
7. Колледж кітапханасында қанша кітап бар?
8. Колледж қабырғасында 40 жылдан бері еңбек етіп келе жатқан мұғалімдер?
9. Кітапхана залы нешеге бөлінеді?
10. Тәтті
11. Алғашқы жылдары колледжде қанша студент оқыды?
12. Тәтті

3-бөлім: «Актерлік сайысы» ***(Арнайы жабдықталған кабинетте)***

- **Тапсырма:** Екі командаға **тапсырма** беріледі. Өз өнерлерін көрсетеді.

1-көрініс: Сыныпта

(Сәбира апай сабақ түсіндіріп жатыр. Қожа кітапқа шұқшиып, бірдеңе жазып отыр.)
Сәбира апай: Қожа, сен не істеп отырсың?
Қожа: (сасып) Ештеңе, апай, жай ғана...
(жасырын жазған өлеңін тез жасырады.)
Сәбира апай: Сен үнемі бірдеңе ойлап жүресің. Сабаққа зейін қой!
(Жантас Қожаның дәптерін тартып алады.)
Жантас: (қалжыңдап) Қане, не жаздың? Ооо, махаббат хат қой!
Қожа: (қызарып) Қайтар бері!
(Оқушылар күледі. Қожа ашуланып, Жантасқа қарсы жүреді.)

2-көрініс: Мектептегі оқиға

(Сынып. Сәбира апай сабақ түсіндіріп жатыр.)
Сәбира апай: Балалар, тәртіп – ең маңызды қасиет. Сабаққа дұрыс дайындалу керек. Қожа, сен үй тапсырмасын орындадың ба?
Қожа: (кішкене күмілжіп) Орындадым, апай, бірақ... дәптерімді Тайжан жеп қойды...
(Сынып күлкіге қарық болады.)
Сәбира апай: Қожа! Сен қашан адам боласың?
Жантас: (мазақтап) Ол ешқашан адам болмайды, апай!
(Қожа ашуланып, Жантасқа жұлқынады. Сынып у-шу болып кетеді.)

4-бөлім: «Логикалық көпір» ***(Спортзал немесе ашық алаң)***

- **Тапсырма:** Командаларға 3-4 логикалық сұрақ беріледі. Барлығын дұрыс шешкен соң ғана келесі кезеңге өтеді.

Мысалы сұрақ:

Бір кітапхана ішінде 5 қабат бар. Әр қабаттағы кітап саны төменнен жоғары қарай екі есе көбейеді. Егер бірінші қабатта 20 кітап болса, бесінші қабатта қанша кітап бар?

Бұл есепті шешу үшін әр қабаттағы кітаптар санын есептейік.

Бірінші қабатта **20 кітап** бар. Әр келесі қабатта кітап саны **екі есе көбейеді**, яғни:

- **1-қабат:** 20 кітап
- **2-қабат:** 20 × 2 = 40 кітап
- **3-қабат:** 40 × 2 = 80 кітап
- **4-қабат:** 80 × 2 = 160 кітап
- **5-қабат:** 160 × 2 = **320 кітап**

Жауабы: 320 кітап. 📚

- Бір кісі кітапханаға келіп, "маған қара түсті кітап беріңіз" дейді. Кітапханашы ойланып, оған кітап береді. Бірақ кітаптың мұқабасы ақ түсті еді. Бұл қалай болғаны?
- Бұл жұмбақ сұрақтың логикалық шешімі мынадай:
- Кітаптың мазмұны (ішіндегі мәтіні) қара түсті, ал мұқабасы ақ түсті. Яғни, кітаптағы әріптер қара түспен жазылған.
- Сондықтан кітапханашы дұрыс кітап берді! ☺📖

5-бөлім: «Шығармашылық тапсырма»

Тапсырма: Командаларға берілген тақырып бойынша **5 минутта** орындау қажет.

6-бөлім: «Финалдық кілт» ***(Колледждің бас алаңында)***

- Бұл – соңғы тапсырма! Командаларға жұмбақ беріледі, ол колледждің белгілі бір орнына апарады (мысалы, колледждің символы тұрған жер).
- Сол жерге бірінші болып жеткен команда **жеңімпаз атанады!**

Командаларға төмендегі жұмбақ беріледі:

- *Білімнің шамы жағылған жер,*
- *Мыңдаған түлек қанат қаққан жер.*
- *40 жылдық тарихы бар,*
- *Бұл мекен саған таныс болар!*

(Жауабы: Колледждің символы орналасқан жер – мысалы, арнайы тақта, мүсін, кітапхана немесе колледж логотипі тұрған алаң.)

7-бөлім: Жеңімпаздарды марапаттау

Жүргізуші:

- Бәріңіз тамаша өнер көрсеттіңіздер! Бүгінгі ойын тек жарыс емес, колледжіміздің 40 жылдық тарихына құрмет көрсету болды.
- Енді ең көп ұпай жинаған **жеңімпаз командаңы марапаттаймыз!** 🎉

(Дипломдар мен сыйлықтар табысталады.)

Қорытынды

Бұл квест ойыны колледждің 40 жылдық мерейтойын ерекше атап өтуге мүмкіндік береді. Жас мамандар бір-бірімен жақынырақ танысып, ұжымдық рухты күшейтеді. Ойын форматы әр қатысушыға белсенділік танытып, мерекелік шарадан керемет әсер алуға мүмкіндік береді!

🎊 **Құттықтаймыз! Біздің колледжге 40 жыл!** 🎊

РОЛЬ ВЕЛИКОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ В РАЗВИТИИ ГОРОДСКОЙ КУЛЬТУРЫ КАЗАХСТАНА.

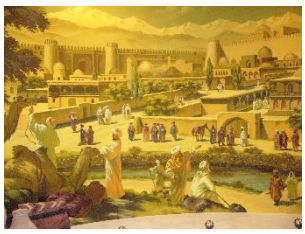
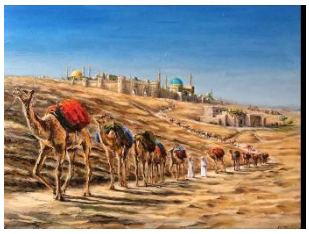
Бегентаева Венера Кайрбаевна,
преподаватель истории
Хромтауской горно-технического высшего колледжа

План учебного занятия

Курс, группа	1 курс, 102 ГЭМО
Результаты обучения (согласно ТУП)	Анализировать роль Великого Шелкового пути в возникновении и развитии городов Казахстана;
Критерии оценивания (согласно ТУП)	Анализирует и оценивает роль Великого Шелкового пути в возникновении и развитии городов Казахстана;
Навык исторического мышления	Ориентация во времени и пространстве
Исторический концепт	Изменение и преемственность
Необходимые ресурсы	1. З.А. Джандосова. История Казахстана. Учебник для 11 классов. Алматы: Мектеп, 2019 год 2. Дидактический материал 3. Презентация к уроку 4. Ссылки указаны в плане

Ход занятия

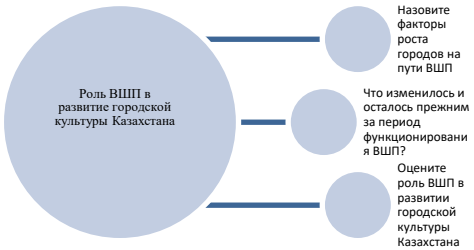
Этап занятия/ время	**Деятельность преподавателя**	**Деятельность обучающегося**	**Ресурсы**
Начало урока Орг момент (3 мин)	**Приветствие. Проверка посещаемости группы** **Психологический настрой к уроку** Создание коллаборативной среды. Предлагаем встать в круг и пожелать друг другу добрые пожелания (Я желаю тебе....) Думаю, что сегодня на уроке все будут хорошо работать и к концу урока у всех будет хорошее настроение!	Подготовка к уроку	
Подготовка к новой теме (10 минут)	**Метод «Мозговой штурм»** **Задание № 1:** «Найдите взаимосвязь» 1. Показываю картинки на слайде 2. Задаю вопросы Что изображено на картинках? Как эти два изображения могут быть связаны друг с другом? **«Мозговой штурм»**-способ поиска новых идей и неожиданных решений. **Цель:** получить как можно больше идей. **Дифференсация:** принимается любой ответ,	Индивидуальная работа. Студенты анализируют взаимосвязь картинки. Каждый высказывает свои идеи взаимосвязи картинок.	Учебник История казахстана 10 кл. **https://yandex.kz/images/search?text=картинки%20ВШП**

	таким образом каждый может высказать свои идеи. **Эффективность** метода метода незначительные затраты времени, решение проблем через большое количество идеи. Обратная связь: Средневековый город вдоль ВШП Караван		**&stype=image&lr=29444&parent-reqid=1686064518705963-4997611081403933656-balancer-l7leveler-kubr-yp-sas-16-BAL-5362&source=serp**

Середина урока **Метод ДЖИГСО** (29 мин)	**Задание № 2 Работа с таблицей** «Изменение и преемственность» 1. Посмотрите ЦОР 2. Обсудите в группе матреиал ЦОР и заполните таблицу 3. Заполняя таблицу проанализируйте преемственность развитие городов Казахстана через изменения 4. Первые номера создают одну группу, 2, 3, 4, 5, 6. 5. Все возращаются на свои места **Цель метода:** взаимообучение учеников, особенно хорошо он подходит для оценки необычных и инновационных идей, когда важно учесть любое мнение и рассмотреть ситуацию под разными плоскостями. **Дифференция:** вопросы задания в таблице сформулированы от простого к сложному, что характеризует дифференцированный подход,	Рассчитайтесь на 1, 2,3,4,5,6 Студенты делятся на 4 группы по 6 человек. Смотрят ЦОР, фиксируют в тетради текст. Каждая группа получает одинаковое задание: заполните таблицу «Изменение и преемственность». Затем в группы объединяются по числам 1, 2,3,4,5,6. Затем по команде они по очереди объясняют свой вопрос, используя таблицу. Студенты возвращаются на свои места и еще раз общи материал.	https://youtu.be/wKnNzPZcV2E

<table>
<tr>
<td></td>
<td>путем повторения материала усваивают материал.
Эффективность метода: в одно время вовлекаю всех студентов на просмотр ЦОР, идет визуализация материала, что позволяет хорошо запомить материал.
Обратная связь:
Объяснив и обсудив таблицу «Изменение и преемственность» все возвращаются на свои места и ещё раз обсуждают общий материал.
Таблица: Изменение и преемственность</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td colspan="3">
<table>
<tr><td colspan="5">Назовите одну преемственность на протяжении функционирования ВШП</td></tr>
<tr><td>Когда начал функционирова-ть ВШП?</td><td>1 изменение</td><td>2 изменение</td><td>3 изменение</td><td>Когда перестал функционировать ВШП?</td></tr>
<tr><td>2 тыс до н.э.</td><td>Развитие городов как ремесленных центров</td><td>Города Южного и Юго Западного Семиречья стали областями городской культуры</td><td>Дворцовые и культовые постройки</td><td>14 вв</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>«Картографический метод исследования»
(25 мин)</td>
<td>Задание № 3: Работа с картой
1. Прочитайте ресурс на стр.32-46, ознакомьтесь с картой ВШП
2. Обозначьте на контурной карте города и назовите маршруты Великого Шелкового пути на территории Казахстана (слабоуспевающие студенты)
3. Оцените роль возникновении городов Казахстана, расположенных вдоль трассы</td>
<td>1. Обучающиеся читают ресурс
2. Выполняют задание по карте, находят маршруты ВШП, обозначают города оценивая роль ВШП в возникновении и развитии городов.
Дескрипторы:
1. Находят и обозначают</td>
<td>https://okulyk.kz/</td>
</tr>
</table>

	Великого Шелкового пути. **Метод «Картографический метод исследования»-** использование карт для познания изображенных на них явлений называется картографическим методом исследования. Его применение основано на работе с картами как пространственными моделями действительности. По сути, этот метод составляет главное содержание раздела об использовании карт для анализа событий. **Цель метода:** вовлечение обучающихся в дискуссию, обмену мнениями, коллективной работе **Дифференция**-заключается в обеспечении оптимальных условий для формирования познавательной деятельности и активности. **Эффективность метода:** стимулирование самостоятельной поисковой творческой деятельности, запуск механизмов самообразования и самоорганизации. **Обратная связь:** Две звезды и одно пожелание **Работа по карте**	маршруты ВШП 1) древний Степной путь; 2)Западный меридиональный путь; 3) Южный Шелковый путь. 2.Обозначает и оценивает роль городов Казахстана расположенные вдоль трассы Великого Шелкового пути. Ребята две звезды - называете два города на пути ВШП Одно пожелание-сделайте анализ одним предложением о развитии городов вдоль ВШП	
Метод «Анализ проблемы» (25 мин)	**Задание № 4: «Детонатный граф» Ресурс 2** 1. Определяют факторы роста городов на пути ВШП 2. Анализируют содержания текста, уделяя особое внимание тому, что изменилось и осталось прежним за период функционирования ВШП 3. Студенты собирают и анализируют данные и оценивают	1. Прочитайте ресур № 2 2. Определите глаголы, характеризующие факторы роста городов на пути ВШП 3. Проанализируйте изменения за период функционирования ВШП	Андрюще нко Е.Г. Россия и Великий шелковый путь: очерки геополити ки, истории,

	роль ВШП в развитие городов Казахстана - инструмент контент-анализа текста **Цель метода:** анализ существующей проблемы, поиск решения **Дифференция:** групповая работа при котором учитывается возможности каждого обучающегося. **Эффективность метода:** позволяет обучающимся более вдумчиво работать с текстом. «Детонатный граф» Прием денотатный граф помогает обучающимся оценить роль ВШП в развитие городской культуры Казахстана при анализе содержания ресурса. Прием способствует развитию функциональной грамотности. **Обратную связь** выполняют через Google Jamboard.	4. Оцените роль ВШП в развитии городской культуры. 5. Каждая группа делится со своими версиями ответа. Идет обсуждение, анализ роли ВШП в развитии городской культуры Войдите через ссылку https://jamboard.google. выберите стикер Напишите имя Оцените роль возникновения городов Казахстана расположенных вдоль трассы ВШП одним предложением.	социологии / Е. Г. Андрющенко. М., 2015. Текст http://e-history.kz/media/scorm/201/141/text/text.htm https://jamboard.google.
Рефлексия (5 мин)	 «Чемодан, мясорубка, корзина» Чемодан - информация, которая пригодится в дальнейшем, то что возьму с собой Мясорубка – мне было интересно Корзина – мне было сложно	На стикерах пишут свои имена и клеят в соответствующие картинки.	Стикеры, маркеры
Оценивание(3 мин)	Комментирую оценки		

Комментарии к уроку:

Результаты обучения

1. Результаты обучения соответствуют учебной программе.

По типовой учебной программе предусмотрено 8 разделов. Согласно результатам обучения и теме урока в программе предусмотрен раздел – «Раздел 5. Цивилизация: особенности экономического развития», подраздел «5.2. Степь и город: взаимодействие и взаимовлияние», Тема 5.2.1. Роль Великого Шелкового пути в развитии городской культуры Казахстана». Результат обучения - анализировать роль Великого Шелкового пути в возникновении и развитии городов Казахстана. Результаты обучения соответствуют типовой учебной программе, по подразделу и рассчитано на 2 академический часа.

2. Критерии оценивания занятия соответствуют результатам обучения.

Мои критерий оценивания соответствуют результатам обучения. Доказательством этому, служит то, чтобы дать анализ роли ВШП, студенты должны уметь через исторический навык ориентация во времени и пространстве, определять изменения и преемственность в период функционирования ВШП. Что приводит к результату обучения урока - анализировать роль Великого Шелкового пути в возникновении и развитии городов Казахстана. Основной метод – самостоятельная, групповая работа студентов.

3. Критерии оценивания занятия сформулирована в формате SMART.

Мои критерии оценивания сформулированы в формате SMART, я немного изменила критерий обучения. Потому что, студенты не только анализируют, но оценивают исторические примеры непрерывности и изменения во времени и пространстве период функционирования Великого Шелкового пути тем самым оценивая именно роль возникновения и развития городов. Для достижения этих критериев была взят исторический навык «Ориентация во времени и пространстве» и историческая концепция «Изменение и преемственность».

Методы обучения

4.Способствуют достижению результатов обучения

Методы обучения это способ взаимодействия между преподавателем и обучающимися, в результате которого происходит передача и усвоение знаний, умений и навыков в нашем случае конкретно исторических навыков. Для способствования достижению результатов обучения применяю метод «Анализ проблемы»-инструмент контент-анализа текста. Что способствует достижению результата обучения при помощи совместной работы, анализа проблем, решений задачи. В процессе этого метода, образуется четыре группы, идет коллективная форма работы, при котором все студенты в поиске информации и анализа.

5. Способствуют вовлечению всех обучающихся в процесс обучения.

Для вовлечения всех обучающихся в процесс обучения был выбран метод «ДЖИГСО». При применении данного метода возникает позитивная зависимость студентов друг от друга, они учатся ответственности и работе в коллективе. Группа делится по принципу 1, 2…6. В процессе работы этого метода, образуется четыре группы из шести человек. Затем идет объединение студентов по цифрам 1, 2…6.

Эффективность метода: позволяет путем повторения хорошо запомнить материал, метод способствует вовлечению всех обучающихся в процесс обучения.

6. Поддерживают обучение студентов в соответствии с индивидуальными потребностями

Одна из важнейших задач образования это создание условий, для каждого обучающегося реализовать себя процессе обучения. Чтобы обеспечить успешность в обучении каждого обучающегося, надо в процессе обучения применять принципы

дифференцированного подхода к обучению. Для этого создавая инклюзивную среду я конечно на уроке применяю дифференцированные методы обучения, где учитываются индивидуально-психологические особенности студентов. Для реализации этого критерия, в задание №2, использую «Картографический метод». Данный метод построен с дифференцированным подходом. В группах по 6 человек образуют 3 пары, где студенты с высокой мотивационной деятельностью оказывают взаимопомощь студентам с низким уровнем мотивации. Возможности студентов я учитываю при планирование урока.

Задания

7. **Соответствует критериям оценивания достижения результатов обучения.**

Все задания соответствуют критериям оценивания направленные на достижения ожидаемых результатов обучения.

На все задания имеется дифференцированный подход к обучению. Обучающиеся должны анализировать и оценивать роль ВШП в возникновении и развитие городов Казахстана. Например: для этого критерия, я взяла задание № 2 заполните таблицу «Изменения и преемственности» с применением метода «ДЖИГСО». С помощью метода ДЖИГСО студенты заполняют таблицу «Изменение и преемственность». Смотрят и слушают ЦОР, фиксируют в тетради текст. Выполнение этого задания развивает исторические навыки ориентация во времени и пространстве, исторический концепт изменение и преемственность через который могут дать оценку ВШП в возникновении и развитии городов.

8. Способствуют развитию функциональной грамотности.

Процесс развития функциональной грамотности на уроке, осуществляю на основе формирования навыков мышления, исходя из знаний, умений и навыков, читальная грамотность, оценивания и анализа исторических закономерностей. Например, задании №4 заполните диаграмму с применением приема «Детонатный граф» вопросы задания были направлены на развитие функциональной грамотности студентов (Определите глаголы, характеризующие факторы роста городов на пути ВШП, проанализируйте изменения за период функционирования ВШП, оцените роль ВШП в развитии городской культуры). Обучающиеся работают с текстом, изучают вопросы, оценивают, анализируют роль ВШП.

Применение таких заданий, опирается на инициативность, самостоятельность и активность обучающихся в ходе урока.

9. Поддерживают обучение студентов в соответствии с индивидуальными потребностями.

Во время урока взаимодействую с обучающимися, опираясь не только на знания и особенности учебных навыков, но и на индивидуальные особенности обучающихся.

Например, задание №3 работа с картой, есть дифференцированный подход к обучению, во первых это групповая работа, во- вторых обучающиеся с высокой учебной мотивацией работают с текстом, анализируют, дают оценку высказывают свои мысли о роли ВШП.

Обучающиеся с низкой учебной мотивацией читают текст, изучают карту ВШП затем обозначают на карте города и маршруты. После выполнения заданий, обучающиеся с высокой потребностью дают оценку одним предложением роли ВШП, а обучающиеся с низкой учебной мотивацией показывают на карте и называют города Казахстан на пути ВШП.

ҚОРШАҒАН ОРТАМЕН ТАНЫСУ.

Бексейтова Айсулу Берікқызы,
№ 8 «Тұлпар» бөбекжай-балабақшасы» МКҚК тәрбиешісі

Мақсаты: Балаларды күз кереметтерімен таныстыра отырып, күз айының ерекше табиғи қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту; адамның табиғатқа деген қамқорлық қатынасының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру; адамдардың күзгі әрекеттеріне балалардың зейін аудару дағдыларын қалыптастыру; Ас атасы – нан туралы мағлұмат беру. Күз кереметтері арқылы балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын, шығармашылығын дамыту. Оқу қызметінде балалардың күз кереметтеріне қызығушылықтарын ояту; өзара достық қарым- қатынас пен адамгершілік ережелерін сақтауға, табиғатты қорғау мен құрметтеу сезімдеріне тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс

"Ас атасы – нан", "Керемет күз", "Алуан-алуан жемістер", "Алтын алқап", "Нанның дәмі", "Жарайсың!", "Керемет" сөздерін пайдалану.

Әдіс-тәсілдер

Ғажайып сәт, түсіндіру, баяндау, көркем сөз, миға шабуыл, кері байланыс, сергіту сәті, интербелсенді тақтадан алтын алқап егістігі мен күз кереметтерінен суреттер көрсету, пысықтау, "Күз кереметтерін ата" дидактикалық ойыны.

КӨРНЕКІЛІК МАТЕРИАЛДАР

Интербелсенді тақта, қуыршақ күз аруы, нанның табиғи түрі, нан түрлері туралы суреттер, себеттегі әртүрлі жапырақтар; әртүрлі табиғи материалдардан жасалған қолөнер бұйымдары, күз тақырыбы бойынша слайдтар немесе мазмұнды суреттер; күз аруы бейнеленген таңбалауыштар.

ҮЛЕСТІРМЕЛІ МАТЕРИАЛДАР

Балаларға піскен тоқаштар, күз аруы бейнеленген таңбалауыштар.

Оқу қызметінің барысы

КІРІСПЕ БӨЛІМ

Топтың іші күз мерекесіне сай, әсем безендірілген. Балалар тамашалап жатқанда педагог балалардың назарын өзіне аударып:

Балалар, күз айы да келді. Мына безендіруге қараңдаршы, күз аруының бейнесін әдемі келтірген. Кәдімгі күз аруы келіп тұрғандай сезімде боласың, солай ма, балалар? Иә. Ендеше, балалар, орындарымызға жайғасып, оқу қызметін жалғастырайық.

Есік қағылады.

Балалар, есік қағып тұрған кім екен? Мен көріп келейін, – деп шығып кетеді. Көп ұзамай қуыршақ күз аруымен қайта кіреді.

Балалар, қараңдаршы, бізге қуыршақ күз аруы да қонаққа келді. Не дейміз, қонаққа? Сәлеметсіз бе!

Балалар, күз аруы өзімен бірге сендерге арнап күз тоқаштарын алып келіпті.

Қандай керемет тоқаштар! Балалар, тоқаштың неден жасалатынын білесіңдер ме? Ұннан. Дұрыс.

Ұннан тағы да қандай өнімдер жасалады? Нан, бауырсақ, шелпек, бәліш, самса.

Тамаша, балалар!

Балалар, үйде дастарқанда ең алдымен нан тұруы керектігін білесіңдер ме? Иә.

Үйде дастарқанда ең алдымен нан не үшін тұруы керек? Нан қасиетті. Керемет!

Балалар, нан қалай пайда болатынын білесіңдер ме?
Балалар үндемейді.
Балалар, нан бидайдан пайда болады. Ал бидай мынадай алтын алқапта өседі.

Мына суретке қарасаңдар, нанның көптеген түрлерін көруге болады.

Әрине, балалар, нан астың ең үлкен атасы болып келеді. "Ас атасы – нан" деп бекер айтылмаған. Бәріміз қайталаймыз: "Ас атасы – нан" жарайсыңдар!
Балалар, бізге арнап сыйлық алып келген қуыршақ күз аруына не деп ризашылығымызды білдіреміз? Рақмет!
Тамаша!
Қуыршақ күз аруы алып келген тоқаштарды бесін кезінде жейміз, солай ма, балалар? Иә.
Балалар, қуыршақ күз аруы сендермен бірге оқу қызметіне қатысқысы келеді. Ендеше, балалар, бәріміз өз орнымызға жайғасайық.
НЕГІЗГІ БӨЛІМ
Педагог балаларды алдын-ала келісілген төрт топтың үстелдеріне отырғызады. Әр үстелдерге дайын әртүрлі табиғи материалдардан жасалған
Қолөнер бұйымдарын қояды.

Балалар, мына бұйымдарға топпен бірге мұқият қарап алыңдар. Әр топтан бір Қорғаушы шығады. Сендер алдарыңдағы қолөнер бұйымдарына ат қоясыңдар, оның қандай табиғи материалдардан жасалғанын анықтап, сол жөнінде қысқаша ақпарат бересіңдер.
Қай топ дайын?
Топтар осылайша алдарындағы қолөнер бұйымдарын қорғап шығады.

Сергіту сәті. "Алтын күз."
Балалар, бәріміз орнымыздан тұрып, сергіп алайық.
Алдымда алтын күз (қолдарын жоғары көтеріп, күн бейнесін жасайды),
Сол жағым сары күз (солға бұрылады).
Оң жағым тағы күз (оңға бұрылады),
Айналам алтын күз (қолдарын жан-жаққа жібереді).

"Күз аруының көйлегін безендір" дидактикалық ойыны.
Балалар, қазір біз "Күз аруының көйлегін безендір" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шарты мынадай. Екі топқа бөлінесіңдер. Топта жартылай безендіріліп тұрған Күз аруының көйлегін аяқтап бітіру керек. Әр топтың ортасында себетте әртүрлі жапырақтар тұр.

Сендер екі топ музыка біткенше жапырақтарды Күз аруының көйлегіне жапсырып үлгерулерің керек, қай топ жылдам аяқтайды, сол топ жеңеді, жеңген топ Күз аруы бейнеленген таңбалауыштарға ие болады.
Педагог ойынның барысын өзі кадағалап, басқарып отырады.
Тақырыпты пысықтау сұрақтары.
Балалар, біз бүгін қандай тапсырма орындадық? Қолөнер бұйымдарын анықтадық. Жарайсың.
Қолөнер бұйымдары неден жасалған?
Әртүрлі табиғи материалдардан (жапырақ, ағаш, сіріңке).
Қандай табиғи материалдар болды?
Жапырақ, ағаш, сіріңке, ермексаз.
Тағы қандай материалдар көрдік?
Шөптер, гүлдер, жаңғақтар.

Балалар, шөптер мен гүлдер, жаңғақтар қайдан пайда болады?
Табиғатта пайда болады. Жарайсыңдар, балалар!
Тамаша, жарайсыңдар!
Дайын суретті бояу тапсырмасы.
Балалар, алдарыңда бояуға арналған дайын сурет бар. Тақтаға қарап отырып, ағаш жапырақтарын тез бояп тастайық.
ҚОРЫТЫНДЫ
Оқу қызметінің аяғына қарай педагог:
Балалар, қуыршақ күз аруы сендердің бүгінгі белсенділіктеріңе риза болып отыр.
Сендердің өнерлі балалар екендеріңді айтты.
Оқу қызметі сендерге ұнады ма? Иә.
Қандай нан өнімдерімен таныстық? Нан, бауырсақ, шелпек, бәліш, самса.
Балалар, жарайсыңдар.
Балалар, қуыршақ қонақты қалай шығарып саламыз? Сау болыңыз!
Сендерге де көп рақмет, балалар!
Оқу қызметі аяқталды, сау болыңдар.

ҚОЛАЙСЫЗ АТМОСФЕРАЛЫҚ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНАН ҚАЛАЙ САҚТАНУҒА БОЛАДЫ?

Габдуллина Гулсара Аубакировна,
Ақтөбе қаласы №32 мектеп-гимназиясының
география пәні мұғалімі

Бөлім	3.2 Атмосфера	
Күні	20.11.2024 ж	
Сынып: 7	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары	7.3.2.7 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдай отырып, сақтану шараларын ұсынады	
Сабақтың мақсаты	-жергілікті қолайсыз атмосфералық құбылыстар ұғымы мен салдарын түсінеді. -халық пен шаруашылық үшін қолайсыз атмосфералық құбылыстардың алдын алу жолдарын ұсына алады	

Сабақ барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы **5 минут**	**Ұйымдастыру кезеңі.** (сәлемдесу, оқушыларды түгелдеу) Психологиялық ахуал **«Тікелей эфир».** Бауырмалдық қасиеттерін ояту мақсатында 3 «А» сынып оқушыларының 7 «Ә» сынып оқушыларына	Ізгі ниеттерін білдіреді Сұрақ-жауап орындайды Сәйкестікті орындайды Оқушылар пазл құрастырады	Мұғалім мадақтауы. «Жарайсың!» Дескриптор: Ауа ылғалдылығы, жел, атмосфералық	Интербелсенді тақта https://learningapps.org/watch?v=psqws0cm324 https://learningapps.org/

	арнаған тілектерін тікелей эфирде көрсету. **Үй тапсырмасын сұрау.** LearningApps платформасы арқылы «**Сыңарын тап**» тапсырмаларын орындайды. Тест тапсырмаларын орындайды. Merge.Edu платформасы арқылы арқылы мұғалім қорытындысы Топтастыру. Мұғалім өзі топ атауларын береді. 1-топ: Нөсер жауын. 2-топ: Көктайғақ. 3-топ: Шаңды дауыл. Әр оқушыға бағалау парағын береді.		қысымды, оны өлшейтін аспаптарды анықтай алады Бағалау: 3 балл	watch?v=pkay9ig5t24
Жаңа сабаққа кіріспе **10 минут** **Сабақтың ортасы** **20 минут**	Мұғалім түсіндірмесі. Презентация арқылы сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстыру, түсіндірме жұмыстарын жүргізу. Оқушыларға сұрақ. Қандай қолайсыз атмосфералық құбылыстарды білеміз? Мұғалім оқушылардың жауабын тындайды, қажет болса түзетіп тұрады. **Топтық жұмыс. «Достық аялдамасы»** әдісі арқылы оқулықтарын пайдалана отырып қолайсыз атмосфералық құбылыстар туралы мәліметтерді А3 форматындағы параққа жазып, бір-біріне түсіндіреді. 1-топ: Нөсер жауын, құрғақшылық 2-топ: Көктайғақ, тұман 3-топ: Шаңды дауыл, құйын	Берілген ресурстарды талқылайды Сұрақ-жауап орындайды. Әр топ өз ойымен бөліседі. Топтар арасында ақпарат алмасады. Орысша, ағылшынша аудармасын жазады .	Дескриптор: -Қолайсыз атмосфералық құбылыстарды біледі; -Қолайсыз атмосфералық құбылыстарды ажырата алады; Қолайсыз құбылыстардан сақтану шараларын орындайды Бағалау: 4 балл Дескриптор: Сұраққа жауап жазады Дескриптор: -Атмосфералық құбылыстарға қатысты терминдердің орысша аудармаларын орындай алады; -Атмосфералық құбылыстарға	Оқулық А3формат ындағы қағаз, фломастер, суреттер Ту бейнеленге н суреттер Қолшатыр

	ЕБҚО: Терминге анықтама беріңіз. Қолайсыз атмосфералық құбылыстар деген не? **Сергіту сәті.** «Әлем елдері». Қима қағаздарда берілген ту суреттерінде қай елдің туы көрсетілгендігін табады. **Терминдер серпіні. «Қолшатыр астында»** әдісі.Атмосфералық құбылыстарға қатысты терминдердің қазақша, орысша, ағылшынша аудармаларын орындайды . 1.Қар-снег-snow 2.Жауын-дождь-rain 3.Тұман –туман - fog 4.Қырау-иней- frost 5.Көкмұз – гололед - glacier 6.Найзағай – молния - lighrning 7.Боран –метель - blizzard 8.Бұршақ – град –hail 9.Құрғақшылық-сушь-dry **Есте сақта. «WhatsApp»** әдісі. Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасарының сынып жетекшілерге қолайсыз атмосфералық құбылыстар туралы ескертпесі. Күн қатты аяз болғанда, далада ұзақ жүрмеңіздер, үсіп қалу қауіпі бар! Нөсер жаңбыр жауғанда, қолшатыр алып, су өткізбейтін аяқ киім киіңіздер! Күн қатты ыстық болғанда, бас киім киіп, сұйықтықты көп ішкеніңіз абзал! Көктайғақ орын алғанда,	Оқушылар ұялы телеыонға келген хабарламаларды оқиды Анықтамаларды дәптерге жазады	қатысты терминдердің қазақша, орысша, ағылшынша аудармаларын орындай алады. Бағалау: 3 балл Оқушылар мұқият тыңдайды	

	көлік жолдарына құм себілген жермен жүріңіздер! Қар қалың жауған кезде, таулы жерге бармаңыздар, қар көшкіні болуы ықтимал! Қатты жел соққанда үйден шықпаңыздар, айналадағы заттар ұшып, өмірлеріңізге қауіп төндіруі мүмкін! Тұман түскен жағдайда, жолға шықпаңыз, адасып кетесіз! **Жеке жұмыс. Дәптермен жұмыс.** Анықтамаларды дәптерге жазу.			
Сабақтың соңы 5 мин	**Рефлексия.** Үйге тапсырма: Атласпен жұмыс	Оқушылар сабақтан түйген ойларын жазады.		

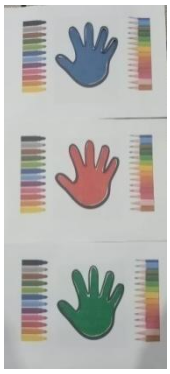
ОО ДЫБЫСЫ ЖӘНЕ ӘРПІ.

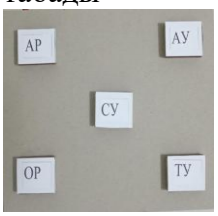
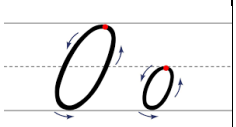
Демесинова Гульзира Гарифуллаевна,
Ембі қаласының №7 ЖББОМ КММ
мектеп жанындағы интернатының
бастауыш сынып мұғалімі

Пәні:	**Әліппе**
Бөлім:	Әліппе кезеңі
Күні:	02.10.2025ж
Сынып:	1 сынып
Сабақтың тақырыбы:	**№28 сабақ. Оо дыбысы және әрпі**
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	1.1.7.1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау; 1.1.8.1 сөздерді үндестік заңына сәйкес дұрыс айту 1.2.8.1 дыбыстың таңбасы – әріпті тану, дыбыс пен әріпті бір-бірінен ажырату; 1.3.3.1* сызба, сурет, белгілер арқылы шағын мәтін құрастыру;
Сабақтың мақсаты	Оо дыбысы және әрпін меңгереді.

	ЕБҚ. Өтілген әріптерден құралған буындарды қосып оқып сөз шығарады.
Құндылықтар Тәуелсіздік және отаншылдық айы	Талап: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту. Апта дәйексөзі: «Ел жұртымның бақыты аталатын ,сөнбесін мәңгі сенің,Отан,атың!»

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі// уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут Өткенді пысықтау 5 минут ***Сабақтың ортасы*** 20 минут	Сабаққа дайындық жасау Психологиялық ахуалды жақсарту Әр түрлі елдердің тілінде әндетіп қимылмен көрсету,билеу. Топқа бөлу. Түрлі-түсті алақан арқылы топқа бөлінеді Өткенді пысықтау «Жұпта,құпта» әдісі Оқушылар жұптасып бір –біріне арқасын тосып тұрады. Бірінші қатардағы оқушыларға маркер мен ламинадталған қағаз беріледі. Екінші қатарда тұрған оқушылар кеспе сөздер таңдап алып оқиды. Бірінші қатардағы оқушы естігенін маркермен жазады. **Тақырыпты ашу** Сиқырлы су көмегімен жаңа тақырыпты ашу. М: -Балалар, ыдыстағы судың көмегімен бүгінгі танысатын әріпті көреміз. Ыдыстағы суға сулық қағаздың арасына салынған Оо әрпі суға салған кезде көрінеді. Жаңа тақырып 1-тапсырма ФС тапсырмасы	 Бір оқушы оқиды.Екінші оқушы естігенін жазады. 	Мақтап, мадақтап отыру Дескриптор: О әрпін таниды, білді О әрпі кездесетін сөздерді тапты Дескриптор: Буындарды жеке, тұтас сөздегі айтылуымен оқыды. Әрбір дыбысты естіп, әріпті көріп, өздігінен саналы оқыды. Дескриптор: Үзік сызықтарды бастырып жүргізу арқылы сөздер мен сөйлемдерді жазады Каллиграфиялық талапқа сай дұрыс және	Музыкалық слайд Маркер, ламинадтал ған А4 қағаз,қима қағаздар Ыдыс,су, қағаз сулық Жұмыс дәптері

	Оң және сол қолдарыңды көрсет. Мағынасы қарама-қарсы сөзді сурет бойынша анықта Сол-оң. Оо әрпінің жазба,баспа түрлерімен таныстыру. Жазылым. Жазу дәптерімен жұмысты ұйымдастыру Оқулықтағы тапсырманы дәптерге орындайды: Сара, ора. Олар – арулар Жасанды интелект көмегімен сөздік жұмысы жүргізіледі. Күнделікті өмірде көп қолданылмайтын орақ және оймақ сөздерінің мағынасын жасанды интелект арқылы түсіндіру ЕБҚ Өтілген әріптерден құралған буындарды қосып оқып сөз шығарады. Сергіту сәтіне Оо дыбысы кездесетін сөздерді оқып отырып, «Әрқашан күн сөнбесін» әнінің әуеніне салып айтады. айтады. (Мұғалім шығармашылығынан) «Орнын тап» ойыны Саралау тапсырмасы Әр топқа текшелер беріледі.Суретті құрап шығарып,басқы әппіне дыбыстық талдау	Оо әрпін жазады Суреттерді таңдайды Әр буындағы дыбыстарды тұтастырып, «бір дыбыс» сияқты қосып, яғни дауыссыздан дауыстыға қарай және дауыстымен үндестіріп оқиды. Оң аяқ-сол аяқ Оң көз-сол көз Қарама-қарсы сөзді табады Караокеге қосылып ән шырқайды Орны ауысқан суреттерді жөндейді..Текшелерді құрастырады. Жазу дәптеріндегі тапсырмалар ды орындайды	сауатты жазды Дескриптор: Оқушылар мағынасы қарама- қарсы сөзді суретке қарап анықтады Суреттердің және сөздің дыбыс сызбасы арқылы сөзді тапты Орны ауыстырылып берілген сөйлемдерден мәтін құрады және оқыды Дескриптор: Үзік сызықтарды бастырып жүргізу арқылы сөздер мен сөйлемдерді жазады Каллиграфиялық талапқа сай дұрыс және сауатты жазды. Дескриптор: ЕБҚ Есту бойынша сөздерді жазды	Суреттер Жасанды интелект. Оқулық Инт.тақта Караоке Сызба-модель Текшелер Wordwal

Сергіту сәті 2 минут ***Сабақты қорыту*** минут Қосымша тапсырма 2минут Кері байланыс 5 минут	жасайды. 	Жеке жұмыс жүргізеді Саралау тапсырмасын орындайды Дыбыстық бояуларды бояйды Орындалған тапсырмаларды саусақтарды белгілеп,көрсетеді Кері байланыс жасайды	ЕҚБ Буындап оқи алады Дескриптор: 1-деңгей Сызба-модельге сәйкес сөздердің ретін дұрыс орналастырып, сөйлем құрады 2-деңгей Сөйлемді буындап, тұтас оқиды. Сөйлемдегі сөздерге дыбыстық талдау жасады. 3-деңгей «Олар – арулар» сөйлеміндегі сөздерді «Ол – ару» деп жекеше мағынада айтты. Дескриптор: Дыбыстық талдау жасайды; Дыбыстарды ажырата біледі;	<u>арқылы буындарды оқып сөз құрайды</u>l Буындап оқуға видео слайд Заттық суреттер Әр дұрыс жауапқа Слайд

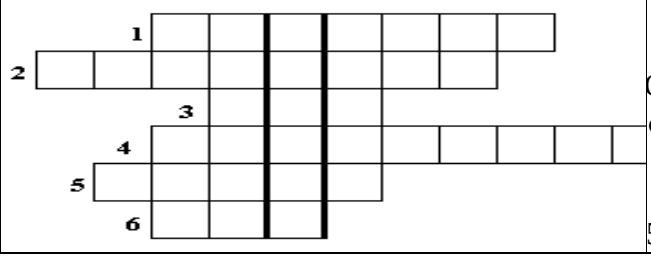
ЗВУКО- БУКВЕННЫЙ АНАЛИЗ СЛОВ. ПУТЕШЕСТВИЕ В СТРАНУ ГЛУХИХ ЗВУКОВ.

Джалмухамбетова Светлана Синбаевна,
логопед КГУ «Общеобразовательной средней школы
№25 имени Музафара Алимбаева города Актобе»,

Дата: **Класс:**	12.03.2025 1 класс
Цель занятия:	1.Закреплять знания детей о согласных и гласных звуках. 2. Учить дифференцировать звуки Щ-Х-Ц-Ч 3.Учить выделять изучаемые согласные звуки в слогах, словах, словосочетаниях, предложениях. Определять их место в слове. 4. Учить соотнесению слов со схемами; развивать навыки звукового анализа, слогового анализа и синтеза. 5.Развивать высшие психические процессы.
Критерии успеха	Может правильно дифференцировать звуки, давать характеристику
Развитие ценностей	Развитие связной речи
Междисциплинарное общение	Обучение грамоте, букварь
ИКТ навыки	Навыки ИКТ, Умное зеркало
Знать: **Уметь:** **Иметь навыки:**	1. Сравнительную характеристику звуков, нормы их артикуляции; 2.Выделять звуки в словах, словосочетаниях, соотносить звуки с буквами и символам, вставлять пропущенные буквы, ***3.*** Навык составлять рассказ, строить предложения

Ход занятия:

Этап занятия/ Время	Действия педагога -логопеда	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
1.Начало занятия 0-5 мин	Развитие фонематического восприятия. **Артикуляционные упражнения: на экране ноутбука видео гимнастики** « Лопаточка», «Чашечка», « Лошадка», «Грибочек», «Гармошка», «Барабанщик» **Дыхательная гимнастика:** « Фокус».. «Сдуй листочек» Умное зеркало	Приветствуют логопеда. Дети выполняют	ФО Оценивание эмоционального состояния 	**Эмоц. настрой** Умное зеркало Видео Арт гимнастики, ноутбук, Зеркало, Вата
2. Середина занятия 5 – 35 мин	**1. Развитие зрительного восприятия. Закрепление графического навыка письма.** Логопед: «Наложите» на буквы штриховку по образцу	Учащиеся слушают логопеда отвечают на		Предметные картинки С

	2. Сравнение звуков по артикуляции и по характеристикам, соотнесение звуков с буквами и символами для обозначения. Логопед: Щ- согласный, глухой, мягкий, шипящий. Ц- согласный, глухой, твёрдый, аффрикат. Ч-согласный, глухой, мягкий, аффрикат. Х-(Хь)-согласный, глухой, может быть твёрдым и мягким. **3. Развитие звукобуквенного анализа и синтеза Знакомство с героями занятия** **Логопед:** Звуки Ц, Щ, Ч, Х жили в своём сером и холодном Королевстве Глухих звуков. Никто не приходил к ним в гости, и никто не приглашал их к себе. И вот однажды в город приехали весёлые бродячие артисты. Они пели и плясали, ходили по городу и приглашали звуки на своё представление. Один из артистов громко пел: «А_А_А!» Второй подпевал: «У_У_У»! Третий хохотал: «О_О_О» Угадайте, что за бродячие артисты посетили город Глухих звуков? Давайте попробуем «вытащить» глухие согласные из их серых и хмурых домов. « Подружите» гласные буквы с согласными- составьте слоги. **4. Развитие слогового анализа и синтеза** **Логопед**: Повеселели глухие согласные. Решили они пригласить в гости героев из сказок. Какого пригласили? Логопед: Но не все приглашённые смогли приехать в гости, кто добрался до города Глухих звуков? (Схемы слов: Чиполлино, Хомячок, Щелкунчик, Царевна). **5. Развитие логического мышления. Обогащение словаря.** Логопед: Буквы были очень гостеприимны. Они приготовили для гостей угощение. Чиполлино предложил свою помощь при накрывании стола. Помогите заполнить клеточки кроссворда словами - названиями стола. 	вопросы Ответы детей -звонкий -глухой Звуки мы слышим и произносим, а буквы мы видим и пишем Ответы детей Гласные звуки Щ-ща, що, щу. Ц-ца, цо, цу. Х-ха, хо, ху. Ч-ча, чо, чу. Ч-Чебурашку, Чиполлино, Мальчика-с-Пальчика. Х-Хомячка Фому, зайца-Хвасту. Ц- Царевну-Несмеяну,Царевну – Лягушку. Щ-Кощея Бессмертного,Щелкунчика. Ответы: 1. – стол,2.-чай, 3-конфеты, 4.-печенье, 5.-чашка,6.-		изображением героев занятия на карточках, схемы слов имён героев занятия, тетради Слайды с героями сказок. Умное зеркало

	6. Дифференциация звуков Ч-Ц в словах.(Слайды) Развитие звукового анализа. Логопед: Царевна и Чиполлино предлагают поиграть после чаепития. Царевна волшебной палочкой стала превращать слова,которые называл Чиполлино. Образец: лисичка-лисица, руковица- рукавичка (индивидуальные карточки. Физминутка. Логопед: Хомячок приглашает на зарядку (Слайд-ноутбук) «Хомка, хомка, хомячок. Хомка- серенький бочок. Убирает Хомка хатку. И выходит на зарядку. Раз, два, три, четыре, пять. Хомка сильным хочет стать.» **7. Развитие звукового и языкового анализа и синтеза на уровне предложения.** **Логопед:** Буквы веселились и играли с героями сказок, но вот настало время прощаться. Герои сказок спешат обратно на страницы книг. Глухие согласные немного огорчены Написали глухие согласные предложения для своих новых друзей. Да, видно, так расстроились, что забыли о себе. Логопед : Задание на карточках Вставьте буквы Ч,Щ,Х,Ш в слова и прочитайте предложения. - В пе_ке стоит горя_ий _угунок. - В лесной _а_е пря_ется _егол. -У ленивой пря_и нет и руба_и. -_елкун_ик повесил на ёлку ёло_ные украшения Маль_ик у_аживал за _омяком.. **8. Закрепление правописания ча-ща,чу-щу.**	торт,7.-чайник. Карточки : Страница-Курочка-Водица-Девица-Сестрица-Ресница-Работают в тетрадях Дети выполняют действия в соответствии с текстом. Индивидуальная работа по карточкам.		Рабочие тетради. Карточки
3. Конец занятия. 35-40 мин	**9.Итог занятия.** -Какую цель мы поставили на сегодняшнем занятии? - Достигли ли мы этой цели? - Какие затруднения были у вас на занятии? - Что нужно сделать чтобы эти затруднения не повторялись? **Рефлексия.** Предлагает оценить свою работу при помощи линейки успеха. 	Отвечают на вопросы логопеда, оценивают сою деятельность на уроке		**Картинки к рефлексии.**

ӘСКЕРИ КОММУНИЗМ САЯСАТЫНАН ЖАҢА ЭКОНОМИКАЛЫҚ САЯСАТҚА КӨШУ.

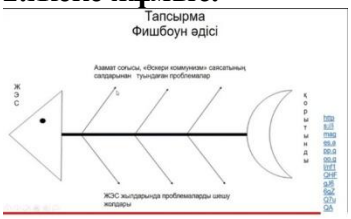
Едигеева Гульдарай Жанабаевна,
Ақтөбе облысы Ойыл ауданы Ш.Берсиев атындағы
орта мектебінің тарих пәні мұғалімі

Пәні:	Қазақстан тарихы	
Бөлім:	Қазақстанда кеңестік биліктің орнауы	
Күні:	05.12.2024ж	
Сынып: 8	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Әскери коммунизм саясатынан Жаңа экономикалық саясатқа көшу **Зерттеу сұрағы:** Қазақстан үшін Жаңа экономикалық саясаттың артықшылықтары қандай болды? 1-сабақ	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	8.3.1.7 20ғасырдың 20-30 жлдарындағы әміршіл-әәкімшіл жүйе саясатының зардаптарын салыстыру. 8.4.1.1 Деректермен дәйектерді салыстыру арқылы жаңа экономикалық саясаттың нәтижесінде орын алған өзгерістерді талдау.	
Сабақтың мақсаты	1.20ғасырдың 20-30 жылдарындағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатын салыстырады. 2.Жаңа экономикалық саясаттың нәтижесінде орын алған өзгерістерді анықтайды.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі//уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы **мин.**	**Ұйымдастыру** Оқушылармен сәлемдесемін, түгелдеу **Өткен білімді еске түсіру** Үй тапсырмасын қорытындылау мақсатында: «Genially.com» платформасы арқылы тест ұсынамын Жаңа сабақтың тақырыбын суреттер арқылы ашамын Ұрандар қай кезде айтылды ажырат: ***Барлық артық өнім мемлекетке. Жеке меншікке бір тиын да берілмесін» деген***	Оқушылардың патриоттық сезімдері оянып, еліне, халқына деген құрметі артады. Оқушылар өз ойларын ортаға салады. Суреттерге қарай отырып бүкіл сыныптық талқылау арқылы тақырыпқа шығады Оқушылар	**ҚБ.**Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Мадақтау»	HYPERLIhthistovoxp

	ұран қай кезде айтылған еді. **Біз қиын жағдайға тап болдық. Біз кімнен сатып алуымыз керек, және кімге керек болса, оны сатуымыз керек. Партия сауда жасауды үйренуі керек еді »** Бүгінгі сабақтың тақырыбы мен мақсатын таныстырып, жаңа сабақты түсіндіремін	жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу		
Жаңа сабақ мин **12 мин**	**Мағынаны тану.** **Сабақтың тақырыбы:** Әскери коммунизм саясатынан Жаңа экономикалық саясатқа көшу. (1921-1925ж) **«Кезбе елші» әдісі** арқылы 3-топқа тапсырмалар беріледі . **1 топқа** 1.1921-1922жылғы жер-су реформасы. 2. Жаңа экономикалық саясатқа көшудің себептері. **Дескрипторлар:** • Жер-су реформасының маңызын анықтайды. • Жаңа экономикалық саясатқа көшудің себептерін анықтайды. **2топқа.** ЖЭС жүргізу мақсаты және мазмұны. **Дескрипторы:** • ЖЭСжүргізу мақсатын түсінеді. • ЖЭС мазмұнын анықтайды. **3 топқа** Жаңа экономикалық саясат кезіндегі Қазақстан. ЖЭС-тің тоқтатылуы және оның қорытындылары **Дескрипторлар:** • ЖЭСкезіндегі Қазақстандағы өзгерістерді анықтайды. • ЖЭС тоқтау себебін түсіндіреді.	Оқушылар берілген тапсырма бойынша өз ойларын жинақтап, жұбымен бөлісіп, топ мүшелері арасында талғылап ортақ шешімге келіп, басқа топтарға түсіндіреді Оқушылар бір-біріне түсініксіз тұстары болса, сұрақ қояды.	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады Мұғалім тарапынан кері байланыс беріледі.	Б. Ғ. Аяған, Х. М. Әбжанов, Д. А. Махат. Қазіргі Қазақстан тарихы. – Алматы: Раритет,

5мин. **5мин** **3мин**	**2.Жеке жұмыс.** **Дескриторы:** 1.Әскери коммуннизм саясатының белгілерін жазады. 2.ЖЭС белгілерін жазады. 3. ЖЭС нәтижесін анықтайды **3 тапсырма. Жұптық жұмыс.** **Дескрипторы:** ЖЭС уақытын нақтылайды. ЖЭС экономикалық мақсатын біледі ЖЭС табыстарын анықтайды Сабақтың тақырыбын қорытындылау **Бекіту: «Quizlet»ойыны арқылы бекіту.**	Оқушылар балық қаңқасындағы барлық жазбалар қысқа, нақты, нақты болуы керек және ұғымдардың мәнін ғана көрсетуі керек. Оқушылар берілген сатыны толтырады Оқушылар платформаға кіріп, кестені толтырады	Оқушылар өз деңгейлерін бағалайды	Ақпараттық карточка HYPERLIhttlearningа
Рефлексия **3мин**	Сабақ мақсатына оралып ,кері байланыс алу. «Padlet» платформасы арқылы. Әр оқушыдан сұрау.	Тақырып бойынша түсінбегендерін, енді түсінгенін, барлығын түсінгенін белгілейді		

«ҮЗДІК ҚАЛАМ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТАНЫМДЫҚ ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛ
REPUBLICAN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL, METHODICAL JOURNAL
РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЙ, МЕТОДИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

КЕЗДЕСУ ҚОЗҒАЛЫСЫНА БЕРІЛГЕН ЕСЕПТЕР.

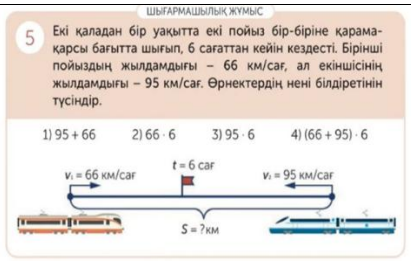
Елеукенова Ұлтуған Ырғызбайқызы,
Ақтөбе облысы, Шалқар ауданы Қаратоғай ЖББОМ
бастауыш сынып мұғалімі

Пәні:	Математика	
Бөлім:	**Есеп шығару**	
Күні:	2024ж	
Сынып: 4	Қатысушылар саны: 21	Қатыспағандар саны: 0
Сабақтың тақырыбы:	**№72. Кездесу қозғалысына берілген есептер**	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	4.5.1.9 бір-біріне кездесу және қарама-қарсы бағыттағы қозғалыс, артынан қуып жету, бір бағыттағы қалып қою қозғалысына берілген есептерді арифметикалық және алгебралық әдіспен шешу	
Сабақтың мақсаты	Кездесу қозғалысына берілген есептерді теңдеу арқылы шығаруды үйренеді	
Құндылық Желтоқсан айы :Бірлік және ынтымақ	Сабақ құндылығы. ЖАСАМПАЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖАҢАШЫЛДЫҚ Апта дәйексөзі: Ынтымақ –бұзылмайтын қорған	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі//уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру Өзін-өзі тексеру Өткен білімді еске түсіру Жаңа білім	Оқушылар ортада шеңбер жасап тұрады да, мұғалімнің қолындағы қорапшадан бір облыстың атауын алып, сыныптастарына тілек айта отырып, тақтада тұрған Қазақстан картасына орналастырады. Үй тапсырмасын тексеру Жаңа тақырып «Жылдамдықты ұнатамын» әдісі. ФС тапсырмасы. «Жылдамдықты ұнатамын» әдісі 1 тапсырма Кездесу уақыты-17-00 Шықты-15-30-да V=60км\сағ S=25км t=?, 30 минут бұрын Ш: 17сағ-30 мин=16-30 (келу керек)	Бір біріне тілек айтады Үй тапсырмасын тексертеді. Б.Төлегенова туралы айтады	Дескриптор: Есептеулерді орындай алады-1Б Б.Төлегенова туралы мәліметтер біледі-1Б ҚБ: спидометр Дескриптор: Кездесу қозғалысын есептей алады-1Б Есепті теңдеу арқылы шығарады-1Б	Слайдтар, оқулық,дәптерлер

	t= 25км/60км\сағ=25км:(60:60км\мин)= =25км/1км\мин=25мин(жолға кететін уақыт) 15сағ30мин+25мин=15сағ55мин= =15-55(қалаға жететін уақыт) Ж: Олар уақытынан ерте жетеді **2 тапсырма. «Қуып жет» әдісі** V=35км\сағ Т=3сағ =45км S=?км Ш: Х-сөре мен мәренің арақашықтығы Х-35*3=45 Х-105=45 Х=105+45 Х=150км Ж: Сөре мен мәренің арақашықтығы 150км **3 тапсырма.Өздік жұмыс . «Кім тез» әдісі** S=1220км Т=10сағ =65км\сағ =?км\сағ Ш: Х-екінші ұшақтың жылдамдығы (65+х)*10=1220 65+х=1220/10 65+х=122 Х=122-65 Х=57км\сағ Ж:Екінші ұшақтың жылдамдығы 57км\сағ Сергіту сәті 4 тапсырма ЕБҚ және ЕҚБ тапсырмасы 5 тапсырма. Шығармашылық жұмыс Үлестірмелі карточка		ҚБ:спидометр Дескриптор: Есепті шығарады-1Б Сұраққа жауап береді-1Б ҚБ:спидометр Дескриптор: -Ұшақтардың ұшу қозғалысын табады-1Б -Есепті теңдеу арқылы шығарады-1Б ҚБ:спидометр Оқушылар музыка ырғағына сәйкес суретте көрсетілген қимыл түрлерін қайталайды. -Есептер бойынша әріпті өрнектер құрастыра	Есептің сызбасы

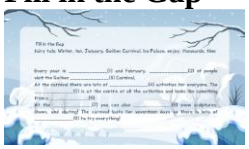
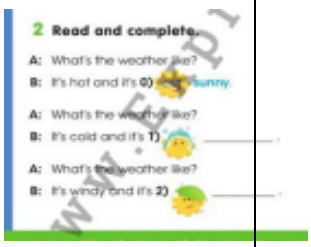
	 6 тапсырма . «Ойлан шеш» әдісі Кері байланыс: Маған бәрі түсінікті Түсіндім,бірақ сұрағым бар Мен ештеңе түсінбедім	Пойыздың жылдамдығын есептеп шығарады. Кері байланыс жасайды	алады-1Б -Есепті шығару жоспарын құрады-1Б 1 .Пойыздардың кездесу қозғалысын есептейді-1балл 2.Есепті өз бетінше шығара алады –1 балл ҚБ:спидометр 1.Зерттеушілікпен айналыса алады-1балл 2.Ең ұзын, ең қысқа ағашты табады - 1балл ҚБ:спидометр «Көңілді көзілдірік» әдісі	

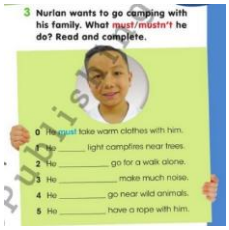
CHECK POINT 5.

Жаксыгалиева Рзабике Бахытжановна,
Актобе қаласы, М.Құрмануалиева атындағы
№32 гимназиясының ағылшын тілі пәні мұғалімі

Unit:5	**Hot and Cold**			
Teachername:	Zhaxygaliyeva Rzabike			
Date:	**30.01.25-4 «А»**			
Grade:4	Number present:	Number absent:		
Theme of the lesson:	**Check point 5**			
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to	**4.3.1.1 recognise, identify and sound with support a growing range of language at text level;** **4.4.4.1 write with support a sequence of short sentences in a paragraph to give basic personal information;** **4.5.17.1 use me, too and I don't to give short answers, use when clauses to describe simple present and past actions on personal and familiar topics**			
Lessonobjectives	**All learners will be able to:** • Learn new words			
	Most learnerswill be able to • Read the space facts			
	Some learnerswill be able to: • Listen about Mars			
Lesson plan				
Planned timings	**Teacher'saction**	**Pupil's action**	**Assessment**	**Resources**

5 minutes	**BEGINNING THE LESSON** - Good afternoon, children! How are you? I am glad to see you. I'm excellent, thank you. Sit down, please. Who is on duty today? -Who's absent? -What day is it today? -What date is it today? - Now, we sing the song "Hello" I'm very happy to see you! Welcome to our lesson, before we study the lesson I want to warm up, the task to very easy, you must repeat	Good afternoon, teacher! We are fine, thank you! -I'm on duty today. -All are present. -It's ... -The January. **Correct Answers:** False - Nur-Sultan becomes an ice city every year in December, not January. True - People use ice bricks to make sculptures. False - The sculptures are		https://youtu.be/pqDEwPi7vxg?feature=shared "Hello" song **True or false**

	after me. **Home task** Ex 31. p 80	usually animals, castles, fairy tale characters, or famous buildings, not only animals. True - Different colored lights shine on all the sculptures in the evening. False - The author thinks Nur-Sultan is magical in December, not boring. **Correct Answers:** 1.January 2.thousands 3.Winter 4.fun 5.Ice Palace 6.fairy tale 7.Québec Carnival 8.enjoy 9.time		 **Fill in the Gap** **“Educaplay” platform.**
Middle **35 mi nutes**	**Presentation** The theme of our lesson “Check point 5” **Brainstorming** Teacher gives some information about unit 5 “Hot and Cold”. **Individual work** **Ex 1 p 81** **Listening & Reading** Teacher says students listen to the word and write it. **Pair work** **Ex 2 p 81** **Read and complete.** **Warm-up** Let’s dance “How’s the weather?” **Work with blackboard.** **Ex 3 p 81**	**Suggested answer key** 1. Cool box 2. Whistle 3. Blanket 4. Fishing rod 5. Penknife Students read and complete the sentence. 0) Sunny 1) Snowing 2) Raining	**2 points** **Descriptor:** - the pupils look at the pictures and circle the correct words. **2 points** **Descriptor:** the pupils read and complete the sentences with the correct word. **Oral assessment** **2 points**	

	Nurlan wants to go camping with his family. What ***must/mustn't*** he do? Read and complete. **Group work** **Ex 4 p 81** **Writing.** Make sentences **Work with blackboard.**	Let's dance. **"Genially" platform.** 0.must 1.mustn't 2. mustn't 3. mustn't 4. mustn't 5. must **"Word wall" platform.** 1. Can we visit the volcano? 2. He doesn't have to come with us. 3. Can I use your penknife? 4. We have to wash our clothes. 5. They don't have to get up early. Ss answer the questions in turns	**Descriptor:** -the pupils read and complete the sentences. **3 points.** **Descriptor:** -the pupils make sentences by putting the orders in the correct order. **Descriptor:** - the pupils look at the pictures and circle the correct words **2 points** Teacher praises students and gives stickers Teacher gives smiles for correct answers	https://rutube.ru/video/8b958b61227923fcf500e4292c582358/?r=plemwd https://view.genially.com/678fa623d3ee4f647761714c/interactive-content-genial-quiz
End **5 minutes**	(An activity to consolidate the language of the lesson.) **Hometask: Ex 4 p 81** Saying Good-bye.	Feedback: Ss use cards to show their knowledge according to the lesson.	In the end of the lesson students show their self assessment sheet.	

АҢДАР.

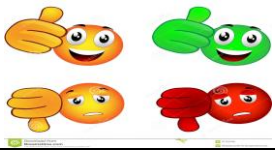
Жемисова Гульнара Айтугановна,
Ақтөбе облысы, Хрмотау ауданы,
№1 Хроммтау орта мектебінің
қазақ тілі мен әдебиеті пәні

Пән: Қазақ тілі Т2	**Бөлім: 4-бөлім. Бізді қоршаған әлем**
Сынып: 1Б	**Қатысқан оқушылар: Қатыспаған оқушылар :**
Сабақтың тақырыбы: 9. **Аңдар**	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаттары	1.1.2.1 баяу және анық айтылған, жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну; 1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру; 1.5.1.2 мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
Сабақтың мақсаты :	Барлық оқушылар: Аңдарды атай алады, өзінің қандай сурет салатынын айта алады. 20-ға дейін санауды үйренеді. Оқушылардың басым бөлігі: Өзінің суреті бойынша ақпарат бере алады. Қандай аң салғанын, оның санын айта алады. Тақырып көлемінде өзара сұрақ-жауапқа қатыса алады. Кейбір оқушылар: Басқа да аң атауларын біледі, олардың атауларын өмірлік жағдаятта еркін қолдана алады.
Тілдік мақсаттар	Пәнге қатысты сөздік қор мен терминдер: аю, қасқыр, қоян, түлкі, арыстан, піл, кірпі, керік Диалог құруға арналған пайдалы тіркестер: Мынау не? Ол қандай? Ол кім?

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы (5 минут)	«Психологиялық жағымды ахуал қалыптастыру: Мақсаты: мейірімді болуға, қамқор болуға, қарапайым болуға баулу. Сәлеметсіңдер ме, балалар! - Қалдарың қалай? - Көңіл - күйлерің қалай? - Өте жақсы, балалар! Енді осындай тамаша көңіл - күймен сабағымызды бастайық.		*«Қол шапалақ»*	
Сабақтың ортасы (6-37 минут)	**1.Сөздікпен жұмыс.** **Ж**аңа сөздермен таныстырады, оқушыларға қайталатады:	Тыңдалым,айтылым. Арыстан- лев Керік – жираф Піл – слон Түлкі – лиса Қасқыр – волк Қоян – заяц Кірпі – ежик	**Бағалау: Тамаша», «Жақсы», «Ойлан»**	**Оқулық сөздік** слайд

	Тыңдалым. **1- тапсырма** Тыңда. Суретке қара. Қайтала. Оқушыларға Суреттер арқылы көрсетіледі. Тыңдалым Айтылым. 2-тапсырма Тыңда, қайтала. Үлгі бойынша айт. ***Сергіту сәті*** **Жаңа тақырыпты пысықтау.** **«Сәйкестендіру әдісі» wordwall платформа бойынша** **Айтылым** **3 – тапсырма.**	**Айтылым** 1. Мұғалім дауыстап оқиды 2. Мұғалім оқушыларды тізбектеп сұрайды, дұрыс айтуларын қадағалайды. 3.Доппен ойын жүргізеді. Оқушыларға доп лақтырып, жаңа сөзді сұрайды. 4.Сөздерді пайдалана отырып, сөз тіркестер, сөйлемдер құрастыру **Тыңдайық** Бұл- арыстан. Айтайық 5 7 3 2 4 **Сергіту сәтін орындайды.** «Аю отыр партада» **Айтылым** Қоян Қасқыр	«Қол шапалақ» **Бағалау :** **«Тамаша», «Жақсы», «Ойлан»** **Дескрипторлары :** - сөйлесу үлгісі бойынша суреті туралы сөйлей алады - тыңдаған сандарды дұрыс қайталайды - сөз тіркестер, сөйлемдер құрастырады Дескрипторы: жануарларының атауларын біледі **Дескрипторы:** Оқушылар орындарынан тұрып жаттығу жасайды. **Дескрипторы:** Аңдарды таниды және атауларымен	**Слайд** **Оқулық** https://youtu.be/a5UsomppV8c **https://wordwall.net/ru/resource/83151242**

Сабақты бекіту кезеңі	Тыңда. Қайтала. Есте сақта! **Дәптермен жұмыс.** **“Арқан тартыс” ойыны арқылы жаңа сабақты бекіту** 	 Керік Арыстан **Айтайық** Оқушылар 10-ға дейінгі сандарды қайталайды және мұғалім 11-ден 20-ға дейін санауды үйретеді. ***Тапсырмаларды орындау*** ***Айтылым*** Сұрақ – жауап	сәйкестендіре алады. «Қол шапалақ **Дескрипторы:** Тақырып көлемінде өзара сұрақ-жауапқа қатыса алады. Сандарды дұрыс айталады. Аңдардың атауларын біледі «Қол шапалақ»	**Оқулық слайд** **Жұмыс дәптері**
Сабақтың соңы **3 минут**	**Үй тапсырмасын беру** : суреттерді бояу.			
	Кері байланыс «Түрлі- түсті смайликтер»	Өз деңгейлерін анықтайды. 		
Бағалау	Мұғалім формативті бағалауы бойынша қорытынды балын қояды.			

ВОЛШЕБСТВО МУЗЫКИ В ТВОРЧЕСТВЕ К.Г.ПАУСТОВСКОГО.

Исмағамбет Гүлнара Хамитқызы,
учитель русского языка и литературы
Караулкельдинской средней школы
Байганинского района Актюбинской области

Раздел 5. Жизнь и творчество
Цели обучения, которые необходимо достичь на данном уроке: 5.3.1.1-понимать общее содержание текста, определяя ключевые слова и словосочетания;
5.3.7.1- извлекать необходимую информацию по предложенной теме из различных источников;
5.5.1.1- образовывать падежные формы числительных

Цели урока: уметь извлекать информацию по предложенной теме; понимать значение слов бытовой и духовно-нравственной тематики; образовывать падежные формы числительных.
Ход урока
Начало урока: I. Организационный момент. Эмоциональный настрой. «Угадай мелодию**».** Проверка домашнего задания. **ФО** Оценочный инструмент **«Домбра».**
II. Актуализация знаний.

Учитель предлагает учащимся прочитать ключевые слова и предположить, о чём пойдет речь на уроке. На интерактивной доске портреты К.Г.Паустовского и Эдвард Грига. Учащиеся слушают музыку Э.Грига «Утро». Делятся впечатлениями. Определяют ключевые слова и по ним прогнозирует тему урока. Учитель: - Послушайте аудиозапись отрывка одного из рассказов. **Стратегия:** «Слушай-Делись-Обсуждай»

III. Изучение нового материала. Работа с текстом. **(Г)Работа в группах**. Делятся по счёту на группы, выполняют задания. Называют имена числительные. **Стратегия** «Ты –мне, я- тебе»

Задают друг другу вопросы: 1 группа: 1. Кто такой Эдвард Григ? 2. Как звали девочку? 3. Почему композитор решил сделать ей подарок?

2. Группа: 1. Когда же Дагни должна получить подарок? 2. Что делала в лесу Дагни? Где композитор встретил девочку?

Предлагается текст, который разделен на две части. Каждая группа работает над своим отрывком. Из этого текста нужно назвать словосочетания с числительным. Имя числительное слайд. Знакомство с правилом. Читают текст по ролям, отвечают на вопросы.

Критерии

-пишут пропущенные слова в тексте

-продолжают текст по данному началу

-соблюдают интонацию, правильно читают свою роль

Дескриптор

№ Обучающийся

1 Вставляет пропущенные слова, а также продолжает текст 1б

2 Соблюдает интонацию, демонстрирует грамотность устной речи 1б

Всего 2б

Индивидуальная работа. Найди слова (нужно находить и выделить числительные)

Критерии

-найти числительные

Дескриптор

№ Обучающийся

1 Находит количественные числительные 1б

2 Находит порядковые и собирательные числительные 2б

Всего 3б

IV.Закрепление изученного материала.

Парная работа. Склонение числительных. 1 вариант просклонять по падежам числительное – двадцать, шестьдесят.

2 вариант просклонять по падежам числительное – второй, восьмая.

Ваш помощник таблица на стр. 129

Критерии

-просклонять числительное

Дескриптор

№ Обучающийся

1 Склоняют количественные числительные 2б

2 склоняют порядковые числительные 2б

Всего 4б

Платформа Educoplay. Выбор правильных ответов.

(И) Развитие связной речи. Работа по карточке. Расскажите о себе, классе.

Рефлексия. Платформа Gunzy.

Домашнее задание: прочитать текст и ответить на вопросы; составить синквейн к слову «композитор». Анализ, оценка и интерпретация полученной информации выявляют уровень усвоения полученной информации на данном уроке.

ВОЛШЕБСТВО МУЗЫКИ В ТВОРЧЕСТВЕ К.Г.ПАУСТОВСКОГО.

Исмагулова Макпал Мейрамгалиевна,
Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы
№8 «Тұлпар» бөбекжай-балабақшасы» МКҚК тәрбиешісі

Тақырыбы: «Зерек бала» интелектуалдық ойыны
ҰОҚ: Математика негіздері, Жаратылыстану, Музыка, Құрастыру.
Білім беру саласы: таным, коммуникация, шығармашылық.
Мақсаты: Балалардың білімге деген қызығушылығын арттыру. Жалпы оқу бағдарламасымен қатар, дүниетану және ойлау қабілетін ұштау. Топта бірлесе жұмыс істеуге, басқа адамның жұмысын бағалауға үйрету, қатысушылардың шеберліктерін, ой – өрісінің қызығушылығын дамыту. Балаларды ұйымшыл болуға, шапшаңдыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу. Тез және дұрыс шешім қабылдауға баулу.
Көрнекіліктер: интерактивті тақта, А3 суреттер, А4 суреттер, приборлар.
Құрылымы: Ойынға 4 баладан құралған 2 топ қатысады. Қатысушылардың жалпы саны - 8. Ойын 3 кезеңнен тұрады. Барлық айналымнан кейін барынша көп ұпай жинаған топ жеңімпаз атанады.
Ойын барысы:
Тәрбиеші:
Адам меңгермейтін білім барма,
Жойқын күшті тындырар күшің барда
Оқы, үйрен жас ұрпақ бәрін меңгер
Алға қойған мақсатың ісің барда
Армысыңдар достар, бұл «Зерек балалар» интелектуалды сайысы.
- Олай болса, топтарды ортаға шақырайық. «Қыран» тобының қатысушылары. «Бәйтерек» тобының қатысушыларын ортаға шақырамыз. Сайысымызды бастамас бұрын топтармен таныс болайық,

1 – топ: «Қыран»
- Ескалиева Еркеназ. Топ басшысы.
- Нұрлан Ерасыл.
- Оразбай Айзере
- Нұрлан Аяна

Ұраны: Қуат, күшін арнаған сүйікті елге,
Қыран болып самғаймыз биіктерге

2-топ: «Бәйтерек»
- Кунтаева Эльнара. Топ басшысы.
- Бисен Әнуар
- Алпысбай Ильнура
- Егізбай Мансур

Ұраны: Бәйтерек тобы алға,
Біліміңді шыңда
Сайыста біз жеңеміз
Ақылды боп өсеміз
Жарайсыңдар, балалар! Өте керемет!
- Олай болса, сайысымыздың кезеңдерімен де таныс болайық.

1 бөлім: «Бәйге»
2бөлім: «Сиқырлы сандық»
3бөлім: «Жас ғалымдар»
Бірінші бөлімде балалар, мен сендерге сұрақ қоямын. Сол сұрақтың жауабын сендер жылдам әрі нақты ойланып жауап берулерін керек. Алдарыңда тұрған тетікті қай топ бірінші басады және сұраққа дұрыс жауап берсе, сол топ «5» ұпайға ие болады.
- Дайынбызба, балалар! Олай болса сайысымызды бастайық.

Мен сендерге сұрақты жасырамын, мұқият тыңдап, ойланып жауап береміз.
1 Бөлім: «Бәйге»
Bilimland.kz →пәндер →бастауыш математика →1 сынып →0-ден 5-ке дейінгі сандар
Bilimland.kz сайтынан орындалады. (Интерактивті тақта арқылы орындалады)
1. суретте берілген заттарды санап, торларды бояу
2. Қосымша тапсырмалар
3. Қосымша тапсырмалар

2 бөлім: «Сиқырлы сандық»
Бұл бөлімде интерактивті тақтада сиқырлы сандық берілген, сол сандықтың сіздерге жасырған тапсырмаларын орындайсыздар.
Жасырын суретті тап.
- Берілген суреттерді құрастырып, қандай сурет шыққанын айту.

«Ойлан тап»
- Қандай ауа-райы кезінде ,балалар ойнайды? Күн шығады слайдпен
- Кәзір қандай құбылыс болады? Слайдпен
- Ауа –райында Енді қандай өзгеріс болып жатыр? Слайд

Жарайсыңдар, енді ойланыңдар бұл қандай ойын? (Күн мен жаңбыр)

Сергіту сәті: «Хоки-поки» биі. Bilimkids.kz
- Жарайсыңдар, балалар! Енді сайысымыздың үшінші бөліміне де келдік.

3бөлім: «Жас ғалымдар»
- Бұл бөлімде тәжірибелік зертханада жасап жүрген жұмыстарыңыздан бір жұмыс түрін көрсетесіздер. Ендеше дайын болсаңыздар «Бәйтерек» тобы сіздерден бастасақ. Сіздер қандай жұмыс көрсетесіздер.
- **«Бәйтерек» тобы** – Эльнара: бүгінгі сайысқа «Бәйтерек» тобының дайындап әкелген жұмысы «Лава шамы» кәзір біздің топ сіздерге осы жерде Лава шамын қалай жасау керектігін көрсетеміз. Лава шамын жасау үшін сұйық май, ас содасы, лимон қышқылы, тағамдық бояу және су қажет. Алдымен ыдысқа сұйық майды құямыз, тағамдық бояуды сумен араластырып аламыз, дайын болған тұнбаны майдың үстіне құямыз. Енді ас содасымен лимон қышқылын араластырып құямыз. Енді бақылаймыз қараңыздар қандай құбылыс болып жатыр. Жарық түсіріп қарайтын болсақ өте әдемі көрініс болады.
- Жарасыңдар, «Бәйтерек» тобы сіздерге 10 ұпай беремін.
- **«Қыран» тобы** – Еркеназ: бүгінгі сайысқа «Қыран» тобының дайындап әкелген жұмысы «Жаңартау» кәзір біздің топ сіздерге осы жерде жаңартаудың отшашуын қалай жасау керектігін көрсетеміз. Жаңартаудың отшашуын жасау үшін су, ас содасы, тағамдық бояу, су сабын керек. Алдымен суға ас содасын салып араластырамыз. Содан кейін сусабыннан кішкене құямыз және қызыл түсті тағамдық бояуды қосып араластырамыз да тұнбаны жаңартауға құямыз.
- Тамаша, қандай керемет. Айтыңдаршы кәне сендер бұны қалай жасадыңдар.
- Макпал Мейрамгалиевна, бұның өз құпиясы бар біздер жұмысты бастамас бұрын алдын ала жаңартаудың ішіне тәрбиешінің көмегімен сіркесу құйып қоямыз.Сіркесу арқылы құйған тұнбамыз жоғары қарай атқылайды.
- Жарайсыңдар балалар! Жүзден жүйрік – мыңнан тұлпар екенсіңдер.

Достық деген таусылмайтын қазына,
Көктемде де солып қалар гүл емес,
Қарамайды ол сыйдың көп пен азына
Нағыз достар тіпті сый да тілемес – деп,

Бүгінгі «Зерек балалар» интелектуалды сайысымызда достық жеңді дегім келеді. Ортаға «Қыран» тобымен «Бәйтерек» тобын шақырғым келеді. Олай болса, бүгін бізде «Жүзден жүйрік, мыңнан тұлпар» болып танылған бүлдіршіндерім сендерге арналған Диплом марапаттау қағаздарым бар.
- Жарайсыңдар, балалар! Әрдайым осылай биіктен көрініп, жүзден жүйрік мыңнан тұлпар болыңдар.

Мықты болсаң, алдағыны басып оз,
Мықты болсаң арттағыны жеткізбе.
Мықты болсаң тайғанама көк мұздан
Мықты болсаң бөгеттерді бұзып өт –

демекші бүгінгі біздің «Зерек балалар» интелектуалды сайысымыз осымен өз мәресіне жетті. Қош, сау болыңыздар!

САЯХАТ ЖӘНЕ ЖАҢАЛЫҚ.

Камзина Кунсулу Нигметуллиевна,
Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы
№ 8 «Тұлпар» бөбекжай-балабақшасы» МКҚК тәрбиешісі

Тақырып: "Саяхат және жаңалық"
Ұйымдастырыған іс-әрекет: Қоршаған орта, Шығармашылық, көркем әдебиет.
Мақсаты: балалардың дүниетанымын кеңейту, әртүрлі елдер мен мәдениеттер туралы ақпарат алуға, саяхат жасауға деген қызығушылықтарын арттыруға көмектеседі.Бұл іс-шарада балалар жаңа білім алып, әлемді танып-білуге мүмкіндік алады.
Кіріспе (10 минут)
Балаларға әлемнің әртүрлі елдері мен мәдениеттері туралы қысқаша ақпарат беру.
Іс шараның мақсатын түсіндіру.
Муз залға Әр бала 3 ұлтқа бөлініп (өзбек, қазақ, орыс) киімдерін киіп кіреді.
Тәрбиеші: Балалар сендер саяхаттағыларын келема?
Балалар жауаптары: Иа келеді
Тәрбиеші: Ендеше біздер өзбек ұлтына тоқталайық.
Слаид көрсетіледі (Өзбекстан қаласы, тамағы, ақшасы, дәстүрі,тілі,мәдениеті)
Тәрбиеші балаларға Өзбекстан жайлы кішкене ақпарат береді
Өзбекстан ресми атауы-Өзбекстан Республикасы деп аталады.
Өзбекстан астанасы- Ташкент
Ташкент ең үлкен қалаларының бірі.
Өзбекстан Президенті-Шавкат Миромонұлы Мирзиеев деп аталады. президенттері тек 5 жылға ғана сайланады.5жылдан кейін жаңа президент сайланып, ауыстырылады.
Өзбекстан ақшасы-Сом деп аталады. 100,200,300 сом деп кетей береді.Сом ақшаларына көптеген тағамдар, заттар сатып алады.
Өзбекстан ұлттық киімі-Ерлер жейде, шапан
Әйелдер-слан матадан тігілген көйлек,шапан киді. Бас киімдері ерлерде - тақия,, жүн қалпақ болған.Әйелдерде-тақия және орамал.
Өзбекстан туы-3 жолаққа бөлінген. Үстіңгі бөлігі көк, ортасы-ақ,астыңғы бөлігі-жасыл.Үстіңгі бөлігінде жарты ай мен 12 жұлдыз орналасқан.
Өзбекстан ұлттық тағамы-Палау,Нарын,Хатлама және думляма.
Аспаптары-Дойра, Най, Сато және т.б
Аудиозапись қосылады
Өзбекстан тілі- Салем-Салом, Ассалаумағалейкум
Қалайсын-Истайман
Сау бол-Хайыр деп сөйлейді.
Өзбек елінің музыкасы қосылады
Залға Өзбек елінің келген Өзбек ұлты ұлттық тағамын ұстап келеді.
Балалармен Өз тілдерінде амандасады. (Ассалаумағалейкум балалар!)
Өзбек ұлты: Менің есімім Наргиз мен Өзбекпін.
Балалар Өзбек ұлтымен амандасады: Саламатсызба!
Тәрбиеші: Наргиз ханым сіздің акелген ұлттық тағамыңыз қалай аталады?
Өзбек ұлты: Бұл тағам палау деп аталады. Біздің ұлттық тағамдарымыздың бірі.
Ендеше сіздерге палаудың жасалу жолдарын өз қолыммен пісіріп көрсетейін.
Балаларға палауға не қосатыны туралы ашып, көрсетіп айтып және жасап береді.
(Күріш,ет,пияз, сәбіз, чеснок)
(Пісіп жатқан тамақтын аудиосы қосылады)

Тәрбиеші: Өзбек ұлттына рақмет айтады. Қонақты Қазақ ұлтымен бірге қалып басқа ұлтқа саяхаттауды ұсынады.
Тәрбиеші: Балалар біздер Өзбек ұлтымен бірге саяхаттауды жалғастырайық
Тәрбиеші: Балалар біздер ендігі аялдаманы Ресей еліне тоқталайық
Слаид қосылады Орыс ұлтының, қаласы, киімі, тамағы, ақшасы,дәстүрі, тілі, мәдениеті туралы ақпарат беріледі
Ресей астанасы- Москва
Президенті-Владимир Владимировия Путин
Ақшасы- Рубль деп аталады.
Ұлттық Тағамы- Борщ, Пельмень,Холодец, Окрошка
Аудиозапись қосылады
Тілі-Орыс
Саламатсызба-Здравствуйте
Қалайсын-Как дела? Деп сөйлейді
Ұлттық киімі-Әйелдерінің киімі-жейде, сарафан,басқа тағылатын бұйымнан және әшекейлерден тұрады.
Туы-3 жолақтан тұрады.
Үстіңгі жолағы ақ
Ортасы-көк
Астыңғы жолағы-қызылдан құралған.
Орыс халқының музыкасы қосылады ортаға Орыс ұлты кіреді
Орыс ұлты балалармен өз тілдерінде амандасады (Здрравствуйте ребята, добро пожаловать в наш город)
Меня Зовут Настя я из Россий.
Балалар: Саламатсызба орыс ұлты.
Тәрбиеші: Саламатсызба сіз қазақша түсінесізба?
Орыс ұлты: иа мен қазақша түсінемінде, сөйлейде аламын.
Тәрбиеші: Ендеше сізге қазақша айтуға рұқсат етіңіз, сіздердің ұлттық билеріңізді тамашалағымыз келіп отыр)
Орыс ұлты: Арине болады
Видео қосылады орыс ұлтының биі
Балалар биді орыс ұлтымен бірге қайталайды.
Талқылау(20 минут)
Тәрбиеші: Рахмет сізге Ендеше балалар біз Өзбекстан мен Россиядан келген қонақтарымыызға Қазақстан елін көрсетейік.
Қазақстанның әнұраны қосылады
Слаид Қазақстан туралы қысқаша ақпарат көрсетіледі
Туымыз, ұлттық тағамымыз, ұлттық киіміміз,тіліміз, ақшамыз
Қазақстан астанасы-Астана
Қазақстанның ұлттық туы-Көк түсті, ортасында сары күн және күннің астында қоңыр түсті бүркіт бейнеленген.
Қазақстанның ұлттық киімі- әйелдерде жейде, қазақша көйлек, басына сәукеле.
Еркектер-Шапан, жейде, басына тақия киеді. Киімдерінде ұлттық ою салынған.
Ұлттық тағамы-ет,көже,бауырсақ т.б.
Ұлттық ақша-ақша және тиынға бөлінеді.
Тілі-саламатсызба, қалайсыз деп сөйлейді.
Тәрбиеші:Балалар біз қандай елдерге саяхаттадық.
Балалар жауаптары: Өзбекстан және Россия елдеріне саяхаттадық.
Тәрбиеші: Өзбекстанның ұлттық тағамдары қандай?
Балалар жауаптары: Палау т.б
Орыс ұлтының ақшасы қалай аталады т.б балаларға сұрақтар қойылады.
Балалар өздері саяхатқа шыққан елдері туралы әңгімелеп, армандаған жерлері туралы бөліседі.
Шығармашылық жұмыс (30 минут)
Тәрбиеші Өзбекстан және Орыс Ұлтының туын бояуды ұсынылады.
Балалар өздерінің жасаған жұмыстарын көрсетіп таныстырады.
Қорытынды(10 минут)
Әр Балаға қазақстан ақшасы беріледі
Ендеше балалар сендер жақсы қатысқандарыңыз үшін өзіміздің Қазақстан ақшасымен татті сатып алыңыздар.
Балалар сендерге саяхаттаған ұнадыма?
Ендеше осымен саяххатымыз аяқталды. Россия және Өзбекстан елімен қоштасайық.

ЗАТ ЕСІМ

Каримова Бакытханым Сагидуллакызы,
Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы
№6 Хромтау гимназиясының бастауыш сынып мұғалімі

Бөлім:	**Өнер**	
Күні:	**02.04.2025ж**	
Сынып:**3 А**	Қатысушылар саны:27	Қатыспағандар саны:-
Пәні:	**Қазақ тілі**	
Сабақтың тақырыбы	**Зат есім**	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру. 3.4.2.3 сөйлемнен зат есімдерді тауып, сұрақ қойып, ажырата білу.	
Сабақтың мақсаты	Мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастырады және жауап береді. Сөйлемнен зат есімдерді тауып, сұрақ қойып, ажырата біледі.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру, өзін – өзі тексеру	**Психологиялық ахуал** Өзінің атынан басталатын,жақсы қасиетін айту. **Топқа бөліну «Жемістер»** арқылы таңдап өтеді.3 тілде айту. **Өткен сабақты қорытындылау** 13-жаттығу «Ашық микрофон» әдісі арқылы жүреді: -Өткенде қандай тақырыпты оқыдық? -Зат есім туралы не білесіңдер? Мысалдар келтіріңдер? - Олай болса, бүгінгі сабағымызда	Өзінің атынан басталатын ,жақсы қасиетін айтты. Топқа бірігеді. Алма-яблоко-әпл Банан – банан-бәнәна Киви-киви-киви Тақырыпқа қатысты сұрақтарға жауап береді.	Смайлик арқылы Мадақтау арқылы бағаланды. Жауабын толықтыру, тиімді кері байланыс жасау. Дұрыс жауап берілген оқушыларға смайлик арқылы бағаланды.	Тақтаға суреттер Жеміс-тердің суреттері тақтаға ілініп қойылды. Слайд арқылы, өткен сабақты қорытын дылау мақсатын да тест сұрақтары көрсетілді.

	бастамас бұрын ребустың шешуін табайық. Өте тамаша. Бүгінгі сабағымыз зат есім. Зат есім туралы тапсырмалар орындаймыз. Сабақ мақсаты жария етіледі.			
Жаңа білім Бекіту	Зат есімнің ережесін сұрақ-жауап арқылы сұрау. **«Қар кесегі»** әдісі арқылы. Дәптермен жұмыс болады. **Жиырма төртінші қаңтар** **Сынып жұмысы** Г г Гүл **С.диктант** Айдос, әнші, биші, балалар, арыстан, Астана, кітапхана,дәріхана, ұшқыш, Есіл. **«Қар кесегі»** Ұжымдасып өз ойларымен бөлісе алады. Нақтылыққа үйренеді. **Кейбір оқушыға:** - Зат есімдерге мысалдар келтір. **Оқулықпен жұмыс** **(Ж, Д) 15-жаттығу.** -Мәтінді түсініп оқыңдар. -Мәтін мазмұны бойынша сұрақ қойып, жауап беріңдер. -Ыбырай өнер, білім туралы не айтты? **Тыңдалым** Ы.Алтынсарин туралы мәлімет. -Мәтіннен зат есімдерді тауып, талдау жаса. -Мәтіндегі нақыл сөздерді тауып жаз. Осы нақыл сөздерден қандай ой түйдің? **Жеке жұмыс** Семантикалық карта арқылы тапсырма беру.	Зат есімнің ережесін сұрақ-жауап арқылы оқушыларға **«Қар кесегі»** әдісі арқылы еределер айтты. Дәптермен жұмыс болды. Дәптерлеріне сөздік диктант жазды. Оқулықтағы тапсырманы орындайды. Сұрақтарға жауап береді. Семантикалық картадағы берілген тапсырмаларды орындайды .Сергіту сәттерін видео арқылы билейді. Топтық	Мадақтау арқылы бағалау. Әр баланы жеке-жеке бағалау. **Дескриптор:** -Қатесіз жаза алады-1 балл. - Сөздер бойынша сұрақ қойып, жауап береді-1 балл. Смайлик арқылы **Дескриптор:** - Мәтін мазмұны бойынша сұрақ қойып, жауап береді-1 балл. - Ыбырайдың өнер, білім туралы сөзіне өз пікірін білдіреді -1 балл. - Мәтіннен зат есімдерді тауып, талдау жасайды -1балл. Мәтіндегі нақыл сөздерді тауып	Интерактивті тақта, слайд Оқулық, дәптер Слайд арқылы жаңа тақырыпқа байланысты видеоролик көрсету. https://www.youtube.com/watch?v=efrRh4HptmY Семантикалық карта тапсырмалары беріледі.

	 Сергіту сәті (видео арқылы) **Топтық жұмыс** (балдар өздері дескриптор құрады) **16-жаттығу.** Жұмбақ-өленді оқып, шешуін табыңдар. **1-топ** Зат есімдерді тауып жазады. **2-топ** Өнердің түрлерін табады. **3-топ** «Телефон» әдісі арқылы өз достарының өнері туралы хабарлама жазады. **Жұптық жұмыс «KFC»** әдісі арқылы (балдар өздері дескриптор құрады) Отан,оқулық,әнұран,автобус, бірлік,достық,Астана,кітапхана,биші.	жұмыс тарды балалар дискриптор ын өздері құрып орындай ды. Дәптермен жұмыс. Дәптермен жұмыс. 3-топқа Берілген тапсырмал арлды орындайды . **«KFC»** әдісі арқылы Балалар жұптық жұмыс орындайды Тапсырман ы орындайды Көршісінің семантикал ық картасын алмастыру арқылы бағалау	жазады, мағынасын ашады -2балл. Смайлик арқылы **Дескриптор**: - Жұмбақ-өленді оқып, шешуін табады-1балл. - Өз өнері туралы хабарлама жазады-2балл. - Өз достарының өнері туралы айтып береді -2балл Смайлик арқылы **Дескриптор:** Сөздерге сөйлем құрап жазады.. 1 балл	Кеспе қағаздар Интерактивті тақта арқылы видеоролик көрсетіледі https://youtu.be/beeh9s5ILYY оқулық, дәптер Өнер түрлерінің фотосуреттері.
Кері байланыс	**Кері байланыс «Ақылды үкі» әдісі** арқылы береді. Мұғалім оқушылар жауабын талдап, қалыптастырушы бағасын қояды. **Үйге тапсырма:** 17-жаттығу.	Кері байланыс жасайды. Үй тапсырмас ын жазып алады.	ҚБқойылады. 	

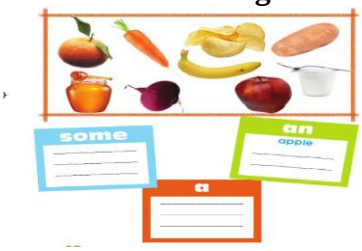
HEALTHY SNACKS.

Касенова Алтынай,
учиель английского языка
средняя школы №5 города Актобе

Unit: Healthy world		
Teacher's name:	**Kasenova Altynai**	
Date:	**03.03.2025**	
Grade: 4	**Number present:**	**absent:**
Theme of the lesson	**Healthy snacks**	
Learning objectives	4.4.2.1 begin to use joined up handwriting in a limited range of written work; 4.5.4.1 Use determiners a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those to refer to things on a growing range of general and some curricular topics	
Lesson objectives	**Learners will be able to:** • Write sentences using joined-up handwriting • Use determiners a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those appropriately	

Plan

Part of the lesson/Time	**Teacher's activity**	**Student's activity**	**Assessment**	**Resources**
Beginning of the lesson 7 min	**Organization moment:** 1.Greeting. Greetings the learners and forming psychological atmosphere in the classroom. Asking the date and day of the week.	Learner responds to greeting and take their places Learners divide into groups	**Descriptor A learner Does the home task 1p**	 **PB PPT**
3 min	**Dividing into groups by visual cards** **Checking up home task** Revise vocabulary words. Use method "Vocabulary printer"	Leaners names the pictures	**Descriptor A learner Matches to the correct word**	**https://youtu.be/oDHNevfYsgc?si=IfQaH5-ZGjU19Ok-**
Middle of the lesson 5 min	**Brainstorming** **Teacher shows a video to describe new theme of the lesson** **New words** A packet of peas, a pot of yogurt, a jar of honey, a bottle of cola, a loaf of bread, a cartoon of juice, a bar of	Learners watch the video and guess the theme of the lesson Learners listen the audio and repeat after teacher. Then write to copybook.	**1-4 correct answers 1p** **5-7 correct answers 2p** **8 correct answers 3p** **Descriptor: A learner Writes words in the correct**	**PB PPT** **PB PPT**

3 min **5 min** **3 min** **4 min** **5 min**	chocolate, watermelon, walnut, peanut, cracker, crisps **Ex 15 p 88 PB [GW] Read and match to the correct word. Use method "Puzzle"** 1.a packet / cartoon of juice 2.a bar / loaf of bread 3.a bottle / jar of cola 4. A carton / pot of yogurt 5.a carton / loaf of milk 6.a bar / bottle of chocolate 7.a can / packet of peas 8.a bottle / jar of olive oil **New grammar theme** **Teacher explains new grammar theme.** **Ex 18 p 89 PB [PW] Write the words in the right box.** **Refreshment moment** **Task 3 Group work by "Bamboozle"** **Ex 19 p 89 PB [IW] Read and choose** 1.There are some / any sausages 2.Is there some / any pizza? 3.Are there some / any eggs? 4.There isn't some / any orange juice. 5.There aren't some / any peas. 6. There is some / any pasta.	Learners read and match the correct word Answer: 1. Cartoon 2. Loaf 3. Bottle 4. Pot 5. Carton 6. Bar 7. Packet 8. bottle Learners teach new grammar theme how to use in sentences. Learners read and write the words in the correct box. Answer: some: crisps, honey, yogurt. An: apple, orange, onion a: carrot, banana Learners watch video and repeat activities Learners choose a folder and complete the sentences work with a group Learners read and choose in the sentences. Answer: 1. Some 2. Any 3. Any 4. Any 5. Any 6. Some	**box 1p** **Work with a pair 1p** **Descriptor** **A learner** **Wins with group 1p** **Descriptor** **Chooses the correct answer** **1-3 correct answers 1p** **4-5 correct answers 2p** **6 correct answers 3p**	**PB** **PPT** **https://learningapps.org/watch?v=pcb8zs5da25** **https://youtu.be/lDP2r5FQeKw?si=jcZqz_NqW8VOGNyI** **https://www.baamboozle.com/game/94734** **PB** **PPT** **https://learningapps.org/watch?v=ptetk88vc25**
End of the lesson. **5 min.**	Feedback "What I learnt" strategy was used as a reflection by classroomscreen.com **Homework:** Ex 20 p 89 PB Good bye	Learners choose one of the variants	Self assessment	card

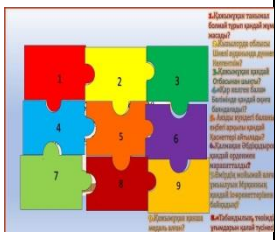
Қ. ӘБДІҚАДЫРОВ «ҚАЖЫМҰҚАН» ПОВЕСІНІҢ ТАҚЫРЫБЫ МЕН ИДЕЯСЫ.

Кулкаева Жанаргуль Бисембаевна,
Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданы,
Мұғалжар жалпы білім беретін орта мектебінің
қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі

Бөлім:	Мен – балаң, жарық күнде сәуле қуған...
Күні:	04.03.2025ж.
Сынып:	6
Сабақтың тақырыбы:	Қ. Әбдіқадыров «Қажымұқан» повесінің тақырыбы мен идеясы
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары:	6.1.1.1 -әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.2.2.1 -эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау;
Сабақтың мақсаты	Шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін талдап, эпикалық шығармадығы автор бейнесін анықтайды.
Құндылықтарға баулу	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.
«Біртұтас тәрбие бағдарламасына негізделген құндылық»	Наурыз – тәуелсіздік және отаншылдық айы;
1– апта дәйексөзі	1-апта дәйексөзі: Патриотизм – ата-анаңды құрметтей білуің...(Б.Момышұлы)

Сабақтың барысы

Сабақ-тың кезеңі (уақыт)	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурс тар
Сабақ-тың басы. 7 минут	**І.Ұйымдастыру кезеңі: Психологиялық ахуал** *Білім алушылармен амандасып, түгелдеп, күндеріне сәттілік*	Оқушылар бойында тілек білдіру, тыңдау дағдыларын дамытуға бағыттайды. **Оқушылар «Тақия» әдісі бойынша 3 топқа бөлінеді:** 1-топ: «Балуандар» 2-топ: «Өнерпаздар» 3-топ: «Еңбекқорлар» Білім алушылар өтілген тақырыптар бойынша «Wordwall» платформасы		Оқулық 6 – сынып «Атамұра» 2018ж.

Сабақ-тың ортасы 31 минут	*тілеймін. Жылы лебіздер мен топ сандары жазылған тақияларды таратамын.* **II. Алдыңғы оқу.** *«Пазл» әдісі арқылы үй тапсырмасын тексеру.* **III. Мағынаны тану.** Сабақтың тақырыбы мен оқу мақсатымен таныстыру. **1 – тапсырмаТЖ** *«Топтас, бірік, бөліс»әдісі (оқулықпен жұмыс)* 	арқылы пазлдағы сұрақтарға жауап бере отырып, жаңа сабақтың тақырыбын ашады. 1. Қажымұқан танымал болмай тұрып қандай жұмыс жасады? 2. Қызылорда облысы Шиелі ауданында дүниеге келген кім? 3. Қажымұқан қандай отбасынан шықты? 4. «Қар күреген бала» бөлімінде қандай оқиға баяндалады? 5. Аязды күндегі баланың еңбегі арқылы қандай қасиеттері айтылады? 6. Қалмақан Әбдікадыров қандай орденмен марапатталды? 7. Өмірдің сынақтарына мойымай алға ұмтылуын Мұқанның қандай іс – әрекеттерінен байқадың? 8. «Табандылық, төзімділік, еңбексүйгіштік» ұғымдарын қалай түсінесің? 9. Қажымұқан қанша медеаль алған? Сабақтың тақырыбын ашады. Әр топ «QR» арқылы берілген тапсырмаларды орындайды. 1 – топ «Балуандар» Шығарманың тақырыбын анықтап, Қ. Мұңайтпасұлы туралы 3 дерек жазады. 2 – топ «Өнерпаздар» Шығарманың идеясын анықтап, Қ. Мұңайтпасұлы туралы 3 дерек жазады. 3 – топ «Еңбекқорлар» Шығарманың жанрын анықтап, Қ. Мұңайтпасұлы туралы 3 дерек жазады. Жұптар таратылған кубиктертердегі суреттерді фабуласы арқылы сюжеттерін анықтап, ретімен жазады. Оқушылар шығармадағы автор бейнесін анықтауға арналған жұмыстар бойынша деңгейлік	«Медаль» әдісі арқылы өз – өздерін бағалау Дескриптор: -сұрақтарға жауап береді-1балл; Мұғалімнің мадақтама сөздері. Дескриптор: -шығарманың тақырыбын, идеясын, жанрын анықтайды; - 3 дерек жазады; - 3 балл	 Интерактивті панель, слайд Суреттіқағаздар, қималар

	2 – тапсырма ЖЖ *«Көршіңмен ойлас» әдісі.* (дәптермен жұмыс) **3 – тапсырма Ж. «Кім тапқыр?» әдісі**	тапсырмалар орындайды. ***А деңгейіндегі*** оқушылар шығарма бойынша берілген мәліметтерден автор бейнесін анықтайды. 1. Бала еңкейе беріп, 30 пұт кеспекті иығымен нығырақ тіреп қағып жіберді. Орнынан қозғай алмаған кеспекті шанаға апарып салып қойды. 2. Жетпіс тиынды ауылдағы тарығып отырған әжеме саламын. Әжем, әке – шешем бар, кедей кісіміз. Ең болмаса менің тапқаным солардың қант, шай, нанына жететін болсын. 3. – Жоқ, айта көрмеңіз... әжем ұрысқан, жаман болады деген. Менің төбелес, жанжалға жаным қас. 4. Мұқанға қандай жұмыс тапсырса да орындап келетініне әбден сенді. 5. – Жоқ деген атың шананың үстінде, бір атың шөптің артында байлаулы, қожайын, далада қалған еш нәрсең жоқ,-деді бала. ***В деңгейіндегі*** оқушылар шығарма бойынша берілген мәліметтердің шындық не жалған екенін анықтап, қағаздармен белгілейді. 1. Қажымұқан бала кезінде қар күреп, еңбекке ерте араласқан. 2. «Жаяу сүйреген шана бөлімінде» Қажымұқан жеңіл арбаны итеріп жарысқа қатысқан. 3. Қажымұқанның бұлшық еттері болаттай қатты болып шыңдалғаны суреттеледі. 4. Қажымұқан шананы аттың көмегімен сүйреген. 5. «Қар күреген бала» бөлімінде Қажымұқанның табандылығы мен төзімділігі суреттеледі. ***С деңгейіндегі*** оқушылар шығарма бойынша автор бейнесін анықтауға арналған тест жұмысын орындайды. 1. Автор Қажымұқанды қандай тұлға ретінде белгілейді?	ҚБ:Өз-өздерін бағалайды, мұғалімнің мадақтама сөздері. Дескриптор: -фабуласы мен сюжетін анықтайды, ойларын айқындайды; - ретімен жазады; 3 балл ҚБ. Оқушының өзін – өзі бағалауы, мұғалімнің мадақтама сөздері. Дескриптор: - автор бейнесін анықтайды; - ойын жүйелі талдайды; - дұрыс жауабын жазады; 3 балл ҚБ. Оқушының өзін – өзі бағалауы, мұғалімнің мадақтама сөздері.	Қалыптастырушы бағалауға арналған тапсырмалар жинағы 6 - сынып

Сабақ-тың соңы 7 минут	**Бекіту**. ***«Мендік пікір» әдісі.*** ***Рефлексия*** «Wordwall» платформасы *«Кубок» әдісі* **Үй тапсырмасы. Бағалау.** Сабақта жинаған балдары бойынша бағалайды. 	А) әлсіз; В) қайсар; С) бай; 2. Шығармада автордың Қажымұқанға деген көзқарасы қандай? А) құрметке толы; В) кемшіліктерін айтады; С) жағымсыз етіп көрсетеді; 3. Автордың Қажымұқанды бейнелеудегі негізгі мақсаты қандай? А) оның кемшіліктерін көрсету; В) қазақ халқының мақтанышы ретінде көрсету; С) күрестің кері әсерін көрсету; 4. «Жаяу сүйреген шана» бөлімінде автор Қажымұқанды қалай суреттейді? А) күш – қайраты мол; В) шыдамсыз; С) қорқақ; Сабақтан алған білімдерін өз пікірлері арқылы жеткізеді.Өз ойларын ортаға салып бөліседі. ***Оқушылар ойларын білдіру арқылы сабақты бекітеді.*** *Мені қызықтырғаны* - ... *Мені түңілдіргені* - ... *Мені қуантқаны* - ... *Мені ренжіткені* - ... *Мені ойландырғаны* - ... *Менің өміріме жақыны* - ... «Wordwall» платформасы Кубоктардың үстінен басу арқылы сабақты қалай түсінгенін жеткізеді. Оқулықтағы 15 – тапсырма «Күш атасын танымас» деген тақырыпта эссе жазады. «Bilimlend» платформасына жүктелген тапсырманы орындайды.		

ЗАТ ЕСІМ.

Кумекова Инкара Болатовна,
Ақтөбе қаласы «Smart білім» мектеп гимназияның
бастауыш сынып мұғалімі

Күні:	18.02.2025	
Сыныбы: 2 «В»	Қатысушылар саны: 30	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Зат есім	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты:	2.2.4.1 –Мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау.. 2.4.2.3- сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажырату; 2.1.5.1 – аудио,бейнежазба мазмұнына өз ойын (ұнайды,ұнамайды, себебі...пайдалы,пайдасыз болды, себебі....) білдіру.	
Сабақтың мақсаты:	Мұғалімнің көмегімен мәтіннің негізгі ойын анықтайды; Сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажыратады; Аудио,бейнежазба мазмұнына өз ойын білдіреді.	
Ойлау дағдыларының деңгейі:	Білу, түсіну, қолдану	
Құндылық	Жасампаздық және жаңашылдық	

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/ Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы (5 мин)	1. Сәлемдесу 2. Түгендеу 3. Жағымды ахуал **«Досым»** жаттығуы арқылы оқушыларға жағымды ахуал орнату. Өткен сабақты қайталау: **«Көкпар» ойыны** 1. Заттың атын білдіретін сөздер қай сөз табына жатады? (Зат есім) 2. Зат есімнің сұрақтары? (Кім? Кімдер? Не? Нелер?) 3. Кітап, сары, ойнады, бес сөздерінің ішіндегі зат есімді тап? (кітап) 4. Жұлдыздар сөзіне қандай сұрақ қоюға болады? (Нелер?) 5. Кісі аттары, жер-су аттары	Қара досым жан-жаққа, Дайынсың ба сабаққа? Кітап,дәптер ,қалам да, Бәрі, бәрі орнында Интерактивті әдіс арқылы сұрақтарға жауап береді.	Мақтау, мадақтау Дескриптор: 1.Өткенді пысықтауға арналған сұрақтарға жауап береді-1балл. ҚБ: «Ою» әдісімен бағалау	Презентация Интеракт

	қандай әріптен бастап жазылады?(Бас әріппен) 6. Зат есімге 1-2 мысал келтір. 7. Қариялар сөзіне қандай сұрақ қоюға болады?(Кімдер?)			ивті әдіс
Сабақтың ортасы (35 мин)	**Миға шабуыл: «Дәмді құрт»** Тиісті табақтарға құртты орналастыр. Арыстан, кітап, қалам, әже, аспан, тас, табиғат, көлік, алмалар, кемелер, өшіргіш, ағаштар, адамдар, оқушылар, көмір, көліктер, ұстаздар, Зат есім туралы мұғалімнің түсіндірмесі. Ережені қайталау. **Топтық жұмыс.** Тақырыптың өзекті мәселелерін нақтылау мақсатында оқушылар топтық тапсырма орындайды. **19-жаттығу.** Мәтінді оқы. Зат есімдерді тауып, Кім? Кімдер? сұрағына жауап беретін сөздерді жасыл түспен, Не? Нелер? сұрағына жауап беретін сөздерді көк түспен қоршап сыз. Жасанды интеллект көмегімен «Тұсау кесу» рәсімі туралы ақпарат алу.	Табақтарға зат есімдерді топтастырады. 1 табаққа Кім?Кімдер? 2 табаққа Не? Нелер? Сұрағына жауап беретін сөздерді топтастырады	Дескриптор: 1.Табақтарға зат есімдерді топтастырады-1 балл Мақтау, мадақтау.	Табақ, құрт https://wordwall.net/resource/86726975
	«Сұрақтар ілмегі» әдісі Word wall платформасымен орындайды. 1.Тұсау кесу рәсімі дегеніміз не? 2.Кімнің тұсауын кеседі? 3.Тұсау кескенде қандай жіп қолданады? 4.Тұсауды кімдер кеседі? 5. Өзіңнің немесе жақындарыңның тұсауын кім кесті? 6.Не себепті ала жіппен кеседі деп ойлайсың? **Жұптық жұмыс** **Мұғалім:** Балалар, бізге менің	Ережені қайталайды. Оқушылар ЖИ көмегімен жасалған видеоны тыңдайды. Топтық жұмыс	 Мақтау, мадақтау. Мақтау, мадақтау. Дескриптор: 1.Тұсау кесу рәсіміне байланысты сұрақтарға жауап береді-1 балл. Дескриптор:	Видео Жасырын хат.

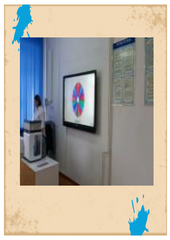
	жасанды көмекшімнің сендерге айтары бар екен. Мүмкін қызықты тапсырма да беріп қалар. Қане тыңдап көрейікші. **ЖИ тапсырмасы:** **Жасырын хат:** Сөйлемдерді зат есім қойып, толықтыр. .....кітап оқыды. Кешкі асқа.....дайындадым. .....гүлге күтім жасағанды ұнатады. Бүгін күндіз .....жауды. .....ауласы сондай таза. **Сергіту сәті: «Оюлар» биі** **Жеке жұмыс:** **20-жаттығу.** Сөйлемдерді көшіріп жаз. Зат есімдерді тауып, түбір мен қосымшаны ажырат. Тұсау кесу-бала тәй-тәй басқанда жасалатын дәстүр. Баланың тұсауын ала жіппен кеседі. **Саралау тапсырмасы:** **1-деңгей:Төмендегі сөздердің ішінен зат есімдерді тауып астын сыз.** Сөздер: кітап, жүгірді, үй, күлді, мұғалім, әндетті, алма, қуанды, орындық, секірді. **2-деңгей: Берілген суреттерге сәйкес келетін зат есімдерді жаз.** Суреттер: мектеп, гүл, бала, құс. **3-деңгей: Төмендегі сөйлемдерден зат есімдерді тауып, оларды жекеше және көпше түрге айналдырып жаз**. Сөйлемдер: 1.Бала бақшада ойнап жүр. 2.Қарлығаш ұясын қорғап отыр. 3.Далада әдемі гүлдер өсіп тұр. **Сабақты бекіту: «Арқан тартыс»** әдісі арқылы болады. 1. Берілген сөздердің қайсысы зат есім: дәрігер, ойнады, екі, қара. 2. Сұрақтардың орнына тиісті зат есімді қой. (Кім)... кітапханаға барды?	жасайды. Тапсырманы ЖИ **«Голосағатт ан»** көреді. Жұптаса отырып сөйлемдерді толықтырад ы. Әуен ырғағымен қимылдар жасайды. Дәптермен жұмыс жасайды. Саралау тапсырмасы н орындайды Интерактивт і әдіс арқылы сұрақтарға жауап	1.Көп нүктені орнына зат есімді қойып сөйлемді толықтырады-2 балл. Мақтау, мадақтау Дескриптор: 1.Сөйлемдерді қатесіз көшіріп жазады-1 балл. 2.Зат есімдерді табады-1 балл. 3.Түбір мен қосымшаны ажыратады-1 балл. Дескриптор: 1.Зат есімді тауып астын сызады. 2.Берілген суреттерге сәйкес зат есімдерді жазады. 3.Сөйлемдерде н зат есімдерді тауып, жекеше және көпше түрге айналдырып жазады. Дескриптор: 1.Зат есім тақырыбына байланысты сұрақтарға жауап береді-2	Күй Презента ция видео Интеракт ивті әдіс.

	3. Оқушылар сөзінің түбірін тап. 4. Кімдер?сұрағына жауап беретін сөзді тап. 5. Оқушы сөзін көпше түрде айт. 6. Гүлдер сөзі қандай сұраққа жауап береді?	береді.	балл. ҚБ: «Ою» әдісімен бағалау 	
Сабақтың соңы (5 мин)	**«Ою» кері байланысы** -Сабақты түсінген, түсінбегенін экранға басу арқылы көрсетеді. Жасыл-барлығы түсінікті Сары-сұрағым бар Қызыл-түсінбедім. **Бағалау:** «Асық» бағалау әдісі арқылы бағалайды.	Оқушылар бүгінгі сабақтан алған әсерлерін сұрақтарға жауап беру арқылы кері байланыс береді Үйге тапсырма: 22-жаттығу,49-бет		Презентация

ОРТАҒАСЫРЛЫҚ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҒЫЛЫМНЫҢ ДАМУЫ .

Курманалина Жанымкул Бакитжанкызы,
Ақтөбе облысы «Ш.Құдайбердіұлы атындағы №66 ЖББОМ» КММ тарих пәні мұғалімі

Пәні:	**Қазақстан тарихы**	
Бөлім:	4. Мәдениет, білім мен ғылымның дамуы	
Күні:	03.04.2025 ж.	
Сынып: 11	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	11.4.1.1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі ғылымның жетістіктерін анықтау. 11.4.1.2 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу	
Сабақтың мақсаты	Тарихи кезеңдердегі ғылымның жетістіктерін анықтап, ғылымның дамуына қазақстандық ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін талдау	
Құндылықтарға баулу	Құндылықтар: - өзгенің еңбегін құрметтеу - патриотизм - ұлттық сана-сезім	

Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі// уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Ұйымдастыру Қызығушылықты ояту	• Оқушылармен сәлемдесу, түгелдеу • Психологиялық жағымды ахуал туғызу **«Ақыл жолы» ізгілікті ойлар** (жақсы тілек арқылы бір-біріне қолдау жасау ұғымын қалыптастыру) Оқушыларға сабақтың тақырыбы, оқу мақсаты және бағалау критерийлері таныстырылады	Оқушылар бейнежазбаны тамашалайды		Мұғалім презентациясы
Жаңа білім 1-тапсырма 2-тапсырма	 Оқушылардың жауаптарын тыңдап, кері байланыс жасайды. Қажет болған жағдайда толықтырушы немесе жетелеуші сұрақтарды қоюға болады. Бұл оқушылардың жұмысын жандандыра түседі. **«Сұрақты тап...»** (сұрақтардың бірнеше жауабы ұсынылған. Қандай сұрақтар қойылды?) «Сәттілік дөңгелегі» арқылы «Әліпби желісі» беріледі, берілген әріптерден тақырыпқа қатысты ұғымдар	**Дескриптор** - Оқушылар сөздерді байланыстырып жауап береді; - Ғылым мен білімнің дамуының маңыздылығын түсіндіреді **Дескриптор** - Жасырылған сұрақты табады Оқушылар бір-бірінің жауаптарын толықтырады	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады «Ең үздік жауап» **ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады	Мұғалім презентациясы Танымдық ақпараттық мәтіндер https://wordwall.net/ru/resource/54648668/әліпби-желісі

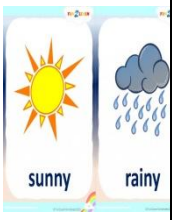
3-тапсырма	мен анықтамаларын айту сұралады А – араб тілі Ә – Әл-Фараби Б – Бартольд В – Вильгельм Томсен Ғ – ғылым Д – «Диуани лұғат-ат-түрік» Е – Енисей Ж – Жүсіп Баласағұни И – ислам Й – Йолық-тегін К – «Кодекс Куманикус» Қ – Қашғари М – «Музыканың ұлы кітабы» О – орта ғасыр Р – руна С – Сатұқ Боғра хан Т - трактат	**Дескриптор** - берілген әріптерден тақырыпқа қатысты ұғымдарды табады; - тапқан ұғымдардың анықтамаларын айтады		
Бекіту	Сабақты қорытындылау «Банкомат» әдісі арқылы сұрақтарға жауап береді Үйге тапсырма: • Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы (тақырыпты оқу)	Сабақтың тақырыбын қорытындылау	Банк карталарын салу арқылы бағалау	Банк карталары
Кері байланыс	 **Бір ауыз сөз» стратегиясы** • Ұнады • Қажет • Пайдалы • Білдім • Үйрендім • Қызықтым • Есте сақтадым	Оқушылар алған білімдері бойынша кері байланыс жасап қорытындылайды	Оқушылар бағалау критерилері мен өз деңгейлерін бағалайды	Интернет ресурстары

SEASONS AND WEATHER.

Kaiyrbekkyzy Amangul,
H.Dosmukhameduly after secondary school №35

Unit: 4. Weather.	Lesson 25	
School:	**H.Dosmukhameduly after secondary school35**	
Teacher's name:		
Date:	02.12.2024	
Grade: 3	Number present:	absent:
Lesson title	**Seasons and Weather**	
Learning objectives	3.1.4.2 understand simple descriptions of people, actions, and objects with visual support 3.2.3.3 make introductions and requests in basic interaction with others 3.3.3.1 understand short, simple instructions used in familiar everyday contexts	
Lesson objectives (assessment)	Learners will be able to: 1 Recognize and name different weather types. 2 Describe basic weather conditions. . 3 understand a short story	
Values and its purpose:	**Unity and Solidarity** -be able to respect the opinions and feelings of others during joint activities and interactions	

Stages/ Time	Teachers actions	Students actions	Assessment	Resources
Beginning of the lesson 5 min	**Organization moment :** 1.Greeting. **.** **-Hello children** **-How are you?** **-Are you ready today's open lesson?** - If we are ready for our lesson today, let's divide into two groups before starting our lesson. Let's take a giant energy for ourselves one by one from the bright sun that stands on the board. Behind each sun is the number of the group. ***Brainstorming:*** Students look into the classroom window.I invite them to share what	-the children look out the classroom window. -answers the teacher's questions	Teacher controles the process, gives feedback and asks additional questions if it's nessasery. The teacher has the children attach pieces of	-book -Whiteboard -Assesment sheet

	they see. "What is the weather like today?""What Would you wear for today's weather?"Offer brief descriptions to arouse their interest in the weather during the day. -Children what do you think? -Today's what is our new unit and our new theme? -Ok. Open your books at page 28. Write down today's date. New theme: The weather/. ***Lead – In*** Introduce new weather vocabulary by presenting flashcards. Repeating new words to students: * The teacher says, the students repeat. * The teacher shows the picture and pronounces the word.		paper with the weather symbol next to the student's name to the evalution sheet taped to the board, giving them verbal evaluations during the assignment. Cloudy-good! Partly-sunny-well done Sunny-Excellent!	
Middle of the lesson Presentation part. 35 min	**Task. I** **Ex:1 P: 26** Listen, point and repeat. Ask children to look at the weather pictures. Play the first part of the recording for children to point to the pictures. Play the second part for children to repeat the words. Play the recording all the way through for children to listen and point and then repeat the words. Hold up the flashcards in a random order and ask the class to say the words.	Learners look at the weather pictures. Play the first part of the recording for children to point to the pictures. **Transcript** Listen and point. rainy, windy, hot, cold, snowy, sunny hot, snowy, raining, cold, sunny, windy Listen and repeat. raining, windy, hot, cold, snowy, sunny	T's feedback **Descriptor:** - look at the weather pictures 	flaashcards
	Task II **Ex: 2 P: 26** Listen and chant. Play the recording and teach the chant. Play the recording a second time for children to repeat the words in the gaps in the chant. Repeat as	Learner understanding by identifying flashcards. **Transcript** rainy, rainy, rainy windy, windy, windy hot, hot,	T's feedback **Descriptor:** - listen and chant - repeat the words in the	audio material

	necessary. Children say the chant as a class, without the recording. n	hot cold, cold, cold snowy, snowy, snowy sunny, sunny, sunny	gaps	
Consolidation of new knowledge	**Method: "Weather Action"** The teacher comes up with an action for each word (for example, when he says rainy, he puts his hands on the ceiling and does it as if he were protecting himself from the rain). Students make repeated attempts.	Students show the word spoken by the teacher with action	The teacher evaluates the student who is actively involved with the assessment sheet	
	Group work **Method: "Colourful television"** **Ex: 3 P: 26** Transition to story comprehension. Use Story poster 4 to introduce the story "Listen and read." Discuss each frame with the class, encouraging them to make predictions about the plot's development. Play the recording for students to listen and point to the speech bubbles as they hear the words. Ask comprehension questions like "What's the weather like at the beginning/middle/end of the story?"	Learners develop listening comprehension skills as they follow the story and answer questions. They then apply their vocabulary knowledge by identifying words within the context of the story.	Teacher - assessment **Descriptor:** - listen and read independently to pictures	Colorful television
Warm-up	**Method: "Dancer cards with musical umbrella:** **Ex: 4 P: 26** . Dancer cards hang in an umbrella. The teacher turns around, holding an umbrella. Students turn around with umbrellas. When the music goes out. The student stops looking at himself and tells him what the picture on the card is.	-Students walk around the circle to music. When the music stops, each student stops on one card. Then, ask and answer. - asking and answering questions about the weather using the target vocabulary.	Teacher - assessment **Descriptor:** - work collaboratively in pairs - answer the question	Student's book

Work with workbook	**Ex:1 P-28.** **Match.** **1. It's rainy-c** **2. It's windy-a** **3. It's hot-f** **4. It's cold-d** **5. It's snowy-e** **6. It's sunny-b** **Method " Take an umbrella"** **"Catch the fish' Method**	- Learners matching	The teacher has the children attach pieces of paper with the weather symbol next to the student's name to the evalution sheet taped to the board, giving them verbal evaluations during the assignment. Cloudy-good! Partly-sunny-well done Sunny-Excellent	Lumio
Conclusion	**Work wordwall:** **Task: Compare** **Drag each keyword to its definition** **Lumio**		The teacher performs a task to check whether the students have mastered the new topics.	Wordwall https://wordwall.net/ru/resource/20970716
End of the lesson **5 min**	Briefly ask students what they learned in today's lesson. **-What's your favourite weathet? Why?** **-What new words learn today?'** **Reflection:** Method: "Weather mood" The teacher hangs the wheel of the sun on the blackboard. To brighten up the day, students glue their impressions of today's lesson to the blackboard, putting them in the sun	Students share what they learned about classroom objects and their names. 		Poster Sun

«ӨМІР МАҒАН...» ТҰМАНБАЙ МОЛДАҒАЛИЕВТЫҢ 90 ЖЫЛДЫҒЫНА ОРАЙ ӘДЕБИ-МЮЗИКЛ

Қонарбаева Қарлығаш Сансызбайқызы,
Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданы Қайыңды ауылы
Қайыңды ауылдық кітапханасының кітапханашысы

СЦЕНАРИЙІ
БАҒДАРЛАМАСЫ
Қайыңды ауылы
Өткен күні: 27 наурыз 2025 жыл
Өткізу сағаты: 10-00
Өтетін орны: кітапхана
Сағатқа қатысушылар: кітапхана оқырмандары
Шараның мақсаты: Т.Молдағалиевтың ақындық талантын шәкірт жүрегіне ұялату арқылы поэзияны сүюге, оны бағалай білуге, сыршыл да шыншыл ақын өлеңдерінің мәні мен маңызына үңілдіру, рухани танымын кеңейту
10.00- 10.05. - Алғы сөз жүргізуші кітапханашы Қ.Қонарбаева
10.05-10.35. – Ақынның өміржолы, шығармашылығына шолу
10.35-10.40. – Өлеңдерін мәнерлеп оқу
10.40-10.45. – Ақын сөзіне жазылған әндерді тыңдау
10.45-10.55. – Тақырыптық ойындар
10.55-11.00. - Қорытынды сөз.

Кітапханашы: Құрметті оқырмандар 20 наурыз Қазақстанның халық ақыны, бүкіл Түркі дүниесінің ақындарының Физули атындағы Халықаралық сыйлығының лауреаты ақын Тұманбай Молдағалиевтың туған күні.Ақынның туғанына 90 жыл толуына орай ұйымдастырылған «Өмір маған...» атты әдеби мюзикл іс-шарасына қош келдіңіздер!

Кітапханашы: Тұманбай аға еліміздің аяулы азаматы, ардақты ақыны. Ақынның жомарт жүрегі жырдан жаралған, жыр ақынның тірлігі де тынысы да, қуанышы мен қиналысы да. Ақынның ғұмыры жырға, жыры ғұмырына айналған.

Ән: «Шақырады көктем» қосылып бірге айту.

Кітапханашы: Қазақ елін өзінің терең үнді, тамылжытқан нәрлі жырларымен сусындатқан Т.Молдағалиев 1935 жылы Алматы облысының Еңбекші қазақ ауданында дүниеге келген.Ақиық ақын Мұқағали былай деген екен:

Ей, Тұмаш, есіңде балалық шақ,
Кеткен кез дастарханнан нан алыстап,
Соғыстың сойқан салған от - жалыны,
Бейкүнә сәбилердің күлкілері.

Үйітілген татымы кем тарамыс шақ,- деп ақынның балалық шағы соғыспен тұспа-тұс келді. Әкесі майданға аттанғанда бар-жоғы 5-6 жаста екен.Әкесі Молдағали 1942 жылы соғысқа кетіп, қайта оралмады. Тәрбиелеп өсірген анасы Қымқам Алматыда қайтыс болады.Адамның рухани болмысын, сезім дүниесін лирикада шыншыл бейнелеуші, танымал эпик ақындарымыздың бірі – «Әкеммен әңгіме» поэмасында майданға аттанып әкенің әрбір сөзі, қылығы санасында сәулеленген перзентің ішкі сыры. Ауыр мұң мен ойлы сезімталдықтың жыршысы бола білген ақын көңілі. «Өмірінен көрген жоқ той кезінде мен»,- дейді. Соғыстан алған ауыр жараны жүрегіне арқалаған жастың мұңды, сағынышты кейпі балалығы жас болып еріп кеткен, аналардың жылаған көздерінде. Алғашқы күннен бақыт күткен, тағдыр тезіне ішкі дүниесі шындалған бейнесі көз алдыңа елестейді.

Өлеңдерін мәнерлеп оқу: «Жаным ана» өлеңі оқылады.

Жүргізуші:Тұманбай ата көршілес Ақшидегі жеті жылдық мектеп интернатын бітіріп ары қарай есіктегі онжылдық мектеп интернатына ауысып, 16 жасында орта мектепті тәмәмдаған.

1956 жылы Қазақ Мемлекеттік университетінің филология факултетін бітіреді. Өзінің шығармашылық еңбек жолын «Лениншіл жас» газеті мен «Пионер» журналынан бастайды.1959-70 жылдар аралығында «Пионер» журналында қызмет атқарды. Тұманбай ата балаларға арнап бірнеше кітап жазды. Бүлдіршіндерге арналған ең алғашқы «Қызыл-жасыл көбелек» деген жинағы 1957 жылы жарық көрді. Одан кейін «Етекбай атам үйінде», «Арман мен Бота», «Мен өсіп келемін» атты кітаптары өздеріңдей жеткіншектерге арналған. 1970-73 жылдар аралығында «Балдырған» журналының жауапты хатшысы болды. 1973 жылдан «Жазушы» баспасы жанындағы «Балалар және жастар әдебиетінің» бас редакциясы мен «Жалынның» бас редакторы жұмысын атқарды.

«Баламыздың досы бол» , «Дәуреннің ертегісі»өлеңі оқылады.

Кітапханашы: Т.Молдағалиев нәзік сырлы да, ойлы да, отты жырларымен танылды.1963 жылы «Алатау қызы», 1965 жылы «Зулайды күндер», 1966 жылы «Жүрегім менің сапарда» жинақтары шықты.1967 жылы жарық көрген «жаңа дәптер» кітабы үшін 1968 жылы «Қазақстан комсомолы» сыйлығының лауреаты атанды. 1969 жылы «ескерткіш», «Шақырады жаз мені», «Жүрек сау қашанда» атты кітаптары оқушылардың ілтипатына бөленді.

«Туған үй», «Алатау» өлеңі оқылады.

Кітапханашы: Қалам тартқан елу жылдай уақытты сараласақ, қазақ халқы деген ардақты ұғымға сиятын бір елдің еңбектеген баласынан еңкейген қариясына дейін үлкен ақынның күмбірлеген жыр жүрегіне, күнгей мен теріскейіндегі ғұмыр – жырына бойлаймыз.

Нұрғиса ағамыз ақынның «Құстар қайтып барады» өлеңі туралы былай деген екен: - Сенің өлеңдеріңе әлі талай ән жазармын. Бірақ дәл мынандай ән енді шықпайды. Мені ақырғы сапарыма осы «Құстар қайтып барады» әнімен айтып шығарыңдар»-деді. Сол себепті Нұрғиса ағамызды өзінің өсиетімен Жамбыл атасының қасына қойып, осы өлеңмен соңғы сапарға шығарып салған екен.

«Қатарымыз сиреді», «Домбыра» өлеңі оқылады.

Кітапханашы: Ақынның бір естелігінде: «Міне, сол кезден бастап әлі де әнге сөз жазып келемін. Жалпы, ешкімнің көңілін қалдырғым келмейді. Осыгдай әнім бар еді, сөз жазып беріңізші деп, алдыма келген адамның барлығын ренжітпеуге тырысамын»-деген екен.

Ең алғаш «Студент дәптері» жарық көрсімен мені өзіме құрбы, іні сазгерлер айналдыра бастады. Жасы менен біразрақ үлкен болса да Шәмші маған қатар құрбыдай еді. Ол маған «Қыз сағынышы» деген әніне сөз жазғызды. Әсет Бейсеуов бір өлеңіме ән шығарды. Біраз өткеннен кейін Нұрғиса ағамыз «Құстар қайтып барады», «Куә бол», «Қайран менің жүрегім» атты атақты әндер, «Ертіс вальсі», Шәмшінің «Бақыт құшағында», «Әнім сен едің», «Отан» деп аталатын әндер дүниеге келді. Халқымыздың поэзия төрінен орын тапқан ақын шығармашылығы - өзінің әндеріне қосылып жазылған келіп қосылғанда- тұтас бір телегей-теңіз дарияға айналады.

Тұманбай ағамыздың лирикалық кейіпкерінің жүрегі қылау түсе қоймаған сәбидің мінезіндей. Осындай сыршыл да таза жүректен шыққан дүниелер оқырманның бей-жай қалдыра алмас.

«Ана тілі», «Бір ауылдың балалары» өлеңдері оқылады.

Кітапханашы: «Жақсылықтың барлығы болсын дейтін өзіме, сөйте жүре кісінің несібесін қызғанбас» ақын аға, жанымызға жақын аға Тұманбай Молдағалиев жайлы: Өмір де жайдары, көңіл де жайдары,

Келе жатыр килікпей кикілжіңге қайдағы,

Жауына да жұдырық сілтеп көрген жері жоқ,

Ақ қағаздың үстінде аяқталып майданы,- деп басталатын жыр:

Өкіне ме кім білген,
Текке бір күн өтті деп,
Өлең жырдың нөсерін,
Күркірете төкті-ау кеп
Үлгі бола бастаған ұлыға да, кішіге,
Өзі де бір асқақ ән,
Өзі де бір текті әулет!-

деп аяқталыпты. Біз білетін, ел білетін Тұмағаң ақын ажарлы айтқандай «Аңқылдап жүрген» өлең жазып, еліне жыр арнапты.

«Сағыныштар, сарғалдақтар, сары құстар» өлеңі оқылады.

Елімізде балаларға арналған бірнеше басылым жарық көрді. Солардың ішінде «Балдырған» журналы бастауыш сынып балаларына арналған әдеби-көркем журнал. 1958 жылы шілде айында алғаш нөмірі жарық көрді. Айына бір рет шығатын «Балдырған» журналы бүлдіршіндерді имандылыққа, еңбексүйгіштікке, отаншылдық рухқа тәрбиелейтін басылым. Журнал бетіне қазақ халқының тарихына қатысты шағын ақпараттар, балалардың ой-өрісін кеңейтетін, тілін ұстартып, сөздік қорын байытатын өлең-тақпақтар, ертегі аңыздар, жаңылтпаштар мен жұмбақтар тұрақты жарияланады. Бұл журналды 25 жыл бойы басқарған атақты ақын Т.Молдағалиев атамыз.

Ендігі кезекті тақырыптық ойындарға берсек.

Алдарыңызда берілген өлең жолдарынан ақынның өлеңін ұйқасы арқылы құрастыру қажет және сол өлеңді оқып шығамыз.

Келесі тақырыптық мақал-мәтелдер құрастыру. Берілген суреттерден мақалды табу қажет.

Оқырмандар тапсырмаларды орындайды.

Кітапханашы: Құрметті оқырмандар! Бүгінгі іс-шарамыз өз мәресіне жеткен сияқты. Бүгін біз қазақ халқының қайталанбас ірі тұлғаларының бірі Тұманбай Молдағалиевтің шығармашылығы жайында таныстық. Артында өлшеусіз мол рухани мұра қалдырған ақын қазақ халқының жүрегінде мәңгі сақталары сөзсіз. Аман сау болыңыздар!

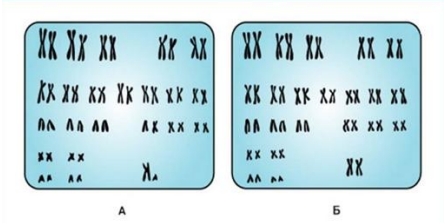
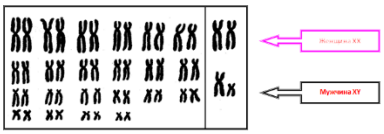
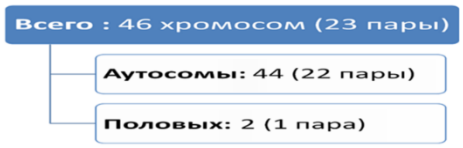
ГЕНЕТИКА ПОЛА. ГЕНЕТИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПОЛА. НАСЛЕДОВАНИЕ, СЦЕПЛЕННОЕ С ПОЛОМ. ГЕМОФИЛИЯ И ДАЛЬТОНИЗМ

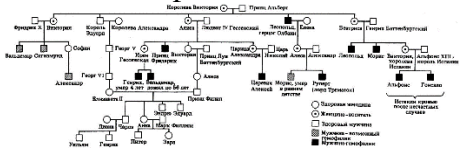
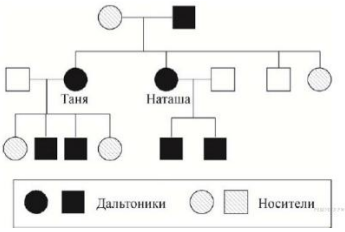
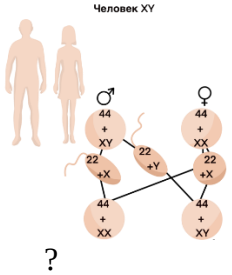
Мелехова Ольга Владимировна,
учитель биологии КГУ "Школы-лицея №11" города Актобе

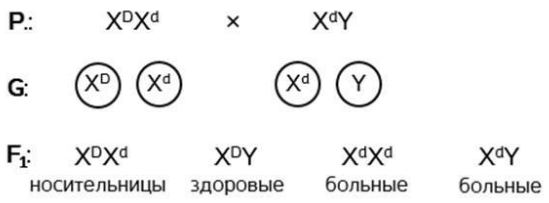
Раздел:	**9.3D Закономерности наследственности и изменчивости**	
Класс: 9	Количество присутствующих:	Количество отсутствующих:
Цели обучения в соответствии с учебной программой	9.2.4.6 описывать теорию определения пола 9.2.4.7 составлять схему, объясняющую роль хромосом в определении пола	
Цели обучения в соответствии с учебной программой (ООП)	9.2.4.6 описывать теорию определения пола 9.2.4.7 составлять схему, объясняющую роль хромосом в определении пола	
Цели урока	- описывать теорию определения пола - объяснить роль хромосом в определении пола - составлять схему, объясняющую роль хромосом в определении пола	

Цели урока (ООП)	- описывать теорию определения пола - описывать роль хромосом в определении пола - составлять схему, объясняющую роль хромосом в определении пола

Ход урока

Этап урока/ Время	Действия педагога	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
Начало урока 5 мин	Организационный момент ***Цель: включение учащихся в учебно – познавательную деятельность, создание комфортной среды.*** Задание. Рассмотрите кариограммы (хромосомный набор человека), выявите сходства и различия: Хромосомный набор человека Определение темы и целей урока	Каждый ученик делает соседу по парте доброе пожелание. Учащиеся выполняют задания, определяют тему и цели урока. Ученик с ООП работает в паре с сильным учеником	Устное оценивание	Компьютер
Середина урока 25 мин	Набор хромосом человека Всего : 46 хромосом (23 пары) Аутосомы: 44 (22 пары) Половых: 2 (1 пара) Вводное слово учителя: «Механизм определения пола» (фенотипическое и генотипическое) ***Цель для ученика: изучение новой учебной информации, ее осмысление и взаимосвязь с уже знакомым и незнакомым.*** Задание 1. Изучив материал учебника (стр.167) , дополните схему «Хромосомный набор человека»: Дескриптор:	Слушают учителя Работа с текстом Дополняют схему Работа с рисунком	1 балл 1 балл	Слайд Учебник. схема Слайд

	- определяют типы хромосом – 1 балл Конструктивная обратная связь от учителя Задание 2. Рассмотрите рисунок, прокомментируйте механизм генетического предопределения пола: *Дескриптор:* - комментируют механизм генетического предопределения пола - 1 балл Задание 3. Работа в парах. Проведите анализ родословных, определите тип наследования признаков: 1. Гемофилия: 2. Дальтонизм: Дескриптор: - определяют тип наследования признака - 2 балла Конструктивная обратная связь от учителя	Анализ родословных	2 балла	Родословные
Конец урока 10 мин	Задание 1. (ООП). Рассмотрите схему оплодотворения, определите пол потомков: 	Выполняют задания ФО	6 баллов	Лист ФО

	Задание 2.(ООП). Назовите разницу между фенотипическим и генотипическим предопределением пола – 2 балла Дескриптор: - определяют пол потомков – 2 балла - выдвигают предположение, почему пол ребенка зависит от отца, а не от матери – 2 балла Задание 3.(ООП). Предположите, почему пол ребенка зависит от отца, а не от матери? Дескриптор: - определяют пол потомков – 2 балла - выдвигают предположение, почему пол ребенка зависит от отца, а не от матери – 2 балла Задание. Решение задач. Задача 1. Мужчина-дальтоник женился на женщине – носительнице цветовой слепоты. Можно ли ожидать в этом браке здорового сына? Дочь с цветовой слепотой? Какова вероятность одного и другого события? Ответ: от этого брака можно ожидать здорового сына и дочь с цветовой слепотой. Вероятность одного и другого события – 25 % Задача 2. Классическая гемофилия передается как рецессивный, сцепленный с Х-хромосомой, признак. Мужчина, больной гемофилией, женился на здоровой женщине (все ее предки были здоровы). У них родилась здоровая дочь. Определить вероятность рождения больного гемофилией ребенка от брака этой дочери со здоровым мужчиной.			

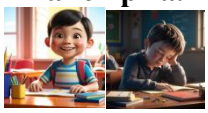
	Ответ: Вероятность рождения больного гемофилией ребенка – 25% (50% мальчиков будут страдать этим заболеванием). Задача 3. Мужчина дальтоник (рецессивный ген находится в Х хромосоме) женился на женщине носительнице данного гена. Определите возможные генотипы и фенотипы их будущих детей. Решение: XD - ген нормального цветоощущения; Xd - ген дальтонизма. Схема скрещивания P: XDXd x XdY Г: XD; Xd Xd; Y F1: XDXd - 25%; XdXd - 25%; XDY - 25%; XdY - 25%. Наблюдается 4 типа генотипа. Расщепление по генотипу - 1:1:1:1. Фенотип: XDXd - женщина носительница дальтонизма - 25%; XdXd - женщина дальтоник - 25%; XDY - здоровый мужчина - 25%; XdY - мужчина дальтоник - 25%. Дескриптор: - правильное оформление задачи - 1 балл (за каждую задачу) - правильное решение задачи – 1 балл (за каждую задачу) Учитель организует выполнение дифференцированных заданий на закрепление только что изученного материала. ***Цель для ученика: Первичное закрепление нового учебного материала для предупреждения его забывания. (приложение 1,2,3)***	Учащиеся выполняют задания уровней A,B,C		
Рефлексия 5 мин	«Светофор»	Самоанализ учебной деятельности		«Светофор»

ДЕМАЛУДЫҢ ПАЙДАСЫ.

Мирманова Аигерим Курмангазиевна,
Ақтөбе облысы Хромтау 0аласы №6 Хромтау гимназиясының
бастауыш сынып мұғалімі (жаратылыстану)

Білім беру ұйымының атауы	№6 ХГ	
Пәні:	Жаратылыстану	
Бөлім:	Менің отбасым және достарым	
Күні:	04.12.2024	
Сынып: 1 “Ә”	Қатысқандар саны - 27	Қатыспағандар саны - 0
Тақырыбы	**13.** Демалудың пайдасы	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	1.2.3.3 адамның дұрыс өсіп дамуы үшін демалыстың маңызын түсіну **1.2.3.3 адамның дұрыс өсіп дамуы үшін демалыстың маңызын түсіну	
Сабақтың мақсаты	Оқушылар адамның дұрыс өсіп дамуы үшін демалыстың маңызын түсінеді	
Құндылықтар	**ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП** Өз құқықтары менміндеттерін білу, әдеп нормаларын ұстану, сыныптағы және мектептегі мінез-құлық ережелерін сақтау	
	Сабақтың барысы	

Сабақтың жоспар-н кезеңдері	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурс тар
Сабақтың басы 1 минут	**І. Психологиялық ахуал.**Сәлемдесу. Психологиялық дайындық - Кім бүгінгі сабақта белсенді араласқысы келеді? 1 рет шапалақтаймыз. - Кім бүгінгі сабақта жаңа білім алғысы келеді? 2 рет шапалақтаймыз. - Кім бүгінгі сабақта белсенді араласып, жаңа білім алып, сонымен қатар көңілді уақыт өткізгісі келеді? 3 рет шапалақтаймыз.	1.Мұғаліммен сәлемдеседі. 2."1, 2, 3 шапалақ" әдісі .	Жарайсыңдар!	
5 минут	**Өткен сабақты пысықтау** Өткен сабақ не туралы болып еді? ЖИ https://wordwall.net/ru/resource/62535750 Кездейсоқ дөңгелек арқылы ортаға 9-12 бала шығарып, оларды 3 топқа топтастырып, “Кім жылдам?” ойынын	Тақтада ілініп тұрған дәрумендер пайдасы және оны қандай тағамдардан алатынын	Ауызша мадақтау **ҚБ:**Жарайсың! Өте жақсы! Дұрыс!	https://wordwall.net/ru/resource/62535750

	орындайды. Үй тапсырмасын пысықтау мақсатында **“Ақылды балалар”** дүкені ойыны ойнатылады.	балалар жылдам таба қояды. Балалар парта бетінде ұсынылған зиянды және пайдалы тағамдардың ішінен пайдалы тағамдарды таңдап, кәрзеңкеге салады.	Ауызша мадақтау **ҚБ:**Жарайсың! Өте жақсы! Дұрыс!	Ойын шық касса, пайдалы және зиянды тағамдар, төлем картасы.
Сабақтың ортасы 2минут **Білу.** 4 минут 5 минут 4 минут	**Оқушыларды оқу мақсаты және бағалау критерийімен таныстырамын.** **III. Жаңа тақырып.** Білу және түсіну . Оқулықпен жұмыс. **Сен** - адамның дұрыс өсіп-дамуы үшін демалыстың маңызды екенін түсінесің. **1-тапсырма. "Миға шабуыл" әдісі.** Суреттегі екі балаға назар аудар. Қайсысы сабақты жақсы түсініп, қайсысы сабақты түсінбеуі мүмкін? Неліктен? 1-қатар. Сен қай кезде шаршайсың? 2-қатар. Шаршаған кезде өзіңді қалай сезінесің? 3-қатар. Сергек жүру үшін не істеу қажет? **Жұптық жұмыс.** **2 -тапсырма. Суреттерге қара. Сен демалыстың қай түрін таңдайсың?** **Оқулықпен жұмыс. 3-тапсырма.**	Сұрақтарға жауап беріп, өз ойларын айтады. Сергек жүру үшін өз кеңестерін айтады. Суреттерге қарап, балалардың жағдайын анықтайды, себебін пайымдайды. Сұрақтарға жауап береді. Суреттерге қарап, демалыстың қай түрін таңдайтынын бір-біріне айтады.	**ҚБ:**Жарайсың! Өте жақсы! Дұрыс! Талпын! Сұрақтарға жауап беріп, өз ойларын айтады. Сергек жүру үшін өз кеңестерін айтады. Суреттерге қарап, демалыстың қай түрін таңдайтыны н айтады. Пайдалы ақпаратпен танысады.	Оқулық. Экраннан сурет көрсетіледі. Оқулық Дәптер

1 минут 3 минут 4 минут 4 минут 1 минут 3 минут 3 минут	Білгенің жөн 3. Адамға қозғалыстан басқа демалыс та аса маңызды. Демалу арқылы шаршаған денемізді, ойымызды қалпына келтіреміз. Рухани демалыс – концертке бару, сүйікті іспен айналысу. Демалысты дұрыс ұйымдастыру қажет. **-Сергіту сәті** “Менің атым - Тәтті” **ЕББҚ** 1. Адам не үшін ұйықтайды? Қай уақытта ұйқыға жатасың? Қай уақытта тұрасың? **Бейнеролик.** Денсаулық әліппесі. https://youtu.be/fZieK_Dl0Ys?si=Hdf9QPUyPaBVl0ol **Топтық жұмыс.** **4-тапсырма.** 1-топ. Біз неге ұйықтаймыз? 2-топ. Ұйқың қанбаса, өзіңді қалай сезінесің? 3-топ. Ұйықтау үшін күннің қай уақыты қолайлы? Күні бойы адам шаршайды. Демалу, күш жинау үшін адам түнде ұйықтайды. Ұйқыға жатуға дұрыс дайындалу керек. Сен ұйқыға жатуға қалай дайындаласың? Ойынды білдір. **Практикалық жұмыс.** **5 -тапсырма.Жазудан шаршаған саусақтарыңды қалай демалдыруға болады? Достарыңмен саусақтарға арналған жаттығу жаса.** **Дәптермен жұмыс. 6-тапсырма.Күн тәртібі не үшін қажет?** **Өз күн тәртібіңді құрастыр.** Қызықты мәлімет Қара қарлығаш, ләйлектер ұшып жүріп те ұйықтай алады. Олар ауада қалықтап бара жатып, он минут мызғып алады екен. Есіңде сақта Ұйқыға ерте жатып, ерте тұруға тырыс. Табиғат аясындағы демалыс денсаулыққа пайдалы. **Өзіндік жұмыс.** **7-тапсырма.Пиктограмма бойынша ойынды айт. Таңғы, түскі, кешкі, түнгі уақытта деген сөздерді пайдалан.**	Пайдалы ақпаратпен танысады. Сергіту сәтін іс-қимылмен көрсетеді. Бейнероликті тамашалап жануарлардың жіберген қателерін айтады. Сұрақтарға жауап береді, өз ойларын айтып талқылайды. Достарымен саусақтарға арналған жаттығу жасайды. Өз күн тәртібіңді құрастырады.	 Сендер мықты оқушы боласыңдар! Сұрақтарға жауап береді, өз ойларын айтып талқылайды. Достарыменсаусақтарға арналған жаттығу жасайды. **ҚБ:**Жарайсың! Өте жақсы! Өз күн тәртібіңді құрастырады. Пиктограмма бойынша ойынды айтады. **ҚБ:**Жарайсың! Өте жақсы! Дұрыс! Талпын!	https://youtu.be/fZieK_Dl0Ys?si=Hdf9QPUyPaBVl0ol Плакат А3 форматтағы қағаздар

		Пиктограмма бойынша ойынды айтады.		
Сабақтың соңы 2 минут 2минут	**IV.Сабақты қорытындылау.** ЖИ 1. Сергек жүру үшін не істеу қажет? 2. Күн тәртібі не үшін қажет? 3. Шаршаған саусақтарыңды қалай демалдырасың? 4. Ұйықтау үшін күннің қай уақыты қолайлы? 5.Демалыс күні немен айналысасың? (оқу мақсаты мен бағалау критерийлеріне оралу): -Бүгінгі оқу мақсаты қандай болды? -Жетістік критерийлеріне жеттік пе? Бұл сабақта қандай жаңа білім алдың **Оқушылардың білімін бағалау** **Рефлексия**	Сұрақтарға жауап береді, өз ойларын айтады. Өздері кері байланыс жасайды.	Өз ой қорытындысымен бөліседі. **ҚБ:**Жарайсың! Өте жақсы! Балалар бүгінгі алған білімінің дәрежесіне қарай өзін білім шыңына орналастырады.	Сабақты қорытындылауға арналған ЖИ ойындары.

НЕПРОВЕРЯЕМЫЕ ГЛАСНЫЕ И СОГЛАСНЫЕ. КТО И КАК ПРОСЛАВЛЯЕТ ТВОЙ КРАЙ?

Мулькаева Умыттык Отаевна,
учитель начального класса русский язык
Начальной школы "MPILS" г. Актобе

Предмет: Русский язык. Урок: 54		
Дата: 2 четверть		
Класс: 2	**Количество присутствующих: 24**	**Количество отсутствующих:**
Раздел (сквозная тема):	**Мой родной край.**	
Тема урока:	**Непроверяемые гласные и согласные. Кто и как прославляет твой край?**	
Цели обучения в соответствии с учебной программой:	2.1.2.1 определять в прослушанном тексте, что хотел сказать автор/в чем он хотел нас убедить (используя опорные слова) 2.2.5.1 находить информацию по двум источникам (словари, справочники детские энциклопедии, детские познавательные журналы) на определенную тему 2.3.7.3 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные	

Цели урока:	**Все учащиеся смогут:** Узнать о словах с непроверяемыми орфограммами. **Большинство учащихся смогут:** Рассказать правило по схеме. Выбрать пословицу, выражающую основную мысль текста. Определить тему текста по опорным словам. Анализировать слова, делать вывод о словах, не проверяемых орфограммой. Рассказать о людях разных профессий, прославляющих свой край. **Некоторые учащиеся смогут:** Рассказать о почётных жителях своего края.

Ход урока:

Этап урока/ Время	Действия педагога	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
1.Начало урока. **0-5 мин**	**Создание положительного эмоционального настроя:** Дорогие ребята, сядьте удобно. Потрите ладошки. -Вы почувствовали тепло? (Да). – Прикоснитесь ладошками друг к другу и передайте его. Пусть на уроке вам будет так же тепло и уютно. А теперь за работу! – Проверим готовность к уроку	Приветствуют учителя. Организуют свое рабочее место, проверяют наличие индивидуальных учебных принадлежностей	**ФО** **Оценивание эмоционального состояния** 	**Эмоц. настрой**
2. Середина урока. **5 – 35 мин**	**Актуализация жизненного опыта. Целеполагание.** П С Р Ф Т О Ш К Д С П И С К Н Х Ц А Ч Щ – Внимательно посмотрите на это изображение. Мысленно зачеркните глухие согласные и вы узнаете слово, с которым мы познакомимся на уроке. П С Р Ф Т О Ш К Д С П И С К Н Х Ц А Ч Щ (Родина) – Что для человека значит это слово? **Работа над темой урока.** **Работа по учебнику (стр 47)** **(К, И) Минутка чистописания.** Родина – мать народу, народ – мать жигиту. Объяснение смысла пословицы. Постановка ударения.	Учащиеся слушают учителя, отвечают на вопросы Формулируют тему урока, определяют цель урока	**ФО** **ФО**	**Слайд презентации** **Карточки со словами** **Учебник**

	(К) Работа по схеме. Повторение орфограмм проверки без-ударных гласных и парных согласных в корне слова. (стр 47 упр1) Нахождение в пословице орфограмм и слов, в которых гласные и согласные проверить нельзя. Учитель приводит детей к мысли о том, что не все гласные и согласные можно проверить – это словарные слова, которые нужно запомнить. **(И)** Запись ранее изученных словарных слов по теме «Родной край»: Деревня, город, Казахстан, Астана, Алматы. **(И, Г)** Высказывание своего мнения о том, что нужно сделать, чтобы Родина гордилась своим народом. Кто и как может прославлять свой край. Какие достижения и достопримечательности есть в Казахстане. **(Г)** Чтение и работа над текстом о космодроме Байконыр. (стр 47 упр 2) Определение темы и основной мысли текста, что хотел сказать автор. **(П, И)** Подбор пословиц, подходящих к тексту. *Жить – Родине служить.* *Жигита доля – за Родину стоять.* *Главное в жизни – служить Отчизне.* **(К)** Беседа. *– Каких казахстанских космонавтов ты знаешь?* *– Подумай, люди каких профессий прославляют твой край.*	Повторяют изученные орфограммы Учащиеся под руководством учителя исследуют пары слов и делают вывод: почему гласных звуков меньше, чем гласных букв. Работают в парах, группах, выполняют проверку	**ФО** **ФО** **ФО**	**Тетрадь** **Кластер Лист бумаги, цветные маркеры** **Учебник** **Карто**

	– О каких почётных жителях своего края ты можешь рассказать? **Задание по учебнику (стр 47 упр2)** Выписывание словарных слов из текста по группам (космодром, Казахстан, планета, космос, Байконыр, памятники, народ, Родина). **(К, Д) Динамическая пауза** Полетели на Луну – (Встать возле парты.) Руку в сторону одну. (Правую руку поднять в сторону.) А вторую вверх подняли, (Левую руку – вверх.) Словно крылья замахали. (Обе руки – в стороны, махи руками 6-8 раз.) Подскочили высоко – (Прыгнуть как можно выше вверх).) Вот Луна, недалеко! (Встать на месте.) Потянулись – вот она (Руки вверх, потянуться.) На ладонях вся ЛУНА! (Встать на месте, сложить ладони в форме чаши.) Е. Чудиловская **Работа по учебнику (стр 48)** **(К) Работа с правилом.** Исследовательская работа со словарями. Учитель предлагает рассмотреть обложки словарей в учебнике и определить, какой словарь может помочь в проверке написания слов. Можно дать работу по группам, каждая из которых рассказывает об одном из видов словарей. Учитель раздает детям необходимые словари. Дать детям возможность найти слова по определенной теме. Можно записать несколько понравившихся слов. Подчеркнуть	Повторяют движения за учителем. Работают с учебником Работают с орфографическим словарем Повторяют движения за учителем	**ФО** **ФО**	**чки со словами рифмы** **Учебник Иллюстрации «Блюда Казахстана»**

	непроверяемую орфограмму. **(П) Проверка слов по орфографическому словарю (стр 48 упр4)** Ученики объясняют и вставляют пропущенные буквы в каждой группе (строчке) слов, тематические группы; проверяют слова по орфографическому словарю; ставят ударение; выделяют непроверяемую орфограмму. Т…традь, уч…ник, дн…вник, кла…, р…сунок, п…нал – тематическая группа «Школа». С…ница, с…рока, в…робей, в…рона, ласт…чка, п…тух - тематическая группа «Животные». Аст…на, Алм…ты, К…захстан, …зык, гор…д, д…ревня – тематическая группа «Родина». **(К, Д) Физминутка для глаз.** Проведем, друзья, сейчас упражнение для глаз. А теперь на кончик носа посмотри скорей сейчас. Повтори разочков восемь – лучше будет видеть глаз. Глазки нас благодарят. Поморгать нам всем велят. Плавно глазками моргаем, потом глазки закрываем. Чтобы больше было силы. К ним ладошки приложили. (Дети закрывают глаза ладонями, держат их так до тех пор, пока не почувствуют глазами тепло рук.) Раз, два, три, четыре, пять – можно глазки открывать! **Работа по учебнику (стр 48 упр 5)** **(Г) Работа по рядам.** Отгадывание загадок. Запись загадок с отгадками в тетрадь. 1 ряд - Сама пёстрая, ест зелёное, даёт белое (корова) 2 ряд - Хозяин лесной	Работают с учебником Повторяют движения за учителем	**ФО**	**ИИ Интерактивная доска** **Интерактивная доска**

	просыпается весной(медведь) 3 ряд - Летом серый, а зимой белый (заяц) Выяснение тематики слов – отгадок. **(К, Д) Пальчиковая гимнастика.** Кого встретили в лесу? Раз, два, три, четыре, пять. Дети в лес пошли гулять. («Шагать» по столу средним и указательным пальцами обеих рук.) Там живет лиса. (Рукой показать хвост за спиной.) Там живет олень. (Пальцы рук разведены в стороны.) Там живет барсук. (Кулачки прижать к подбородку.) Там живет медведь. (Руки опустить вниз, имитировать покачивания медведя.) Е. Богданова **Работа устно «Что я знаю и умею».** Слова, которые нужно запомнить, называются … Чтобы проверить правильное написание слова, нужно … .			
3. Конец урока. **35-40 мин**	**7.Итог урока.** -Какую цель мы поставили на сегодняшнем уроке? - Достигли ли мы этой цели? - Какие затруднения были у вас на уроке? - Что нужно сделать чтобы эти затруднения не повторялись? **Рефлексия.** Предлагает оценить свою работу.	Отвечают на вопросы учителя, оценивают сою деятельность на уроке	**ФО**	**Картинки к рефлексии.**

ПДТ БАЛАЛАРДЫ ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРУ ЖАҒДАЙЫНДА ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ- ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚОЛДАУ

Мухамедьярова Айнур Тлектесовна,
Алға қаласы, Ақтобе облысы, Алға ауданының
психологиялық –педагогикалық түзеу кабинетінің мұғалім-дефектологы

Оқушылардың оқуы мен тәрбиеленуінің қиындауының ең басты себебі қалыпты дамуға қарағанда ерекше дамуында. Дефектологияда аталған ерекшелік "психикалық дамудың тежелуі" деп аталады. Жалпы психикалық дамудың тежелуінің мәні жалпы алғанда ойлаудың, есте сақтаудың, зейіннің, қабылдаудың, сөйлеудің, жеке тұлғалық көңіл-күй аясының баяу дамуында. Психикалық және танымдық мүмкіндіктердің шектелуі баланың қойылған талаптар мен міндеттерді шеше отырып жетістікке жетуіне кедергісін тигізеді. Бұл мүмкіндіктің шектелуін ересектер бала мектепке келгенде байқай алады. Көп жағдайда бастауыш мектепте баланың негізгі іс-әрекеті ойын болып бірнеше жылға дейін созылады. ПДТ - бұл интеллекттің бұзылуының жеңіл түрде пайда болуына және клиникалық жағдайына байланысты жетіспеушілік. Бұл негізінен психикалық үрдістердің жай екпінмен дамуы, эмоция аясының және танымдық процестердің тұрпайы емес тұрғыдан бұзылуы. Аталған санаттағы балалар мектеп бағдарламасының күрделенуіне байланысты үлгерімі төмен балалардың санының арттырумен ерекшеленген.

ПДТ балалардың оқу процесінде қандай қиыншылықтар кездеседі деген сұраққа жауап берсек, оқу процесінде олардың оқу дағдыларында кездесетін кемшіліктер:

- сабақ процесіне жай қосылады,
- оқу материалын жай немесе тіптен қабылдамайды,
- берілген тапсырманы мұғалімнің көмегінсіз орындай алмайды,
- оқу мен жазуы жай,
- оқыған мәтінін түсінбейді және түсінгенін айтып бере алмайды,
- есептер шығарған кезде қателіктер жібереді,
- тез шаршағыш,
- сыныптастарымен аз араласады,
- өз ойын ашық айта алмайды,
- зейіні тұрақсыз.

ПТД балаларды психологиялық-педагогикалық қолдау барысында төмендегі міндеттерді ұстанған жөн.

- Оқуында қиындықтары бар балаларды уақытылы анықтау;
- Анықталған қиындықтардың ерекшеліктерін сараптау;
- Оқушылардың дамуы мен мүмкіндіктерін бағалау (ПМПК мамандары)
- Барлық мамандардың қатысуымен жеке дамыту бағдарламасын жоспарлау;
- Жүргізілген жұмыстардың қорытындысын және олардың нәтижелілігін бағалау және назарда ұстау.

ПДТ мектеп жасындағы балаларды түзете-дамыта оқыту процесінде ерекше міндеттерді мысал ретінде келтіріп өтсек:

1. Артикуляциялық аппаратын, фонематикалық есту қабілетін, ұсақ қол моторикасын, кеңістікте бағдарлауын, координациясын қажетті деңгейге дейін дамыту.
2. Оқу материалын саналы түрде меңгеру үшін заттар мен қоршаған орта туралы түсініктерін жан-жақты қалыптастыру, ой өрісін дамыту.
3. Әлеуметтік-адамгершілік мінез-құлқын қалыптастыру (оқушының ролі, оқуға жауапкершілікпен қарау, сабақта тәртіп ережесін сақтау, мектеп этикасын сақтау)
4. Оқу мотивациясын қалыптастыру.
5. Түрлі әрекет барысына қажетті дағды мен икемдерін: тапсырманы бағдарлай алу, жұмысын жоспарлай алу, үлгіге,

нұсқаулыққа сай орындай алу және өзіндік бағалай алуын қалыптастыру.
6. Жалпы интеллектуалды дағдыларын жасына сай салыптастыру (талдау операциялары, салыстыру, жалпылау, логикалық классификациялау, қорытынды жасау)
7. Оқушылардың соматикалық және психологиялық денсаулықтарын қорғау және бекіту.
8. Жағымды әлеуметтік орта қалыптастыру.

ПТД балалардың білім, икем, дағды ерекшеліктерін ескере отырып оқыту процесін төмендегідей ұйымдастырады:

- берілетін материалдар жүйелі (қарапайымнан күрделіге)
- ересектің мөлшерлі жеке көмегі
- жалпы дамуын және дамуындағы тежелулерді толықтыруын қамтамасыз ететін арнайы әдістемелер мен тәсілдерді, құралдарды қолдану
- өтілетін материалдың көлемін азайтып, практикалық әрекеттерге сүйене отырып бекітуді түрлендіру
- бірнеше қайталаулар
- білім барысындағы туындаған «олқылықтардың» алдын алу және ескеру.

ПДТ балалармен математиканы оқыту ерекшеліктері.

Бұл санаттағы балармен сандармен әрекет барысында оқыту нақты көрнекіліктерге құрылады. Өрнектерді есептеу барысында сызғыш, таяқшалар қолданылады. Дегенмен қосу мен азайту (көбейту) кестесі жүйелі және қосарлы беріліп отырады. Есептеу дағдыларын қалыптастыру барысында көрнекіліктер қатар жүреді, әсіресе 100 ге дейінгі сандар көлеміндегі ауызша есептеу барысында өте тиімді.

66:2= (60+6):2 =60 :2 +6:2 = 30+3= 33

өрнектерді шығару барысында толықтай шығару тәсілі беріледі. Кейін қысқа нұсқасы 66:2= (60+6) :2 =33 және бала үлгісіз өз бетімен орындайтын болады.

Сөз есептерді шығаруда балаға алғашында шығару жолы түсіндіріліп, қысқаша шарты жазылған дайын карточкалалар беріледі. Бала алғашында тек қана шығару барысын (өрнекті) ғана дәптерге жазады. Бұл балаға есепті класпен бірге шығаруға және уақытты үнемдеуге көмектеседі. Бала осыған жаттыққаннан кейін бала есептің қысқаша шартын мұғалімнің жетекші сұрақтары мен нұсқаулықтарына сүйене отырып , өзі жазуға үйренеді.

ПДТ балаларды оқуға үйрету

Әріптерді естеріне жақсы сақтау үшін түрлі жұмыс түрлерін суретін салу, штрихтау, жіптерден әріптердің бейнесін салу, ермексаздан әріптерді жасау сияқты жұмыстар жүргізіледі.

Буындарды оқуға үйрету барысында алғашқыда балаға таныс бірдей дауысты дыбыстарды (ТА- УА –РА –ПА –ҚА -МА-СА, ТО –СО –ШО - ЗО, ТУ- СУ- РУ- ҚУ- АУ- ШУ- НУ) қосып, ашық буындарды оқыту керек. Мұндай кестелермен жұмыс жасау барысы бір буыннан, екінші буынға ауысу барысындағы қиындықтардың алдын алады.

Кейін екі, үш ашық буынды сөйлемдерді (БАЛА АЛМА ЖЕДІ. ДАНА ШАНА АЛДЫ Т.Б) сөйлемдерді үйретеміз және бір буынды (ДОП, ШАМ, ҚАП, ШӨП) бітеу буынды сөздерді оқимыз.

ПДТ балалардың өздері оқығаннан көрі ересектердің оқыған мәтін мазмұнын тез қабылдайтынын естен шығармауымыз керек. Алғашқы уақытта мәтіндерді мұғалім оқып беріп, бала мазмұнын айтады. Ал жоспар бойынша оқылған шығарманы айтып беру жұмысы барысында ПДТ балалар сұрақтан тұратын жоспарды жақсы қабылдайды. Әрине, кейін бұл жаймен хабарлы сөйлемнен тұратын жоспарға көшеді. Психикалық дамуы тежелген оқушылардың таным процестерінің, жас ерекшеліктерін, сөйлеу деңгейін ескере отырып, халық ауыз әдебиетінен ішінен: **мақал мәтелдер, ертегілер, жұмбақтар, жаңылтпаштарды** қолдануға болады.

Бұл баланың сөйлеу тілін дамытып, байланыстырып сөйлеуіне көп ықпал етеді.

Қорыта келгенде психикалық дамуы тежелген баланы дамыту барысында жұмыс нәтижелі болу үшін, әр баланың

физиологиялық, психологиялық, жас ерекшеліктерін еске отырып, жеке тұлғаны дамыту жұмыстарын дұрыс және тиімді ұйымдастыру болады.

Психикалық дамуы тежелген балаларды қатарға қосу мақсатында жүргізілетін түзеу жұмыстары мектеп мұғалімдерімен, психологтарымен, ата –аналармен, дефектолог мамандарының қолдауымен бірігіп жұмыс жасағанда ғана нәтижелі болмақ.

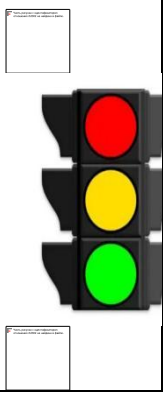
ТАБИҒАТ – БІЗДІҢ ДОСЫМЫЗ.

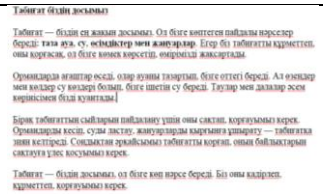
Мұхамедиярова Аймоншақ Ерғалиқызы,
Шалқар ауданы, Қаратоғай ЖОББМ
бастауыш сынып мұғалімі

Мерзімі:	31.01.2025
Сыныбы:	3 сынып
Пәні:	Қазақ тілі
Бөлім:	Қоршаған орта
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаттары:	3.1.3.1 - Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау. 3.3.5.1 - Оқылған мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру. 3.4.2.2 - Жазу барысында бас әріптер мен тыныс белгілерін дұрыс қолдану.
Сабақ мақсаттары	- Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтайды. - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді. - Жазу барысында тыныс белгілерін дұрыс қолданады.
Ойлау деңгейі:	Түсіну,қолдану, талдау
Құндылығы	Табиғатты аялау, жауапкершілік, еңбекқорлық

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі	**Педагогтың әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	**Ұйымдастыру кезеңі** **«*Қазақ тілі – көркем тіл*»** ойыны. Тақтаға әртүрлі қазақша сөздер жазылып тұрады (*мысалы, «жылы», «шабыт», «білім», «жарық»)*. **Экологиялық ұғымдар бойынша топқа бөлу** **1-топ: «Жасыл әлем»** – табиғатты қорғау **2-топ: «Таза ауа»** – қоршаған орта **3-топ:«Экобауырмал»** – табиғатқа жанашырлық	Оқушылар сол сөздерге қатысты ассоциациялардың айтып, сөздің мағынасын ашады. ***Топқа бөлінеді.*** Әр топ өз тақырыбы бойынша **ұран** ойлап табады. Табиғатты	**«Эко-досыңды бағала» әдісі (Топтық жұмыс үшін) Қалай жүзеге асады?**	Суреттер, интерактивтітақта

	Өткен білімді актуализациялау Ұжымдық жұмыс **“Ашық микрофон әдісі”** Ауызша сұрақтар: Бізді қоршаған ортаны не деп атаймыз ? Табиғатқа нелер жатады? Үй жануарларын атай ғой. Қандай жабайы жануарларды білеміз? Мәдени өсімдіктер туралы ен білеміз? Мәтін дегеніміз не? Мәтіннің қандай бөліктері бар? **Дескриптор:** Сұрақтарға жауап береді 1 балл. **«Эко-ТВ» әдісі (Жаңалықтар форматы)** 🖳 **Қалай жүзеге асады?** Оқушылар 4 топқа бөлінеді (мысалы, «Жасыл әлем», «Таза ауа», «Экобауырмал», «Су көздері»). Әр топ экологиялық мәселе бойынша **5 минуттық жаңалықтар бағдарламасын** жасайды. Бірі – жүргізуші, бірі – сарапшы, бірі – оқиға орнынан тікелей репортаж жүргізуші болады. Соңында барлық топ өз «ТВ жаңалықтарын» сыныпқа ұсынады. **Тапсырма** 1: Кестені толтыр. Мәтінді түсініп оқы, мәтіннің тақырыбын анықтаңыздар, мәтіндегі негізгі идеяны табыңыздар Мәтінге ат қой | Мәтіндегі негізгі ойды білдіріп тұрған сөзді жаз	қорғауға қатысты **постер** дайындайды. Оқушыларға қысқаша мәтін беріледі. Оқушылар мәтінді оқып, оған сәйкес тақырыпты және негізгі идеяны анықтайды кестеге жазады **Нәтиже:** Оқушылар экологиялық проблемаларға тереңірек үңіліп, ақпаратты қызықты форматта жеткізуді үйренеді.	Әр оқушы **топтағы басқа оқушыларға баға береді. 1-5 балл** қояды: 1. **Қызығушылық танытты ма?** 2. **Белсенді жауап берді ме?** 3. **Топ жұмысында көмектесті ме?** 4. **Жаңа ақпаратпен бөлісті ме?** **«Эко-бағдаршам» әдісі** **Қалай жүзеге асады?** Оқушылар **жасыл, сары, қызыл түстердегі карточкаларды** көтереді: **Жасыл** – «Барлығын түсіндім, жауап бере аламын!» **Сары** – «Әлі сұрақтарым бар, біраз түсініксіздеу!» **Қызыл** – «Мүлдем түсінбедім, көбірек түсіндіру керек!»	Соңында әр оқушы өз бағалауына қысқаша **пікір жазады** (мысалы: «Сен тамаша жұмыс жасадың!», «Келесі жолы сен белсендірек болуың керек!»). **Нәтиже:** Оқушылар бір-бірін бағалауды үйренеді, ынтымақтастық дамиды.

	 Табиғат біздің досымыз Табиғат — біздің ең жақын досымыз. Ол бізге көптеген пайдалы нәрселер береді: **таза ауа, су, өсімдіктер мен жануарлар**. Егер біз табиғатты құрметтеп, оны қорғасақ, ол бізге көмек көрсетіп, өмірімізді жақсартады. Ормандарда ағаштар өседі, олар ауаны тазартып, бізге оттегі береді. Ал өзендер мен көлдер су көздері болып, бізге ішетін су береді. Таулар мен далалар әсем көріністемен бізді қуантады. Бірақ табиғаттың сыйларын пайдалану үшін оны сақтап, қорғауымыз керек. Ормандарды кесіп, суды ластау, жануарларды қырғынға ұшырату — табиғатқа зиян келтіреді. Сондықтан әрқайсымыз табиғатты қорғап, оның байлықтарын сақтауға үлес қосуымыз керек. Табиғат — біздің досымыз, ол бізге көп нәрсе береді. Біз оны қадірлеп, құрметтеп, қорғауымыз керек. **Дескриптор:** - Мәтінді түсініп оқиды; (1б) - Мәтіннен тақырыбын анықтайды; (1б) -Мәтіндегі негізгі идеяны табады; (1б)	**Нәтиже:** Сабақтағы кері байланысты жедел алуға көмектеседі.		
Сабақтың ортасы (25 минут)	**Топтық жұмыс:** **3.Тапсырма "Ойлан – Жұптас – Бөліс"** әдісі Оқушыларға табиғат туралы шағын мәтін беріледі. Тапсырма: Мәтіннен қарамен берілген,сөздерден , сөйлем құрау,тыныс белгілерін қою Табиғат – біздің айналамызды қоршап тұрған әсем әлем. Ол – **өзендер**мен **көлдер,ормандар** мен **таулар, жануарлар** мен **өсімдіктер**. Біз табиғаттан қуаталамыз, таза ауамен тыныстаймыз, мөлдір суды ішеміз, алмасып тұратын жыл мезгілдерінің сұлулығына куәболамыз **Дескриптор:** 1. Мына критерийлер бойынша әркім досына **1-5 балл** қояды:1. **Қызығушылық танытты ма?** 2.**Белсенді жауап берді ме?** 3.**Топ жұмысында көмектесті ме?** 4.**Жаңа ақпаратпен бөлісті ме?**	Мәтін бойынша топта ойларын бөліседі, сөйлем құрайды, тыныс белгілерін қойып жазады. Жұппен талқылайды, содан кейін топ ішінде бөліседі. **Нәтиже:** Оқушылар бір-бірін бағалауды үйренеді, ынтымақтасты қ дамиды.	**Эко-досыңды бағала» әдісі (Топтық жұмыс үшін)** Әр оқушы **топтағы басқа оқушыларға баға береді**. Соңында әр оқушы өз бағалауына қысқаша **пікір жазады** (мысалы: «Сен тамаша жұмыс жасадың!», «Келесі жолы сен белсендірек болуың керек!»).	
Сабақтың соңы	**3. Тапсырма.**Тақырып бойынша ой қорыту. **«Еркін микрофон» әдісі** **Дескриптор:** Сұрақтарға жауап береді(1 б) Оқушыларға мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою. 1. Табиғат бізге қандай пайдалы нәрселер береді? 2. Ормандардың бізге қандай	Сұрақтарға жауап береді. Оқушылар сабақ соңында өз	**«Экологиялық жапырақтар» бағалау әдісі Қалай жүзеге асады?** Әр оқушыға **жасыл, сары және қоңыр жапырақтар**	

	пайдасы бар? 3. Табиғаттың қандай байлықтарын адамзат пайдаланады? 4. Табиғатты қорғаудың қандай маңызы бар? 5. Мәтінде табиғатқа зиян келтіру туралы не айтылған? 6. Сен табиғатты қорғау үшін не істейсің? 7. Табиғаттың бізге берген сыйларын қалай бағалауға болады? 8. Мәтінде табиғаттың досымыз екені қалай дәлелденген? **Нәтиже:** Мұғалім қай оқушыларға қосымша көмек керек екенін көреді. **Сабақты қорытындылау** **«Эко-хат» әдісі** **Қалай жүзеге асады?** Оқушылар **табиғатқа хат жазады**. Хатта **табиғатты қорғау туралы кеңестер, өз ойлары мен уәделері** болуы керек. **Үй тапсырмасы:** Табиғат туралы видеоны қарап, https://youtu.be/rneIUQYFAiw?si=B4x_Z4fjQ9K88FrI **«Табиғатты қорғау»** тақырыбында постер құрастыру **Топты бағалау: «Эко-балдар» әдісі** **Қалай жүзеге асады?** Әр топ жұмысты орындап болған соң, мұғалім әр топқа **экологиялық критерийлер бойынша балл береді**:	жапырақтарын тақтаға жапсырады. **Нәтиже:** Оқушылар экологиялық жауапкершілікті сезінеді, жазу дағдыларын дамытады. **Нәтиже:** Оқушылардың шығармашылығын бағалау және топтың жұмысына әділ баға беру.	таратылады. **Жасыл жапырақ** – сабақтан жаңа пайдалы ақпарат алдым! **Сары жапырақ** – түсіндім, бірақ әлі сұрақтарым бар. **Қоңыр жапырақ** – тақырыпты толық түсінбедім, көмек керек. Оқушылар хаттарын **«Эко-болашақ қорабына»** салады. **Жұмыстың шығармашылық деңгейі** **Тақырыптың ашылуы** **Топ мүшелерінің қатысуы** **Қорытындының айқын болуы** Әр критерийге **1-5 балл** беріледі, соңында топқа жалпы баға қойылады.	

ЧТО ТАКОЕ ПОЛЕЗНЫЕ ИСКОПАЕМЫЕ. КАК ОБРАЗУЮТСЯ ПОЛЕЗНЫЕ ИСКОПАЕМЫЕ

Наукенова Асель Салимкереевна,
учитель начальных классов «КГУ Средней школы №35 имени Халел Досмухамедулы» г.Актобе

Раздел:	Вещества и их свойства. Природные ресурсы.	
Дата:	09.02.2025г	
Класс: 4 В	Количество присутствующих: 24	Количество отсутствующих: 0
Цели обучения в соответствии с учебной программой	4.3.4.1 определять области применения некоторых полезных ископаемых (мел, соль, известь, глина, нефть, гранит, уголь); 4.3.4.2 показывать на карте месторождения основных полезных ископаемых Казахстана; 4.1.2.2 представлять полученные результаты в форме по выбору учащегося.	
Цели урока	Узнать, что такое полезные ископаемые; как добываются полезные ископаемые.	

Ход урока

Этап урока/ Время	Действия педагога	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
Начало урока 0-3 мин	**Создание положительного эмоционального настроя**. Слайд музыкальный 	Дети встают ровно, проверяют рабочие места.		https://lusana.ru/presentation/40517
Середина урока 4-30 мин	**1.Проверка домашнего задания. Платформа PLIKERS.COM** 1.Материалы и вещества, которые проводят электрический ток, называются А) Электропроводниками В) Электроизоляторами С) Теплопроводностью Д) Теплоизоляцией 2. Материалы и вещества, которые не проводят электрический ток, называются А) Электропроводниками В) Электроизоляторами С) Теплоизоляцией Д) Теплопроводностью 3. Самым хорошим проводником среди металлов является	5 вопросов-тесты, через QR код дают ответы.	ФО. Оценивается уровень развития речи.	https://www.plickers.com/librar

	А) медь В) алюминий С) серебро Д) железо 4. Назови материал, который имеет плохую теплопроводность .... А) дерево В) жир С) воздух Д) серебро 5. Тела, плохо проводящие тепло, называют ..... А) термометр В) теплоизоляторами С) эхолот Д) Электроизоляторами **2.Актуализация жизненного опыта. Целеполагание.** -Отгадайте ребусы. Платформа LEARNINGAPPS – Какие еще полезные ископаемые вы знаете? Определите цель, которую нужно достичь к концу урока. **3)Работа по теме урока. Работа в группах.** 1группа изучает слайды всё о полезных ископаемых. Люди издавна научились применять	Дети разгадывают ребусы. Узнать , что такое полезные ископаемые и как их добывают. Учиться работать с картой полезных ископаемых.	ФО Знаю, что такое полезные ископаемые Затруднялся ответить . 	

	то, что так щедро дает природа. Полезные ископаемые – одно из богатств Земли. 2 группа просматривает видео, слайды, как добывают полезные ископаемые. 3 группа работает по карте Казахстана. Изучает, какие полезные ископаемые добывают в нашей стране и в нашей области. Найдите месторождения угля, железной руды, нефти и др. – Какие полезные ископаемые добывают в вашем крае? – Месторождений каких полезных ископаемых больше всего в нашей республике? **Физминутка** 4) **Работа по учебнику. Платформа WORDWALL** Стр 27. Какой процесс иллюстрируют фотографии? Какие полезные ископаемые здесь добывают? Какие профессии,связанные с добычей полезных ископаемых? **5. Работа по карточкам** **А)** **Дай определение** а) Полезное ископаемое – это _____ _____ _____ б) Горючие полезные ископаемые – это _____ в) Руда – это _____ г) Как ты понимаешь значение пословицы «Куй железо, пока горячо»? _____ _____ _____ Б) Соотнесите полезное ископаемое с	Дети объясняют, что такое полезные ископаемые. Дети просматривают видео и объясняют способы добычи полезных ископаемых. Дети рассматривают карту, условные обозначения. Находят на карте полезные ископаемые Рассматривают фотографии. Отвечают на вопросы. Дети	ФО Знаю, как добывают полезные ископаемые. ФО «Аплодисменты» Знаю, как добывают полезные ископаемые ФО Оценивается в 10 б. За	https://wordwall.net/cb/resource/5234367

	его обозначением (соединить стрелкой). соотнести полезное ископаемое с его обозначением (соединить стрелкой). ⊠ алюминий ▲ известняк ■ природный газ медная руда золото нефть железная руда каменный уголь каменная соль **6. Закрепление .** **Платформа WORDWALL, колесо фартуны** На Земле очень много полезных ископаемых. В природе нет ничего бесполезного Сегодня мы с вами поговорили о самых важных полезных ископаемых. Геологи и сейчас продолжают открывать новые месторождения полезных ископаемых. К сожалению, полезные ископаемые - это такие богатства, которые нельзя восстановить. Ведь они образовались в недрах Земли за многие миллионы лет! Вот почему необходимо очень экономно использовать подземные богатства.	дописывают определения. Дети читают текст. Отвечают на вопросы. Дети отвечают на вопросы. Дети соотносят полезное ископаемое с его обозначением.	каждый пункт ставится 1 балла. Ставится минус 1 б., если пункт не выполнен правильно.	https://wordwall.net/cb/resource
Конец урока 31-40 мин	**Итог урока. Рефлексия** Ответы на вопросы: -Ты узнал, что такое полезные ископаемые и как их добывают? -Сможешь найти на карте и показать полезные ископаемые? **Рефлексия платформа ПАДЛЕТ** **Домашнее задание:** С.26-29, повторить материал.	Дети отвечают на вопросы. Проводят самооценку работы на уроке.		https://padlet.com

ПІШІНДЕР МЕН ОЮЛАРДЫҢ ДОСТЫҒЫ.

Наурызбаева Айнұр Ақбергенқызы,
Ақтөбе облысы Ойыл ауданы
Саға мектеп-балабақшасының тәрбиешісі

Мақсаты: Балаларды геометриялық пішіндермен,ою-өрнектермен таныстыру.Олардың тұрмыста қолданылуын көрсету.Ұсақ қол моторикасын жетілдіру,ойын тапсырмалар арқылы қиялын дамыту.

1.Ұйымдастыру кезеңі

Амандасу шеңбері

«Бала-бала балақан» әнімен балалар шеңберге жиналады,қолдарын жоғары көтеріп,қол бұлғап амандасады*./шығармашылық,физикалық дағды/*

https://youtu.be/744V_ESD7-Y?si=mYCq3QtpnMtbjI2Z

Мотивациялық қозғаушы әрекет

-Балалар, мына дөңгелек үстелдің үстінен нелерді көріп тұрмыз?

-Үй,киіз үй

Үйлердің пішіні қандай?

-Үшбұрыш,дөңгелек

-Дұрыс айтасыздар!

Үйлер пішіндеріне байланысты безендірілген. Үшбұрышты үй терезелермен,дөңгелек үй ою-өрнектермен безендірілген.

/танымдық,шығармашылық,әлеуметтік дағды/

Міне балалар үйдің жабдықтары да пішіндерден тұрады,Шатырлы үйге терезелер мен есіктер, ал киіз үйге сән беретін әдемі ою-өрнектер екен.

2.Негізгі бөлім

Сонымен балалар біз бүгін пішіндер,оюлар туралы тапсырмалар орындап,ойындар ойнайтын боламыз.

Қане айтайықшы қандай пішіндерді білеміз?

-үшбұрыш

-төртбұрыш

-дөңгелек

Қоржыннан пішіндерді алып, топқа бөлінеміз.

«Дөңгелек» тобы

«Үшбұрыш» тобы

«Ою» тобы

«Пішіндер мен оюлар» ойыны

Шарты: Балалардың алдына арнайы ойылған пішіндер мен оюлар бейнелері беріледі.Балалар кинетикалық құммен ойықтарды толтырып бейне жасап шығарады.

/шығармашылық,танымдық-зияткерлік дағды/

Балалар сіздерге ұнап жатыр ма?

Олай болса бойымызды бір сергітіп алайық!

Бой сергіту сәті

«Жастар» күйіне ырғақты қимыл-қозғалыс биі */физикалық дағды/*

https://youtu.be/S6vxAvx4TW4?si=lXDYaE_MQXB2iqQt

3.Қорытынды:

«Құрақ көрпе» және «Ғажайып кілемше» ойыны арқылы іс-әрекетімізді қорытындылаймыз.

Шарты: Пішіндер мен оюларды көлеңкесіне қарай көрпеге орналастырады,кілемше үстіндегі ресурстарды дұрыс орналастырады.

Рефлексия

Балалар біз бүгін не туралы айттық,не жасап үйрендік?

Бүгінгі оқу іс-әрекеті ұнады ма?
«Бағдаршам» әдісі арқылы кері байланыс жасалады.

https://www.gynzy.com/en
Бағалау
Үшбұрыш пішінді сыйлықпен мадақталады.

ДИАЛОГ ПОКОЛЕНИЙ. К.Г.ПАУСТОВСКИЙ «ТЕЛЕГРАММА».

Нечаева Маншук Каирлиновна,
учитель русского языка и литературы
Бадамшинской средней школы №2
Актюбинской области, Каргалинского района, с.Бадамша

Раздел долгосрочного плана: **Отцы и дети: диалог и конфликт поколений**				
Дата:	**ФИО учителя:**			
КЛАСС: 9	**Количество присутствующих:**	**Количество отсутствующих:**		
Тема урока	**Диалог поколений. К.Г.Паустовский «Телеграмма»**			
Цели обучения	9.1.3.1 понимать содержание прозаических произведений, определяя слова, с помощью которых автор выражает эмоционально-оценочное суждение отношение к героям. 9.2.1.1 владеть объемом словарного запаса, достаточным для эффективного общения по широкому кругу тем. 9.3.8.1 сравнивать тексты, анализируя содержание, определяя авторскую позицию.			
Цели урока	-понимают содержание прозаических произведений, определяя слова, с помощью которых автор выражает эмоционально-оценочное суждение отношение к героям. -владеют объемом словарного запаса, достаточным для эффективного общения по широкому кругу тем. -смогутсравнивать тексты, анализируя содержание, определяя авторскую позицию.			
Привитие ценностей	Осмысление важнейших нравственных проблем современности: отдаление и разобщённость близких людей, неумение и нежелание показать свои чувства.			
План				
Запланированные этапы урока	**Действия учителя**	**Действия учащихся**	**Оценивание**	**Ресурсы**

<table>
<tr>
<td>Начало урока
5 мин

6-7 мин.

5 мин.</td>
<td>1.Организационный момент.
2. Актуализация знаний.
Задание- активатор (К).
Стратегия «Телеграмма»
Заслушать телеграммы детям от их родителей и определить тему урока.
(Задание направлено на определение темы урока)
Оглянись же и ты, юноша, друг мой, оглянись, как я, и скажи, кого ты обижал в жизни больше, чем мать, — не от меня ли, не от тебя, не от него, не от наших ли неудач, ошибок и не от нашего ли горя седеют наши матери? А ведь придёт час, когда мучительным упреком сердцу обернётся всё это у материнской могилы.
А.Фадеев.
I задание (Г). Работа с текстом.
Стратегия «Карта истории»
Передать краткое содержание произведения, выделяя основные события, подобрать соответствующую картинку из презентации, заполнить «Карту истории».
(Задание направлено на развитие навыков чтения, мыслительной деятельности, расширение словарного запаса).
II.Задание 1(К)
.Стратегия«Кубик Блума».
Вопросы на гранях кубика:
«Почему?», «Объясни», «Назови», «Предложи», «Придумай», «Поделись».
-Назови героев произведения.
-Назови героя,к котрому Настя проявила заботу.
-Назови причины,по которым Настя не могла навестить маму.
-Почему Настя так заботившаяся о скульптуре Тимофееве так поступает по отношению к матери.
-Почему рассказ называется</td>
<td>Учащиеся слушают и определяют тему урока

Передают краткое содержание произведения, выделяя основные события, подбирают соответствующую картинку из презентации, заполняют «Карту истории».

Уч-ся выходят по одному,кидают кубик и отвечают на поставленные вопросы.</td>
<td>
<table>
<tr><td>Критерий</td><td>Дескрипторы</td></tr>
<tr><td>Понимает содержание текста</td><td>- передаёт краткое содержание произведения;
- выделяет основные события;
- подбирает соответствующую картинку.</td></tr>
</table>

Дескриптор
-Отвечает на тонкий вопрос-1 балл
-Отвечает на толстый вопрос-2 балла

<table>
<tr><td>Критерии</td><td>Дескрипторы</td></tr>
<tr><td>Сравнивает содержа</td><td>- извлекает</td></tr>
</table>
</td>
<td>Слайд 1
Слайд 2

Слайд 3

Слайд 4
Слайд 5-15

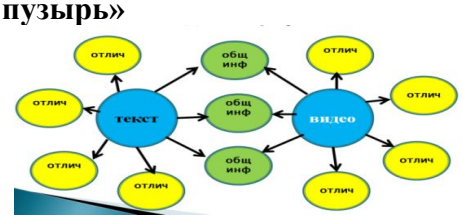
Слайд 17

Слайд 18

Слайд 19

Слайд 20
https://www.google.com/search?q=https%3A%2F%</td>
</tr>
</table>

5 мин. **6 мин** **3 мин** **Конец урока**	«Телеграмма?» -Почему в описании Насти автор использует словосочетание «холодные глаза»? -Объясни роль описания природы в рассказе. -Объясни смысл слова «Пустельга». -Объясни роль молодой учительницы в рассказе. **(Задание направлено на развитие речи, критического мышления, умения делать собственные умозаключения).** **ФО «Красная дорожка»** **III задание (П). Работа с текстом. Стратегия «Двойной пузырь»** **(Задание направлено на развитие навыков ассоциативного мышления, сопоставления, выявления общего и частного).** **IY задание. Просмотр легенды «Ана журегы».** **Рефлексия (И) .Стратегия «Звонок маме»** **(Задание направлено на самоанализ деятельности на уроке).** **Домашнее задание.Написать эссе «Что я услышал и понял в произведении «Телеграмма»**	Анализируют содержание текстов, сопоставляют Настю и «молодень кую учительниц у», определяю т авторскую позицию. Заполняют графически й органайзер.	ние текстов	необход имую информа цию; - выделяе т тему, идею; -находит общее сходство и отличие; - определ яет авторску ю позицию	2Fwww.y outube. **слайд 21**

ГРАФИКАЛЫҚ СХЕМА БОЙЫНША СӨЙЛЕМ ҚҰРАУ.

Ниязова Жанар Муханбетовна,
«Халел Досмұхамедұлы атындағы
№35 орта мектебі» КММ педагог-логопеды

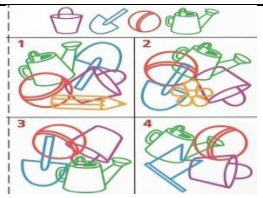
Кезеңі		
Логопедтің тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда)		
Күні:	15.10.2024ж	
Сынып/топ	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Графикалық схема бойынша сөйлем құрау	
Сабақтың мақсаты	- Берілген графикалық схема бойынша сөйлемдерді құра алуға оқыту: «кім? – сипаты- зат – әрекет»; - Өтілген лексикалық тақырыптарды бекіту; - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту;	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	**Логопедтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Ұйымдастыру кезеңі 2 мин **Сабақтың басы 5 минут**	- Сәлеметсіздер ме, оқушылар? - Бүгінгі көңіл күйлерің қалай? **Психологиялық ахуал** Осы біздер қандаймыз? Талабы биік таудаймыз. Ақылдымыз, парасаттымыз, көңілдіміз Үлкенге ізеттіміз Кішіге құрметтіміз Көп оқимыз, өнерліміз. Рахмет! Ендеше сабағымызды бастайық. **Үй тапсырмасын тексеру** *Көктемгі демалыс жайлы әңгімелеу* **1-тапсырма** **Артикуляциялық жаттығуларды орындау** **2-тапсырма** **Тыныс алу жаттығуларын орындау** 	- Сәлеметсіз бе, мұғалім! - Көңіл күйіміз жақсы -Логопедпен бірге қайталайды (қолдарын шапалақтайды) . Өздерінің демалыстары жайлы айтып береді Артикуляциялық жаттығуларды айнаға қарап орындайды Тыныс алу жаттығуларын орындайды.		Альбом, карточка,түстер,суреттер, әріптер,құрастырмалы ойыншықтар, айна.

Сабақтың ортасы 30 минут	I. **Берілген графикалық схема бойынша сөйлемдерді құра алуға оқыту: «кім? – сипаты-зат – әрекет».** *3-тапсырма* *Берілген схемаға сәйкес сөйлем құрастырыңдар* **Кім ?сипатызатәрекет.** **Мысалы:** *Айман сары алма сатып алды.* **1) _____ _____ _____ _____ .** **2) _____ _____ _____ _____ ____ ,** *4-тапсырма* *Сызбаға сәйкес орны алмасқан сөздерден дұрыс сөйлем құраңдар.* Кім ?сипатызатәрекет. **1) Алинұр. Алма, қызыл, жеді.** **2) Сары, көйлек, Раяна, сатып алды.** **3) Көрді, Алихан, кесе, қоңыр.** **4) Зәулім, Мақпал, баспалдақ, салды.** **5) Қонжық, қоңыр, жеді, бал.** **Сергіту сәті** Қол ұшына қара да, Үшбұрыш сыз ауада, Сол қол босқа тұрмасын, Шеңбер жасап тынбасын. **II. Өтілген лексикалық тақырыптарды бекіту** *Балалар суретке қарап жемістер мен көкөністерді еске түсірейікші.* *5-тапсырма*	Сызбаға сәйкес сөйлемдер ойластырып айтады. Сызбаға сәйкес орны алмасқан сөздерден дұрыс сөйлем құрайды. Сергіту сәтін қимылдармен орындайды Жемістер мен көкөністерді атап, оларды еске түсіреді. -Көкөністерді бақшаға, жемістерді ағашқа апарады. Оларады атап шығады. Мәтінді мұқият тыңдайды. Сұрақтарға толық жауап береді. Күзде		

	Жемістерді ағашқа, көкөністерді бақшаға апарыңдар, оларды атаңдар *6-тапсырма* *Мәтінді мұқият тыңдаңдар. Сұрақтарға толық жауап беріңдер.* Күз мезгілі. Күзде көкөністер мен жемістер піседі. Көкөністер бақшада, жемістер бақта өседі. Олар: қызылша, картоп, қияр, қызанақ, сәбіз, пияз, орамжапырақ, қызанақ, алмұрт, шие, шабдалы, анар, жүзім, алхоры, өрік, алма. Көкөністер мен жемістерде дәрумендер бар. Олар адамға пайдалы. Адамдар әр түрлі көкөністер мен жемістерді дүкеннен, базардан сатып алады. **Сұрақтар** - Күзде нелер піседі? - Көкөністер қайда өседі? - Жемістер қайда өседі? - Көкөністерді атаңдар - Жемістерді атаңдар. - Адамдар оларды қайдан сатып алады? - Жемістер мен көкөністердің қандай пайдасы бар? **III. Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту** *7-тапсырма* *Көріп есте сақтауын дамытуға арналған тапсырма* *Суретте берілген заттарды естеріңде сақтаңдар және төмендегі суреттерден сол заттар ғана бар суретті табыңдар*	көкөністер мен жемістер піседі. Көкөністер бақшада өседі. Жемістер бақта өседі. Көкөністерге қызылша, картоп, қияр, қызанақ, сәбіз, пияз, орамжапырақ жатады. Жемістерге алма, алмұрт,жүзім, алхоры, өрік, анар, шабдалы, шие, банан, апельсин жатады, Адамдаролардыдүкеннен, базардансатыпалады. Жемістер мен көкөністердәрумендерге бай. Суреттердіесін десақтап, төмендегісуреттердіңқайсысындатөртеуідебарынтабады. Түлкі ұмытып кеткен суреттерді есіне түсіріп айтады, олардың суретін салады. Ермексаздан жасалған моншақтардыы түстеріне		

	 8-тапсырма *Естіп есте сақтауын дамытуға арналған тапсырма* Ақылды кірпі мен түлкі қызықты ойын ойнады. Ойын «Есте сақта, суретін сал» деп аталады. Кірпі түлкіге шырша, жапырақ, гүл, саңырауқұлақ, торғай сөздерін айтты. Түлкі нені салуды ұмытып кетті солардың суретін салыңдар? *9-тапсырма* *Ұсақ мотрикаларын дамытуға арналған тапсырма. Ермексаздан жасалған моншақтарды түстеріне сәйкес бөліңдер* 	сәйкес бөледі.		
Сабақтың соңы **5 мин**	- Балалар бүгінгі сабақ сендерге ұнады ма? ***Кері байланыс*** Бүгінгі сабақ ұнаса бағдаршамның жасыл түсіне, ал ұнамаса қызыл түсінне стикерді жапсыр	-Ия, ұнады. Стикерлердібағ даршамғажапс ырады.		
Үйге тапсырма **3 мин**	Ребусты шешу, сол сөзді қатыстырып сөйлем құрап келу 			

ЗАТ ЕСІМ.

Нуржигитова Айгул Демесиновна,
Ақтөбе қаласы "№13орта мектебі"
КММ бастауыш сынып мұғалімі

Пәні:	**Қазақ тілі**	
Бөлім:	**Өзім туралы**	
Сынып:	**Қатысушылар саны:**	**Қатыспағандар саны:**
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	2.2.3.1.мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру; 2.4.2.3. сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажырату; 2.1.3.1. күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу.	
Сабақтың мақсаты	Мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастырады және жауап береді.Сөз таптарын ажыратады.Күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	Сабаққа қатысушы мұғалімдер сабақ тақырыбы, мақсаты жазылған парақшаларды алып кіреді.Бағдарлама артында QR код берілген. Сабақ соңында сканерлеу арқылы кері байланыс береді. **Ұйымдастыру кезеңі** **Топтастыру** 1 топ- «Адам» тобы 2 топ – «Табиғат» тобы 3 топ – «Жануар» тобы 4 топ – «Заттар» тобы **Сабаққа психологиялық дайындық** 1 топ- Сыныбымыз 2 « А » 2 топ –Пәні «Қазақ тілі» 3 топ –Тақырыбы «Зат есім» 4 топ –Мақсаты –зат есімдерді тауып, сұрақ қоюды үйрену. Ал, біздің мақсатымыз- Тыныштықты сақтап Ой-көңілімізді баптап Әр сөзімізді нақтап Тұшымды ой жеткізу Ұстазды тыңдап	Оқушылар топтарға бөлініп отырады Оқушылар өздерінің көңіл күйлерін білдіреді. Келген қонақтарға әр топтан бір оқушыдан тұрып, сыныпты, сабақ тақырыбын, мақсатын көңілді таныстырады.	Мадақтау арқылы бағалап отыру Бірін-бірі бағалау **ҚБ** «Шапалақ»	QR-код

	Өлеңді талдап Топтап, жұптап, жекелеп Әдістер мен дағдыларды нықтап Белсенді сабақ көрсету. **Үй тапсырмасын сұрау** **9-жаттығу** «Көңілді тізбек». 1 топ – Көп нүктенің орнына керекті сөздерді қойып оқиды. 2 топ- Өлеңдегі зат есімдерді табады, сұрақ қояды. 3 топ- Зат есімнің ережесін айтады, мысал келтіреді. 4 топ- Зат есімнің ережесін айтады, мысал келтіреді. Дескриптор 1.Көп нүктенің орнына керекті сөздерді қояды 2.Өлеңдегі зат есімдерді тауып, сұрақ қояды	Әр топтан үй белгісі бар оқушылар орнынан тұрып, жауап береді.	**Дескриптор :** Керекті сөздерді орнына қояды; Өлеңді көшіріп жазады; Зат есімдерді табады.	
Ортасы	**Ынтымақтастыру** Әріптер мен әр түрлі фигуралардың орнын ауыстыру арқылы «Зат есім» сөзін шығару. **Жаңа сабаққа кіріспе** **Мұғалім түсіндірмесі** **Зат есім туралы мәлімет** ***Зат есім*** - заттың, құбылыстың атын білдіріп, **кім? не? кімдер? нелер?** деген сұраққа жауап беретін сөз табы. Адамға қытсты сөздерге кім? кімдер?, заттар мен жануарларға не? нелер? деген скрақ қойылады. **https://www.youtube.com/watch?v=a06ORZmrWak**	Пішіндер арқылы әріптерден сөз құрайды, Зат есім туралы мәліметті тыңдап, түсінеді. Бейнежазбаны көреді		Оқулық, https://www.youtube.com/watch?v=a06ORZmrWak
	Топтық жұмыс **10-жаттығу. Өлеңді түсініп оқы.** **«Микс жаттығу»** **1.**Өлеңді іштей түсініп оқиды 2.Өлең мазмұны бойынша сұрақ құрастырып жазады. 3.Қарамен жазылған сөздерге сұрақ қой 4.Берілген суреттердің үстінен басу арқылы сұлбасын шығару 5.Қарамен жазылған сөзді көпше түрге айналдырып, сөйлем құрау **Дескриптор**	Балалар топ болып жұмыс жасайды. Топтың әр мүшесі белгілі қызмет атқарады.Біреуі дауыстап оқиды, екі оқушы сұрақтарға жауап береді, екеуі сұрақ құрастырады,	**«Бас бармақ» әдісі** арқылы бағалайды. 1 балл 2 балл 3 балл 1 балл 1 балл 1 балл 1 балл	Оқулық, суреттер Дескриптор

<table>
<tr>
<td></td>
<td>1.Өлеңді түсініп оқиды
2.Сұрақ құрастырады, жауап береді
3.Көпше түрге айналдырып, сөйлем құрай алады.
ЕҚБ
Өлеңді көшіріп жазады</td>
<td>біреуі қарамен жазылған сөздерге сұрақ қояды.Берілген суреттің сұлбасын шығарады, зат есімді көпше түрге өзгертіп, сөйлем құрайды.</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td>Сергіту сәті
-Балалар, енді аздап сергіп, демалып алайық. Ол үшін мені мұқият тыңдаңдар. «Күн, түн» ойынын ойнаймыз. Партаға жатып, көзімізді жұмамыз. Түн болды. Тыныштықта демаламыз. Және мен сөздер айтамын. Егер мен айтқан сөздер адамға қатысты болса қаламсаппен партаға екі рет тырсылдатамыз, егер заттар мен жануарларға қатысты болса , онда тыныш демаламыз.Күн деген кезде басымызды көтеріп, ойынды аяқтаймыз.
Дәптермен жұмыс
11-жаттығу. Жеке жұмыс
Кестені толтыр
«learningapps» платформасы
https://learningapps.org/watch?v=pe409m6ba25
Сұрақтарды сөздерге апарып орналастырады.
12-жаттығу
Жұптық жұмыс
Өлеңді рөлге бөліп оқу
1-жұп. Сәйкестендір
<table>
<tr><td>Кім мықты?</td><td>Елді аман сақтай алмау</td></tr>
<tr><td>Қандай адамдық қасиеттер бар?</td><td>Шындықты айтқан адам</td></tr>
<tr><td>Ең жаман?</td><td>Ізет, мейірім, адалдық</td></tr>
</table>
2-жұп. Сұрақтарға жауап бер
<table>
<tr><td>Кім мықты?</td><td></td></tr>
<tr><td>Қандай адамдық қасиеттер бар?</td><td></td></tr>
<tr><td>Ең жаман?</td><td></td></tr>
</table>
</td>
<td>Сергіту сәтінде балалар партада демалады, мұғалім нұсқауын орындап, әрі тапсырма орындайды, әрі сергіту жаттығуын жасайды.

Оқушылар платформамен жұмыс жасайды. Жеке-жеке кестені толтырады

Жұптасып жұмыс жасайды. Бірінші жұп сұрақты жауабымен сәйкестендіреді,</td>
<td>Қолдау көрсету.

Мақтау, мадақтау.</td>
<td>Сергіту жаттығулары
Жұмыс дәптері, түрлі түсті қарындаш-тар
Оқулық</td>
</tr>
</table>

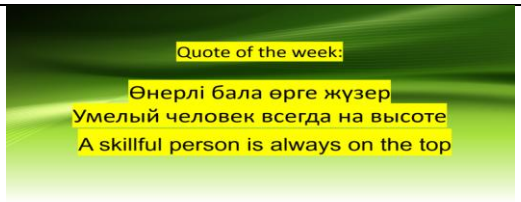
	3-жұп. Жауапқа сұрақтар жаз Елді аман сақтай алмау Шындықты айтқан адам Ізет, мейірім, адалдық **4-жұп. Зат есімдерді тап** -Өмірде ата кім мықты? -Айтқан адам шындықты! -Қасиет неде адамдық? -Ізет, мейірім, адалдық! -Өмірде не ең жаман? -Сақтай алмау елді аман! ЕҚБ Өлеңді көшіріп жазады **Үйге тапсырма. 13-жаттығу**. Көп нүктенің орнына керекті сөздерді қойып, көшіріп жазу.Тапқан сөздеріңнің зат есім екенін дәлелдеу.	екінші жұп сұрақтарға жауап жазады, үшінші жұп жауапқа қарап сұрақ жазады, төртінші жұп өлеңнен зат есімдерді табады. **Дескриптор** 1.Сұрақты жауабымен сәйкестендіреді 2. Сұрақтарға жауап жазады 3. Жауапқа қарап сұрақ жазады 4. зат есімдерді табады.		
Соңы	**(МК, Т) Сабақты бекіту және саралау** Саралау тапсырмаларын орындату. **1. Заттың атын білдіретін сөзді тап.** А) күн ә) ойна б) ыстық **2. Кім? деген сұраққа жауап беретін сөзді көрсет.** А) өлең ә) күй б) әнші **3. Не ? сұрағына жауап беретін сөзді тап.** А) ақын ә) жер б) адам **4. Сөйлемді толықтыр.** Заттың атын білдіретін сөздерді _____ деп атайды. Зат есімдерге ___ _____ деген сұрақтар қойылады.Мысалы: адам, көгершін, _____,	Саралау тапсырмаларын орындайды.	Бірін-бірі бағалайды.	Саралау тапсырмалары
	Кері байланыс **Қар қиыршықтары** Әр балаға қар қиыршықтары беріледі. Ішіндегі сұраққа жауап беріп, қар қиыршықтарын үйіп жинайды.	Сұрақтар бойынша ойларын еркін айтады.Сабақтан кейінгі әсерін білдіреді.	Өзін-өзі бағалайды.	Стикерлер

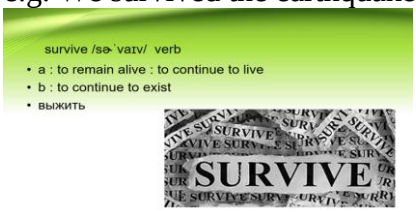
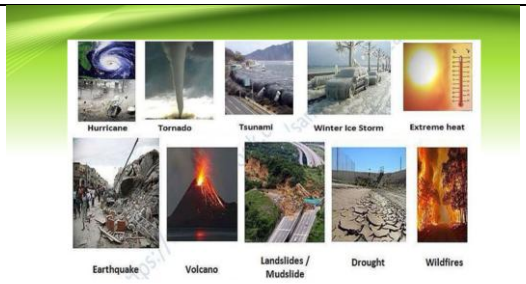
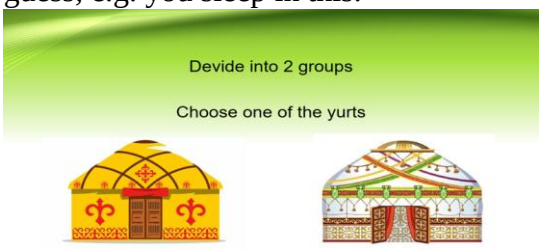
SURVIVAL ESSENTIALS.

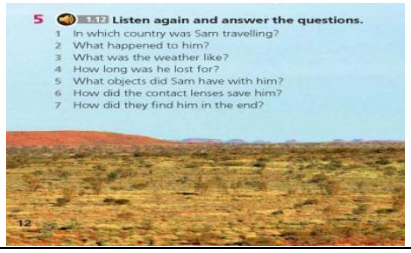
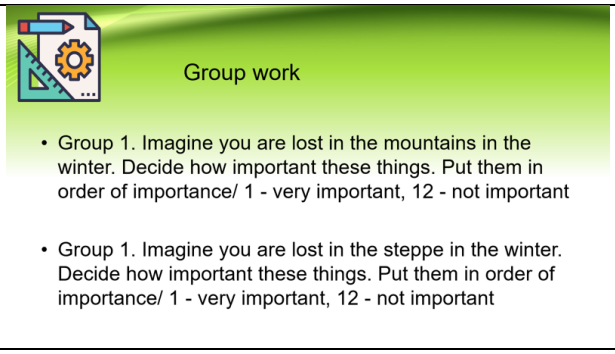
Нурмухамедова Гульназ Оразовна,
учитель английского языка средней школы-гимназии №11 г. Актобе

Long-term plan unit: 7 NATURAL DISASTERS		**School: 11**	
Lesson 4			
Date: 17/02/25	**Teacher's name: Nurmukhamedova Gulnaz Orazovna**		
CLASS: 7		**present** : 12	**absent: 0**
Theme of the lesson: Survival essentials. A conversation			
Learning objective (s) that this lesson is contributing to	7.1.6.1- organize and present information clearly to others; 7.2.4.1 - understand with little support some of the implied meaning in extended talk on a limited range of general and curricular topics; 7.2.5.1- recognize the opinion of the speakers in supported extended talk on a range of general and curricular topics 7.3.7.1- use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a growing range of general topics, and some curricular topics;		
Lesson objectives	**All learners will be able to:**		
	Most learners will be able to: • learn words for equipment essential for survival. • listen to people discussing a news story. • talk about the equipment needed in difficult situations.		
	Some learners will be able to:		
Success criteria	Demonstrate an ability to organize and express ideas clearly Recognize the content of an extended conversation using some supporting information Identify the position of speakers in an extended talk with some support Apply topic related vocabulary in speech appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences		
Value links	Labour and creativity, cooperation, national values		
Cross curricular links	Kazakh, Russian		

Plan

Stages of the lesson	**Planned activities (replace the notes below with your planned activities)**	**Teacher's notes**
Greeting	Greet students; students respond to greeting and take their places. *Hello, boys and girls! How are you?* *Dissuading the quote of the week.* *Paying attention to the national values*	

Warm up	Warm-up • Books closed. Teach the meaning of survive (to remain alive after difficulty, e.g. We survived the earthquake). 	
Practice	1 2.15 Ask students to open their books at page 76. • Students work in pairs to match the objects with the words and phrases. • Play the recording for students to listen, check their answers and repeat the words and phrases.	Answers 1 torch 2 first aid kit 3 sleeping bag 4 water bottle 5 map 6 sun cream 7 camera 8 sunglasses 9 penknife 10 compass 11 contact lenses 12 glasses
Optional activity	• Put students into pairs (A and B). • Students take it in turns to define word or phrases from Exercise 1 for their partner to guess, e.g. you sleep in this. 	
	2 • Read out the two questions. • Put students into pairs to ask and answer them. • To extend the work on the vocabulary, you could ask students to turn to the Vocabulary Bank on page 127 and do the exercises for Survival essentials.	
	A conversation 3 • Read out the questions. Check that students understand dangers (things that can cause problems) and landscape (an area of countryside). • Ask students to look at the photo and answer the questions in pairs. • Ask one or two pairs to share their answers with the class.	

	4 2.16 Write the outback on the board. Explain that this is an enormous dry area in the middle of Australia. • Tell students they are going to listen to a story about a boy lost in the outback. • Play the recording. • Students listen and decide if the ending is a happy or a sad one	Answer a happy ending
	5 2.16 Read out the questions. • Play the recording again. • Check answers with the class. 	Answers 1 In Australia, in the outback. 2 He went jogging and got lost. 3 It was boiling – 40 degrees. 4 He was lost for three days. 5 In his backpack he had a bottle of water, a pair of sunglasses, some sun cream and lots of packets of contact lenses. 6 He drank the liquid in the packets of contact lenses. 7 A helicopter found him.
	The game The students choose one of the numbers and answer the questions	
Your turn	6 • Read out the information. • Put students into pairs to do the exercise.	

Reflection	Choose one assyk and write what new information you have learnt at the lesson	
Homework	Set Exercises 1, 2, 3 and 4 on page 57 of the Workbook for homework.	

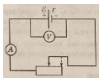
Additional Information		
Differentiation - how do you plan to give more support?	**Assessment - how are you planning to check learners` learning?**	**Health and safety check ICT links**
More support will be given to weaker learners by giving them a modified worksheets in some tasks with greater support	-through questioning and the redirecting of questioning in feedback activities -through observation in group and end performance activities -through formative task	-Health promoting techniques -Breaks and physical activities used. -Points from Safety rules used at this lesson.
REFLECTION	Answer the most relevant questions to reflect on your lesson. Were the lesson objectives/learning objectives realistic? What did the learners learn? What did/didn't you like? What was difficult?	

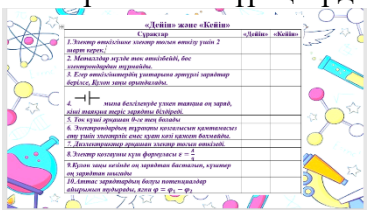
ТОК КӨЗІНІҢ ЭҚК МЕН ІШКІ КЕДЕРГІСІН АНЫҚТАУ.

Нұрболатова Гүлжамал Нұрболатқызы,
Ақтөбе қаласы, Хромтау ауданы
№7 Хромтау мектеп гимназиясының физика пәні мұғалімі

Бөлімі:	Тұрақты ток
Сыныбы: 10	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	№5 Зертханалық жұмыс. «Ток көзінің ЭҚК мен ішкі кедергісін анықтау»
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	10.3.2.5 - эксперимент арқылы ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау
Сабақтың мақсаты:	- эксперимент арқылы ток көзінің электр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтайды;
Құндылықтарды дарыту:	Жасампаздық және жаңашылдық: - бақылау, өлшеу, эксперименттер мен тәжірибелер жүргізу (жеке жұмыста – зертханалық жұмыс орындау);

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/ Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 минут **Өткенге шолу** 6 минут	**Ұйымдастыру кезеңі** Оқушылармен сәлемдесу, түгелдеу, сабаққа дайындығын тексеру. Жағымды ахуал қалыптастыру. «Flippity» платформасы арқылы 2 топқа бөлу. Топ атаулары: **1 топ «Ток күші»** **2 топ «Кернеу»** **«Жарғы келді, жарғы кетті»** әдісі арқылы оқушылардан үй тапсырмасын сұрау 1.Электр тогы дегеніміз не? 2.Ток күші мен кернеу дегеніміз не? 3.Өткізгіштерді жалғаудың неше түрі бар? Қандай? 4.Тізбектей жалғау кезінде тұрақты болатын шама? 5.Параллель жалғау кезінде артып отыратын шама? 6.Ішкі кедергі дегеніміз не? 7.Электр қозғаушы күштің белгіленуі және өлшем бірлігін ата. 8.Ішкі кедергі U әрпімен белгіленедіме?	Оқушылар бір-біріне жылы сөздерін айту арқылы бүгінгі сабаққа сәттілік тілейді. Оқушылар Flippity платформасы арқылы 3 топқа бөлінеді. Оқушылар үй тапсырма- сы бойынша сұрақтарға жауап береді.	Топ басшыларына бағалау парағы беріледі. **Дескриптор:** -Электр тогы анықтамасын айтады; -өткізгіштерді жалғаудың түрін айтады; -ішкі кедергі анықтамасын айтады; **ҚБ:«Мадақтау арқылы»** «Жарайсың!» «Керемет!» «Талпын!»	https://flippity.net/ 10 сыныпқа арналған оқулық, интерактивті тақта
Сабақтың ортасы **Топтық жұмыс** 12 минут	Зертханалық жұмысты ашу. **«Топтық талқылау әдісі»** **Жұмыстың мақсаты:** ток көзінің ЭҚК-сы мен ішкі кедергісін анықтау. **Құрал-жабдықтар:** ток көзі – гальвани элементінің 4,5 В батареясы, амперметр, вольтметр, 6 Ом реостат, өткізгіш сымдар (виртуалды) **Теориялы материал** Суретте берілген сұлба бойынша реостат көмегімен тұйық тізбекке арналған Ом заңын **I = ε / R+r** қолданып, тізбектегі ток күшін өзгертің-дер. Амперметр мен вольтметр- дің көрсетуі бойынша бірнеше өлшеулер жүргізіп, **ε** ЭҚК мен ток көзінің r ішкі кедергісін анықтаңдар.	Әр топ өз тапсырма-лары бойынша зерттеушілік-әңгіме жүргізіп, топ ішінде талқылайды, есептейді. Топ спикерлері қорғайды. Оқушылар	**Дескриптор:** -тізбек құрастырады; -амперметр, вольтметр көрсеткіштерін жазады; -кестені дұрыс толтырады; -есептеулерді дұрыс орындайды; -жұмысты қорытындылайды; **3 балл** **ҚБ: «Шам**	https://phet.colorado.edu/sims/html/ ток көзі (4,5 В батарея), амперметр, вольтм

	Жұмыстың орындалуы: 1. Суреттегі сұлбаға сәйкес тізбек құрастырыңдар. 2. Реттегішті реостаттың ортасына қойыңдар. 3. I_1 амперметрдің және U_1 вольтметрдің көрсетуін жазып алыңдар. 4. Реостаттың реттегішін жылжыта отырып, жаңа орынға апарыңдар. 5. I_2 амперметрдің және U_2 вольтметрдің көрсетуін жазып алыңдар. 6.(1) және (2) формулаларын қолданып, ток көзінің ішкі кедергісі мен электр қозғаушы күшін есептеңдер. 7.Өлшеу қателерін анықтаңдар. **«Дейін» және «Кейін» әдісі.** Оқушыларға бейнеролик көрсетіліп, сұрақтар қойылады. Бейнероликтен сұрақтарды тексереді.	зертханалық жұмысты топпен орындайды. Өлшеулер мен есептеулер жүргізеді, қорытындылайды.	**бөліктері»** арқылы **Дескриптор:** -бейнероликті көру арқылы жауаптарымен салыстырады; **3 балл**	етр, реостат (6 Ом), жалғағыш сымдар (виртуалды) зертханаға арналған парақша https://classroomscreen.com/app/screen/ тапсырма парақшасы
Жұптық жұмыс 6 мин.	 **«Ойлан. Есепте»** әдісімен **«QR код»** арқылы деңгейлік есептер шығару. А деңгей 1.Шамды ЭҚК-і 1,5 В-қа тең элементтен қоректендіргенде тізбектегі ток күші 0,2 А-ге тең болады. Элемент ішіндегі 1 минуттағы бөгде күштердің жұмысын анықтаңдар.	Оқушылар тапсырманы жұппен орындайды. Бейнероликті мұқият қарайды.	**ҚБ: «Шам бөліктері»** арқылы **Дескриптор:** -1 минуттағы күштің жұмысын анықтайды; -берілген шамаларды пайдалана отырып, ішкі кедергіні анықтайды; -шамаларды қатыстырып, эқк мен ішкі кедергіні табады; -қысқа тұйықталу кезіндегі ток күшін анықтайды; **2 балл**	А деңгей
Жеке жұмыс 13 мин.	2.Ток көзіне сыртқы кедергі R = 5 Ом жалғанғанда, тізбектегі ток күші I = 2 А болды. Ток көзінің ЭҚК 12 В болса, оның ішкі кедергісін (r) анықтаңыз. В деңгей 1. Егер ток көзіне сыртқы кедергі 4 Ом жалғанғанда ток күші 3 А, ал 8 Ом жалғанғанда 2 А болса, ток көзінің ЭҚК мен ішкі кедергісін табыңыз. 2. ЭҚК-і 1,1 В элементке қосылған кедергісі 2 Ом өткізгіште 0,5 А ток жүріп тұр. Элементті қысқа	Оқушылар тапсырманы жеке орындайды. Оқушылар деңгейлік есептерді шығарады.	**ҚБ: «Шам бөліктері»** арқылы	В деңгей

Сабақтың соңы 5 мин.	тұйықтаған кезде ток күші қандай болады? С деңгей 1.Тізбектің сыртқы бөлігінің кедергісі 2 Ом болғанда ток 0,8 А, ал кедергі 3 Ом болғанда ток 0,6 А болса, аккумуляторлар батареясының ішкі кедергісі мен ЭҚК-і қандай болады? 2. Ток күші 30 А болғанда, сыртқы тізбектегі қуат 180 Вт-қа тең, ал ток күші 10 А болғанда, қуат 100 Вт болса, ток көзінің ішкі кедергісі мен ток көзінің ЭҚК-ін табыңдар. Функционалдылық сауаттылыққа байланысты сұрақтар 1 сұрақ. Смартфонды қуаттау құрылғысына қосқанда, бастапқыда тез қуатталады, бірақ 80%-дан кейін баяулайды. Бұл құбылысты электр қозғаушы күші және ішкі кедергі ұғымдары арқылы түсіндіріңіз. 2. Электр шәйнегі желіге қосылған кезде, оның қыздыру элементі 220 В кернеумен жұмыс істейді. Бірақ, үйдегі электр желісінде бірнеше құрылғы қосылғанда, шәйнектің қайнауы баяулайды. Мұны электр қозғаушы күші және ішкі кедергі тұрғысынан қалай түсіндіруге болады? 3. Қыс мезгілінде автомобильдің аккумуляторы әлсіреп, қозғалтқышты оталдыру қиын болады. Бұл құбылысты электр қозғаушы күші тұрғысынан қалай түсіндіруге болады? Сергіту сәті. «Бәйге» әдісі арқылы формулалар сөйлейді. Бекіту сұрақтары. «Kahoot» платформасы арқылы беріледі. **Кері байланыс. «Classroomscreen»** платформасынан «QR код» арқылы береді. Үй тапсырмасы: Формулаларды жаттау, қайталау.	Оқушылар сұрақтарға өмірмен байланыстыра отырып, жауап береді. Оқушылар берілген атаулардың формулаларын жазады. Оқушылар бекіту сұрақтарына жауап береді. Оқушылар бүгінгі сабаққа кері байланыс береді.	**Дескриптор:** - электр қозғаушы күші (ЭҚК) ұғымын түсіндіреді; - ішкі кедергінің рөлін талдайды; **2 балл** **ҚБ: «Шам бөліктері»** арқылы Оқушылардың сабақ барысындағы қатысымы 10 баллдық жүйемен бағаланып, журналға түсіріледі.	С деңгей Презентация https://create.kahoot.it/creator/f41f0507-f3dd-47f4-a3b5-ed60f341740b

АММИАК МОЛЕКУЛАСЫНЫҢ МОДЕЛІ.

Өмірбаева Венера Жеткергенқызы,
Ақтөбе қаласы №78 жалпы орта білім беретін
мектеп-гимназиясының химия пәні мұғалімі

Бөлім	15 (А) топша элементтері
Күні:	07.02.2025 жыл
Сыныбы:	9 -сынып
Сабақтың тақырыбы:	Аммиак және оның қасиеттері мен қосылыстары. №12 зертханалық тәжірибе «Аммиак молекуласының моделі»
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.2.4.6-аммиактың молекулалық,электрондық және құрылымдық формуласын, алынуы мен қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру.
Сабақтың мақсаты:	- аммиактың молекулалық,электрондық және құрылымдық формуласын, алынуы мен қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру.
Құндылықтарға баулу:	Біртұтас тәрбие бағдарламасы негізінде «Жасампаздық – бәрімізге өнеге» апта дәйексөзіне сәйкес оқушыларды жаңашылдыққа, жасампаздыққа баули отырып, жаңа идеялар мен шығармашылықпен жаңа мүмкіндіктер жасау, ал жаңашылдыққа ұмтыла отырып, сол идеяларды жүзеге асыру арқылы қоғамды дамыту. Тәуелсіз елімізді өз қолымызбен нығайтып, оның дамуына үлес қосу біздің басты мақсатымыз екендігін ұғындыру, Отанымызға деген сүйіспеншілікті, ұлттық тіл мен мәдениетті қадірлеуді, жасампаздық және жаңашылдық айында біз өз елімізді жақсы көруді, оның болашағына өз қолымызбен жасампаз әрі жаңашыл көзқараспен қарауды үйрету.

Сабақтың барысы:

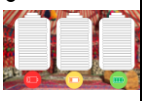
Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 2 мин. 1 мин	Ұйымдастыру кезеңі. 1. Оқушылармен -сәлемдесу - түгелдеу. 2. Жағымды психологиялық ахуал қалыптастыру 3. Тақырыпқа сай топқа бөлу. 1 топ - Азот 2 топ - Аммиак	Оқушылар амандасып, бір біріне бүгінгі күндеріне сәттілік тілейді. Оқушылар, «Асықтар» нөмірі арқылы 3 топқа	Қалыптыру шы бағалау «Жарайсың!» «Керемет!» «Мықтысың!» Бағалау критерийі:	Слайд «Сыйлықты ашып көр» әдісі Слайд 1

4 мин	3 топ – Аммоний Біртұтас тәрбие бағдарламасы негізінде Жасампаздық және жаңашылдық туралы оқушылардың ойларын тыңдау 1 тапсырма.Кайталау оқу-анасы. **«Есікті ашыңыз»** әдісі арқылы өткен тақырыпты қайталау. 1 – топ 1.Азотты алғаш ашқан ғалым? **Д. Резерфорд** 2.Азаоттың периодтық жүйедегі орны? 2 - топ 1.Азоттың физикалық қасиеттерін сипатта. 2.Азоттың алынуы? Реакция теңдеулерін жаз? **3-топ** **1.Азоттың маңызды қосылыстарын ата** **2.Азот химиялық реакцияларда қандай қасиет көрсетеді**?	бөлінеді. 1 топ - Азот 2 топ - Аммиак 3 топ - Аммоний - Бағалау парағымен танысады. Оқушылар өткен білімді еске түсіру мақсатында есіктерді ашып, ондағы сұрақтарға жауап береді.	Әр дұрыс жауап үшін -1 б	
Жаңа сабаққа кіріспе 3 мин	**Сурет арқылы тақырыпты ашу. d-id-ai** платформасында оқушыларға сабақтың тақырыбына сәйкес мәлімет ұсынамын. Оқушылармен бірлесе отырып сабақ тақырыбын ашып аламыз. *Қызығушылықты ояту:* ЖИ арқылы видеотүсіндірме ұсынамын.	Оқушылар жаңа тақырыпты жазады. Мұғалім түсіндірмесін тыңдайды, слайдпен танысады, жұмыс дәптеріне негізгі ұғымдар мен түсініктерді жазып алады		Слайд 2-3
Сабақтың ортасы Жұптық жұмыс 5 мин	**2 тапсырма. №12 зертханалық тәжірибе «Аммиак молекуласының моделі»** Алдымен аммиактың құрылымдық формуласын құрастырыңдар. Молекулалардың сфералық модельдерін құрастыруға арналған жиынтықтан екі түсті шар алыңдар. Шарлардан аммиак молекуласы үлгілерін жасаңдар. Аммиак молекуласы арасындағы химиялық байланыстардың санына назар аударыңдар. «Асық ату» ойыны арқылы	**№12 зертханалық тәжірибе «Аммиак молекуласының моделі»** Аммиак молекуласының моделін дұрыс құрастырады	- **Дескриптор:** аммиак молекуласының моделін дұрыс құрастырады; Жалпы балл-2б	Слайд

	топтық тапсырма орындаймыз. **Тәжірибе алаңы. « Аммиактың суда еруі және сілтілік қасиеттерін зерттеу»** Қажетті құралдар мен материалдар: Аммиак ерітіндісі (NH_3). Шыны ыдыс (колба немесе стакан). Су. Индикатор (фенолфталеиннемесе лакмус қағазы) Қолғап, көзілдірік. Тәжірибе жұмысы: 1. Колбаға бірнеше тамшы аммиак ерітіндісін қосыңыз. 2. Судың үстіне фенолфталеин индикаторын қосыңыз. 3. Аммиак ерітіндісін суға қосыңыз. 4. Ерітінді түсінің өзгергенін бақылаңыз. Нәтиже: Аммиак газын суға қосқанда, ол аммоний гидроксидін (NH_4OH) түзеді: $NH_3 + H_2O \rightarrow NH_4OH$ Аммоний гидроксиді сілтілік ерітінді болып табылады және фенолфталеин индикаторының қызғылт түске өзгеруіне себеп болады.	Оқушылар көрсетілген тәжірибеден керекті реакция тендеулерін жазып алады.		
Топтық жұмыс 5 мин 5 мин	3 тапсырма. « Ойлан, жұптас, бөліс» әдісі арқылы топтық жұмыс. 1 топ. Аммиактың алынуы және физикалық қасиеттері? 2-топ Аммиактың химиялық қасиеттері? 3- топ. Амииактың қолданылуы 4 тапсырма. Жеке жұмыс «Кім зерек». Есеп шығару №1. Көлемі 22,4 литр көлемдегі аммиак газын алу үшін қандай мөлшерде аммиактың массасы қажет? №2. Массасы 10 г аммиак (NH_3) алу үшін қажет азоттың массасын анықтаңыз. №3. Массасы 10 г аммиакты (NH_3) жағып, азот қышқылын (HNO_3) алу үшін қандай реакция өтеді? Түзілетін азот қышқылының массасын есептеңіз.	*Оқушылар берілген тапсырманы жылдам топтаса отырып жасайды.* Оқушылар реакцияны ретімен жазып теңестіреді. Реакцияның коэффициенттері не дұрыс есептеу жүргізеді.	Бағалау критерийі: -Әр топ жұмыстың толық орындалуына қарай өзара бағалау жүргізеді- 2 б. Бағалау критерийі: Реакцияны жүргізіп дұрыс коэффициенттерін қойып теңестірсе-1б Есептің шартын құрып массасын тапса-1 б	Слайд 4

Жеке жұмыс 5 мин	**5 тапсырма. Сабақты бекіту тапсырмасы.** **«Learningapps»** платформасында орындайды **Аммиак тест** **https://learningapps.org/watch?v=pakvxxvzj24** **1.Аммиак NH3 молекуласында азоттың тотығу дәрежесі болады?** А. +5 **В.-3** С -1 Д. 0 **2.**Аммиактың физикалық қасиеттері? А.Қоңыр газ, суда нашар ериді **В.Суда жаксы еритін өткір иісі бар түссіз газ** С.Түссіз,иіссіз, суда жаксы еритін газ Д. Газ ауадан ауыр, суда жаксы ериді 3.Өнеркәсіпте аммиак келесі заттардан алынады? А. Ауадан В. Аммоний хлориді **С. Азот және сутегі** Д. Азот қышқылы 4.Аммиакқа тән реакциялардың қайсысы азоттың тотығу дәрежесін өзгертетінін көрсетіңіз? А.NH3 + HCl = NH4Cl **В.2NH3 = N2 + 3H2** С.NH3 + H2O = NH4OH Д.NH3 + HNO3 = NH4NO3 5.Аммиак зертханада қалай жиналады? А**.төңкерілген пробиркадан ауаны ығыстыру** В.пробиркадан суды ығыстыру 6.Аммиак күкірт қышқылымен әрекеттескенде аммоний сульфаты түзіледі, оның формуласы? А.NH3SO4 В.NH4SO4 **С.(NH4)2SO4** 7.Аммиак үшін ҚОЛДАНЫЛМАЙДЫ? А.**м**инералды тыңайтқыштар алу В**.металдарды дәнекерлеу және кесу** С. азот қышқылын өндіру	Оқушылар берілген сілтемеге өтіп тест орындайды.	Бағалау критерийі: Әрбір екі дұрыс жауап үшін -1 б	Слайд 5 **https://learningapps.org/watch?v=pakvxxvzj24**

Бекіту тапсырмасы 10 мин	«**Мамандар сөйлейді**» рольдік ойыны арқылы азот қосылыстарының қолданылуы мен қасиеттерін меңгереді. Оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамытамын. *Химик*- Аммиак химия өнеркәсібінде өте маңызды бастапқы шикізат ретінде қолданылады. Одан азот қышқылы (HNO_3) мен аммоний тұздары (аммоний хлориді, аммоний сульфаты) алынады. - Пластмассалар мен синтетикалық талшықтар: Аммиак көптеген химиялық процестер үшін бастапқы реагент болып табылады. Мысалы, ол полиуретандар, капролактам (нейлон өндіру үшін) және басқа да синтетикалық материалдарды өндіруде қолданылады. Жарылғыш заттар: Аммиактың қосылыстары, мысалы, аммоний нитраты, жарылғыш заттар мен техникалық мақсаттағы өнімдерде қолданылады. *Дәрігер* - Оны анестезия мен ауырсынуды жеңілдету үшін қолданады (гашиш). Аммиактың өте сұйылтылған ерітінділері медицинада қолданылады. Ол көбінесе құсық шақыру үшін немесе адамды есін жинау мақсатында (оларды аммиак жұтқызу арқылы) қолданылады. - Аммиактың әсері: Аммиактың өткір иісі жүйке жүйесіне тітіркендіргіш әсер етеді, сондықтан оны кейде есінен танып қалған адамдарға есін жирату үшін пайдаланады. *Географ* - Ресей — әлемде аммиак пен азоттық тыңайтқыштарды өндіруде маңызды орын алатын елдердің бірі. Ресейде аммиак өндірісі үшін табиғи газдың қоры өте мол, сондықтан бұл елде азоттық тыңайтқыштарды өндіру жыл сайын артып келеді. Сауд Арабиясы да аммиак өндіруші елдердің қатарына кіреді. Ол да табиғи газды шикізат ретінде пайдаланып, азоттық тыңайтқыштарды өндіреді. Сауд Арабиясы химия өнеркәсібінің дамыған елдерінің бірі болып табылады және оның аммиакты экспорттау көлемі	Окушылар мамандардың құнды мәліметтерін тыңдайды. *Химик* *Дәрігер* *Географ* *Агроном* *Эколог* *Биолог* *Оқушылар мамандардың мәліметтерін дәптерге жазып алады.*	Дескриптор: Мамандық иесінің аммиак жайлы берген құнды ақпараты үшін-3б	 Слайд 6-7

	жоғары. Қытай — әлемдегі аммиак пен азоттық тыңайтқыштарды өндіру бойынша ең ірі өндіруші ел. Қытайда көптеген зауыттар мен өндірістік кешендер бар, олар табиғи газды шикізат ретінде пайдалана отырып, аммиак, аммоний нитраты, карбамид және басқа да азоттық тыңайтқыштарды шығарады *Агроном* - Азот тыңайтқыштарында қолданылып, өсімдіктердің өсуін жеделдетеді. Аммиак топыраққа енгізілгенде оның құрамындағы азот өсімдіктердің өсуіне қажет қоректік зат ретінде пайдаланылады. *Эколог*- Аммиак табиғатта еркін күйде кездеседі және өсімдіктер мен жануарлар үшін маңызды рөл атқарады. Алайда, ауыл шаруашылығында қолданылатын аммиактың артық мөлшері қоршаған ортаға теріс әсер етуі мүмкін. Бұл әсіресе топырақтың қышқылдануына, су көздерінің ластануына және атмосферадағы аммиактың артуына әкелуі мүмкін. *Биолог*- Өсімдіктердің фотосинтез процесінде азоттың рөлі: Азот өсімдіктердің хлорофилл өндіруіне көмектеседі, бұл олардың жақсы өсуін қамтамасыз етеді. Ұлттық құндылықтарымызды дәріптеу мақсатында « **Қымыз ішіп қуат ал»** әдісімен ширату сұрақтары арқылы оқушыларға кері байланыс жасаймын. 1. Аммиктың физикалық химиялық қасиеттері? 2. Аммиактың қолданылуы? 3. Аммиактың тұз қышқылы мен реакциясын жаз?	*Оқушылар сабақтың өн бойына қайта оралып ширату сұрақтарына жауап береді.*	Қалыптыру шы бағалау «Жарайсың!» «Керемет!» «Мықтысың!» Қалыптыру шы бағалау «Жарайсың!» «Керемет!» «Мықтысың!» Маман иелеріне қошемет көрсетіп, 3 рет қол шапалақтау.	Слайд 8-9
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 5 мин	Бағалау: Бағалау парақтарында жинаған ұпай санын жазып, өткізеді.Топ ішінде өзара бағалау жүргізеді. Рефлексия: «Білім батериясы» Сабақтың өн бойына қайта оралып оқушылар Жасыл-түсінікті Сары-сұрағым бар Кызыл- түсінбедім білім батареясын толтырады. Үй жұмысы: §33 В денгей тапсырмасы.	Оқушылар өз ойын айту арқылы сабаққа қорытынды жасайды. Бағалайды. Рефлексия жасайды.	*Оқушылар, 1-10 баллдық жүйе бойынша өздерінің сабаққа қатысу белсенділігін бағалайды.*	Кері байланыс

ГРУППЫ КРОВИ. ПЕРЕЛИВАНИЕ КРОВИ. РЕЗУС-ФАКТОР. АГГЛЮТИНАЦИЯ. РЕЗУС-КОНФЛИКТ.

Парай Лидия Рунальдовна,
учитель биологии КГУ «Пригородной средней школы» города Актобе

Раздел:	8.2А Транспорт веществ	
Класс: 8 Б	Количество присутствующих:	Количество отсутствующих:
Тема урока	Группы крови. Переливание крови. Резус-фактор. Агглютинация. Резус-конфликт	
Цели обучения в соответствии с учебной программой	8.1.3.7 объяснять механизм агглютинации и резус-конфликта	
Цели урока	назвать причины агглютинации и резус-конфликта; объяснить механизм агглютинации и резус-конфликта **Цель для учащихся с ООП:** дать определение следующим понятиям: «вакцинация», «универсальный донор», «универсальный реципиент»	
Ценность воспитания	Стремление	

Ход урока

Этап урока/ Время	Действия педагога	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
Начало урока 10 мин	Организационный момент. **Психологический настрой.** метод «Пожелания»- учащиеся становятся в круг. В центре находится волшебная коробочка, в ней стикеры с надписями-пожеланиями: активный, старательный, любознательный, наблюдательный, находчивый, целеустремленный (по ко-ву участников).Каждый из участников вынимает из коробочки один стикер и передает тому, кому хотел бы пожелать данные качества. **Индивидуальная работа по пройденному материалу** Метод «Поймай ответ». задание «Подумай и ответь» 1. 1Какие клетки крови выполняют защитную функцию? 2. 2Как называется способ защиты организма от живых микроорганизмов и чужеродных веществ, попадающих в организм? 3. 3Какие виды иммунитета существуют? 4. 4Кто открыл иммунитет? 5. 5Что такое прививка?	Учащиеся отвечают на вопросы.	Словесная похвала. 1 балл за правильный ответ.	Карточки, компьютер Смарт доска.

	6. 6Чем отличается сыворотка от прививки? 7. 7Какой вид иммунитета называется приобретенным? 8. 8Какую роль играют антитела? 9. 9Пути передачи СПИДа Просмотр видео «Группы крови. Переливание крови. Резус-фактор. Агглютинация. Резус-конфликт» https://www.youtube.com/watch?v=bh7RGqGtpZc Решение биологических задач: 1. В современной медицинской практике широко используется переливание крови. Что Вы будете обязательно учитывать прежде, чем назначить и начать эту процедуру? 2. В поликлинике была кровь I и III групп. У больного, потерявшего много крови, оказалась кровь II группы. Определите, кровь, какой из имеющихся групп можно перелить больному. Определение темы и цели урока	Учащиеся просматривают видео, выполняют задания, выходят к названию темы урока и целям урока.	2 балла	
Середина урока 20 мин	Стратегия «Вихрь идей». Прочитайте текст§21 и выполните следующее задание: выпишите термины на стикеры выделенные курсивом и запомните их значение. Каждый учащийся пишет тезис по материалам текста (5 мин) **Моделирование «Инженеры»** Составить при помощи знаков схему: - схему переливания крови - схему агглютинации - схему резус-конфликта. Взаимопроверка в парах. Дескрипторы: – полностью усваивают материал текста, выполняют задание группы; – знают группы крови, их обозначения, сравнивают, отличают; – используя схему переливания крови, выявляют доноров и реципиентов (на примере); – описывают резус-фактор и последствия его отсутствия для организма Творческое задание: обсуждение стихотворения М. Макатаева «Я – донор» Определить основную идею: Всем! Всем! Всем! И старым и молодым! Для лекарства …	Учащиеся работают в группе. Работа в парах	5 баллов	Карточки, А3, учебник, стикеры маркёры, компьютер, телефоны

	Я – донор. Пусть будет лечебной моя кровь Принимайте, получайте Мою теплую кровь. Получите свойства. Нет! Не продается! Перед больными Оправдаю доверие – Даю кровь другому, Спасаю свою! Я – донор! Чистая кровь. Спасетесь от болезни, Успокоитесь. Принимайте!? Даю много, принимаю мало. По трубочкам Проходит кровь, Этого мне и достаточно! В вашем сердце Протекает моя кровь. Мне и этого достаточно! Для вашего мозга Становится питанием, Что мне еще надо! Всем! Всем! Всем! Кому нужна кровь? Не пить, А на лекарства … **Физминутка упражнение** «Найди пару» - карточки группы крови. Каждый ученик получает карточку с изображением группы крови и находит себе пару:донор-рецепиент. Движение по классу. Дополнительная информация: Группы крови и резус-фактор. Переливание крови https://www.yaklass.ru/p/biologia/8-klass/transportnaia-sistema-organizma-16070/komponenty-vnutrennei-sredy-organizma-16034/re-4635fea0-7f98-4df5-804d-aa8f929a8b83	Учащиеся находят свою пару. Учащиеся работают с таблицами		

<table>
<tr><td></td><td>Таблица «Совместимость групп крови»</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">
<table>
<tr><td rowspan="3">реципиенты</td><td rowspan="3">Агглютинины в плазме крови</td><td colspan="4">Доноры</td></tr>
<tr><td colspan="4">Агглютиногены в эритроцитах</td></tr>
<tr><td>1 группа −</td><td>2 группа А</td><td>3 группа В</td><td>4 группа А и В</td></tr>
<tr><td></td><td>1 группа: α; β</td><td>−</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr>
<tr><td></td><td>2 группа: β</td><td>−</td><td>−</td><td>+</td><td>+</td></tr>
<tr><td></td><td>3 группа: α</td><td>−</td><td>+</td><td>−</td><td>+</td></tr>
<tr><td></td><td>4 группа: −</td><td>−</td><td>−</td><td>−</td><td>−</td></tr>
<tr><td colspan="6">Примечание.
Знак «−» означает: склеивание эритроцитов не происходит, то есть переливание возможно.
Знак «+» означает: склеивание эритроцитов происходит, то есть переливание невозможно</td></tr>
</table>
</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Конец урока 10 мин</td><td>Уровень А (задания для учащихся с ООП)
1) Напишите определение вакцинации и опишите его значение.
2) Поясните термины «универсальный донор» и «универсальный реципиент»
Дескриптор
• Даёт определение понятия «вакцинация»
• Понимает значение вакцинации
• Даёт определение понятию «универсальный донор»
• Даёт определение понятию «универсальный реципиент»
Уровень В
Современные методики переливания крови
Переливанием крови лечат многие болезни. В случае ранений, ожогов, травм, связанных с опасностью для жизни, переливание крови является единственным средством спасения.
Вначале XX столетия были открыты группы крови. С этого времени стало возможным правильно подбирать донора реципиенту. В</td><td>Выполняют задания для ФО</td><td>3 балла</td><td>Листы ФО</td></tr>
</table>

	результате практически удалось свести к нулю смертность при данной процедуре. В настоящее время в медицинской практике используют следующие методики переливания крови: непрямое, прямое, обменное, аутогемотрансфузию. Наиболее распространённый метод – непрямое переливание цельной крови и её компонентов. Кровь и её компоненты обычно вводят внутривенно. Прямое переливание осуществляется с помощью специальной аппаратуры непосредственно от донора больному внутривенно. К прямым переливаниям крови прибегают при внезапной массовой кровопотере в случае отсутствия свежезамороженной плазмы, эритроцитной массы. В этом случае переливают только цельную кровь без консерванта. Аутогемотрансфузия – переливание собственной крови, заготовленной заблаговременно на консервирующем растворе. При этом методе обеспечивается лучшая функциональная активность и приживаемость эритроцитов в сосудистом русле реципиента; исключаются осложнения, связанные с несовместимостью крови, переносом инфекционных и вирусных заболеваний. Показаниями к аутогемотрансфузии являются наличие редкой группы крови и невозможность подбора доноров, оперативное вмешательство у больных с нарушениями функции печени и почек. Переливание цельной крови представляет определённую опасность, так как помимо необходимых ему компонентов крови – эритроцитов – реципиент получает ненужные для его организма разрушенные лейкоциты, тромбоциты, белки плазмы, антитела, которые могут явиться причиной осложнений. Пояснение. Правильный ответ должен содержать следующие элементы: 1) Открытие групп крови. 2) Наличие редкой группы крови, невозможность подбора доноров. Операции у больных с нарушениями функций печени и почек. 3) Дефицит эритроцитов. Дескриптор: -определяют современные методики переливания крови			

	Уровень С 1)В середине XX века в эритроцитах многих людей был обнаружен особый белок. Его назвали резус-фактор. Кровь людей, имеющих этот белок, была названа резус-положительной, кровь людей, не имеющих этого белка – резус отрицательной. 85% жителей земли имеют резус-положительную кровь, а 15% резус-отрицательную. Объясните, в каких случаях знания о резус-факторе имеют жизненно важное значение и могут пригодиться вам в жизни. Ответ: Знания о резус-факторе могут пригодиться медикам при переливании крови, так как резус положительную кровь можно приливать, не опасаясь агглютинации (склеивания) эритроцитов людям с положительным резус-фактором крови. Знания о резус-факторе крови могут пригодиться будущим женщинам-мамам, так как ,если у женщины кровь резу-отрицательная, а у отца – положительная., то ребёнок может, как правило. в 50% случаев унаследовать резус-положительный фактор отца. В этом случае в ходе беременности возникнет резус-конфликт, в процессе которого организм матери будет разрушать эритроциты плода с чуждым для матери белком и у ребёнка разовьётся поражение печени – так называемая гемолитическая желтуха, что может привести к гибели плода или новорождённого. 2)Ольга вышла замуж за Михаила. Вскоре у них родился сын. Не смотря на то, что у Ольги была вторая группа крови резус-отрицательная, резус конфликта между матерью и ребенком не произошло. Почему? 3) Санжар женился на Аиде, зная, что у него редкая группа крови - четвертая положительная. На позднем сроке беременности организм Аиды начал отторгать плод. Врачи спасли малыша, но предупредили молодоженов об опасности при последующих родах. Почему так произошло			
Рефлексия 5 мин	 Как можно связать эту картинку с нашей темой урока?	Обратная связь, комментарии учителя и учащихся		Карточки, маркеры

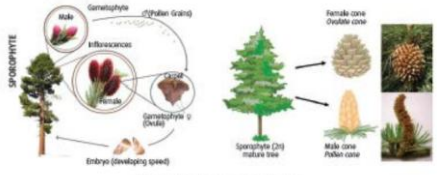
	Национальне единство, мир и согласие в нашем обществе **Задание на дом:** 1.прочитать п.21. составить тонкие толстые вопросы. 2.исследование: учащиеся проводят исследование в семье, среди друзей, родственников и делают записи, сколько человек имееют I,II,III, IV группы крови. И расчитывают в % соотношении.	Записывают домашнее задание.		

АШЫҚТҰҚЫМДЫ ЖӘНЕ ЖАБЫҚТҰҚЫМДЫ ӨСІМДІКТЕРДІҢ ТІРШІЛІК ЦИКЛІ.

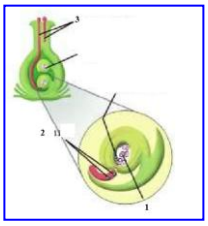
Расмұхамбетова Орынгүл Қуандыққызы,
Ақтөбе облысы, Ырғыз ауданы Жайсаңбай ауылы
Ө.Қанахин атындағы жалпы білім беретін орта мектебінің
Биология-химия пәндер мұғалімі

Бөлім	**8.4А Көбею**
Сынып:8	Қатысушылар саны | Қатыспағандар саны
Сабақтың тақырыбы	Ашықтұқымды және жабықтұқымды өсімдіктердің тіршілік циклі
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары	8.2.1.3 ашықтұқымды және жабықтұқымды өсімдіктердің тіршілік циклінің ерекшеліктерін түсіндіру
Сабақтың мақсаты	1. Ашықтұқымдылардың тіршілік циклін түсіндіру; 2. Жабықтұқымды өсімдіктердің тіршілік циклін сипаттау; 3. Ашық және жабықтұқымды өсімдіктердің даму циклінің ерекшеліктерін ажырату.
Құндылықтар	Құндылық: жасампаздық және жаңашылдық;Құзыреттілік: шығармашылық Құндылық: бірлік және ынтымақ;Құзыреттілік: тиімді коммуникация
Сәуір айы	Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы
2-апта дәйексөзі:	Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді

Сабақтың	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының**	**Бағалау**	**Ресурс**

кезеңі/ уақыты		**әрекеті**		**тар**
Басы 2 мин	**Ұйымдастыру кезеңі:** -Амандасу - Оқушыларды түгендеу **Психологиялық ахуал қалыптастыру** Оқушылар шеңбер құрып, "Жүректен-жүрекке" әдісі арқылы бір-біріне жылы тілек айтып амандасады	Мұғаліммен амандасады, шағын топтар бір – біріне бүгінгі сабаққа сәттілік тілеп, тілек айтады		презентация
Үй жұмысы	**«Ворд волл» қосымшасы арқылы үй тапсырмасы сұралады.**			
Жаңа сабаққа кіріспе 8 мин	**Ұжымдық жұмыс – «Пазл шешу».** сұрақтарға жауап ала отырып, жауаптарын жаңа тақырыппен байланыстарады, сабақтың тақырыбын , мақсатын анықтайды **- Гүлді өсімдіктердің ерекшеліктері неде?** **- Неліктен өсімдік гүл түзеді?**	Оқушылар өз ойларын ортаға салады. Оқушылар жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу. Жаңа тақырыппен танысу үшін оқулық пен видео ақпараттар қолданылады	**Бағалау: «Үш шапалақ»**	интерб елсенді тақта Видео ақпарат: **https://youtu.be/nvotSVR-lus**
Ортасы 30 мин	**(Топтық жұмыс) Тапсырма 1 – Джиксо әдісі** I топ: Тұқымды өсімдіктер. II топ: Ашықтұқымдылардың тіршілік циклі. III топ: Жабықтұқымды өсімдіктердің тіршілік циклі **Жұптық жұмыс «Инфографика». Берілген сызбадан ашықтұқымдылардың тіршілік циклін түсіндіріңіз.** Male and female cones of a pine tree. - Жыныс жасушалары түзілгеннен кейін аталық және аналық бүрде қандай процесс пайда болады? (спорогенез) - Аталық бүрде ....., аналық бүрде .... деп	Топта ақпаратты талдап болғаннан кейін сызбаны түсіндіру Сызбаны сөйлету	**Дескриптор:** - Ашықтұқымдылардың тіршілік циклін түсіндіреді (3 б.) **«Бағдаршам»** әдісі арқылы бағалайды.	АКТ құралдары, плакаттар диаграмма

<table>
<tr>
<td></td>
<td>аталатын гаплоидты жасушалар пайда болады. (Микро-, мегаспоралар)
- Аталық және аналық жыныс гаметаларының ерекшеліктері неде?
Тапсырма 2.2. «Талдамалы кесте». Ашық- және жабықтұқымды өсімдіктердің даму циклінің ерекшеліктерін ажыратыңыз.
<table>
<tr><td>Өсімдік топтарының атауы</td><td>Құрылы сындағы</td><td>Даму цикліндегі ерекшеліктер</td></tr>
<tr><td>Ашықтұқымды</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Жабықтұқымды</td><td></td><td></td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td>(Жеке жұмыс) Тапсырма 2 – гүлдің құрылысы және қосарлы ұрықтану тақырыбына арналған PISA тапсырмасы жауаптарымен:
Тапсырма
Гүлдер өздерін көбейту үшін ұрықтану процесін пайдаланады. Осы процесте екі негізгі жыныс мүшесі қатысады: аталық (тозаң) және аналық (жұмыртқа). Гүлдің құрылысын біле отырып, қосарлы ұрықтануды түсініңіз.
Сұрақтар:
1. Гүлдің қандай негізгі бөліктері бар? (1 балл)
○ а) Тозаң және түтікше
○ ә) Тұқым бүршігі және жапырақшалар
○ б) Аналық бөлік (пестиль) және аталық бөлік (тозаң)
○ в) Сабағы мен тамыры
2. Қосарлы ұрықтану процесінде не болады? (1 балл)
○ а) Аталық тозаң аналық бөлікке түсіп, ұрықтың екі бөлігі қосылады.
○ ә) Жұмыртқа тек бір рет ұрықтанады.
○ б) Тозаң тек бір рет аналық бөлікке түседі, бірақ ұрықтандыру болмайды.
○ в) Аталық тозаң аналық бөлікке түспейді.
3. Гүлдің аналық бөлігінде қандай маңызды құрылымдар бар? (1 балл)
○ а) Тұқым бүршігі, аналық және</td>
<td>Сызбадан жабықтұқымды өсімдіктердің тіршілік циклін түсіндіру</td>
<td>Дескриптор:
-Гүлдің негізгі бөліктерін анықтайды 1
Қосарлы ұрықтану процесінде жүретін үдерісті анықтайды 1
Гүлдің аналық бөлігіндегі маңызды құрылымдарды анықтайды 1
Қосарлы ұрықтанудың ережесін анықтайды 1
Суретте берілген құбылыст</td>
<td></td>
</tr>
</table>

	аталық мүшелер ○ ә) Тұқым бүршігі, пестиль, аналық жыныс ○ б) Сабағы, жапырақшалар, гүлшоғыры ○ в) Тозаң және аталық жыныс мүшесі 4. **Қосарлы ұрықтану дегеніміз не?** (1 балл) ○ а) Бірінші ұрықтану кезінде жаңа өсімдік пайда болады, ал екінші рет ұрықтанып, тұқымдар қалыптасады. ○ ә) Бір рет ұрықтану мен тұқым пайда болады. ○ б) Ұрықтану болмайды. ○ в) Тек аналық бөлік ұрықтанады. Суретте қандай құбылыс берілген? Суретте 1,2,3 сандарымен берілген бөлікті анықтаңыз? **Жауаптар** 1. **Жауап:** б) Аналық бөлік (пестиль) және аталық бөлік (тозаң). **Түсініктеме:** Гүлдің негізгі бөліктері аталық және аналық мүшелер болып табылады. Аталық мүшеде тозаң түзіледі, ал аналық мүшеде жұмыртқа жасушасы орналасады. 2. **Жауап:** а) Аталық тозаң аналық бөлікке түсіп, ұрықтың екі бөлігі қосылады. **Түсініктеме:** Қосарлы ұрықтану кезінде аталық тозаң аналық бөлікке түсіп, екі рет ұрықтанады: біріншісі — жаңа өсімдік пайда болады, екіншісі — тұқым түзіледі. 3. **Жауап:** ә) Тұқым бүршігі, пестиль, аналық жыныс. **Түсініктеме:** Гүлдің аналық бөлігінде тұқым бүршігі, пестиль (аналық жыныс мүшесі) орналасады, және ұрықтану кезінде осы құрылымдар жұмыс істейді. 4. **Жауап:** а) Бірінші ұрықтану кезінде жаңа өсімдік пайда болады, ал екінші рет ұрықтанып, тұқымдар қалыптасады. **Түсініктеме:** Қосарлы ұрықтану		ы анықтайды 1б 1,2,3 сандарымен берілген бөлікті анықтайды 3б **«Өзін – өзі бағалау»**	

<table>
<tr>
<td></td>
<td>барысында екі процесс жүреді: біріншісі — жаңа өсімдік дамуы үшін ұрықтың пайда болуы, екіншісі — тұқымдар қалыптасады.
5. Жауап: қосарлы ұрықтану процесі жүреді. Түсініктеме: Қосарлы ұрықтану аналық бөлікте жүреді, онда аталық тозаң мен аналық жұмыртқа ұрықтанып, жаңа өмірдің бастамасы болады.
1. Орталық жасуша
2. 2 спермия
3. Тозаң түтікшесі</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td>(Жұптық жұмыс) Тапсырма 3- «Талдамалы кесте». Ашық- және жабықтұқымды өсімдіктердің даму циклінің ерекшеліктерін ажыратыңыз.
<table>
<tr><th>Өсімдік топтарының атауы</th><th>Құрылы сындағы</th><th>Даму цикліндегі ерекшеліктер</th></tr>
<tr><td>Ашықтұқымды</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Жабықтұқымды</td><td></td><td></td></tr>
</table></td>
<td>Талдамалы кестені толтыру</td>
<td>Дескриптор:
- Ашықтұқымды өсімдіктердің даму циклін ажыратады (2 б);
- Жабықтұқымды өсімдіктердің даму циклін ажыратады (2 б).

«Өзін – өзі бағалау»</td>
<td>АКТ құралдары</td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтың соңы
5 мин</td>
<td>Рефлексия
«Активатор 3/2/1 әдісі»:
1. Мен білетін үш нәрсе ...
2. Мені таңқалдырған екі нәрсе ...
3. Болашақта тереңірек қарастыратын бір нәрсе....</td>
<td>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</td>
<td></td>
<td>Рефлексия парағы</td>
</tr>
</table>

Тест тапсырмалары

1. **Тұқымды өсімдіктердің негізгі айырмашылығы қандай?**
   - а) Олар спора түзіп көбейеді.
   - ә) Олар көпжасушалы тұқымдар арқылы көбейеді.
   - б) Олар тек гүлдер арқылы көбейеді.
   - в) Олар тек суға тәуелді.
2. **Қандай өсімдіктер ашықтұқымды деп аталады?**
   - а) Қылқанжапырақтылар
   - ә) Гүлді өсімдіктер
   - б) Мүкдер
   - в) Қырықжапырақтар
3. **Тұқымды өсімдіктердің өмір циклінде қандай кезең басым болады?**
   - а) Гаметофит кезеңі
   - ә) Спорофит кезеңі
   - б) Мейоз кезеңі
   - в) Спора түзілмейді
4. **Қарағайдың тіршілік циклінде қай бөлімдері болады?**
   - а) Аталық және аналық жыныс жасушалары
   - ә) Микроспоралар мен мегаспоралар
   - б) Тозаң мен жұмыртқа жасушалары
   - в) Барлығы дұрыс
5. **Қарағайдың аналық бүрлерінде қандай гаметалар дамиды?**
   - а) Микрогаметалар
   - ә) Мегагаметалар
   - б) Тозаңдар
   - в) Спермийлер
6. **Қарағайдың аталық бүрлерінде қандай гаметалар дамиды?**
   - а) Мегагаметалар
   - ә) Микрогаметалар
   - б) Жұмыртқа жасушалары
   - в) Спермийлер
7. **Қарағайдың аталық бүрінде қандай гаметалар бар?**
   - а) Тозаң түтікшелері
   - ә) Спермийлер
   - б) Тұқымдар
   - в) Жұмыртқа жасушалары
8. **Қарағайдың аталық гаметасы қай жерде түзіледі?**
   - а) Аналық бүрде
   - ә) Аталық бүрде
   - б) Гүлде
   - в) Тұқымбастамада
9. **Ашықтұқымдылар мен жабықтұқымдылардың тіршілік цикліндегі басты айырмашылық қандай?**
   - а) Тозаңның аналық бүрге түсуі
   - ә) Аналық гаметалардың гүлде дамуы
   - б) Спорофит кезеңінің ұзақтығы
   - в) Жабықтұқымдыларда аналық гаметалар түйінде дамиды.
10. **Тұқымда қоректік зат қоры қай жерде дамиды?**
    - а) Жұмыртқа жасушасында
    - ә) Мегаспорада
    - б) Эндоспермде
    - в) Аталық жыныс жасушасында

Жауаптар:

1. **ә)** Олар көпжасушалы тұқымдар арқылы көбейеді.
2. **а)** Қылқанжапырақтылар
3. **ә)** Спорофит кезеңі
4. **в)** Барлығы дұрыс
5. **ә)** Мегагаметалар
6. **ә)** Микрогаметалар
7. **ә)** Спермийлер
8. **ә)** Аталық бүрде
9. **в)** Жабықтұқымдыларда аналық гаметалар түйінде дамиды.
10. **б)** Эндоспермде

ЛИ КУАН Ю, МАХАТХИР МОХАМАД: "ҮШІНШІ ӘЛЕМНЕН БІРІНШІ ӘЛЕМГЕ".

Рыскулова Лаззат Баяхметқызы,
Ақтөбе қаласы №10 ЖББОМ тарих пәні мұғалімі

Бөлім:	Қоғамдық-саяси ойдың дамуы XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер			
Күні:	13.02.2025ж			
Сынып: 11 Б	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы:	Ли Куан Ю, Махатхир Мохамад: "үшінші әлемнен бірінші әлемге"			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау 11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы "экономикалық ғажайып" факторларын тұжырымдау;			
Сабақтың мақсаты	елдегі өзгерістер мен «үшінші әлемнен бірінші әлемге» өтуді талдау,жеке тұлғаның мемлекет тарихындағы рөлін анықтау			
Құндылық	Жасампаздық және жаңашылдық			
Апта дәйексөзі	Шығармашыл бала – ойлы бала			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі//уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру Өзін-өзі тексеру Өткен білімді еске түсіру	Үй тапсырмасын тексеру: «Дэн Сяопин – көрнекті Қытай реформаторы» 1.Ең құнды... 2.Ең қызық... 3.Ең ғажап... 4.Ең маңызды... 5.Ең өзекті...деректерді айтып беру **1.Тақырыпқа шығу** 1.Суреттерде не көріп отырсыздар? Не ерекше болды? 3.Тақырыпты болжап көріңіз.... Болжамдарын негіздейді Тақырыппен таныстыру және оқу мақсаттары мен бағалау критерийлеріне шолу жасау, тақырыпты дәптерге жазу	Оқушылар өз ойларын ортаға салады. 5 ақпаратты іріктейді Суреттерге қарай отырып бүкіл сыныптық талқылау арқылы тақырыпқа шығады	ҚБ «Жемчуг» Мұғалім кері байланыс беріп отырады	слайд 1 слайд 2

<table>
<tr>
<td>Жаңа білім</td>
<td>
2.Бейнематериал көрсету және сол бойынша сюжеттік кесте құрастыру: (жеке жұмыс)
<table>
<tr><td>Кім</td><td>Не істеді</td><td>Қашан</td><td>қандай</td><td>Нелектен</td><td>Не айтты</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
3.Талдау (топтық жұмыс)
Оқулықтағы мәтіннің мазмұнына сүйене отырып, Ли Куан Ю мен Махатхир Мохамадтың Сингапур мен Малайзияны дамытудағы рөлі мен реформаларының маңыздылығына талдау жасау
1 топ:Ли Куан Ю-дің мемлекет тарихындағы рөліне баға беру. Екі жақты күнделік әдісі.
<table>
<tr><td>Мәтіндегі ерекше есте қалған оқиға</td><td>Түсіндіру немесе баға беру</td></tr>
<tr><td>Есте қалған оқиға
Тарихта алатын орны</td><td>Не себепті есте қалды?
Қаншалықты маңызды?</td></tr>
</table>
2 топ:Сингапурдың өтпелі кезеңдеріндегі Ли Куан Ю-дің реформаларының маңыздылығына баға беру
<table>
<tr><td>S-күшті жақтары</td><td>W-әлсіз жақтары</td></tr>
<tr><td>O-мүмкіндіктері</td><td>T- қауіп-қатерлері</td></tr>
</table>
3 топ- Махатхир Мохамадтың мемлекет тарихындағы рөлін сипаттау. Эйлер шеңбері әдісі
<table>
<tr><td>Кім?</td><td>Қалай?</td></tr>
<tr><td>Неге?</td><td>Нәтиже?</td></tr>
</table>
4 топ- «Малайзиялық ғажайыптың» пайда болуының маңыздылығын бағалайды.
-R маңыздылық кестесі.
<table>
<tr><td>Реформалардың есте қалатын тұсы</td><td></td></tr>
<tr><td>Қандай нәтижелерге әкелді?</td><td></td></tr>
<tr><td>Маңызды немесе айрықша сәттері</td><td></td></tr>
<tr><td>Қазіргі өмірге қаншалықты әсер етті?</td><td></td></tr>
<tr><td>Айқындайтын қырлары</td><td></td></tr>
</table>
4.Жинақтау: «Модернизация» термині бойынша ой түйін жасау
5.Интерпретация.
Францияның бұрынғы президенті Жак
</td>
<td>Дескрипторлар:
Берілген сұрақтарға бейнебаянда көрген ақпараттарды негізге ала отырып жауап береді
-Мәтіннен есте қалатын оқиғаны анықтайды;
-Оқиғаны түсіне отырып, баға береді.
- саяси саладағы, Экономикадағы,қоғамның әлеуметтік өміріндегі, технологияларды дамыту саласындағы өзгерістерді талдап, баға береді.
-Тұлғаның рөлін сипаттайды;
-Сұрақтарға нақты жауап береді;
--Ақпаратты саралайды;
-Оқиғаға өзіндік баға береді;
Айқындайтын қырларына дәлелдер келтіреді.
Автор пікірінің маңызды тұстарын</td>
<td>ҚБ «Жемчуг» Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады «Ең үздік жауап»

ҚБ Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады

Өзін-өзі бағалау</td>
<td>Бейнематериал
Сюжеттік кесте
магниттік тақта
Ақпараттық мәтіндер,оқулық 39-41 тақырып

слайд 3
плакат
стикер

кесте
Плакат
стикер

слайд 4
шеңбер сызылған
плакат
стикер

слайд 5
деректі материалдар
плакат
стикер

слайд 6

слайд 7</td>
</tr>
</table>

	Ширактың «Ли Куан Ю өз айналасына әлемнің озық стандарттарын өкімет жүйесіне енгізе алатын дарынды мамандар мен білігі мен қабілеті мол тұлғаларды ғана топтастыратын... Ол елге басшылық еткен жылдары мемлекеттік мүдде, білім мен еңбек, үнемділік және көрегендік секілді құндылықтарды үнемі бірінші орынға қоятын еді», деуі сегіз қырлы бір сырлы тұлғаның адами қасиеттерін толық ашып тұрғандай.	қарастырады Автордың пікіріне баға береді;		
Бекіту	Сабақты қорытындылау Үйге тапсырма 1.Венн диаграммасы бойынша Сингапур және Малайзия мысалында мемлекеттердің ерекшеліктерін салыстыру Білім-класс платформасы тапсырмаларын орындау	Оқушылар тақырыпты қорытындылау	«Ең үздік жауап»	Білім класқа тақырып салу Венн диаграмма
Кері байланыс	«Аяқталмаған сөйлемдер» әдісі. Мен бүгін білдім... Мен бүгін сезіндім... Мен келесі сабақта білгім келеді ...	Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады	Оқушылар бағалай критерийлерімен өз деңгейлерін бағалайды	А4, конспект

ПУТЕШЕСТВИЕ ПО МУЗЫКАЛЬНЫМ МИРАМ.

Сагинова Нурия Адильхановна,
Музыкальный руководитель
ГККП №8 «ясли детского сада «Тұлпар»
г.Хромтау Актюбинской области

Цель:
Познакомить детей с музыкальными инструментами и культурой разных стран, используя интеграцию различных видов деятельности и современные педагогические технологии.

Задачи:
- Развивать музыкальный слух, чувство ритма и координацию движений.
- Познакомить детей с музыкальными традициями различных стран через интеграцию музыки, игры, движения и познавательной деятельности.
- Формировать интерес к музыкальному творчеству через сказочных персонажей и интерактивные методы.
- Воспитывать уважение к культуре других народов.
- Создать безопасную и комфортную развивающую среду для активного взаимодействия детей с музыкальными инструментами.

Применяемые инновационные технологии:

- Игровые технологии – путешествие в сказочную музыкальную страну, использование интерактивной карты.
- Интеграция образовательных областей – соединение музыки, танца, театрализации, познавательных заданий.
- Методы цифровой визуализации – демонстрация изображений и видеофрагментов с народной музыкой и инструментами разных стран.
- Технология эмоционального вовлечения – использование сказочных персонажей и игровых ситуаций.

Методы и приёмы:

Словесные (объяснение, рассказ, вопросы).
- Наглядные (показ музыкальных инструментов, прослушивание записей).
- Практические (игра на инструментах, двигательные упражнения, ансамблевое музицирование).
- Игровые (музыкальные загадки, имитационные игры).

Дидактический материал:
- Интерактивная карта путешествия (на экране или стенде).
- Карточки с изображениями флагов стран и музыкальных инструментов.
- Музыкальные инструменты: - Деревянные ложки (Россия). - Асатаяк (Казахстан). - Бубен (Италия). - Барабан (Африка). - Треугольник (Германия). - Маракасы (Мексика). - Колокольчики (Санта-Клаус из Северного полюса).
- Аудиозаписи народных мелодий разных стран.

Создание комфортной и безопасной образовательной среды:
- Пространство организовано так, чтобы дети могли свободно двигаться и безопасно взаимодействовать с музыкальными инструментами.
- Используются легкие и безопасные инструменты, адаптированные для возраста детей (без острых углов, тяжелых предметов).
- Учитывается уровень шума, чтобы не перегружать детей звуковой информацией.
- В процессе занятия обеспечивается эмоциональный комфорт через поддержку, похвалу и дружелюбную атмосферу.
- Время для каждого задания распределено с учетом внимания детей, чтобы они не утомились.

Ход занятия

1. Вводная часть (Организационный момент)

Музыкальный руководитель приветствует детей и предлагает отправиться в волшебное музыкальное путешествие.

Прием мотивации: «Волшебная карта» – на экране или стенде появляется карта мира, и дети выбирают, куда отправятся первыми.

Страны персонажей и инструментов:
- Россия – Маша из «Маша и Медведь» играет на деревянных ложках.
- Казахстан – Айсулу исполняет ритмы на асатаяке.
- Италия – Пиноккио веселится с бубном.
- Африка – Храбрый охотник стучит по барабану.
- Германия – Бременские музыканты звенят треугольником.
- Мексика – Мигель из мультфильма «Тайна Коко» играет на маракасах.

Северный полюс – Санта-Клаус звенит колокольчиком.

Музыкальный руководитель показывает детям инструменты, демонстрирует их звучание и объясняет их особенности.

2. Основная часть (Музыкальные игры и упражнения)
- «Музыкальная эстафета» – дети по очереди повторяют ритмы на инструментах.
- «Танцевальный круг» – каждая группа детей исполняет характерный танец под музыку страны, в которой «побывала».
- «Музыкальная загадка» – педагог играет мелодию, а дети угадывают, из какой она страны.
- «Оркестр сказочных персонажей» – дети распределяются по инструментам и сопровождают мелодию характерными ритмическими рисунками.

3. Заключительная часть (Ансамбль инструментов и песня про дружбу)
- Все участники образуют оркестр и под руководством музыкального руководителя

исполняют простую мелодию, используя изученные инструменты. - Затем дети вместе исполняют «песню про дружбу», объединяя все услышанные мелодии и создавая атмосферу единства.

- Музыкальный руководитель благодарит детей за участие и предлагает вспомнить, какие инструменты они узнали, что им больше всего понравилось в путешествии.

Ожидаемые результаты:

Дети узнают новые музыкальные инструменты и их звучание. Разовьют координацию, чувство ритма и слуховое восприятие. Познакомятся с традиционной музыкой разных народов через интеграцию различных видов деятельности. Получат положительные эмоции и интерес к музыкальному творчеству. Будут заниматься в комфортной, безопасной и развивающей среде, способствующей активному музыкальному обучению.

ОНДЫҚ БӨЛШЕКТЕР ЖӘНЕ ОЛАРҒА АМАЛДАР ҚОЛДАНУ.

Сальменова Гулия Темирбековна,
Ақтөбе облысы Шалқар қаласы
«№ 5 мектеп-лицей» КММ математика пәні мұғалімі

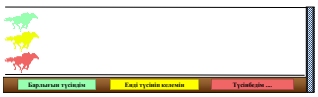
Сынып:	*5 А сынып; Қатысқандар саны: Қатыспағандар саны:*
Сабақтың тақырыбы:	Ондық бөлшек. Ондық бөлшектерді оқу және жазу. Ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары:	5.1.2.25 бөлшектерді бір жазылу түрінен басқа жазылу түріне ауыстыру;
Сабақтың мақсаттары:	Ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру ережесін білу; Алған білімдерін есептер шығару барысында қолдану;
Құндылықтарды дарыту	**Бірлік және ынтымақ** - *Командада жұмыс істей білу ;* -*Өзгелерге мейірімділік, жанашырлық таныта білу ;* - *Айналасындағыларға көмек көрсету;* **Әділдік және жауапкершілік** - *Басқалар үшін маңызды тапсырмаларды орындаудың қажеттілігі мен маңыздылығын түсіну.*
Сабақтың барысы:	

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Сабақтың кезеңдері	Педагогтың әрекеті:	Оқушының әрекеті:	Бағалау	Ресурстар
Ұйыстастыру кезеңі 5минут	Оқушылармен сәлемдесемін, топқа киіз үй әдісімен бөлемін. Киіз үй туралы ұлттық құндылықты дәріптеп кетуге болады. Оқушылардың көңіл күйін сұрап болған соң оқушыларды түгелдеймін. Сабақ бойы өзін-өзі бағалау парақтарын таратамын.Үй жұмыстарын дайын слайд көмегімен тексеремін. Сабақтың мақсатын таныстырамын	Сәлемдесу. Топтарға бөлемін. Сабаққа дайындығын бастайды. Үй жұмыстарын дайын слайд көмегімен «Көршіңді тексер» әдісімен бірін-бірі тексереді. Әр оқушы бағалау парақтарына алған ұпайын белгілеп отырады. Сабақтың мақсатымен танысады; сұрақтар болса мұғалімге жолдайды	Бағалау парақтарын а «Көршіңді тексер» әдісімен бірін-бірі **+ немесе –** қойып бағалайды	Бағалау парағы; Слайд; оқу құралдары
Сабақтың	Тақырыпты слайд	Оқушылар тақырыпқа		

басы 10 минут	көмегімен түсіндіру. Өткенді қайталап шығу. Ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру үшін: 1) Бөлшектің бүтін бөлігін өзгеріссіз қалдырады; 2) Алымына үтірден кейін тұрған сан жазылады; 3) Бөліміне бір цифры мен үтірден кейінгі цифрлар санына тең нөлдер жазылады (қажет кезінде бөлшек қысқартылады)	мысалдарға қарап түсінеді Мысалдар: 1) $1{,}531=1\frac{531}{1000}$ 2) $10{,}63=10\frac{63}{100}$ 3) $1{,}049=1\frac{49}{1000}$ 4) $3{,}5=3\frac{5}{10}=3\frac{1}{2}$	Сабаққа белсенді қатысып , сұрақ қойып отырған оқушылардың ауызша мақтау сөздерімен бағалап отыру	Оқу құралдары; Бағалау парағы; Слайдтар 4-5-6-7-8
Сабақтың ортасы 20 минут	1-тапсырма. Ұлттық құндылығымыз Қазақтың ұлттық аспаптары мен ұлттық киімдеріміздің жастарға дәріптеу мақсатында Керуенге шыққан түйелерге жегілген сандыққа Ұлттық киімдер мен аспаптарды ілемін. Ұлттық киімдер мен аспаптарға есептер жазамын. Әр тақтаға шыққан бала киімді немесе аспапты таңдап, атын атап, тапсырманы алып	***1- Тапсырма. Тақтада орындалатын жеке тапсырма*** **Ұлттық аспаптар тапсырмалары:** **Домбыра тапсырмасы** 5,3 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр **қобыз тапсырмасы** 14,05 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр **жетіген тапсырмасы:** 2,125 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр **Аса таяқ тапсырмасы** 4,4 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр **Дауылпаз тапсырмасы** 3,2 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр **Ұлттық киімдер тапсырмалары:** **Ерлер тақиясы тапсырмасы** 25,25 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр **Қыздар тақиясы:** 100,1 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр **Қазақша көйлек тапсырмасы** 5,5 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр **кимешек тапсырмасы** 6,15 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр **Қамзол тапсырмасы** 32,32 ондық бөлшегін оқы және жай бөлшекке айналдыр	Мұғалімнің «екі жұлдыз, бір тілек» тәсілімен бағалауы; Және бағалау парағына бұл тапсырманы орындағаны үшін + қою арқылы өзін бағалау	Ұлттық құндылықтары жеккен түйелер макеттері; бағалау парақтары, дәптер
	Топтық тапсырмалар “Киіз үйге кіріңіз” Оқушылар киіз үйге кіру үшін оның есігінде тұрған QR	**Оқушылар киіз үйге кіру үшін оның есігінде тұрған QR кодты ашу керек. Яғни есептерін шығару керек**	Топтар бірін-бірі бас бармақ арқылы бағалайды	Алтай тауының тапсырмалары, слайд, оқу құралдары;

	кодты ашу керек. Яғни есептерін шығару керек. Тапсырмалар постерлерде орындалады. Үш топқа үш есеп дайындадым. Әр топ басшысын шақырып **QR кодты** түсіріп, тапсырмасын алуды ұсынамын. Топтар есептерін шығарып болса, алдарындағы қоңырауды басу арқылы белгі береді. Топтар болған соң «ЕЛШІ» әдісімен келесі топқа барып топбасшы өз есебін түсіндіреді Есептер шығарылып болған соң киіз үй ашылып, АДАЙ күйі орындалады. Оқушыларды бір сергітіп алып, оқушыларға «ҚОЛҚА САЛУ» әдісі бойынша бауырсақ таратамын	 Тапсырмалар мектеп баспасынның оқулығынан алынды	 Өте жақсы түсіндірді Орташа түсіндік Түсіндіре алмайды	Светофор бағалау карточкалары;
	3-тапсырма. Жұптық жұмыс. «Қолқа салу» әдісі бойынша бауырсақ таратамын Қолқа салу сөзінің мағынасы қандай? Әр бауырсақ артында жұптық жұмыс тапсырмасын жапыстырамын. Егер тапсырма бауырсақ астына сыймаса бүктеп степлермен қыстырып қоямын. Немесе тапсырманы	Жұптық тапсырманы 1 нұсқа;2 нұсқа; 3-нұсқалар бойынша оқушылар орындайды. Бауырсақ астында қандай нұсқа алса, ол жұп сол нұсқаны орындайды. **1-нұсқа.** **1)Жай бөлшек түрінде жаз:** **0,7; 0,241;** **2)** Аралас сан түрінде жаз: 4,3; 11,79; **3)** Аралас сан түрінде жаз және оның бөлшек бөлігін қысқарт 31,75;	Барлық жұптың тапсырмалары Бірдей болғандықтан, жұптар бірін бірі «светофор» әдісімен бағалайды «Жасыл» өте жақсы «Сары» жақсы, 1 қатесі бар	Постерлер, маркер, оқу құралдары, тақта Кюар кодтар; гаджеттер

	QR кодқа салып жабыстырамын. Қолқа салу сөзі «көмекке жүгіну, көмек сұрау» деген мағынаны білдіреді	2 - нұсқа. **1)Жай бөлшек түрінде жаз:** **0,9; 0,355;** 2) Аралас сан түрінде жаз: 5,09; 6,401; 3)Аралас сан түрінде жаз және оның бөлшек бөлігін қысқарт 8,05;	«қызыл» қате көп н\е шығармаған Және де әр оқушы бағалау парағына алған ұпайын жазып отырады	
Сабақтың соңы 10минут Қорытынды	Сабақты «Көкпар» ойыны арқылы қорытындылау . Экранға ойынды слайдпен шығарамын. 	Сынып барлығы бірге ойнауға болады. 	Қ.Б: Белсенді қатысып сұрақтарға жауап берген оқушыларды ауызша мақтау сөздерімен бағалап отыру «жарайсың !» «өте жақсы!»	Тақта; Экран; Слайд;
	Реслексия Слайдтағы «ат жарысы» арқылы оқушылардан кері байланыс аламын. Бағалау жұмыстарын жинап аламын. Оқушылардың белсенділігіне қарай,жинаған ұпайына қарай бағалап өтемін	Кері байланыс «Ат жарысы» Үйге тапсырма: тест тапсырмасы. Карточка арқылы беремін.	Бағалау парақтары бойынша жалпы ұпайдың пайызын шығарып 1-10 баллдық шкаламен бағалау	Алма ағашы Бағалау парағы

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҒЫЛЫМНЫҢ ДАМУЫ. ҒАЛЫМ ҚАНЫШ СӘТБАЕВ.

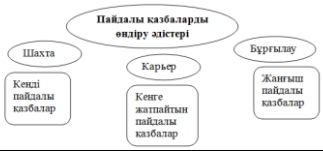
Сарсембаева Жанар Саликолаевна,
Ақтөбе облысы №3 Ембі қалалық жалпы
білім беретін орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Пәні:	Дүниетану	
Бөлім:	Мәдени мұра	
Күні:	22.11.24	
Сынып: 4 « »	Қатысушылар саны:18	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	**№11 Қазақстандағы ғылымның дамуы. Ғалым Қаныш Сәтбаев.** ӨҚН Пайдалы қазбалар,олардың топтары.	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	4.3.4.1 өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің елімізге сіңірген еңбегі туралы қорытынды жасау	
Сабақтың мақсаты:	-өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің елімізге сіңірген еңбегі туралы қорытынды жасайды, елімізге танымал болған ғалымдардың еңбегін зерделеуді үйренеді.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңдері:	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы 10 мин	**I. Психологиялық дайындық**.Топқа бөлу. **Flippity** платформасымен топқа бөлу. **«Zip Grade»** әдісі арқылы өткен сабақты бекіту. 1.Елімізде қай жылы тың игеру басталды? А) 1954 Ә) 1930 Б) 1960 2. « Тұлпар-Тальго» жолаушылар тасымалдайтын жүрдек пойызының вагонын жасайтын зауыт Қазақстанның қай қаласында орналасқан? А) Астана Ә) Алматы Б) Түркістан 3.Өскемендегі мәшине құрастыратын зауыт қалай аталады? А) «Қаз-Авто» Ә) «Азия Авто» Б) «Авто Холл» 4.Қазақстанда 60 жылдам астам тарихы бар өндіріс орындарының бірі? А) «Рахат»кондитерлік фабрмкасы Ә) «Айс» сүт заводы Б) «Сұлтан» макарон фабрикасы -Өткен сабақта 20,21 ғасырдағы Қазақстанның экономикадағы жетістіктерін білдік, енд бүгінгі сабақта Қазақстанның ғылымдағы жетістіктері туралы білетін боламыз. Сабақ тақырыбы мен мақсаты	Сабақтың тақырыбы мен мақсатымен танысады. Тест тапсырмасын орындайды ,тексереді. Оқушылардың жауабы	Жақсы! Оқушылар жауабын толықтырып, әр қайсысына тиімді кері байланыс беріп отыру.	Слайд 1 https://qazmath.net/qural dar/topka-bolu Слайд 2

	хабарланады. Тірек сөздер:ғылым,ғалым,өндіріс Осы сөздер сендерге таныс па?			
Ортасы 25 мин	**Жаңа сабақ** **Оқулықпен жұмыс** **Мәтінді оқыту.** XX ғасырда елімізде ғылым қарыштап дамыды. 1946 жылы Қазақстанның Ғылым академиясы ашылды. Оның алғашқы президенті болып ғалым Қаныш Сәтбаев сайланды. Ғылымдағы жетістіктер өндіріске енгізілді. Биология, медицина, тарих, археология, тіл, әдебиет, өнер және экономика салаларында ғылыми зерттеулер жүргізілді. **Бейне таспадан «Қаныш Сәтпаев Ұлы тұлға» деректі фильм көрсету** **1-тапсырма. Топтық жұмыс. Кластер құру** **1-топ.Қаныш Сәтбаев** **2-топ.Еліміздің шаруашылығы** **3-топ.Еліміздің табиғи байлығы** Қ.Сәтпевтің ғылым жолындағы портретін жасайды. Еліміздің табиғат байлығын зерттеуге ерен еңбек сіңірген ғалым – Қаныш Имантайұлы Сәтбаев (1899–1964). Қ. Сәтбаев – Орталық Қазақстандағы Жезқазған мыс кенінің қорын ашқан геолог ғалым. Жезқазғандағы кен-металлургия комбинаты мен Қарағанды және Балқаштағы металлургия зауыттары осы ғалымның еңбегінің арқасында салынған. Қаныш Сәтбаевты «тыл генералы» деп атайды. Вордвал платформасымен жұмыс. https://wordwall.net/ru/resource/57656272/%D2%9B%D0%B0%D0%BD%D1%8B%D1%88-%D1%81%D3%99%D1%82%D0%B1%D0%B0%D0%B5%D0%B2-%D0%B7%D0%B0%D2%A3%D2%93%D0%B0%D1%80-%D2%93%D0%B0%D0%BB%D1%8B%D0%BC Топ бағаланады **2-тапсырма. Жұппен жұмыс.** **Сәйкестендіру**	Мәтінді оқиды. Сұрақтарға жауап береді. Бейне таспадан «Қаныш Сәтпаев Ұлы тұлға» деректі фильмді көреді. Қ.Сәтпевтің ғылым жолындағы портретін жасайды Қаныш Сәтпаевтің ғылымға қосқан үлесін,ғылыми еңбектерін талдайды. Картамен жұмыс жасайды.	**Дескрипторы:** -Мәтінді оқиды;(1б) -Сұрақтарға жауап береді.(1б **Дескрипторы:** -Қаныш Сәтпаевтің ғылымға қосқан үлесін талдайды;(1б) -Ғылыми еңбектерін талдайды;(1б) -Ғалымның Қазақстан өнеркәсібін дамытуға қосқан үлесін талдайды;(1б) **Дескрипторы:** -Геологиялық деректерді анықтайды;(1б) -Қ.Сәтпаевтің ашқан кен орындарының аймақтарын кескін картаға	Слайд 3 Суреттер Слайд 4 «Дара тұлға». Оқу-таныммдық анимация (2018 ж) Қаныш Сәтбаев 20-09-2018 https://youtube.com/watch?v=Tp0rt_PJj1o&feature=shared

	Қаныш Сәтпаевтің ғылымға қосқан үлесін,ғылыми еңбектерін талдайды. Картамен жұмыс. **Сен білесің бе?** Қаныш Сәтбаев өзінің халқы мен туған жерін жанындай жақсы көрген. Оның Ұлыбританияның әйгілі премьер-министрі Уинстон Черчилльмен кездескендегі әңгімесі ел аузында сақталған. Алып тұлғалы қазақты таныстырған сәтте Черчилль: – Қазақтардың бәрі Сіз сияқты биік пе? – деп сұрайды. Сонда Қаныш Имантайұлы байсалды үнмен: – Менің халқым менен де биік, – деген екен. **3-тапсырма.** Сен тұратын облыста (қалада, ауылда) Қаныш Сәтбаевтың есімі қалай сақталған? Қосымша ресурстарды пайдалана отырып, өзіңнің облысыңдағы ғалымдардың аты-жөндерін анықта. Олар ғылымның қандай салаларында қызмет еткенін біл. ӨҚН Пайдалы қазбалар,олардың топтары. 	Қосымша ресурстарды пайдалана отырып, өзінің облысындағы ғалымдардың аты-жөндерін анықтайды. Олар ғылымның қандай салаларында қызмет еткенін біледі. Пайдалы қазбалар және оның топтарымен танысады.	түсіреді.(1б) **Дескрипторлы:** -Сұрақтарға жауап береді;(1б) - өзінің облысындағы ғалымдардың аты-жөндерін анықтайды;(1 б) - Олар ғылымның қандай салаларында қызмет еткенін анықтайды.(1 б)	Слайд 5 Суреттер Слайд 6 Слайд 7 Слайд 8
Соңы 10 мин	**Сабақты бекіту. «Қадам жаса» әдісі арқылы** **Үйге тапсырма Оқу. 46-48-беттер** **Рефлексия:** Жетістік баспалдағы **Бағалау**	Бүгінгі сабақта алған білімдері бойынша рефлексия жасайды.	Оқушылар 1-10 балдық жүйемен бағаланады.	Слайд 9

КОНСПЕКТ ИГРЫ-ЗАНЯТИЯ «ПОМОЖЕМ ТРЕМ ПОРОСЯТАМ».

Сарсембаева Светлана Галимжановна,
№8 «Тұлпар» бөбекжай-балабақшасы» МКҚК тәрбиешісі

Цель: продолжать формировать элементарные математические представления.

Задачи: продолжать формировать навыки сравнения нескольких предметов (до 3) разной величины, раскладывая их в убывающем порядке, обозначая порядок словами «высокий», «ниже», «самый низкий», закреплять знания о геометрических фигурах: круг, квадрат, треугольник, упражнять в отгадывании загадок, расширять представления об окружающем мире, сезонных изменениях в природе; закреплять умение составлять изображение с помощью счетных палочек;

Развивать память, логическое мышление, речь, воображение, творчество, мелкую моторику.

Воспитывать у детей дружеские отношения, желание помочь в беде, умение работать в коллективе.

Оборудования: конверт с письмом, деревья разной величины, «волшебный ковер» с заплатками из геометрических фигур, счетные палочки на каждого ребенка по 6 штук, круги, квадраты, картины с временами года, интерактивная доска, киндер-сюрпризы, желтые круги-тарелочки, пластилин разных цветов, салфетки, доски для лепки., поднос, музыкальный центр.

Ход занятия:

I. Ребята, я сегодня утром пришла в детский сад и нашла конверт с письмом. Нам написали письмо три поросенка, они пригласили к себе в гости друзей, но случилась беда: в лесу подул сильный ветер: повалил деревья, поломал дома. Поросята очень расстроены и просят вашей помощи.

Поможем поросятам подготовиться к встрече гостей? Что для этого нам надо сделать?

1. посадить деревья на поляне.
2. отремонтировать домики поросят
3. накрыть стол для гостей

II. Дидактическая игра «Волшебный ковер»

Мы с вами отправимся в сказочный лес с помощью волшебного ковра. Но, беда! Волшебный ковер порвался, надо починить. Давайте, попробуем: надо лоскутки по форме, по цвету на место поставить (геометрические формы)

-Ковер готов к полету, займите места на ковре, закрываем глаза и переносимся в волшебный лес, для этого я скажу волшебные слова: «Где ты сказка отзовись, и ребятам покажись!»

-Вот, и мы в сказочном лесу!

Практическое упражнение «Разложи по порядку»

Но у нас здесь что-то не так, ветер свалил и перепутал деревья. Нам нужно посадить деревья на место. А, что бы в лесу стало красиво будем сажать их по порядку - от высокого к низкому.

Дети выполняют задание. После выполнения задания воспитатель спрашивает индивидуально несколько детей, о том, в какой последовательности они расставляли деревья (высокое, ниже, низкое).

— Молодцы, ребята, справились с заданием. Нам пора отправляться дальше в путь. (Звучит аудиозапись с шумом дождя, воспитатель спрашивает, знают ли дети, что это звучит)

Правильно, ребята, это шумит дождь.

Музыкальная игра «Веселый дождь»

Игровое упражнение «Прыжки через лужи»

Посмотрите, ребята, как много лужиц налил дождик, чтобы пройти дальше нужно через них перепрыгнуть. (Прыжки через лужи.)

(Работа с интерактивной доской)
В лесу перепутались времена года, и поросята не знают, какое сейчас время года. Нам надо поставить все по порядку. Я буду загадывать вам загадки, а вы мне скажите, когда это бывает и подберите соответствующую картинку.
Наступили холода,
Обернулась в лед вода,
Кто скажет, кто знает,
Когда это бывает? (зимой)
Зазвенели ручьи, прилетели грачи.
Кто скажет, кто знает,
Когда это бывает? (весной)
Зеленеют луга,
В небе радуга-дуга.
Солнцем озеро согрето,
Всех зовет купаться… (лето)
Листья все летят,
В саду яркий листопад,
Кто скажет, кто знает,
Когда это бывает? (осенью)
Давайте подскажем поросятам, какое сейчас время года. (Ответы детей).

— Молодцы, ребята. Порядок в лесу навели, а как же наши поросята. Ведь их дома сломались. Давайте поможем поросятам, построим новые дома.
Дети из счетных палочек выкладывают дома для поросят.
Молодцы, ребята, дома поросят отремонтировали, но чтобы поросята смогли принять гостей, давайте сделаем им чайный сервиз.
Дети из киндер - сюрпризов и пластилина делают чашки и украшают блюдца. Готовые работы выставляем на поднос.
III. Ребята, как вы думаете, смогли мы помочь поросятам встретить гостей?
А что мы для этого сделали? (ответы детей).
В какие игры мы играли?
Молодцы, поросята благодарят вас за помощь! А нам пора возвращаться в детский сад. Занимаем места на волшебном ковре, закрываем глаза. «Раз, два – повернись, снова в садике очутись!»
Вот мы и вернулись в группу.

Д. ИСАБЕКОВ «ӘПКЕ» ПЬЕСАСЫ. ДИАЛОГ. МОНОЛОГ.

Сауанова Гулнур Кунанбаевна,
Ақтөбе облысы, Хромтау тау кен-техникалық жоғары колледжінің
қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің оқытушысы

Модуль/пән атауы	Қазақ тілі мен әдебиеті						
Курс	1	1	1	1	1	1	1
Топ	101						
Сабақтың түрі	Жаңа білімді меңгерту						
Оқу мақсаты немесе оқыту нәтижелері	1)Мәтін мазмұны бойынша монолог және диалог құрастырады. 2)Сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданады;						
Сабақтың мақсаты	**Барлық оқушылар орындай алады:** Жаңа сөздердің мағынасы мен айтылуын түсінеді, сөйлем құрастыра алады **Оқушылардың көпшілігі орындай алады :** Сөйлем құрайды, оқиды, мағынасын түсіндіреді. **Кейбір оқушылар орындай алады:** Берілген мәтіннен керек мәліметтер таба алады.						

Бағалау критерийлері	Мәтіннен қажетті ақпаратты табады. Негізгі идеясын табады,шығарма жайлы ақпарат береді, пікірлерін айтады,диалог құрайды.
Тілдік мақсаттар	Білім алушылар орындай алады: оқытушының көмегімен студенттер ғылыми-көпшілік мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрай алады, сын есімдерді дұрыс қолданып, мәтін құрау үшін топтық, жұптық және жеке жұмыстар атқарады. **Пәнге қатысты сөздік қор мен терминдер:** Жуған матадай, дым сызған жоқпын, көңілім қанағаттанбайтын сияқты, көз жіберу керек. Драма жанры, драматург, отбасы психологиясы, идея, образ, тақырып
Оқу - әдістемелік құралдар, әдебиеттер	*Г.Косымова, Ш.Ерхожина, Г.Каримова*
Техникалық құралдар, материалдар	видеоматериалдар, слайдтар.
Пән аралық байланыс	Әдебиет

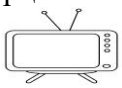
Сабақтын жоспары / Ход занятия

№	**Сабақтың кезеңдері /Запланированные этапы урока**	**Уақыт/** *Время*
1.	Ұйымдастыру кезеңі «жақсы көңіл күй орнату» тренингі	(5 мин)
2.	Wordwall ойыны арқылы сұрақ-жауап	(7 минут)
3.	Сабақ тақырыбын мақсатын ашу. Жаңа сөздермен танысу. ЖСҚ	(2минут)
4.	Топтық жұмыс «Диктоглосс» әдісімен 4 дағдыны орындау Тыңдалым, жазылым, оқылым, айтылым.	(10 минут)
5	Сергіту сәті «Актерлік шеберлік»	(5 минут)
6.	Көпірлер салу (достық және іскерлік байланыстар)	(5 мин)
7.	Грамматикалық тақырып Диалог Монолог	(10 минут)
8	«Ізденіс стратегиясы» Әпке драмасындағы кейіпкерлерді тауып, дәптерге жазу	(5 минут)
9	Үйге тапсырма. *Интернеттен «Әпке» фильмі бойынша диалог құру*	(15 минут)
10	Қорытынды Рефлексия «Активатор» әдісі	(5 минут)

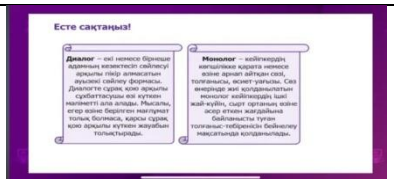
Бағалау парағы

Wordwall ойыны	Жаңа сөздермен танысу. ЖСҚ			
1 ұпай	1 ұпай			

Сабақтын барысы /*Ход занятия*

Сабақтың кезеңдері Запланированные этапы урока	**Оқытушының қызметі Деятельность преподавателя**	**Білім алушылардың қызметі Деятельность обучающихся**	**Күтілетін нәтиже Ожидаемый результат**
1.Ұйымдастыру кезеңі	Сәлемдесу, құрамын түгендеу. Жылы лебізін білдіру. Жіп арқылы тұрып, бір-біріне сәттілік, жақсы тілектер айтып шығады. Байланыстырып тұрған күйі тақтадан өлеңді оқиды. «Жақсы көңіл күй орнату» тренингі Топқа бөлу (үлестірмелер арқылы). Топ басшысын сайлау. Бағалау парағын үлестіру.	Барлығы бірге тақтадан оқиды. Бір –бірімізді қолдаймыз. Әр пікірді тыңдаймыз Біліммен, қуанышпен,сенімділікпен Ашық сабақты біз бастаймыз	Білім алушылар бірлесіп жұмыс істей отырып, пікір алмасып, сабаққа зейіндері ашылады. Топқа бөліну жасырылған сандар арқылы бөлінеді
2.Үй тапсырмасын тексеру кезеңі/	Wordwall ойыны арқылы сұрақ-жауап тексеру барысында студенттердің ынтасы мен белсенділігін көтеру. Олардың жұмысына жағымды пікірлер айтып, болашақта жасаулары керек түзетулер мен жетілдірулер туралы кеңес беру.	Экраннан көрсетілген сұрақтардың дұрыс жауабын таңдайды.	
3. Жаңа материалды түсіндіруге дайындық кезеңі (жаңа тақырыпты болжау) / Практикалық, зертханалық жұмысқа дайындық кезеңі / Этап подготовки к разъяснению нового материала. Актуализация знаний	Сабақ тақырыбын ашу. Жаңа сөздермен танысу. Арнау - посвящение пікір - мнение, суждение азап - страдание ракат - удовольствие калауымызша - по желанию ЖСҚ	Жаңа сөздермен сөз тіркесін құрайды.Сөйлем құрайды. Сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтайды.Жазу сауаттылығын сақтайды.	Ұстаздарға **арнау** сөзін жазу арқылы олардың еңбегіне алғысымды білдірдім. *Арнау сөз* Оқушылар өз **пікірін** ашық айтып, тақырып бойынша талқылауға белсене қатысты. *Пікір айту* Еңбегіңнің нәтижесін көріп, **рақат** сезіміне бөлену - үлкен бақыт. *Рақат сезім* Ол ұзақ уақытқа созылған ауыр **азаптан** кейін өз мақсатына жетті. *Ауыр азап* Біз бұл тапсырманы өз **қалауымызша** орындадық.

			Бізідің қалауымызша
	Топтық жұмыс «Диктоглосс» әдісімен 4 дағдыны орындау Тыңдалым, жазылым, оқылым, айтылым. 1.Мәтінді тыңдаймыз. 2. Тірек сөздерді түртіп алу 3. Сұраққа жауап беру. 4. Жауапты оқу.	Мәтінді барынша ретке келтіру дағдысы қалыптасады. Есте сақтау қабілеті дамиды.	
Сергіту сәтті/Физмин утка	«Актерлікшеберлік» *Өлеңшумағын шаттанып, мұңайып,* *әндетіп , эмоциямен айту.* Мамандыққа байланысты өлең Жер қойнауын зерттеп, тереңге енген, Кенші боп күн сайын еңбек еткен Байлық қазына болашаққа берген Жүректерге нұр сыйлап, арманды терген. Тау-тас жарып, жер астын кезген, Кен орнын сақтап, еліне көз берген. Күш-қайратпен шыңдалады Болашаққа жол сілтеп, елге із берген.	Әр студент Wordwall дөңгелегімен кезекпен ортаға шығып, өлең шумағын таңдалған эмоцияда оқиды. Қалған студенттер әр білім алушының эмоционалды жеткізуін бақылап, олардың эмоцияларын түсінуге тырысады.	Бұл жаттығу студенттерді өмірдің әртүрлі эмоциялық жағын түсінуге және оны жеткізу қабілетін дамытуға көмектеседі.
4. Жаңа материалды түсіндіру кезеңі (Практикалық, зертханалық жұмысты орындау кезеңі)	Көпірлер салу (достық және іскерлік байланыстар) Бірінші оқушы Екінші оқушы 1.Сәлемдесу Сәлем алу 2.Жауап беру → Сұрақ қою 3.Жауап беру → Сұрақ қою 4.Сұрақ қою → Жауап беру, риза болу 5.Риза болу → Алғыс айту 6.Қоштасу Қоштасу	Ауызша 2 білім алушы шығып диалаог құрайды. Диалог монолог дәптерге жазып алады.	*Қамажай - басты кейіпкер. Омардың, Темірбек пен Ермектің әпкесі. Мінезі жағынан қамқор, қарапайым,бауырмал, әрі мейірімді кейіпкер. Омар - Қамажайдың інісі. Мамандығы жағынан ғалым, философ, көбіне ғылыми тілде сөйлейді, бірақ жаны ізгі жандардың бірі, сыпайы, адамгершілігі мол, көзілдірік тағады, бойын ашуға билетпейді, көп сөйлегенді ұнатпайды, білімді, жаны ғылымды сүйеді, лақап аты -Ом.*

	 “Ізденіс стратегиясы” *Әпке драмасындағы кейіпкерлерді тауып, дәптерге жазу*		*Темірбек (Тимур) - Камажайдың інісі. КамАЗ-да бригадир болып жұмыс істейді. Тік мінезді, бұрама тілді, бірақ адал, қызу қанды, дөрекі, айналадағыларына қамқор.* *Ермек - Камажайдың інісі. Оте суйкімді кейіпкер. уйінін кенжесі болып табылады.* *Назила - Камажайдын сінлісі. Мұғалім болып жумыс істейді. Мінезі - ерке, тікмінезді, тура сөзді.* *Гауһар - Назиланың құрбысы. Омарға ғашык.*
5. Жаңа материалды бекіту кезеңі (Практикалық, зертханалық жұмысты тапсыру кезеңі)	Сабақты қорытындылау үшін Joyteka платформасында тест тапсырмасын орындау Бағалау : Сабақ барысында білім алушылардың белсенділігі мен топтық жұмыстағы қатысуларын бағалау.	**Joyteka** платформасында тест тапсырмасын орындайды	**Joyteka** платформасында тест тапсырмасын арқылы бағаланады.
6.Үй тапсырмасы туралы ақпараттандыру кезеңі	**Үй тапсырмасы:** Кейіпкерлердің іс-әрекеттерін дәптерге жазу		
7.Сабақты қорытындылау және рефлексия	**Рефлексия :** «Активатор» әдісі сабақ барысында жүретін процес 1) Есіңде қалған 3 мәлімет. 1. 2. 3. 2) Маңызды болған 2 мәлімет. 1. 2. 3) Тәжірибеде қолданамын қолданамын деген 1мәлімет. 1)	Білім алушылардың жұмысын талқылау, кері байланыс беру.	**Есіңде қалған 3 мәлімет:** **1**Әпкенің бауырларына деген жанашырлығы мен жауапкершілігі. **2.**Қазақ отбасындағы бауырмалдық пен құрбандықтың маңыздылығы. **3.** Қиыншылықтарға төтеп беріп, отбасы алдындағы міндеттерді адал атқару. **Маңызды болған 2 мәлімет:**

			1. Әпкенің бауырлары үшін жеке өмірінен бас тартуы. 2. Шығарма арқылы автордың отбасы мен мейірімділікті дәріптеуі. **Тәжірибеде қолданамын деген 1 мәлімет:** 1. Отбасы алдындағы жауапкершілікті бірінші орынға қою, бауырлармен бір-бірімізді қолдау.

МҰРТАЗА «БЕСЕУДІҢ ХАТЫ» ДРАМАСЫ.

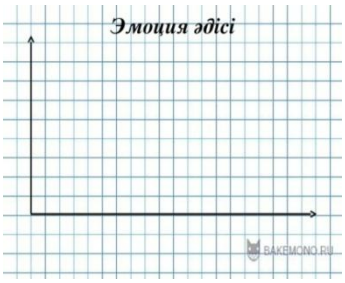
Смагулова Эльвира Смагуловна,
Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы Дөң мектеп-гимназиясы
КММ мұғалімқазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі

Бөлім:	**IV бөлім: Тарих тағылымы**	
Сынып: 10	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Ш	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары:	10.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау	
Сабақтың мақсаты	Әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіндіре алады. Әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктеріне талдау жасай алады.	
Құндылықтарға баулу	**Ұлттық мүдде құндылығы:** Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту, қоғам игілігі үшін қызмет ету. Ұлттық мәдениетті дәріптеу. **Ар-ұят құндылығы:** адал еңбекті құрметтеу, сөзіне берік, ісіне адал болу, шешім қабылдай білу және жауапкершілікті сезіну. **Талап құндылығы:** Білуге, жаңаны тануға құштарлық, сыни және креативті ойлау, дұрыс қарым-қатынас орната білу.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі// уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Білім алушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басталуы 10 минут	**Ұйымдастыру кезеңі** Оқушылармен амандасу, сабаққа қатысуын	Психологиялық ахуал «Атомдар мен молекулалар»	Талқылау кезінде оқушыларды	Оқулық

Сабақтың ортасы 15 минут	түгендеу «Атомдар мен молекулалар» Сабақтың тақырыбы мен оқу мақсатын хабарлау Тақырыптық ақпарат Жамбыл облысы, Жуалы ауданы, Мыңбұлақ ауылында дүниеге келген. 1955 жылы Мәскеу мемлекеттік университетінің журналистика факультетін тамамда ған. 1956–1963 жылдары «Лениншіл жас» (қазіргі «Жас Алаш»), «Социалистік Қазақстан» (қазіргі «Егемен Қазақстан») газеттерінің тілшісі, әдеби қызметкері, редакторы болды. Содан кейінгі уақытта «Жазушы» баспасының, «Жалын» альманахының, «Жұлдыз» журналының бас редакторы, Қазақстан Жазушылар одағы басқармасының екінші хатшысы, «Қазақ әдебиеті» газетінің бас редакоры әрі Қазақстан Жазушылар одағы басқармасының хатшысы болды. 1989–1992 жылдары «Егемен Қа зақстан» газетінің бас редакторы, ал 1992–1994 жылдары Қазақстан Республикасы мемлекеттік теле радиокомпаниясының төрағасы болды. ҚР Парламентінің Мәжіліс депутаты болған. **1-тапсырма** **Топтық жұмыс** Графикалық	Молекулалар атомдардың жиынтығы екендігі баршаға да мәлім. Оқушылар сыныптың бос жеріне жиналады. Ойынды жүргізуші «Атомдар!» деп дауыстағанда, олар бір-бірімен араласып, әрілі-берілі жүруі керек, өйткені олар қазір броундық қозғалыстағы атомдар іспетті. Ал, жүргізуші «Молекулар!» деп айтып, бір санды атаса (мәселен, үш немесе төрт, бес, алты) оқушылар сол аталған сан құрамында топтарға жедел түрде бірігуі керек. Қалыс қалған оқушылар (топ құрамын аталған саннан кем құрғандар) айып ретінде бір тапсырма орындайды: өлең оқиды, ән айтады т.с.с. Ойынның нәтижесінде құралған топтар сол құрамда парталарға да отыруына болады: олар сабақты осы құрамда жалғастырады. Шығарманың сюжеттік композициялық құрылымы 1..Оқиғаның басталуы- Ғ.Мүсірепов бастаған бесеудің Сталинге хат жазуы 2.Оқиғаның дамуы- Хаттың жолда ұсталуы 3.Шиеленісуі-Голощекиннің Сталин алдындағы есебі, коллективизацияны тездетуді тапсыруы 4.Шарықтау шегі- Хаттың Голощекин қолына түсіп, бесеуінің Крайкомға бюроға шақырылуы. 5.Оқиғаның шешімі-Бюро шешімімен беесеуінің ату жазасына кесілуі.	ң айтылған пікірлері мен көзқарастары ***ауызша мадақтау*** арқылы бағаланып, сабақтың келесі кезеңінде белсенді қатысуына ынталандырады *Жарайсың!* *Керемет шешім!* *Ойлы шешім!* *Мұндай ойлы пікірлерді ешқашан естімеппін!* Дескриптор Білім алушы - шығармадан алған әсерлерімен бөліседі	10-сыныпқа «Атамұра» баспасы 2019 жыл Бөлім бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар жинағы 10-сыныпқа Оқулық 10-сыныпқа «Атамұра» баспасы 2019 жыл

10 минут 5 минут Сабақтың соңы 5 минут	органайзерлер Әр топ өздеріне берілген сызбаға шығарманың берілген бөлімінің сюжеттік құрылымымен таныстырады 1 топ (Пролог. 1- бөлім. 1,2 –сурет) «Эмоция кестесі» арқылы аталған бөлім бойынша алған әсерлерін кестеге түсіреді II топ (1-бөлім, 3,4,5-сурет) «Хикая картасы» шығарма мазмұнын оқиға желісін сақтай отырып, картаға түсіреді. III топ (2-бөлім) «Оқиға тауы» стратегиясының көмегімен шығарманың композициялық құрылысына талдау жасайды. **2-тапсырма** **Жұптық жұмыс** Әңгіме бөлімі бойынша сюжетіне талдау жасау. **ЕЕБҚ оқушыға тапсырма** Пирамидалық кесте» бойынша шығарманы талда. 1. Тақырып - 2. Кейіпкер бейнесі – 3. Оқиға орны - 4. Оқиға барысында туған қиыншылықтар – 5. Тақырыпты ашатын бірінші оқиға – 6. Екінші оқиға -	 Әңгіме бөлімі бойынша сюжетіне талдау жасайды. Пирамидалық кесте» бойынша шығарманы талдайды. Қорытындылау мақсатында қойылған сұрақтарға жауап береді.	- оқиға желісін мазмұндайды, - шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдайды; - топтар толықтырады, талқылауға қатысады Дескриптор Білім алушы -негізгі кейіпкерлерді анықтайды, -оқиға желісін баяндайды. Берілген тапсырмалардың барлығына **«ұялы телефон»** арқылы өзін-өзі бағалау жүргізеді.	

Әңгіме бөлімі	Негізгі кейіпкерлер	Оқиғасы
Пролог. 1-бөлім. 1,2 –сурет		
1-бөлім, 3,4,5- сурет		
2-бөлім		

	7. Үшінші оқиға – **Қорытындылау** 1.Қазақстанда ұжымдастыру саясаты қалай жүзеге асты? 2.Қазақ халқы ашаршылыққа қалай ұшырады? 3.Голощекин кім? Ол тура не білесің? 4.Драманың маңыздылығы неде деп ойлайсың? 6. «Бесеудің хаты» неге Сталинге жетпеді? **Рефлексия** 			

«ДОМБРА-ДУША КАЗАХСКОГО НАРОДА».

Старикова Юлия Вячеславовна
музыкальный руководитель КГУ "Специального детского сада"Ақбота" для детей с тяжёлыми нарушениями речи и нарушением зрения" Актюбинской области г.Актобе

Музыкальная тематическая ОД
Предшкольная группа №5 «Алма»
Возраст детей -5 лет
Музыкальный руководитель : Старикова Ю. В.
КГУ «Специальный детский сад «Ақбота» для детей с ТНР и нарушением зрения»
Цель: Формировать представления детей об изобразительных возможностях инструментальной , домбровой музыки. Приблизить детей к музыке казахского народа, его обычаям, традициям, музыкально – литературному наследию. Познакомить с творчеством казахского композитора Құрманғазы; обогащать знания детей о казахских инструментах;
Задачи: Расширять знания детей о казахском музыкальном инструменте-
Домбре. Способствовать формированию у детей художественного вкуса; воспитывать внимание, интерес и любовь к музыке.
Воспитывать культуру слушателя, исполнителя; воспитывать любовь
к Родине, любовь к музыке, через яркие музыкальные примеры.

Привитие ценностей: Через любовь к национальной музыке, искусству игры на казахских музыкальных инструментах. Проявлять уважение и понимание друг другу. Обретение ценностей , как доброта, любовь.

Копилка музыкальных терминов: кюй, кюйши, оркестровая и домбровая музыка.

Инновационные методики: Интервьюирование, Литорапия -игра с камнями.

Интеграция: Музыка, конструирование, развитие речи, казахский язык.

Использование ИКТ: Интерактивный планшет; Интерактивная доска; ноутбук для видеороликов, презентаций; музыкальный центр -для мп3 записей.

Оборудование: Игра – пазлы «Домбра» из фетра ; домбры детские по количеству детей; камни разноцветные; домбры из картона по количеству детей., шнурки по количеству детей.

Музыкальный материал: казахский танец «Домбра», мультфильм-легенда
«Ақсақ құлан», музыкально-дидактическая игра «Домбра»,
мп3 записи звучания музыкальных инструментов , домбры для игры, фонограмма песни «Домбра»

Дети входят под музыку домбры . Садятся вокруг круглых столов, попадают в музыкальную гостиную.

Музыкальный руководитель загадывает загадку

Загадка

Две струны,
На всю округу
Не услышишь звонче звука
Её мелодия добра.
Ну конечно же….. (Домбра)

Музыкальный руководитель:

Конечно же вы догадались, что мы сегодня с вами будем говорить о самом любимом музыкальном инструменте казахского народа- Домбре.

Видеоролик «Изготовление домбры»

Интерактивная игра (планшет) «Строение домбры»

-из чего состоит домбра?
-от куда берется звук?
-из какого материала сделан инструмент?

Четко проговаривают слова

струны, гриф , корпус, «голосник»

Деление на подгруппы:

1 подгруппа

Игра –пазлы «Собери домбру из фетра»

Цель: Расширить представление об инструменте. Создавать изображение предмета, по отдельным деталям.

2 подгруппа

Игра «литотерапия» -«Выложи домбру по контуру» (цветные камушки)

Цель: Развивать сенсорные эталоны. Зрительное и осязательное восприятие.

Музыкальный руководитель: Ребята, домбра- это удивительный инструмент, без неё не могли обходиться ни в горе , ни в радости. И наши девочки сейчас подарят танец с Домбрами.

Танец «Домбра»

Знакомство с исполнителями- кюйши, с произведением- «күй», с композитором-күйши Курманғазы

Знакомство с легендой «Ақсақ құлан»

- слушают,
-находят ключевые слова,
-передают содержание легенды

Просмотр мультфильма «Ақсақ құлан».

- делятся впечатлением

Проговаривают четко слова:

күй, күйши , Курманғазы, «Ақсақ құлан»

Музыкальный руководитель: А вы знаете ребята , что все наши знаменитые певцы и музыканты умеют играть на домбре. Посмотрите ,как виртуозно владеет этим инструментом Димаш Кудайберген. Он исполнит кюй Курмангазы «Сары-Арка»

Просмотр видеоролика

Музыкальный руководитель: Мы послушали с вами күй-, на одной домбре, а теперь послушаем в оркестровом исполнении.

Просмотр видеоролика

Игра «Оркестр на домбрах»

Цель: Развитие фонематического и ритмического слуха. Навыки игры на детских музыкальных национальных инструментах.

Исполняют песню «Домбра» музыка Б .Бейсенова
Цель: Развитие певческих навыков.
Музыкальный руководитель: Ребята, у вас на столах маленькие домбры, они без струн, помогите сделать музыкальный инструмент.
Игра «Струны»
Цель:Совершенствовать навыки точных действий руки под контролем зрения
Итог ОД: Интервью (вопрос -ответ)
- О каком музыкальном инструменте мы сегодня с вами говорили?
-Как раньше казахи называли своих композиторов и сочинителей кюев? (Кюйши).
- Какой кюй-легенду, мы с вами сегодня слушали? Как он называется?
(«Ақсақ құлан».)
-Кто его сочинил? (Курманғазы)
-А на каком инструменте исполняли это произведение? (На домбре)
-Какого народа этот инструмент? (казахского).
Музыкальный руководитель: Вот она какая домбра, волшебница, сколько можно с её помощью нового узнать и услышать.
Звучит музыка домбры, дети уходят
Ожидаемый результат:
Знать: - Названия музыкального инструмента (домбра) . Строение инструмента ..Что такое оркестр. Средства музыкальной выразительности.
Иметь: Представление о музыкальном произведении –күй, кто такие күйши.
Уметь: Играть на детских казахских музыкальных инструментах.

К.ПАУСТОВСКИЙ «ТЕЛЕГРАММА».

Тавбаева Багила Оразымбетовна,
учитель русского языка и литературы,
Каргалинской казахской средней школы имени М.Арына

Раздел V	**Отцы и дети: диалог и конфликт поколений**			
Класс 9 «А»	**Количество присутствующих: 24**	**Количество отсутствующих: 0**		
Цели обучения в соответствии с учебной программой	9.1.3.1 – понимать содержание прозаических, драматических, поэтических произведений/ фрагментов, определяя слова, с помощью которых автор выражает эмоционально-оценочное отношение к героям, событиям 9.3.6.1 – анализировать содержание художественных произведений, выявляя авторскую позицию и оценивая содержание произведения.			
Цели урока	Понимать содержание рассказа «Телеграмма», составить ассоциацию к слову «Телеграмма», восстановить сюжет рассказа К,Г,Паустовского, распределив кадры в нужной последовательности; анализировать эпизоды, формулировать собственное мнение о произведении, основываясь на авторской позиции по методу 6 шляп			
Ход урока				
Этап урока/время	**Действия педагога**	**Действия учеников**	**Оценивание**	**Ресурсы**

Начало урока **5 мин** **1 мин** **Середина урока** **5 мин** **22 мин** **4 мин** **3 мин** **Конец урока** **5 мин**	**I. Организационный момент** Приветствие Психологический настрой – Ребята, давайте наш урок начнём с пожелания друг другу добра. **II. Актуализация знаний Прогнозирование.** **Эпиграф** Есть на свете удивительное существо, перед которым мы в вечном долгу. М.Горький Сегодня мы продолжаем произведение К.Г.Паустовского– «Телеграмма». **Цель урока:** понимать содержание рассказа «Телеграмма», составить ассоциацию к слову «Телеграмма», восстановить сюжет рассказа К,Г,Паустовского, распределив кадры в нужной последовательности; анализировать эпизоды, формулировать собственное мнение о произведении, основываясь на авторской позиции **Стратегия «Только минута»** **Работа в парах** в течение 1 минуты Составьте ассоциацию к слову «Телеграмма» **III. Изучение нового материала** – Мы с вами прочитали печальную историю о матери, напрасно ожидающей приезда своей дочери. Рассмотрите кадры из фильма «Телеграмма». Восстановите сюжет рассказа. Распределите кадры по платформе Wordwall, пересказывая содержание	. Приветствуют учителя Желают друг другу добрые слова Прогнозирование учащимися темы урока. Это наша мама Работают в парах. В течение 1 минуты составляют ассоциацию к слову «Телеграмма» распределяя сюжетные кадры, пересказывают содержание рассказа выполняют групповую работу Отвечают на вопросы, высказывают свое мнение. Определяют роль персонажей Формулируют основную мысль	Молодцы ! Похвала Дескрипторы: 1.составляет ассоциацию к слову «Телеграмма»-1б. Молодцы ! 2. распределяет кадры и пересказывает содержание-2б Молодцы ребята! 3. составляет рассказ о героине Е.Петровне-2б отвечает на вопросы-1б составляет рассказ о героине Насте-2б отвечает	Презентация учебник Платформа Wordwall карточки платформа QUIZLET слайд

	IV. Освоение изученного материала. **Групповая работа Метод «6 шляп»** **1 гр. (Белая шляпа) Факты**. Составьте рассказ о главной героине Екатерине Петровне. Что известно о ней? Как проходят её дни? Что обозначает старый клён? **2 гр. (Жёлтая шляпа) Позитивное мышление**. Составьте рассказ о Насте. Почему её называют Сольвейг? Что подчёркивает автор в её внешнем облике? Ко всем ли она бессердечно? Какие факты свидетельствуют о том, что совесть Насти всё же пробудилась? **3 гр. (Красная шляпа) Эмоция**. Составьте линию эмоции Насти, проследив за переменой её чувств. **4 гр. (Чёрная шляпа) Проблемы, противоречия** Какие проблемы затрагивает Паустовский в рассказе «Телеграмма». «За добро плати добром, не будь пустельгой…»- что скажите о позиции автора? Кого называют пустельгой? Только ли к Манюшке обращены эти слова? **5гр. (Зелёная шляпа) Творчество**. определите роль персонажи: Манюша, Тихонь, молодая учительница. Что изменилось в рассказе без таких героев? **6 гр. (Синяя шляпа) Обобщение.** Формулируйте основную мысль и выскажите своё отношение к прочитанному. **V. Закрепление изученного материала** Тест по платформе QUIZLET	Выполняют тестовые задания Отвечают на вопросы Пишут сообщение о уроке	на вопросы-1б составляет линию эмоции Насти-3б описывает проблемы - 3б определяет роль персонажей-3б формулирует основную мысль-1б высказывает своё отношение-2б выполняет тестовые задания-4б Похвала Словесное оценивание	

	-И так, Паустовский затрагивает одну из важнейших проблем всех времён- проблему отношение детей и родителей. Всегда ли дети спешат на помощь родителям, живущим далеко, умеют ли проявлять о них заботу, стараются ли быть ласковыми со стариками? -Встречаются ли в настоящее время такие дети, как Настя? Не обижайте Матерей! Они печалятся в разлуке И нет для них страшнее муки- Молчанье собственных детей. Не забывайте Матерей! Они ни в чём не виноватый Как прежде их сердца объяты Тревогой за своих детей. Не забывайте Матерей! Пишите письма Матерям! Звоните им по телефону, Они так радуются вам, Любому вашему поклону. -И так, я хочу закончит наш урок Д/З Напишите письмо своим родным, выразив свои добрые, тёплые слова благодарности, любви, уважения. Оценивание **Рефлексия:** Ребята, время меняется, сейчас мало кто шлёт телеграммы. Сейчас век цифровой технологии. Поэтому, у вас на парте лежат бумажные сотовые телефоны. Напишите на них сообщение друг другу о том, как прошёл урок, урок помог мне задуматься…, я хотел(а) бы написать телеграмму или письмо Насте со следующим текстом.			

Х ДЫБЫСЫ МЕН ӘРПІ.

Тасмагамбетова Айтолкын Кереевна,
Ақтөбе облысы №1 Ембі қалалық жалпы білім
беретін орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Күні:	11.12.2024ж
Сыныбы:	Қатысушылар саны: **24** Қатыспағандар саны**: 0**
Сабақтың тақырыбы:	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	1.2.1.2 оқу түрлерін,(буындап оқу,тұтас оқу,мәнерлеп оқу,түсініп оқу)қолдану.1.2.9.1әріпті тану және ажырату,дыбыспен сәйкестендіру.1.2.2.1.мәтінде автордың кім? Не? туралы айтқысы келгенін түсіндіру.
Сабақтың мақсаты:	**Х әрпін таныту.**

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/ Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы 3мин	Шаттық шеңбер» Тал егеміз,гүл егеміз Үлкендерге өнегеміз Құрбыласпыз,тұрғыласпыз Тату-тәтті бір класпыз.	Көңіл-күйіміз қалай.балалар? Сабаққа дайынбыз ба?	Мұғалім ұйымдастыру кезеңінде белсенділік танытқан оқушыларды *«Мадақтау сөз» әдісі* арқылы бағалайды: *«Жарайсың! Жақсы! Өте жақсы! Талпын!»*	Сары, қызыл, жасыл, житондар
Ортасы 12мин	«Серпілме сұрақтар » стратегиясы Алдыңғы білімді еске түсіру Оқушыларға сұрақтар қою Дыбыс дегеніміз не? Әріп дегеніміз не? Дыбыстар нешеге бөлінеді? Дауысты дыбыс нешеге бөлінеді? Буын дегеніміз не?Сөз неден құралады? Сөйлем неден	*«Мадақтау сөз» әдісі* арқылы бағалайды: *«Жарайсың! Жақсы! Өте жақсы! Талпын!»* Дыбысты біз естейміз,айтамыз. Әріпті көреміз,жазамыз? Дауысы,дауыссыз дыбыстар Дауысты дыбыстар жуан,жіңішке	**Дескриптор:** - ҚБ: " Жарайсың! Жауабыңа ризамын" сөздік бағалау Үш шапалақ арқылы бағалау.	1-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері

	құралады? **Алдыңғы білімді еске түсіру.** Косарланған дауысты дыбыс. юәрпі бар сөздерді оқыту	болып бөлінеді. Лэт экраннан сөздер оқыту. «Дұрыс ,бұрыс»ойыны Мақсаты.ю әрпінің й+у,ю болып жазылуда қателіктер жібермеу.		
10мин	**Жаңа әріппен таныстыру**. Казір мен сендерге Сиқырлы қорап алып келемін Ол затты ілу үшін жұмбақ қоямын. 1. Жұмбақ. Аяғы жоқ жүреді, Аузы жоқ сөйлейді. (Хат) Хат- жазбаша түде жазылады,алыстағы туыстармен қалжағдайын білу. Х әрпінен келетін сөздерді айту,буынға бөлу. Хан-ел билеушісі. Хор- музыканы қосылып орындайтын әншілер тобы. Хабар – жаңалық. Шахмат – ойын. Атама хат өлеңін оқу. **Сөздікпен жұмыс** Тырнақалды-ең алғашқы рет хатты жазуы **ҚОЛ МАТОРИКАСЫН дамыту** жаттығулары. Ха-лық Шах-мат Ем-хана	Сиқырлы қорапша Топпен жұмыс х әрпін салу 1-топ тарелкеге құм немесе ботқа ұнтағын салып,соған х әрпін салады. 2-топ балмұздақ таяқшасымен х әрпін салады 3-топ қарындаш немесе таяқшаларымен салады. **3топқа тапсырма «Сурет бойынша буынға бөліп жаз»** Оқушылар сөздің алғашқы әріптерінен сөздер құрастырады. 1-топ шар 2-топ ГҮЛДЕН сөз құрастыру3-топ ФАЗЛДАН сөз құрастырады.	ҚБ: От шашу арқылы бір-бірін бағалау Дескриптор: 1.Жұмбақтың шешуін табады. Постер, маркер, суреттер, Дескриптор: ҚБ: " Смайлик" Кері байланыс " *«Мадақтау сөз» әдісі* арқылы бағалайды: «*Жарайсың! Жақсы! Өте жақсы! Талпын!»*	Парақшалар таратылады.

	Хок-кей Дә-рі-ха-на Кі-тап-ха-на Сурет бойынша сөз құра **Топтық жұмыс буындардан сөз құрастыр**			
Сергіту сәті 2мин	1-10 сандарга санамақ айту	1-орныңнан жайлап тұр, 2-ауаны қолмен желпі	Барлық оқушылар орындайды.	
	Сандардың ретіне сәйкес әріптерді жаз.Қандай сөз шықты?	**Хабарама**		
5мин	Бекіту. «не уйрендім,не білдім »әдісі арқылы сабақты бекіту.	Кері байланыс " Білім таразысы" Не білдім,не үйрендім? Неден қиналдым? ҚБ: Сөздік бағалау Сынып оқушыларын мадақтау	Мұғалім ұйымдастыру кезеңінде белсенділік танытқан оқушыларды *«Мадақтау сөз» әдісі* арқылы бағалайды: *«Жарайсың! Жақсы! Өте жақсы! Талпын!»*	
5мин	Рефлексия «Ғажайып почта»әдісі	Сабақ ұнаса -жасыл түсті конверт саламыз Әлі де түсіне алмасан- сары конверт мүлде түсінбесең –қызыл түсті конверт саламыз.		
Соңы 2мин	Үй тапсырмасы: Жұмысты аяқтау	Жұмыс дәптеріндегі жұмыс аяқтау.		
Бағалау	.	Көп конфет жинаған топ бағалаймын. Смайлик конфет таратылады.		

ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ОЙДЫҢ БАСТАУЫ ЖӘНЕ ДАМУЫ.

Ташимова Акгул Сырымовна,
Ақтөбе қаласы "Смарт Білім"
мектеп-гимназиясының тарих пәнінің мұғалімі

Пәні:	Қазақстан тарихы	
Бөлім:	Қоғамдық-саяси ойдың дамуы Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы	
Күні:	**14.01.2025 жыл**	
Сынып: 11А	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	11.3.1.1 Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау	
Сабақтың мақсаты	Ежелгі және Ортағасырлық тарих қайраткерлерінің қоғамдық-саяси идеяларыбойынша дәйекті қорытынды жасау	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі// уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	**БЫМ.** Ортағасырлық тарихи қайраткерлердің портреттерін көрсетіңіз. Оқушыларға иллюстрацияларда бейнеленген тұлғалар туралы өз пікіріңізді бөлісуді ұсыныңыз. Келесі жетекші сұрақты қойыңыз: "Бейнеленген тұлғалар арасында қандай ортақ байланыс бар?".Осы талқылаудың негізінде сабақтың тақырыбын болжаңыз**.** Әл- Фараби Ж.Баласагұн М.Қашғари Сабақтың тақырыбы қалай аталуы мүмкін? Оқу мақсаттарын анықтау.	Оқушылар өз ойларын ортаға салады. Суреттерге қарай отырып бүкіл сыныптық талқылау арқылы тақырыпқа шығады	**ҚБ** Мұғалім кері байланыс беріп отырады	Әл-Фараби Ж.Баласагұн М.Қашғари PERLIhttwyou
Сабақтың ортасы	**Зерттеу сұрағы:** Бүгінгі таңда Ортағасырлық тарих қайраткерлерінің қоғамдық-саяси идеялары қаншалықты өміршең? Ж.Мұғалім жұптарға деректерді таратып сұрақтар бойынша талдау жасатады, әр жұп әр ғалыммен жұмыс жасағандықтан, қалған	Оқушылар орта ғасырлық тарихи тұлғаларға берген ғалымдарды	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап	Оқулық http://topreferat.com.kz/referattar/sayasattanu/11806-

	ғалымдардың қоғамдық-саяси идеяларын да меңгеру үшін жұптардың жұмыстарын тыңдай отырып, органайзер кестені толтырады Мұғалім оқушыларды жұпқа бөле отырып, мәтін бойынша тапсырма береді. Оқушылар ортағасырлық ғалымдар туралы мәтінді жеке оқып, жұпта сұрақтар төңірегінде талдау жасайды. **1-тапсырма** Жүсіп Баласағұнның қоғамдық-саяси идеяларын төменде берілген сұрақ төңірегінде анықтап, талдау жасаңыз. Неліктен Жүсіп Баласағұнның поэзия саласындағы еңбегі Қараханидтер тарихындағы құнды тарихи еңбек болып саналса, басқарушылар үшін саяси басшылық болып табылады? **2-тапсырма** Әль Фараби қоғамдық-саяси идеяларын қоғамдық-саяси идеяларын төменде берілген сұрақ төңірегінде анықтап, талдау жасаңыз. Неліктен Әль Фараби әлемнің екінші ұстазы аталды? **3-тапсырма** Махмұд әл-Қашғаридің қоғамдық-саяси идеяларын қоғамдық-саяси идеяларын төменде берілген сұрақ төңірегінде анықтап, талдау жасаңыз. Неліктен Махмұд әл-Қашғаридің еңбегі аталмыш сөздік ретінде емес, түркі әлемінің энциклопедиясы деп аталды? **«Ойлан. Талқыла. Бөліс» стратегиясы** 1. Орта ғасырлық ғалымдардың қоғамдық-саяси ойларының бүгінгі күнгі маңыздылығы неде? 2. Орта ғасырлық тұлғалар туралы сіздің пікіріңіз қандай? Қай ғалымның пікірімен сіздің пікіріңіз сәйкес келеді? 3. Неліктен бұл пікірді қолдайсыз? Ойыңызды дәйекті түрде дәлелдеңіз. **Академик А.Кононовтың пікірі бойынша :** «Жүсіп Баласағұн білімді — биік, ақылды — ұлық деп есептеген. Бұл екеуі таңдаулы құлдарын биікке шығарады. Баласағұн білім мен еңбекпен байлыққа қолың жетсе мақтанба, асып таспа, адамдық ардан аттама дегенді өсиет етеді. Әділет жолын қу, шыншыл бол, сараңдық пен ашкөздіктен	ң пікірін оқып, төменде берілген сұрақтарға жауап береді. **Бағалау критерийлері:** 1)Тақырыптың атауы нақты қойылған; 2) Идеясы қызықты; 3)Танымал баспасөз басылымын атады; 4)Тақырыпқа сәйкес деректер келтірілген 5)Тайм-менеджмент сақталды.	кері байланыс беріп отырады «Ең үздік жауап» **ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады «Екі	abu-nasyral-farabiding-sayasioy-pikirleri.html А4 қағазы таратпа материалдар Политическая мысль Абу-Насыра аль-Фараби

	аулақ бол дейді. Ол тектілік туралы сөз қозғап ел билейтін әкімдердің тектілерден шығуын қуаттайды. Сондай-ақ ел билейтін азамат намысшыл болуы керек. Ел намысын, ел пайдасын көбірек ойлаған азамат халыққа қадірлі болады дей келіп: «Адам ба адам өз пайдасын күйттеген Адам нағыз – ел пайдасын діттеген» – деп ой қорытады. **Қазақстандық философ А.Нысанбаевтың пікірінше:** «Әл-Фараби түсіну мәселесіне үлкен мән беріп, көне антика дүниесі мен ортағасырлық араб мәдениеті сұхбаттастығына үлкен үлесін қосты. Ол мәдениеттердің қарсы дәстүрлерін үйлестіретін талантқа ие болып, өзіндік жүйе құрды. Бұл Екінші Ұстаздың талдау әдісі еді». **А.Н. Кононовтың зергер сөзімен түйіндесек:** «Махмуд Қашқаридің "Түркі тілдерінің сөздігі" шығармасы лингвистика ғылымына қосылған асыл қазына, тілдік, әдеби, тарихи, этнографиялық, тұрғыдан бай мұра болып табылады. Махмуд Қашқари сөздігінің әдеби мәні зор. Бұл кітапты белгілі бір дәрежеде «Көне түркі тілінің сөздігі» деуге болады. Себебі еңбекте сан ғасырлар бұрын өмірге келген халықтық мақал-мәтелдердің, қанатты сөздердің, көркем тенеулердің, фразеологиялық тіркестердің, т.б. ғажайып үлгілері бар» **Интерпретация.** Бүгінгі таңда Ортағасырлық тарих қайраткерлерінің қоғамдық-саяси идеялары қаншалықты өміршең? **Таңдау мүмкіндігі бойынша тапсырма:** «Газет бетіне» мақала жазу 2) Постер құру 3)ПТМС/ПОПС/әдісі **3-тапсырма**.Оорганайзер кестені толтырады <table><tr><td>Ғалымдар</td><td>Қоғам туралы көзқарасы</td><td>Адамгершілік құндылықтар</td><td>Басқару туралы ойлары</td></tr><tr><td>Жүсіп Баласағұн</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Әль Фараби</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	**Дескриптор** 1)Мақаланың атауы; 2)Тақырыптың негізгі идеясы; 3)Басылымда жариялануын анықтау; 4)Тақырыпқа қатысты деректер келтіру 5)Тайм-менеджменттің сақталуы **Бағалау критерийлері:** 1)Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын\көзқарастарын\ анықтайды 2)Ғалымдардың	жұлдық, бір ұсыныс» Өзін-өзі бағалау	ПТМС/ПОПС/ формуласы Оорганайзер кестені http://topreferat.com.kz/referattar/sayasattanu/11806-abu-nasyral-farabiding-sayasioy-pikirleri.html А4 қағазы формула

	Махмуд Қашғари		
	Ғалымдардың еңбектеріндегі ортақ идея қандай?		

Интерпретация:
формуласыарқылы ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси көзқарастарының (маңызын)қаншалықты өзектілігін талдайды:
roundbreaking)пайдалануға болады– елеулі/бетбұрысты;
(Remembered) – барлығының есінде сақталған;
(Events) – кең таралуға ие оқиға;
(Affected) – болашаққа әсер еткен;
(Terrifying) – қауіп.
формуласы әдісімен тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси көзқарастарынталдауда алдыңғы сабақтардағы білімдерін және ғалымдардың берген пікірлерін қолданады.

		еңбектеріндегі ортақ идеяны анықтайды 3) Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының		
Сабақтың соңы	Сабақты қорытындылау Үйге тапсырма «Ортағасырлық Қазақстанда қоғамдық-саяси ойдың қалыптасуы мен дамуына ислам дінінің ықпалы» тақырыбына ой-толғау жазады.	Оқушылар тақырыпты қорытындылау	«Ең үздік жауап»	Ақпараттық карточка
Кері байланыс	Жалғастырыңыз: Маған ... қызықты болды Бұл ... қиындық туғызды Осы ... мені ойландырды	Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады	Оқушылар бағалай критерийлеріменөз деңгейлерін бағалайды	А4, конспект

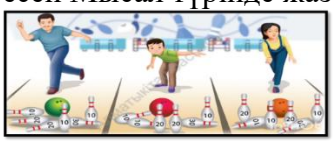
САНДАРДЫ ҚОСУ ЖӘНЕ АЗАЙТУ.

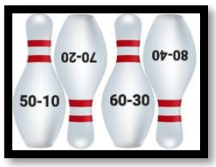
Темиргалиева Асем Еркиновна,
Актобе облысы, Ш.Құдайбердіұлы атындағы
№66 ЖББОМ бастауыш сынып мұғалімі

Пәні:	Математика

Бөлім:	Менің отбасым және достарым
Күні:	02.11.2024
Сынып: 1	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	1.2.1.1** санды өрнектерді (қосынды, айырма) ажырату, құрастыру, жазу және оқу; 1.5.2.2** «+», «–», «=», «>», «<» белгілерін қолдану; 1.5.2.4 қосу мен азайту компоненттері атауларын өрнектерді оқу мен жазуда қолдану.
Сабақтың мақсаты	Сандардың қосындылары мен айырмаларын оқиды және жазады, олардың мәнін табады
Құндылықтарды дарыту	Сабақ құндылығы:Бірлік және ынтымақ.Басқалармен бірлескен жұмыстың нәтижесін қорғай білу

Сабақтың жоспар-ланған кезеңдері	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	**І.Ұйымдастыру. Ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру ширату жаттығулары арқылы жүреді.** **Амандасып алайық** 	Интерактивті тақтадан қимылдарға қарап қайталап, қимылдар жасайды	Жарайсыңдар! 	Интер тақта, слайд, интернет желісі
	ҰЖ: Топ атауы «Таңдау» әдісімен жүреді. Берілген суреттердің біреуін таңдап, топ атауын біледі . **І топ: «Тапқырлар» тобы** **ІІ топ: «Алғырлар» тобы** **ІІІ топ: «Білімділер» тобы**	Қанжарларды таңдау арқылы топ атауларын алады	Жарайсың! 	суреттері
	Топ ережесімен таныстыру 1.Бірлесіп жұмыс жасау 2. Тыныштық сақтау 3.Басқа топтарды тыңдау 4.Белсенді болу **МТ:** Мадақтау	Топ ережелерімен танысады	Бағалау парақшасымен таныстыру	Слайд -7

Сабақтың ортасы **Білу.**	 **1-тапсырма Өткен сабаққа шолу жасау** «Білімінді қолдан »әдісі Ондық сандарды атау **МТ : Сабақтың тақырыбын ашу** **ҰЖ 2-тапсырма «Кім шапшаң ?» әдісі** Асықтардағы сандарды тура және кері санау **Саралау: диалог және қолдау** **3- тапсырма** **ҰЖ «Кім тапқыр?» әдісі** Отбасы боулинг ойнап жатыр. Ойыншылардың әрқайсысы қанша ұпай жинағанын санайық.Әрбір ойыншының ұпайларын ретімен анықтайық. №1 есеп Мысал түрінде жаз. **І топ: «Тапқырлар» тобы** Әкесі неше ұпай жинады?	Сабақтың тақырыбымен танысады Интерактив-ный тақтамен жұмыс Асықтағы жазылған ондықтарды оқиды Ойыншылар-дың әрқайсысы қанша ұпай жинағанын санайды.	 **Дескриптор:** Ондық сандарды атай алады 1балл **Мадақтау** **Тамаша!!** **Дескриптор:** - Асықтардағы тапсырма-ларын оқиды; -өз жауап-тарын ұсынады **Жарайсың!** **Дескриптор:** **-**ойыншылар-дың әрқайсысы қанша ұпай жинағанын санады. -Әрбір ойыншының ұпайларын ретімен анықтады. **Өте жақсы**	Слайд 9 Оқулық

	10+20+20+30=80 **II топ: «Алғырлар» тобы** Анасы неше ұпай жинады? **30+10=40** **III топ: «Білімділер» тобы** Баласы неше ұпай жинады? **30+10+10 = 50** **4-тапсырма ЖЖ «Кім шапшаң?» әдісі** «Боулинг» ойыны Жұп болып ойыншылар анықталады; Ойыншылар жарысып, өрнектерді орындау арқылы әр кегелдің доптарын мәндері бойынша сәйкестендіреді. **5-тапсырма ТЖ: «Топтасып орында » әдісі** «Пирамида» ойыны Шектеулі уақыт ішінде пластик стандарды пайдаланып, пирамида құрастыруды. **Сергіту сәті** «Әке толғауы» күйіне ритмикалық жаттығу **6-тапсырма Оқулықпен жұмыс ЖЖ «**Жұптасып орында » әдісі Қосу мен азайту мысалдарын жаз . Олардың мәнін тап.	Топтасып жұмыс жасайды Сергіту сәтін іс-қимылмен көрсетеді. Жұптасып орындайды Мәні 30-ға тең болатын	 **Дескриптор: -** ойыншылар-дың әрқайсысы өрнектерді мәндерімен сәйкестендіреді. -Бірінші есептеп болған ойыншы жеңімпаз атанып,кубок алады **КЕРЕМЕТ!!** **Дескриптор:** -өрнектердің мәнін табады - пирамида құрастырады **ТАМАША!** **Дескриптор:** -Қосу мен азайту амалдарының компонент-терін атады - қосындының және айырманың мәнін табады **ЖАРАЙСЫҢ!!**	Суреттер Кегел және кегел добы пластик станкандар Оқулық , дәптер Дәптер

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
I топ: «Тапқырлар» тобы
мысалдарды теріп жазады
<table>
<tr><td>Қосылғыш</td><td>50</td><td>40</td><td>80</td></tr>
<tr><td>Қосылғыш</td><td>10</td><td>50</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Қосынды-ның мәні</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
II топ: «Алғырлар» тобы
<table>
<tr><td>Азайғыш</td><td>80</td><td>40</td><td>70</td></tr>
<tr><td>Азайтқыш</td><td>60</td><td>10</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Айырманың мәні</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
III топ: «Білімділер» тобы
<table>
<tr><td>Қосылғыш</td><td>70</td><td>60</td><td>40</td></tr>
<tr><td>Қосылғыш</td><td>20</td><td>30</td><td>50</td></tr>
<tr><td>Қосындының мәні</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
7-тапсырма ӨЖ «Біліміңді қолдан» әдісі
Жауабы 30-ға тең болатын мысалдарды теріп жаз
90 - 60= 80 - 30=
10 +20=
50 - 20= 60+ 10=
80 - 50=
50 - 0= 50 - 10=
80 – 60=
3+4=7 4+3=7
7-4=3 7-3=4

Саралау: Қарқын бойынша саралау
Қарқыны төмен, қолдауды көп қажет ететін оқушыларға жетелеуші сұрақтар арқылы көмектесемін .
</td>
<td></td>
<td>
Дескриптор:
-Өз бетімен тапсырманы орындады.
Мәні 30-ға тең болатын мысалдарды теріп жазады
Өте жақсы!!

Дескриптор:
-Сандардың қосындысын таңдады. Осы сандармен мәні 7-¬ге, 70-¬ке тең болатын айырмалар құрастырды
ЖАҚСЫ!!
</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтың соңы</td>
<td>
IV.Сабақты қорытындылау:
«Сұрақ меннен жауап сізден»

</td>
<td>Сұрақтарға жауап береді

Жинаған</td>
<td>
Дескриптор:
-сұрақтарға жауап бере алады
</td>
<td> </td>
</tr>
</table>

	Оқушыларды мадақтау Жинаған асықтары бойынша мадақтау **Кері байланыс «Білім қоржыны» әдісі** Жаңа тақырып бойынша түсінгендерін білу мақсатында 3 түсті дорба таңдайды 	асықтарын санау **1.Жасыл түсіндім** **2.Сары сұрағым бар** 3.Қызыл түсінбедім	 Мадақтау сөздерін айту Бағалау Кері байланыс жасайды	

«ПУТЕШЕСТВИЕ ПО ШЕЛКОВОМУ ПУТИ: СЛОЖЕНИЕ И ВЫЧИТАНИЕ В ПРЕДЕЛАХ 5».

Токтарова Айман Советбековна,
учитель начальных классов КГУ "Гимназий №17" г.Актобе

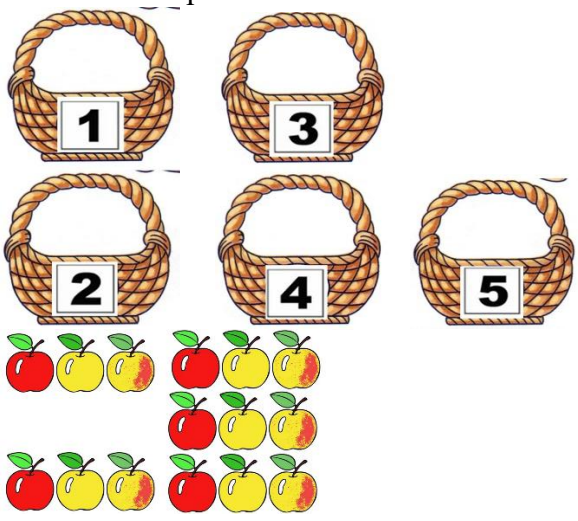
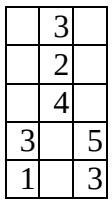
Предмет: математика		
Раздел: «Традиции», «Праздники» **Понятие об арифметическом действии**		
Класс: 1	Количество присутствующих: 3	Количество отсутсвующих: 0
Тема урока	“Путешествие по Шелковому пути: сложение и вычитание в пределах 5”	
Цели обучения в соответствии с учебной программой	1.3.1 знать, что добавление предметов (сыпучих, жидких веществ) к данному множеству увеличивает их количество, а удаление (сыпучих, жидких веществ) некоторых предметов из данного множества – уменьшает их количество 1.3.2 понимать действие сложения как объединение множеств, не имеющих общих элементов и вычитание как удаление части множества 1.3.3 составлять по следам предметно-практической деятельности примеры на сложение и вычитание с использованием знаков: «+» (плюс), «-» (минус), «=» (равно) в пределах 5 1.3.4 использовать прием пересчитывания или присчитывания и отсчитывания по 1, или знания состава числа при нахождении	

	суммы и разности в пределах 5
Цели урока	Сформировать навыки сложения и вычитания чисел в пределах 5. Развивать логическое мышление и интерес к математике через игровую форму. Познакомить учеников с культурным и историческим значением Шелкового пути.
Задачи:	- закрепить знание числового ряда от 1 до 5, - развивать мышление, память, мелкую моторику рук. - воспитывать познавательный интерес, трудолюбие.
Критерий оценки	**Все учащиеся смогут:** складывать и вычитать числа в пределах 5.
	Большинство учащихся смогут: составлять по следам предметно-практической деятельности примеры на сложение и вычитание с использованием знаков: «+» (плюс), «-» (минус), «=» (равно) в пределах 5
	Некоторые учащиеся смогут: закрепят знания через игру и творчество
Языковые цели	Словарная работа: караван — это стая верблюдов, которые везут разнообразный товар. Караванщик тот, кто сопровождает караван
Межпредметная связь	Мир вокруг
Предыдущее обучение	Вычитание
Ресурсы: учебник, тетрадь, ручка, доска, проектор, карточки, макет каравана с верблюдами	

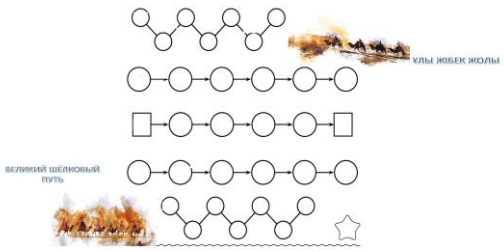
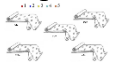
Ход урока

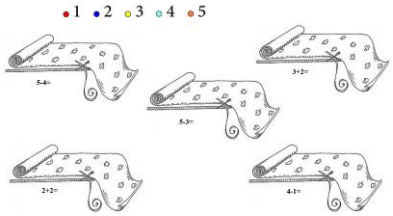
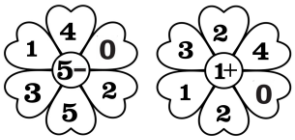
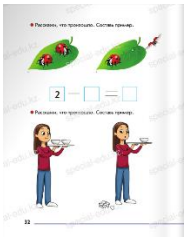
Этапы урока/ время	**Действия педагога**	**Действия ученика**	**Оценивание**	**Ресурсы**

1. Организационный момент (2 минуты)	Цель: подготовить детей к уроку и создать рабочую атмосферу. • Учитель приветствует учащихся: • “Доброе утро, ребята! У нас сегодня необычный урок, к нам пришли гости. Давайте поздороваемся с гостями. Сегодня мы отправимся в увлекательное путешествие по Шелковому пути. Мы будем учиться складывать и вычитать, а также узнаем, что перевозили по этим дорогам.” • Проверка готовности к уроку: • “У всех готовы тетради и ручки? Тогда отправляемся в путь!”	САЛЕМЕТ СЫЗБЕ Знакомство с темой открытого урока	Похвала	Слайд 1
2. Введение в тему (5 минут)	Цель: познакомить детей с Шелковым путем и подготовить их к теме урока. • Учитель рассказывает: • “Шелковый путь — это древний торговый маршрут, по которому караваны перевозили товары из Китая в Европу. Они не только перевозили шелк, но и обменивались знаниями, технологиями и культурой.” Словарная работа: - А что такое караван? (караван — это стая верблюдов, которые везут разнообразный товар.) -А кто такой караванщик? (Караванщик тот, кто сопровождает караван) Наш караванщик мальчик по имени Жадияр сопровождает караван ЗНАНИЯ Он отправляется в увлекательное путешествие по Шёлковому пути, чтобы узнать больше о математике и научиться складывать и вычитать числа. • Учитель рассказывает о Жандияре и его путешествии.	Слушают информацию о Великом Шелковом пути караван — это стая верблюдов, которые везут разнообразный товар Караванщик тот, кто сопровождает караван)	Похвала Похвала	Слайд 2 Слайд 3 Слайд 4
1. Введение (5 минут):	• История: “Я караванщик Жандияр отправляюсь в далёкий город с караваном, чтобы привезти важные товары и изучить новые знания. На каждом этапе пути меня ждут задания, которые я должен решить, чтобы продолжить путешествие. Так как я еще маленький, мне нужна ваша помощь. Вы мне поможете?” Мы поможем Жадияру?	Знакомство с караванщиком по имени Жадияр	Похвала	На доске

2. Основная часть (25 минут):	А в замену он приготовил целый сундук золотых монет. За каждый правильный ответ он будет давать по монете. Задание для учеников: Помогите Жандияру решить примеры и достичь своей цели! Этапы путешествия: 1. Первая остановка: Счёт верблюдов (сложение). От 1 до 10 (прямой и обратный счет) 2. Вставить числа от 1 до 5 (1,2,3,4,5) расположить цифры по порядку возрастания 3. Жадияр купил столько корзинок и яблок, но не может разобраться в какой корзине сколько яблок должно лежать. Поможем собрать яблоки? 	Считают от 1 до 10 (прямой и обратный счет) Правильно расположить цифры по порядку от 1 до 5 Помогают собрать яблоки Находят соседей чисел	Похвала Похвала Похвала Похвала Похвала	На доске Работа с раздаточным материалом Карточки Слайд 5 Слайд 6 Слайд 7

4. Изучение нового материала (10 минут)	4. Найди соседей чисел. _ 3 _ _ 2 _ _ 4 _ 3 _ 5 1 _ 3 Задача: “У Жандияра было 2 верблюда. К нему присоединились ещё 3. Сколько верблюдов теперь в караване?” • Ученики решают задачу на доске или в тетради. 2. Вторая остановка: Потерянные мешки с товарами (вычитание). Задача: “Жандияр вёз 5 мешков с пряностями, но по дороге потерял 2. Сколько мешков осталось?” • Ученики работают в парах, чтобы помочь Жандияру. 3. Третья остановка: Торговля на базаре (смешанные задачи). Пример: “На базаре Жандияр купил 3 кувшина воды, а продал 1. Сколько кувшинов у него осталось?” 4. Изучение нового материала (10 минут) Цель: объяснить сложение и вычитание через примеры с “караванами”. • Объяснение сложения:	Решают пример на доске Решают пример на доске Решают пример на доске Решают пример на доске	Похвала Похвала Похвала Похвала	Слайд 8 Слайд 9 Карточки

5. Закрепление знаний через путешествие (15 минут)	• “Караван вез 2 тюка шелка. К нему присоединился еще один караван, который добавил 3 тюка. Сколько тюков стало?” • На доске: 2 + 3 = 5. • Учитель предлагает записать пример в тетрадь. • Объяснение вычитания: • “Караван вез 5 тюков, но на одной из остановок он оставил 2 тюка. Сколько осталось?” • На доске: 5 – 2 = 3. • Дети записывают пример. • Закрепление: • Решение примеров: • 3 + 2 = ? • 4 – 1 = ? • 5 – 3 = ? 5. Закрепление знаний через путешествие (15 минут) Цель: Закрепить навыки сложения и вычитания через игру. • Игра “Караван считает по цепочке”: • Учитель показывает картинки с	Решают пример на доске Решают пример на доске Заверши числовую цепочку Работа с карточкой Реши примеры. Раскрась шелк в соответствии с ответом	Похвала Похвала Похвала Похвала	Карточка Карточки Музыкальная колонка

6. Практическая работа (10 минут) 7. Подведение итогов (5 минут)	предметами, которые перевозили по Шелковому пути (шелк, специи, кувшины): Разноцветный шелк • “В караване было 5 рулона разноцветного шелка, помоги Жадияру раскрасить рулоны по цветам.” • “Было 4 мешка специй, один оставили на остановке. Сколько осталось?” • Работа в тетрадях: • Примеры: Каждый должен решить свой пример, чтобы “караван” мог продолжить путь. 5. Физкультминутка (3 минуты) Цель: Дать детям отдохнуть и снять напряжение. Элементы танца «Кара жорга» 6. Практическая работа (10 минут) Цель: закрепить знания на практике. Учебник страница 30,31,32 • Задания: 7. Подведение итогов (5 минут) Цель: оценить достижения учеников и подвести итоги урока.	Работа с карточкой Работа с карточкой Реши примеры на сложение и вычитание Танцуют элементы танца Кара жорга Работа по учебнику	Похвала	 5. чисел.

	• Вопросы к детям: • "Что нового вы узнали о Шелковом пути?" • "Как вы считали тюки и мешки?" • "Что вам больше всего понравилось на уроке?" • Домашнее задание: • Решить примеры: 1. 2 + 3 = _ 2. 4 – 2 = _ 3. 1 + 4 = _ • Страница 31 • Заключение: Рефлексия урока • "Молодцы, ребята! Вы отлично справились и помогли каравану пройти весь путь!" Ожидаемые результаты: 1. Учащиеся научатся складывать и вычитать числа в пределах 2. Узнают интересные факты о Шелковом пути. 3. Закрепят знания через игру и творчество.	Отвечают на вопросы по сегодняшнему уроку Записывают домашнее задания Считают заработанные золотые монеты		

«СҮЙЕКТІҢ МАКРО ЖӘНЕ МИКРОСКОПИЯЛЫҚ ҚҰРЫЛЫСЫ» «СҮЙЕКТІҢ ХИМИЯЛЫҚ ҚҰРАМЫ»

Токтасова Сайрагул Бекболатовна,
Ақтөбе қ. «№56 ЖОББМ » КММ биология пәні мұғалімі

Күн:	**Сыныбы : 8**	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Тақырыбы:	**Зертханалық жұмыс «Сүйектің макро және микроскопиялық құрылысы». «Сүйектің химиялық құрамы»**	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	8.1.6.2 сүйектің химиялық құрамын, макро және микроскопиялық құрылысын зерттеу	

Сабақтың мақсаты:	➢ сүйектің макроскопиялық құрылысын зерттеу; ➢ сүйектің микроскопиялық құрылысын зерттеу; ➢ сүйектің химиялық құрамын зерттеу:
Бағалау критерийлері:	- Макроскопиялық құрылыс сүйектің көзбен көрінетін құрылымдарын анықтайды; - Микроскопиялық құрылыс сүйектің клеткалық және ұлпалық құрылымдарын зерттейді; -Қалыпты сүйектің қасиеттерін жазады; -Кальцийсіздендірілген сүйектің қасиеттерін жазады; -Күйдірілген сүйектің қасиеттерін жазады
АКТ қолдану дағдылары:	Слайд, муляж (қаңқа), микроскоп, микропрепарат және тәжірибе құрал – жабдықтары.
Құндылықтар	**Құзыреттілік:** азаматтық борыш және парасаттылық **Заң және тәртіп:** құқықтық жүйе мен адам құқығы негіздерін білу; тәртіп пен әділдік, нормалар мен ережелерді сақтау қажеттілігін түсіну; қоғамды қорғау мен қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі заң мен тәртіптің маңыздылығын білу;

Сабақ барысы	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**I. Ұйымдастыру кезеңі:** «**Кім жылдам »** әдісі бойынша жағымды психологиялық ахуал орнатады. **« Стикер» түсі** бойынша топқа бірігуге нұсқау береді.	Оқушылар шеңберге тұрып **«Кубик» тәсілі** арқылы сыныпта жағымды ахуал орнатады . **«Стикер» түсі** бойынша топтарға бірігеді.	**Кері байланыс:** Мадақтау арқылы бағаланады.	Әр түрлі түсті стакан
7мин 5 мин	**II Үй тапсырмасы** Цифрлық платформа арқылы сұралады Тірек қимыл жүйесі https://wordwall.net/resource/37901836 **«Кинометафора»** тәсілі арқылы сабақтың тақырыбы мен оқу мақсаты ашылады Сүйектің макро - және микроскопиялық құрылысы	Цифрлық платформа арқылы өткен тақырыптар бойынша білімдерін еске түсіреді. **«Кинометафора»** тәсілі арқылы сабақтың тақырыбын , мақсатын анықтайды.	**Дескриптор:** - Тірек - қимыл жүйесін анықтайды. **Жалпы -2балл** **Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп,** талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға «Жарайсың!» деген мадақтау сөзімен	АКТ АКТ

	https://youtu.be/QxzktPEONrA		ынталандыру. 	
Сабақтың ортасы 5 мин 10 мин	**IV Топтық жұмыс.** Мұғалім жаңа тақырып бойынша қысқаша ақпарат береді. Топтық жұмысты ұйымдастырады. **1-топ** «Сүйектердің макроскопиялық құрылысы» **2-топ**. «Сүйектің микроскопиялық құрылысы» туралы ақпаратпен оқып танысуды ұсынады. Тәжірибе: «Сүйектің химиялық құрамын анықтау».	Оқушылар мұғалімнің бағыт беруімен топта талқылау жасап, жұмыс жасайды. Оқулықтағы ақпаратпен танысады, топта талдайды, қалаған форматында қорғайды. Нұсқаулық бойынша тәжірибелік жұмыс орындайды 	**Дескриптор:** - Макроскопиялық құрылыс сүйектің көзбен көрінетін құрылымдарын анықтайды - Микроскопиялық құрылыс сүйектің клеткалық және ұлпалық құрылымдарын зерттейді. **Жалпы -2 балл** **Дескриптор:** -Қалыпты сүйектің қасиеттерін жазады; - Кальцийсізденділірілген сүйектің қасиеттерін жазады; -Күйдірілген сүйектің қасиеттерін жазады. **Жалпы -3 балл**	Микроскоп, микропрепараттар (сүйек ұлпасы) Тәжірибе құрал – жбдықтары

Сүйек түрлері / Сүйектің қасиеттері	Күйдірілген сүйек	Кальцийсізденділірілген сүйек	Қалыпты сүйек
қаттылық			
морттық			
иілгіштік			
созылғыш			
беріктік			
Қандай химиялық заттардан тұрады?			

4 мин	3D платформада визуализациялау		**Дескриптор:** 3D платформада визуализациялау **- Жалпы -2 балл**	АКТ
Бекіту: 3 мин	**Сабақты бекіту тапсырмалары.** Сүйек құрылысына байланысты сұрақтарға жауап беру.	Сүйектің құрылысын жазады. Wordwall	**Дескриптор:** -Сүйек құрылысына байланысты сұрақтарға жауап береді. **Жалпы – 1 балл**	АКТ
Сабақтың соңы 2мин	**Кері байланыс « СМС» тәсіл** арқылы кері байланыс жасауды ұсынады	Қатысушылар **« СМС» тәсіл** арқылы кері байланыс жасайды	**Кері байланыс:** « СМС» тәсілі арқылы	**сурет**
1 мин	**Үй тапсырмасы § 32 оқу**			

«MENTOR» ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫНАН «ҮЗДІК ҚАЛАМ»
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТАНЫМДЫҚ ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛЫНЫҢ

ТАЛАПТАР/ШАРТТАР

- Авторлар қолжазбаларды мұқият тексеріп, түзетуі тиіс;
- автордың аты-жөнін (толық), ғылыми дәрежесін, атағын, қызметін, мекеменің толық
- атауын көрсету қажет;
- мақала авторының фотосуреті болуы шарт және өлшемі 4950x3510 пикселден (6x12
- мм, 300 ppi кем емес) кем болмауы тиіс;
- мақалаға оның мәні мен идеясын айқындайтын сюжетті фотосуреттерді тіркеп
- жіберуге болады (сканирленген фотосуреттердің өлшемі 10x15 мм, 300 ppi кем емес);
- пайдаланған кестелер, диаграммалар, графиктерді, пайдаланылған бағдарламалардың
- (Word, Excel, PowerPoint және т.б.) бастапқы пішімінде материалға қоса тіркеу қажет;
- мақала көлемі атауы мен әдебиеттер тізімін қоскқанда 3 беттен аспауы қажет;
- мақаланы төмендегідей талаптарға сәйкес ресімдеу керек: Microsoft Word, кегль – 12
- пункт, гарнитурасы - Times New Roman, парақ пішімі - А4, жиектері - 2 см, жоларалық
- интервал – жалаң, бірінші жол – 1, 25 см бос жер, азат жолға дейінгі және кейінгі интервал - 0 см.

ТРЕБОВАНИЯ/УСЛОВИЯ

- Рукописи должны быть тщательно выверены и отредактированы авторами:
- необходимо указывать: фамилию, имя и отчество автора (полностью), учёную
- степень, звание, должность, полное название учреждения;
- фото автора статьи обязательно и должно иметь размеры не менее 4950x3510
- пикселей (не менее 6x12 мм, 300 ppi), фото в статью не помещать;
- желательно сопроводить статью сюжетными фотографиями, которые будут отражать
- суть и идею статьи (размер отсканированных фото не менее 10x15 мм, 300 ppi);
- используемые таблицы, диаграммы, графики должны прилагаться к материалам в
- исходном формате используемых программ (Word, Excel, PowerPoint и др.);
- аннотация должна содержать только главную информацию статьи, не превышать
- объем 6 строк, выполняться на двух языках, отличающихся от языка статьи (пример: если
- статья написана на русском языке, то аннотация пишется на английском и казахском);
- максимальный объем статьи не более 3 страниц, включая название, список
- литературы;
- статью оформлять в соответствие с требованиями: Microsoft Word, кегль – 14
- пунктов, гарнитура - Times New Roman, формат листа - А4, поля - 2 см, междустрочный
- интервал – одинарный, первая строка – отступ на 1, 25 см, интервал перед и после абзаца – 0 см.

Эл. почта: kalam2025@mail.ru